विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदन

REPORT ON PERFORMANCE AUDIT OF SCHOOLS, 2076

तेस्रो प्याकेज
जिल्ला : गोरखा, मुस्ताङ र रूपन्देही

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र
सानोठिमी, भक्तपुर

आषाढ, २०७६

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण
प्रतिवेदन २०७६

प्याकेज नं. : ३

जिल्लाहरू : गोरखा, मुस्ताङ र रुपन्देही

परीक्षण गर्ने निकाय

शैक्षिक परिवर्तन प्रतिष्ठान

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं

प्रतिवेदन तयार गर्ने

प्रा.डा. अरविन्द लाल भोमी

प्रतिवेदन बुझाइने निकाय

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र

सानोठिमी, भक्तपुर

कृतज्ञता ज्ञापन

वि.सं. २०७५/०७६ मा तेस्रो प्याकेज अन्तर्गतका गोरखा, मुस्ताङ र रुपन्देहीका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने अवसर दिनु भएकोमा शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रप्रति यस शैक्षिक परिवर्तन प्रतिष्ठान हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछ । यस कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा सम्पन गर्न सुरुदेखि अन्त्यसम्म प्राविधिक निर्देशन तथा सुझाव दिनु भएकोमा त्यस केन्द्रका तत्कालिन महानिर्देशक श्री कृष्ण प्रसाद काप्रीज्यू तथा वर्तमान महानिर्देशक श्री टेक नारायण पाण्डेज्यू प्रति यस प्रतिष्ठान हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछ। यसका साथै त्यस केन्द्रका तत्कालिन निर्देशक श्री बालकृष्ण चापागाईं तथा वर्तमान निर्देशक श्री हरि प्रसाद अर्यालज्यू र सम्बद्ध अन्य अधिकृतहरूलाई आवश्यक दस्तावेज समय मै उपलब्ध गराई कार्यसम्पादन परीक्षण कार्यको अनुगमन समेत गरी सुझाव दिनु भएकोमा विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण समय मै सम्पन्न गर्न अद्यावधिक बिवरणहरु उपलब्ध गराउनु भएकोमा विद्यालयहरूका प्रधानाध्यापकहरू, शिक्षकहरू, विद्यार्थीहरू, कर्मचारीहरू, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरू र अभिभावकहरूलाई यो प्रतिष्ठान धेरै धेरै धन्यवाद दिन चाहन्छ । विशेषतः शिक्षकहरूलाई विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको उद्देश्य र औचित्य माथि प्रकाश पार्न र अन्त्यमा परीक्षण नतिजाको आदानप्रदानका लागि बैठकहरू आयोजना गरिदिनु भएकोमा प्रधानाध्यापकहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ।

गोरखा, मुस्ताङ र रुपन्देहीका सुगम तथा दुर्गम क्षेत्रका तोकिएका विद्यालयहरूमा गई तथ्याङ्क सङ्कलन गरेर कार्यसम्पादन परीक्षण साधन भरी आफ्नो कार्य सम्पन्न गर्नु भएकोमा परीक्षकहरूलाई विशेष धन्यवाद छ । यसरी नै परीक्षण कार्य सम्पन्न गर्न जिल्ला संयोजकहरूले सफल संयोजन गर्नु भएको छ । उहाँहरूप्रति यस प्रतिष्ठान हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछ।

मिहिनेतका साथ समय मै यो प्रतिवेदन तयार गरिदिनु भएकोमा प्याकेज संयोजक प्रा.डा. अरविन्द लाल भोमी र प्रतिवेदन लेखनमा सहयोग गर्नु भएकोमा डा. अग्नि प्रसाद काफ्ले तथा श्री इन्द्र बहादुर श्रेष्ठप्रति कृतज्ञता व्यक्त गर्दछ । प्रतिवेदन तयार गर्न तथ्याङ्क प्रविष्ट गर्ने व्यक्तिहरू र तथ्याङ्क विश्लेषण र आवश्यक तालिकाहरू तयार गरिदिनु भएकोमा श्री कुमार प्रसाद गुरागाईं र श्री जीवन शाक्य तथा शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रका विज्ञहरूलाई विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ। धन्यवाद ।

शैक्षिक परिवर्तन प्रतिष्ठान
नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं
आषाढ २०७६

सङ्क्षेपीकृत शब्दावली

आव	आर्थिक वर्ष
उमनपा	उपमहानगरपालिका
एसइइ	विद्यालय शिक्षा परीक्षा (School Education Examination)
क्रसं.	क्रम सङ्ख्या
गापा	गाउँपालिका
जिशिका	जिल्ला शिक्षा कार्यालय
नपा	नगरपालिका
प्रअ	प्रधानाध्यापक
मनपा	महानगरपालिका
मावि	माध्यमिक विद्यालय
विव्यस	विद्यालय व्यवस्थापन समिति
विक्षेवियो	विद्यालय क्षेत्र विकास योजना
विक्षेसुयो	विद्यालय क्षेत्र सुधार योजना
शैगुपके	शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र
शिअसं	शिक्षक अभिभावक सङ्घ
NASA	National Assessment of Student Achievement

बिषय सूची

	बिषय	पृष्ठ नं.
खण्ड १	परिचय	१
१.१.	पृष्ठभूमि	१
१.२.	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण: अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरू	२
१.३.	नेपालमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको पूनरावलोकन	९
१.४.	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणका उद्देश्यहरू	१४
खण्ड २	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण विधि र प्रक्रिया	१६
२.१.	परीक्षण गरिएका विद्यालय	१६
२.२.	परीक्षण ढाँचा निर्माणका आधार	१६
२.३.	परीक्षणका क्षेत्र, उपक्षेत्र तथा सूचकहरू	१७
२.४.	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन	१७
२.५.	परीक्षकहरुको छनोट र तयारी	१८
२.६.	तथ्याङ्क विश्लेषण	२०
२.७.	तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण र प्रतिवेदन तयारी	२१
खण्ड ३	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको जिल्लागत तुलनात्मक स्थिति	२२
खण्ड ४	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणका विभिन्न क्षेत्रअन्तर्गत उपक्षेत्रहरूको नतिजा	३२
४.१.	लगानी क्षेत्र	३२
४.२.	प्रक्रिया क्षेत्र	३८
४.३.	उपलब्धि क्षेत्र	४६
४.४.	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या	५३
खण्ड ५	कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको आधारमा विद्यालयहरूको वर्गीकरण	५६
खण्ड ६	नमुना विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा	६३
खण्ड ७	प्राप्तिहरू	७२
७.१.	जिल्ला र पालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको कार्यसम्पादन परीक्षणको स्तर	७२

७.२.	विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको कार्यसम्पादन परीक्षणको स्तर	७६
खण्ड ८	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको प्रयोग	७७
८.१.	विद्यालय तह	७८
८.२.	स्थानीय तह (गाउँपालिका/नगरपालिका)	७९
८.३.	प्रदेश तह	८०
८.४.	सङ्घीय तह	८१
खण्ड ९	सुझाव तथा सिफारिसहरू	८२
	सन्दर्भग्रन्थ सूची	९०

तालिकाहरुको सूची

तालिका १.१:	विभिन्न वर्षहरूमा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूको सङ्ख्या	९
तालिका १.२:	आ.व. २०७३/०७४ मा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूको सङ्ख्या	१०
तालिका १.३:	आ.व. २०७४/०७५ मा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूको सङ्ख्या	१०
तालिका १.४:	आ.व. २०७४/०७५ मा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको जिल्लागत नतिजा	११
तालिका १.५:	आ.व. २०७४/०७५ मा कार्यसम्पादन परीक्षणका जिल्लागत क्षेत्रगत नतिजा	१२
तालिका १.६:	आ.व. २०७५/७६ मा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूको संख्या	१४
तालिका २.१:	तेस्रो प्याकेजमा समावेश गरिएका जिल्ला र विद्यालय सङ्ख्या	१६
तालिका २.२:	विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणका क्षेत्र, उपक्षेत्र र सूचक सङ्ख्या	१७
तालिका २.३:	कार्यसम्पादन परीक्षणमा संलग्न परीक्षहरुकको सङ्ख्या	१८
तालिका २.४:	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन भर्ने विधि	१९
तालिका ३.१:	विद्यालयको स्तर निर्धारणका लागि आधार	२२
तालिका ३.२:	क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा जिल्लागत विद्यालयको स्तर (भारित मध्यमान)	२३
तालिका ३.३:	क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा गोरखा जिल्लाका पालिकागत विद्यालयको समग्रस्तर	२५

तालिका ३.४:	गोरखाका नपा र गापाका विद्यालयको समग्र कार्यसम्पादन परीक्षणको तथ्याङ्कीय विश्लेषण	२६
तालिका ३.५:	क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा मूस्ताङ जिल्लाका पालिकागत विद्यालयको समग्रस्तर	२७
तालिका ३.६:	क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा रूपन्देही जिल्लाका पालिकागत विद्यालयको समग्रस्तर	२८
तालिका ३.७:	रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयको समग्र कार्यसम्पादन परीक्ष०ाको तथ्याङ्कीय विश्लेषण	२९
तालिका ३.८:	गोरखा र रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयको लगानी क्षेत्रको कार्यसम्पादन परीक्षणको तथ्याङ्कीय विश्लेषण	३०
तालिका ३.९:	गोरखा र रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयको प्रक्रिया क्षेत्रको कार्यसम्पादन परीक्षणको तथ्याङ्कीय विश्लेषण	३०
तालिका ३.१०:	गोरखा र रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयको उपलब्धि क्षेत्रको कार्यसम्पादन परीक्षणको तथ्याङ्कीय विश्लेषण	३१
तालिका ४.१:	लगानी र सो क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको जिल्लागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा	३२
तालिका ४.२:	लगानी र सो क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको गोरखा जिल्लाको पालिकागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्ष०ा नतिजा	३४
तालिका ४.३:	लगानी क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा गोरखाका विद्यालयहरूको स्तर	३५
तालिका ४.४:	लगानी र सोक्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको मुस्ताङ जिल्लाको पालिकागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा	३५
तालिका ४.५:	लगानी क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको स्तर	३६
तालिका ४.६:	लगानी र सो क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा	३७
तालिका ४.७:	लगानी क्षेत्रअन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा रूपन्देहीका विद्यालयहरूको स्तर	३८
तालिका ४.८:	प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा जिल्लागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क	३९
तालिका ४.९:	प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा गोरखा जिल्लाको पालिकागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क	४१
तालिका ४.१०:	प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा गोरखाका विद्यालयहरूको स्तर	४२
तालिका ४.११:	प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा मुस्ताङ जिल्लाको पालिकागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क	४२
तालिका ४.१२:	प्रक्रिया क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको स्तर	४३
तालिका ४.१३:	प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क	४४

तालिका ४.१४:	प्रक्रिया क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा रूपन्देहीका विद्यालयहरूको नतिजा	४६
तालिका ४.१५:	उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको जिल्लागत नतिजा	४७
तालिका ४.१६:	उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको गोरखा जिल्लाको पालिकागत विद्यालय कार्यसम्पादनको नतिजा	४८
तालिका ४.१७:	उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा गोरखाका विद्यालयहरूको नतिजा	४९
तालिका ४.१८:	उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको मुस्ताङ जिल्लाको पालिकागत विद्यालयको अवस्था	५०
तालिका ४.१९:	उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको नतिजा	५०
तालिका ४.२०:	उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत विद्यालयको अवस्था	५१
तालिका ४.२१:	उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूको रूपन्देहीको नतिजा	५३
तालिका ४.२२:	सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको अङ्क प्रदान गर्ने आधार	५३
तालिका ४.२३:	जिल्लागत सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या	५४
तालिका ४.२४:	गोरखा जिल्लामा विद्यालयहरूको पालिकागत सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या	५४
तालिका ४.२५:	मुस्ताङ जिल्लामा विद्यालयहरूको पालिकागत सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या	५५
तालिका ४.२६:	रूपन्देही जिल्लामा विद्यालयहरूको पालिकागत सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या	५५
तालिका ५.१:	समग्र भारित प्रतिशतको आधारमा कमजोर, सामान्य, मध्यम र उत्तम स्तर निर्धारण गरिएका प्याकेज ३ का विद्यालयहरूको जिल्लागत स्थिति	५६
तालिका ५.२:	गोरखा जिल्लाका विद्यालयहरूको पालिकागत स्थिति	५८
तालिका ५.३:	मुस्ताङ जिल्लाको विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तरको पालिकागत स्थिति	५८
तालिका ५.४:	रूपन्देही जिल्लाको विद्यालयहरूको कार्यसम्पादनको पालिकागत स्थिति	५९
तालिका ६.१:	नमुना विद्यालय छनोटका आधार	६३
तालिका ६.२:	क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा रूपन्देहीका नमूना विद्यालयको समग्रस्तर	६४
तालिका ६.३:	क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा गोरखाका नमुना विद्यालयको समग्रस्तर	६५
तालिका ६.४:	लगानी र सो क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको रूपन्देही जिल्लाको नमूना विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा	६५

तालिका ६.५:	लगानी र सो क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको गोरखा जिल्लाको नमुना विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा	६६
तालिका ६.६:	प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत नमूना विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क	६७
तालिका ६.७:	प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा गोरखा जिल्लाको नमूना विद्यालयहरूको नतिजा	६८
तालिका ६.८:	उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत नमूना विद्यालयको अवस्था	६९
तालिका ६.९:	उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको गोरखा जिल्लाको पालिकागत नमुना विद्यालयको अवस्था	७०
तालिका ६.१०:	सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको अङ्क	७०

चित्रहरुको सूची

चित्र २.१:	कार्यसम्पादन परीक्षणको ढाचा : लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि	१७
चित्र ३.१:	जिल्लागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा	२३
चित्र ४.१:	लगानी र सो क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको जिल्लागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा	३३
चित्र ४.२:	प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा जिल्लागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क	४०
चित्र ४.३:	उपलब्धि क्षेत्र र उपक्षेत्रमा जिल्लागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क	४७
चित्र ५.१:	विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तर	५७

अनुसूचीहरुको सूची

अनुसूची क	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा समावेश गरिएका जिल्ला परिचय	९३
अनुसूची ख	NASA प्रतिवेदनअनुसार कक्षा ५ र ८ मा नेपाली, गणित र विज्ञानमा उपलब्धि स्तर	१०१
अनुसूची ग १	क्षेत्रगत, उपक्षेत्रगत रूपमा जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क र मध्यमान (Mean) तथा भारित मध्यमान र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको प्राप्ताङ्कको विवरण	१०२
अनुसूची ग २	क्षेत्रगत, उपक्षेत्रगतरूपमा जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क, मध्यमान (Mean) तथा भारित मध्यमान र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी	११०

	सङ्ख्या वापतको प्राप्ताङ्कको विवरण जिल्लाः मुस्ताङ	
अनुसूची ग ३	क्षेत्रगत, उपक्षेत्रगत रूपमा जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क र मध्यमान (Mean) र भारित मध्यमान तथा सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको प्राप्ताङ्कको विवरण जिल्लाः रूपन्देही	११३
अनुसूची घः	विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने परीक्षकहरूको नाम, सम्पर्क नं. र इमेल ठेगाना बिवरण	१२३
अनुसूची ङ	विद्यालय कार्यसम्पादन सम्परीक्षण बिवरण	१२५
अनुसूची च	जिल्लागत रूपमा कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने परीक्षकहरू र निजहरूले परीक्षण गरेको विद्यालयहरूको नाम ठेगाना सहितको बिवरण जिल्ला : गोरखा	१२७
अनुसूची छ	कार्यसम्पादन परीक्षणका क्षेत्र, उपक्षेत्र तथा सूचकहरू	१३६

खण्ड १
परिचय

१.१. पृष्ठभूमि

विश्वका विभिन्न देशहरूमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण वा विद्यालय मूल्याङ्कन विभिन्न किसिमले भइरहेको पाइन्छ । यस कार्य गर्नका लागि वाह्य तथा स्वपरीक्षण वा मूल्याङ्कनका साधनको विकास गरिएका हुन्छन् । ती साधनमा विभिन्न क्षेत्रहरू (Domains) वा पक्षहरू (Dimensions) अन्तर्गत सूचकहरू वा प्रामाणिकाहरू प्रयोग भएका छन् । यस प्रकारको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण वा विद्यालय मूल्याङ्कनको एक महत्वपूर्ण लक्ष्य विद्यालयको कार्यसम्पादनमा सुधार ल्याउनु हो । साथै यसको अर्को लक्ष्य भनेको असल व्यवस्थापन गर्ने कार्यका लागि विद्यालयहरू जवाफदेही हुन्छन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्नु हो ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण व्यवस्थित रूपमा गर्नका लागि **सर्वोच्च परीक्षण संस्थाहरूको अन्तर्राष्ट्रिय सङ्गठन** (International Organization of Supreme Audit Institutions – INTOSAI) ले **कार्यसम्पादन परीक्षणको परिभाषालगायत प्रामाणिका र मार्गनिर्देशनहरू** (Standards and Guidelines for Performance Auditing) प्रदान गरेको छ । INTOSAI का अनुसार **मितव्ययिता**लाई ध्यानमा राखी सरकारी निकाय, कार्यक्रम वा सङ्गठनको **कार्यकुशलता र प्रभावकारिता**को स्वतन्त्र परीक्षण गर्नु नै कार्यसम्पादन परीक्षण हो (INTOSAI, 2013) ।

> कार्यसम्पादन परीक्षणका तीन मुख्य निर्देशक सिद्धान्त मितव्ययिता, कार्यकुशलता र प्रभावकारिता हुन् । INTOSAI, 2013 का अनुसार "मितव्ययिताको सिद्धान्त भनेको खर्चलाई न्यून गर्नु हो । कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने संस्थाले आफ्नो क्रियाकलाप सम्पन्न गर्न उचित मूल्यमा उपयुक्त मात्रा र गुणस्तरको स्रोतसाधन ठीक समयमा उपलब्ध गराउनु पर्ने हुन्छ । कार्यकुशलताको सिद्धान्त भनेको उपलब्ध स्रोतसाधनबाट अधिकतम मात्रामा उपलब्धि हासिल गर्नु हो । अर्को शब्दमा कार्यकुशलताले प्रयोग भएको साधनस्रोत, दिइएको अवस्था र हासिल गरेको नतिजाबीचको सबभन्दा राम्रो सम्बन्धसित सरोकार राख्दछ । यस प्रकारको सम्बन्ध हेर्दा सही समयमा निस्केको उपज र/वा उपलब्धिको परिमाण र गुणस्तरलाई आधारको रूपमा लिइन्छ । प्रभावकारिताको सिद्धान्त भनेको तय गरिएका उद्देश्यहरू हासिल गर्नु हो । प्रभावकारिताले तय गरिएका विशिष्ट लक्ष्य वा उद्देश्यहरू प्राप्त गर्नु र/वा अपेक्षित नतिजाहरू हासिल गर्नेसित सरोकार राख्दछ । पृष्ठ १४७"

विश्वका विकसित र विकासोन्मुख देशहरूमा विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर सुधारका लागि विद्यालयको बाह्य कार्यसम्पादन परीक्षण वा मूल्याङ्कन गर्ने कार्य विभिन्न निकायबाट हुँदैआएको पाइन्छ । न्युजिल्याण्डमा Education Review Office, कतारमा School Evaluation Office, Evaluation Institute, श्रीलंकामा Management and Quality Assurance Unit, Ministry of Education, र तान्जानियामा National Audit Office विद्यालय कार्यसम्पादन गर्ने सम्बन्धित निकायहरू हुन् । यसरी नै भारतमा मानव संशाधन विकास मन्त्रालयको तत्वावधानमा National Programme on School Standards and Evaluation का लागि National University of Education Plannning and Admininstration (NUEPA) ले अगुवाई गरिरहेको छ ।

नेपालमा औपचारिक रूपमा मानक तथा प्रामाणिकाका आधारमा विभिन्न तहमा रहेका शैक्षिक निकायहरूको बाह्य कार्यसम्पादन परीक्षण गर्नु पर्ने महसुस गरी नेपाल सरकारले विद्यालय क्षेत्र सुधार योजना २००९-२०१५ (विक्षेसुयो)

मा शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र (शैगुपके) स्थापना गर्ने प्रावधान राखेको देखिन्छ । उक्त योजनामा उल्लेख भएअनुसार शैगुपकेले शिक्षा मन्त्रीको अध्यक्षतामा गठित शिक्षा नीति समितिलाई वार्षिक प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ । यस प्रावधानलाई व्यवहारमा परिणत गर्न नेपाल सरकारले विद्यालयहरू र शिक्षा मन्त्रालयअन्तर्गतका निकायहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने उद्येश्यले सन् २०१० मा शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र स्थापना भएको थियो । स्थापना कालदेखि शैगुपकेले नियमित रूपमा विद्यालय र शिक्षा मन्त्रालयअन्तर्गतका शैक्षिक निकायको कार्यसम्पादन परीक्षण र विद्यार्थी उपलब्धिको राष्ट्रिय स्तरमा नै लेखाजोखा गर्दै आइरहेको छ ।

विद्यालय र शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयअन्तर्गतका शैक्षिक निकायको कार्यसम्पादन परीक्षण र विद्यार्थी उपलब्धिको राष्ट्रिय स्तरमा लेखाजोखा गर्ने (National Assessment of Student Achievement) कार्यलाई उन्नत गर्दै लान विद्यालय क्षेत्र विकास योजना २०१६-२०२३ (विक्षेवियो) ले जोड दिएको छ । विशेषत : विद्यार्थी उपलब्धिको लेखाजोखासहित शिक्षा प्रणालीको स्वतन्त्र रूपमा समीक्षा र परीक्षण गर्न शैगुपकेको संस्थागत क्षमता सुदृढ गर्नु पर्ने कुरा औंल्याएको छ । उक्त योजनाले जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न कार्यसम्पादन मार्फत् विद्यालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन प्रामाणिकाहरूको वार्षिक समीक्षा गर्ने प्रावधान राखेको छ । यसरी नै विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने र प्रोत्साहन तथा सहयोगी संयन्त्र स्थापना गर्ने कार्यलाई पनि जोड दिएको छ । महत्वपूर्ण रूपमा विक्षेवियोमा नियमित रूपमा कार्यसम्पादन परीक्षण र स्वमूल्याङ्कन गर्न विद्यालयहरूलाई तयार गर्नु पर्ने र यसका लागि उनीहरूको क्षमता विकास गर्नु पर्ने कुरा उल्लेख भएको छ ।

शैगुपकेको सञ्चालनलाई कानुनी आधार प्रदान गर्न शिक्षा (आठौं संशोधन) ऐन, २०७३ (सन् २०१६) को दफा ७ (ख) मा "विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर परीक्षण गर्ने कार्यका लागि एक शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र रहने छ र उक्त केन्द्रको प्रमुखको रूपमा काम गर्न नेपाल सरकारले एकजना प्रमुख शिक्षा परीक्षक नियुक्त गर्नेछ" भन्ने उपदफा उल्लेख गरिएको छ ।

माथि उल्लेखित प्रावधानअनुरूप वि.सं. २०७५ सम्म शिक्षा मन्त्रालयको राजपत्रांकित प्रथम श्रेणीको कर्मचारी प्रमुख राखी शैगुपकेले विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण र NASA को कार्य गर्दै आएकोमा वि.सं. २०७५ मा शैगुपकेलाई महानिर्देशक तथा सहयोगी कर्मचारीको दरबन्दीसहित शिक्षा मन्त्रालयअन्तर्गत छुट्टै निकायको रूपमा पहिचान दिइएको छ ।

१.२. विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण: अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरू

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण कुनै न कुनै रूपमा संसारका प्रायः सबै देशह**रू**मा गरिने गरेको पाइन्छ । यी अभ्यासहरू विशेषतः विद्यार्थीको सिकाइमा सुधार, विद्यालय व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता र शिक्षकको योग्यता तथा कार्यदक्षताको वृद्धिका लागि गरेको पाइन्छ । ती देशह**रू**ले कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली विद्यालयहरूमा लागू गरेको समयमा मूल्याङ्कन र बिश्लेषण गर्ने गरेको र मूल्याङ्कन पश्चात् सिकाइमा विद्यार्थीलाई अधिकतम सहयोग पुऱ्याउने कोसिस गरेको तथा शिक्षक र प्रधानाध्यापकलाई सक्षम र क्रियाशिल बनाउन मूल्याङ्कनको प्रयोजन भएको प्रतिवेदनहरूबाट देखिएको छ । यसै सन्दर्भमा यस उपशीर्षकअन्तर्गत दक्षिण कोरिया, न्युजिल्यान्ड, दक्षिण अफ्रिका र युरोपेली देशहरूजस्तैः चेक रिपब्लिक, फ्रान्स, हङ्गेरी, इटाली र पोर्चुगलमा हुने गरेका विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणका अभ्यासहरू सङ्क्षेपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

दक्षिण कोरिया

समष्टिगत रूपमा दक्षिण कोरियाले शिक्षाको ४ क्षेत्रमा मूल्याङ्कन गरेको पाइन्छ : (१) सम्पूर्ण शिक्षा पद्धति, (२) विद्यालय व्यवस्थापन, (३) शिक्षक कार्यसम्पादन, र (४) विद्यार्थीको सिकाइउपलब्धि । विद्यालय व्यवस्थापन,

शिक्षक कार्यसम्पादन, र खासगरी विद्यार्थीको सिकाइउपलब्धि यस प्रतिवेदनको केन्द्रविन्दु रहेको हुनाले यी तीन क्षेत्रहरूमा गरिएका बिशेष अभ्यासहरू तल उल्लेख गरिएका छ ।

विद्यालय व्यवस्थापनको मूल्याङ्कन

विद्यालय व्यवस्थापनका सूचकहरू जस्तै भवनको सम्पूर्ण भौतिक अवस्था, फर्निचरको अवस्था, अन्य भौतिक सुबिधाहरू, प्रअको व्यवस्थापन क्षमता र शैली, भौतिक संसाधनको प्रयोग, मानवीय संसाधनको प्रयोग, शैक्षिक सामग्रीको व्यवस्था र प्रयोग जस्ता सबै पक्षहरू समेट्ने गरी मूल्याङ्कनका आधार (सूचकहरू) हरू तयार गरी हरेक विद्यालयलाई पहिले नै उपलब्ध गराइ सकेका हुन्छन् । यस्ता सूचकहरू नगरपालिका वा विद्यालय आफैले पनि तयार गरेका हुन्छन् । मूल्याङ्कन आन्तरिक र बाह्य दुवै रूपमा हुने गर्दछ । ती सूचकहरू विद्यालयमा गरिने लगानी (Input), प्रक्रिया (Process), र उपलब्धि (Output) लाई समेट्ने गरी बनाइएका हुन्छन् । यी सूचकहरूले आर्थिक, भौतिक र खासगरी विद्यार्थीको सिकाइको परिमाणात्मक तथ्य देखाउने गर्दछ । तर परिमाणात्मक प्रक्रिया अपनाई अङ्कमा प्रस्तुत गरिएका तथ्यहरूले विद्यालय सुधारमा त्यति परिवर्तन ल्याउन नसकेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । परिमाणात्मक प्रक्रिया त्यति प्रभावकारी हुन नसकेपछि “एक्सपर्ट रिभ्यू मोडेल (Expert Review Model)” लागू गरियो जसले गुणात्मक तथ्यहरूमा आधारित प्रतिवेदन दियो र त्यो बढी प्रभावकारी रह्यो । गुणात्मक तथ्यहरूले विद्यालय व्यवस्थापनमा परिवर्तन ल्याउन बढी मदत पुऱ्याएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

दक्षिण कोरियामा विद्यालय मूल्याङ्कनका सकारात्मक पक्षहरूमा (१) विद्यालय शिक्षा विकास सम्बन्धी चेतनाको विकास, (२) आफ्नो धारणा प्रस्तुत गर्ने अवसर, र (३) विद्यालय विकासका लागि उपयोगी सुझावहरू देखा परेका थिए । विद्यालय मूल्याङ्कनमा देखिएका नकारात्मक पक्षहरूमा (१) मूल्याङ्कनका धेरै परिणामहरूमा शिक्षकहरूको असहमति, (२) परिमाणात्मक तथ्याङ्क सङ्कलनको अस्पष्टता र भर नपर्दा तथ्यहरू, (३) रिपोर्टमा दिइएका अङ्कहरूले खास समस्या समाधानमा मदत नपुऱ्याएको, र (४) मूल्याङ्कनका परिणामहरू विद्यार्थी र अभिभावकलाई थाहा नभएको ।

शिक्षक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन

शिक्षक मूल्याङ्कनमा बिशेष गरी प्रधानाध्यापक, सहायक प्रधानाध्यापक र सबै शिक्षकहरूको मूल्याङ्कन गरेको पाइयो । शिक्षकहरूको सबल पक्षहरू र सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरू केलाई सकेपछि उनीहरूलाई प्रोत्साहित गरी आफ्नो पेसामा प्रखर पार्न विद्यालय तहमा कार्य सम्पादनमा आधारित थप प्रोत्साहन भत्ताको समेत व्यवस्था गरेको पाइयो । जसबाट तलका उपलब्धिहरू हासिल भए : (१) विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धिमा वृद्धि भयो, (२) शिक्षाको गुणस्तर उठ्यो, (३) शिक्षकको पेसागत विकास भयो र शिक्षकको छवी उच्च रह्यो र (४) शिक्षकको मूल्याङ्कन विद्यार्थी र अभिभावकबाट पनि गर्ने गरियो ।

विद्यार्थीको सिकाइउपलब्धि मूल्याङ्कन

विद्यार्थी मूल्याङ्कन ४ तहमा गरेको पाइयो : (१) विद्यालय तहमा, (२) नगरपालिका तथा प्रान्तीय तहमा, (३) राष्ट्रिय तहमा, र (४) अन्तर्राष्ट्रिय तहमा । हरेक तहको प्रामाणिका (Standard) तोकिएको छ । सोही प्रामाणिकाको आधारमा परीक्षा (Test) गरिन्छ र बिश्वव्यापी शैक्षिक स्तरमा दक्षिण कोरिया कहाँ छ भन्ने जानकारी प्राप्त गरिन्छ । परीक्षण नतिजाको आधारमा आफ्नो स्तर अझ उच्च गर्न विद्यार्थी, अभिभावक र शिक्षक एकजुट भएर लाग्दछन् ।

मूल्याङ्कनको प्रयोजन

मूल्याङ्कनको मुख्य प्रयोजन विद्यालय व्यवस्थापनमा सुधार, शिक्षकको शिक्षण दक्षतामा वृद्धि, र विद्यार्थीको सिकाइमा प्रगति ल्याउनका लागि भएको पाइन्छ । मूल्याङ्कनको प्रयोजन तलका क्रियाकलापहरूमा केन्द्रित भएको पाइन्छ :

- मन्त्रालय र स्थानीय शिक्षा निकायबाट थप आर्थिक सहयोग प्रदान गर्न,
- विद्यालयमा, कक्षाकोठामा र विद्यार्थीको सिकाइमा थप प्राबिधिक सहयोग प्रदान गर्न,
- कक्षाकोठामा गरिने विषयगत शिक्षणमा सहयोग पुऱ्याउन,
- निजी रूपमा ट्युशन पढाउन नपर्ने र नपाइने गरी कक्षामा नै पढाउनु पर्ने गराउन,
- शिक्षकको क्षमता वृद्धि गर्न, नयां प्रविधि र शिक्षण विधिको प्रयोगमा सहयोग पुऱ्याउन र
- प्रधानाध्यापकको जिम्मेवारी बहन गराउन र व्यवस्थापनको क्षमता वृद्धि गर्न ।

(Kim et al, 2010)

न्युजिल्यान्ड

न्युजिल्यान्डमा गत २५ वर्षदेखि विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन हुँदै आएको छ र यसबाट विद्यालयहरूको क्रमिक सुधार हुँदैआएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । न्युजिल्यान्डमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको मुख्य लक्ष्य हो : के गर्दा विद्यालयको सुधार हुन्छ, विद्यालय व्यवस्थापन कसरी चुस्त हुन सक्छ, र के गर्दा सबै विद्यार्थीले राम्रोसँग सिक्ने अवसर पाउँछन् । न्युजिल्याण्डमा अल्पसंख्यक माउरी र प्यासफिक समुदायका बसाइ सरेर आएका विद्यार्थीहरूले कसरी बहुसंख्यक विद्यार्थीले सरह सिक्न सक्छन् भन्ने कुरामा परीक्षणले बढी खोजी गर्न र प्रयासहरू जुटाउन सुझावहरू दिने गरेको देखिन्छ ।

विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनले विशेष जोड दिएका पक्षहरू हुन् : (१) प्रधानाध्यापक र शिक्षकहरूबाट विद्यालयमा आन्तरिक जिम्मेवारीको बोध गराउने र जिम्मेवारी बहन गराउने (२) आन्तरिक मूल्याङ्कनको माध्यमबाट, विद्यार्थीको सिकाइमा निरन्तर सुधार गर्ने र (३) विद्यालयको सम्पूर्ण व्यवस्थापन पक्षको स्वमूल्याङ्कन सूचकहरूको नतिजाको आधारमा गर्ने । विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनका लागि तयार भएका सूचकहरू तलका क्षेत्रहरूलाई समेटेर तयार गरिएको पाइन्छः

१. विद्यार्थीको सिकाइउपलब्धिमा क्रमिकरूपले सुधार ल्याउने,

२. विद्यालयमा समता, पहुँच, र व्यवस्थापनमा चुस्तता ल्याउने,

३. विद्यालयमा विद्यार्थीलाई शिक्षकको संरक्षकत्व बढाउने,

४. विद्यार्थीमा नेतृत्वको विकास गर्न सिकाइका अवसरहरू बढाउने,

५. विद्यार्थीको सिकाइ र शैक्षिक विकासका लागि अरुसँग सहकार्य गर्ने ,

६. पाठ्यक्रममा आधारित शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउने,

७. शिक्षकको पेसागत विकास बढाउन सामूहिक प्रयास गर्ने,

८. विद्यार्थी सिकाइको लागि आन्तरिक मूल्याङ्कनमा जोड दिने, विद्यार्थीमा ज्ञानको भण्डार बढाउने, सीपमा दक्षता, जीवनोपयोगी सीप र उद्यमशीलताको विकास गर्ने र

९. सम्पूर्ण शैक्षिक प्रणालीमा विद्यार्थी सिकाइलाई टेवा पुग्ने खालका नीति निर्माण गर्ने ।

मूल्याङ्कनको प्रयोजन

माथि लेखिएका ९ वटा क्षेत्रअनुसार विद्यार्थिको सिकाइ, विद्यालय व्यवस्थापन, विद्यार्थीको सहकार्य, पाठ्यक्रम अनुसारको शिक्षण, विद्यार्थी सिकाइको लागि आन्तरिक मूल्याङ्कनमा जोड, र सम्पूर्ण शैक्षिक प्रणालीमा सुधार ल्याउन प्रयास गरेको देखिन्छ (ERO-School-Evaluation-Indicators, 2015) ।

दक्षिण अफ्रिका

दक्षिण अफ्रिकाले विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन गर्न मुख्य चार सूचकका उपसूचकसहित प्रयोगमा ल्याएको छ । ती सूचकहरू हुन् : (१) विद्यार्थी सिकाइका प्रगतिका सूचकहरू, (२) उच्च गुणस्तरीय सिकाइ सामग्रीको उपलब्धता र प्रयोग, (३) शिक्षक नियुक्ति, विकास, र व्यवस्थापन, र (४) राष्ट्रिय तहबाट अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन ।

१. विद्यार्थी सिकाइका प्रगतिका उप सूचकहरू : विद्यार्थी सिकाइ प्रगतिका उपसूचकहरू यस प्रकार तोकिएको पाइन्छ :

१.१ कक्षा ३ सम्म विद्यार्थी भर्ना सङ्ख्यामा वृद्धि,

१.२ कक्षा ६ सम्म भाषा र गणितमा निपूर्णता,

१.३ कक्षा ९ मा भाषा र गणितमा निपूर्णता,

१.४ कक्षा १२ मा गणितमा निपूर्णता,

१.५ कक्षा १२ पछि विश्वविद्यालय भर्नामा वृद्धि,

१.६ बाल कक्षामा विद्यार्थी भर्नामा वृद्धि,

१.७ कक्षा १ देखि ९सम्म कक्षोन्नति,

१.८ कक्षा ९ देखि १२ सम्म व्यावसायिक शिक्षा र उच्च शिक्षाको लागि तयारी,

१.९ सिकाइमा सूचना प्रविधिको जोड र

१.१० तहगत र विषयगत सिकाइउपलब्धि हासिल गर्नमा जोड ।

२. उच्च गुणस्तरीय सिकाइ सामग्रीको उपलब्धता र प्रयोग

दक्षिण अफ्रिकाले विद्यार्थीको प्रभावकारी सिकाइको लागि उच्च गुणस्तरीय सिकाइ सामग्रीको उपलब्धता र प्रयोगमा जोड दिएको देखिन्छ । उच्च गुणस्तरीय सिकाइ सामग्रीका उपसूचकहरू छन्:

२.१ हरेक कक्षा र विषयमा उच्च गुणस्तरीय सिकाइ सामग्री उपलब्ध गराउने,

२.२ सिकाइमा सिकारुहरूबीच प्रतिस्पर्धा गराउने,

२.३ बहुकक्षा पद्धतिमा पाठ्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने र

२.४ हरेक पाठ र विद्यार्थी सिकाइलाई मदत पुग्ने गरी पर्याप्त मात्रामा सिकाइ सामग्री र पुस्तक जुटाउने र प्रयोग गर्ने ।

३. शिक्षक नियुक्ति, विकास र व्यवस्थापन

दक्षिण अफ्रिकाले विद्यार्थीको प्रभावकारी सिकाइको लागि शिक्षक नियुक्ति, विकास, र व्यवस्थापनमा ध्यान पुऱ्याउन तल दिइएका उपसूचकहरू बनाएको छ :

३.१ हरेक वर्ष योग्य र युवा शिक्षकहरूको छनोट गर्ने,

३.२ सकेसम्म कक्षालाई सानो बनाएर पढाउने,

३.३ शिक्षकलाई पेसामा रहँदासम्म पेसागत विकास गरी शिक्षणमा पोख्त बनाउने,

३.४ सिकाइमा विद्यार्थी र अविभावकलाई सन्तुष्टि दिन सक्ने शिक्षक तयार गर्ने,

३.५ शिक्षकले पाठ्यक्रम र सिकाइउपलब्धिलाई आधार बनाइ पढाउने,

३.६ राष्ट्रिय नीतिअनुसार शिक्षकले हरेक विद्यार्थीसँग एक सेट किताव, अभ्यास पुस्तिका, र शैक्षिक सामग्री भए नभएको यकिन गरी समयमै उपलब्ध गराउने र

३.७ हरेक कक्षामा कम्प्युटर र प्रोजेक्टर उपलब्ध गराई सिकाइमा प्रयोग गर्ने ।

४. राष्ट्रिय तहबाट अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन

दक्षिण अफ्रिकामा केन्द्रीय तहबाट कक्षाकोठामा विद्यार्थीले सिके नसिकेको यकिन गर्न सिधै तल दिइएका आधारमा अनुगमन गरिने गरिन्छः

४.१ विद्यार्थीको सिकाइउपलब्धि सम्बन्धी तथ्यहरू ठीक भए नभएको परीक्षण गर्ने,

४.२ विद्यालयमा न्यूनतम भौतिक सुविधाको प्रतिवेदनको प्रतिशतको आधारमा परीक्षण गर्ने,

४.३ विद्यालयको तथ्याङ्क विद्युतीय माध्यमबाट शिक्षा प्रशासनको बिभिन्न तहमा पुगे नपुगेको परीक्षण गर्ने,

४.४ शिक्षा सुधारमा स्थानीय तहले ध्यान पुऱ्याएको/नपुऱ्याएको परीक्षण गर्ने,

४.५ स्थानीय शिक्षा निकायहरूको कार्यसम्पादनको परीक्षण गरी क्षमता वृद्धिगर्ने वा सवलीकरण गर्ने र

४.५ परीक्षणका आधारमा प्राविधिक एवम् आर्थिक सहयोगका कार्यक्रम बनाउने र बनाउन सहयोग पुऱ्याउने ।

५ मूल्याङ्कनको प्रयोजन

दक्षिण अफ्रिकामा विद्यालय कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन पश्चात् निम्नलिखित चार क्षेत्रहरूमा सुधार गर्न जोड दिएको देखिन्छ :

५.१ विद्यार्थी सिकाइको प्रगति गर्न (खासगरी भाषा, गणित, व्यावसायिक विषय, र सूचना प्रविधिमा),

५.२ उच्च गुणस्तरीय सिकाइ सामग्रीको उपलब्धता र प्रयोग गर्न (बिशेष गरी कक्षामा विषयगत शैक्षिक सामग्री जुटाउन, शैक्षिक सामग्री प्रयोग गर्न, र पाठ्यक्रमअनुसारको शिक्षण गर्न,

५.३ शिक्षक नियुक्ति, विकास र व्यवस्थापनः कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनका आधारमा शिक्षकको नियुक्ति गर्ने, तालिम दिने, र गुणस्तरीय पढाइको व्यवस्था गर्ने र

५.४ राष्ट्रिय तहबाट अनुगमन एवम् मूल्याङ्कनः विद्यालयमा देखिएका सक्षम पक्षलाई निरन्तरता दिंदै कमजोर पक्षहरूको सुधारको लागि निरन्तर अनुगमन गर्ने र गराउने । (Annual Performance Plan, 2015/16)

युरोपेली देशहरू

युरोपियन युनियनले सम्बद्ध सबै देशहरूलाई विद्यालयको बाह्य र आन्तरिक कार्यसम्पादन परीक्षणमा समावेश गराएको देखिन्छ । ती देशहरूमध्ये चेक रिपब्लिक, फ्रान्स, हङ्गेरी, इटाली र पोर्चुगलका बाह्य र आन्तरिक कार्यसम्पादन परीक्षणका अभ्यासहरू यहाँ प्रस्तुत गरिएका छन् । युरोपेली देशहरूले लामो समयदेखि चलिआएको

बाह्य मूल्याङ्कनबाट मात्र विद्यालयमा सुधार ल्याउन पर्याप्त नभएको अनुभवबाट आन्तरिक मूल्याङ्कनमा पनि जोड दिएको पाइन्छ। बाह्य मूल्याङ्कन प्रणालीबाट आन्तरिक मूल्याङ्कनलाई धेरै पक्षमा प्रयोग भएको पाइन्छ। जस्तैः मूल्याङ्कन संयन्त्रको विकास र प्रयोगमा, विद्यार्थीको सिकाइ, शिक्षकको पेसागत विकासमा निरन्तरता, शिक्षक उत्प्रेरणा र विद्यालय व्यवस्थापनमा आवश्यकताअनुसारको सहयोग पुऱ्याउनमा मदत गर्छ। (European Commission/EACEA/Eurydice, 2015)

चेक रिपब्लिक

विद्यालय कार्यसम्पादनको वाह्य परीक्षणः मुख्य उद्देश्य र कार्य सम्पादनको लागि जिम्मेवार संस्था	**विद्यालय कार्यसम्पादनको आन्तरिक परीक्षणः अवस्था र उद्देश्य**
विद्यालयहरूको बाह्य कार्यसम्पादनको लागि (Czech School Inspectorate) लाई जिम्मेवार बनाइएको छ। मूल्याङ्कनका मूख्य उद्देश्यहरू हुन् : नियमित रूपमा सिकाइ गुणस्तरको निरीक्षण (ReguaLr quality inspection) र (Thematic evaluation) विषयगत मूल्याङ्कन गर्नु, सिकाइको गुणस्तर निरीक्षणमा नियमितता र विषयगत मूल्याङ्कन नमुना छनोट गरी गर्नु। निरीक्षकहरूले तलका दिइएका सूचकहरूका आधारमा बाह्य मूल्याङ्कन गर्ने गर्दछन् : ▪ विद्यालयहरूको जानकारी सङ्कलन गर्ने, बिश्लेषण गर्ने, विद्यार्थीको स्वास्थ्य, भौतिक सुविधा र पूरा विद्यालय व्यवस्थापनको लेखाजोखा गर्ने, ▪ विद्यालयका हरेक शैक्षिक कार्यकलापमा लगानी, प्रक्रिया र परिणामको बिश्लेषण गर्ने, ▪ राष्ट्रिय नीति र दिइएको बजेट अनुसार काम भए नभएको यकिन गर्ने।	आन्तरिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनले विद्यालय सुधारमा टेवा पुऱ्याउने भएतापनि चेक रिपब्लिकमा आन्तरिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने गरेको देखिदैन।

(European Commission/EACEA/Eurydice, 2015)

फ्रान्स

विद्यालय कार्यसम्पादनको वाह्य परीक्षणः मुख्य उद्देश्य र कार्यसम्पादनका लागि जिम्मेवार संस्था	**विद्यालय कार्यसम्पादनको आन्तरिक परीक्षणः अवस्था र उद्देश्य**
फ्रान्समा विद्यालय कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको जिम्मेवारी केन्द्रसँग रहेको देखिन्छ। तर केन्द्रबाट खटिएका निरीक्षकहरूले प्रान्तीय र स्थानीय शिक्षा निकायको निर्देशनलाई पनि पालना हुने गरी बाह्य मूल्याङ्कन गर्दछन्। प्राथमिक स्तरमा बाह्य मूल्याङ्कनका लागि प्रयोग गरिने मुख्य सूचकहरू हुन्: शिक्षकको शिक्षण विधि, आधुनिक भाषा, स्थानीय समुदायको सहभागिता, कक्षा दोहोऱ्याउने दर र अपाङ्गता। माध्यमिक स्तरको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा प्रयोग गरिने सूचकहरू हुनः (क) पूरा विद्यालय व्यवस्थापन गतिविधि, (ख) शिक्षक कार्यदक्षता र शिक्षण विधि, (ग) विद्यार्थीको सिकाइ	फ्रान्समा आन्तरिक कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन त्यति प्रभावकारी हुन सकेको छैन। स्कुल काउन्सिलले बर्षेनि विद्यार्थीको सिकाइउपलब्धिबारे मूल्याङ्कन गर्ने गरेता पनि अनिवार्य नगरिएकोले यो प्रभावकारी हुन सकेको देखिंदैन। सन् २००० को दशकदेखि युरोपियन पार्लियामेन्टको सुझावमा माध्यमिक विद्यालयहरूमा स्वमूल्याङ्कन पद्धतिको लागि सूचकहरू लागू भएको छ। यी सूचकहरू हुन्: (क) विद्यार्थीको मुख्य सीप (Core Skills), (ख) विद्यार्थीको शारीरिक, मानसिक, र

विद्यालय कार्यसम्पादनको वाह्य परीक्षणः मुख्य उद्देश्य र कार्यसम्पादनका लागि जिम्मेवार संस्था	विद्यालय कार्यसम्पादनको आन्तरिक परीक्षणः अवस्था र उद्देश्य
अवस्था । सन २००५ देखि विद्यालय र शिक्षाको प्रान्तीय कार्यालयबीच करारनामामा हस्ताक्षर हुन थालेपछि कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको काम प्रभावकारी हुन थालेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।	सम्वेगात्मक विकास, (ग) स्कुल समुदाय सम्बन्ध (बृहत रूपमा विद्यालयको सबै व्यवस्थापन पक्षलाई समेट्ने गरी मूल्याङ्कनका साधन बनिसकेको देखिदैन) ।

(European Commission/EACEA/Eurydice, 2015)

हङ्गेरी

विद्यालय कार्यसम्पादनको वाह्य परीक्षणः मुख्य उद्देश्य र कार्यसम्पादन परीक्षणका लागि जिम्मेवार संस्था	विद्यालय कार्यसम्पादनको आन्तरिक परीक्षणः अवस्था र उद्देश्य
हंगेरीमा शिक्षा ऐन अनुसार हरेक पाँच बर्षमा शिक्षाको तीन तह जस्तैः राष्ट्रिय, प्रान्तीय र स्थानियतहबाट बाह्य मूल्याङ्कन हुने गर्दछ । बाह्य कार्यसम्पादनको लागि छुट्याइएका क्षेत्रहरू छन् : (क) विद्यालयबाट नियमित रूपमा स्वमूल्याङ्कन भए नभएको, (ख) ऐन, नियमअनुसार स्कुल सञ्चालन भए नभएको, (ग) पाठ्यक्रम अनुसार कक्षा शिक्षण भए नभएको, (घ) तोकिएको गुणस्तर अनुसार पढाइ भए नभएको र (ङ) विद्यालयको प्रगति तथ्यहरू केन्द्रसम्म पुगे नपुगेको ।	केन्द्रबाट प्राप्त सूचक र सुझावका आधारमा आन्तरिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने । आन्तरिक कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनले गुणस्तरयुक्त सिकाइको यकिन गर्ने र सिकाइलाई स्थानीय तहबाट समीक्षा गरी माथिल्लो निकायहरूमा प्रगति पेस गर्ने ।

(European Commission/EACEA/Eurydice, 2015)

इटाली

विद्यालय कार्यसम्पादनको वाह्य परीक्षणः मुख्य उद्देश्य र कार्यसम्पादनका लागि जिम्मेवार संस्था	विद्यालय कार्यसम्पादनको आन्तरिक परीक्षणः अवस्था र उद्देश्य
इटालीमा National Institute for Evaluation of Education and Training ले बाह्य मूल्याङ्कनको नीति र मूल्याङ्कनका संयन्त्रहरू बनाई विद्यालयलाई उपलब्ध गराउँछ । विश्व विद्यालयहरूको अनुसन्धान शाखा र मन्त्रालयले संयुक्त रूपमा मिलेर यी कामहरू गर्दछन् । हरेक पटक यो कामको लागि दुई जनाको समूह बनाई विद्यालयमा परीक्षणको लागि पठाइन्छ । टोलीको मुख्य कामहरू हुन् : (क) विद्यालय वातावरण परीक्षण, (ख) विद्यार्थीको सिकाइउपलब्धि परीक्षण, (ग) कक्षा अवलोकन र (घ) विद्यालय व्यवस्थापन सुधारका लागि भएका प्रयासहरूको लेखाजोखा ।	आन्तरिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनलाई सहजीकरण गर्ने काम School Service Charter नामक संस्थाले गर्ने गर्दछ । यसले तल दिइएका क्षेत्रहरूमा सहजीकरण गर्ने गरेको देखिन्छ : (क) शिक्षण व्यवस्थापन र विद्यालय वातावरण बनाउन, (ख) सिकाइको गुणस्तर बढाउन र स्तर मापन गर्न, (ग) आन्तरिक मूल्याङ्कनबाट प्राप्त परिणामहरू शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक, र समुदायलाई उपलब्ध गराउन र (घ) आन्तरिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनलाई अनिवार्य रूपमा लागू गर्न ।

(European Commission/EACEA/Eurydice, 2015)

पोर्चुगल

विद्यालय कार्यसम्पादनको वाह्य परीक्षणः मुख्य उद्देश्य र कार्यसम्पादनका लागि जिम्मेवार संस्था	विद्यालय कार्यसम्पादनको आन्तरिक परीक्षणः अवस्था र उद्देश्य
पोर्चुगलमा विद्यालय कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको काम Inspectorate of Education and Scienceले गर्दछ । यस संस्थाका मुख्य कामहरू हुन् : (क) कक्षामा विद्यार्थीको सिकाइमा जोड दिए नदिएको परीक्षण, (ख) स्वमूल्याङ्कन प्रणाली अपनाई जिम्मेवारी बहन गरे नगरेको परीक्षण, (ग) विद्यालयको गुणस्तरको स्थानीय समुदायले जाँच्ने गरे नगरेको परीक्षण, (घ) शिक्षाका हरेक तहबाट विद्यालय सञ्चालन र विद्यार्थी सिकाइमा सहयोग पुगे नपुगेको अनुगमन ।	सन २००२ बाट पोर्चुगलमा आन्तरिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन अनिवार्य गरेको छ। तर परीक्षणको प्रारूप र प्रामाणिका नतोकिएको हुँदा विद्यालयहरूले आफ्नै ढङ्गले आन्तरिक मूल्याङ्कन गर्ने र विद्यालय व्यवस्थापनमा सुधार ल्याउने गरेका छन् ।

मूल्याङ्कनको प्रयोजन

युरोपियन युनियनले आफ्ना सदस्य मुलुकहरूमा विद्यालय कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनलाई मूर्त रूप दिई सुधार ल्याउन बाह्य र आन्तरिक मूल्याङ्कनमा जोड दिएको देखिन्छ । प्राय सबै मुलुकहरूमा बाह्य र आन्तरिक मूल्याङ्कन गरेको पाइन्छ । युरोपियन युनियनले विद्यालय कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन पछि यसको प्रयोजन कसरी गर्ने भन्ने कुरामा विद्यालय स्तरमा बृहत रूपमा योजनाहरू बनाई काम गरेको पाइन्छ । यी योजनाहरू एकै किसिमका भने छैनन् । आफ्नो देशको, शिक्षा व्यवस्था अनुसार र विद्यालयको आवश्यकता अनुसार सम्बद्ध देशले प्रयोग गरेको पाइन्छ । निचोडमा सबै देशहरूको दूरदृष्टि विद्यार्थी सिकाइ, कक्षा व्यवस्थापन, पाठ्यक्रम र शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग, शिक्षकको पढाउने कला र विधि, शिक्षकको पेसागत विकास, विद्यालय व्यवस्थापन, प्रधानाध्यापकको काम, भौतिक सुबिधाको प्रयोग, समुदायको सहभागिता र विद्यार्थी सिकाइलाई वा कक्षा शिक्षणमा टेवा पुऱ्याउने शिक्षा नीतिलाई अपनाउनमा जोड दिएको देखिन्छ । कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा गरिने धेरै प्रयासमध्ये शिक्षकलाई पढाइको गुणस्तर उठाउन दिइने थप जिम्मेवारी र प्रोत्साहनलाई OECD को प्रतिवेदनमा जोड दिइएको छ ।

(European Commission/EACEA/Eurydice, 2015)

१.३. नेपालमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको पूनरावलोकन

शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रको स्थापना पश्चात् नेपालमा विभिन्न शैक्षिक निकायहरूका साथै विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण आर्थिक वर्ष (आ.व.) ०६८/०६९ देखि सुरुभई हालसम्म निरन्तर रूपमा हुँदै आएको छ । शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रले विभिन्न परामर्शदाता संस्थाहरू मार्फत् विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण गरेको विद्यालयहरूको सङ्ख्या जिल्लागत रूपमा तालिका १.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १.१: विभिन्न वर्षहरूमा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूको सङ्ख्या

आ.व.	विभिन्न जिल्लाका विद्यालय सङ्ख्या
२०६८/६९	३०
२०६९/७०	४८
२०७०/७१	४२
२०७१/७२	३३
२०७२/७३	२६
जम्मा	**१७९**

तालिका १.२: आ.व. २०७३/०७४ मा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूको सङ्ख्या

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या
१.	ताप्लेजुङ	५४	५.	म्याग्दी	६०
२.	सिरहा	७२	६.	कपिलवस्तु	७१
३.	रसुवा	२०	७.	मुगु	२२
४.	भक्तपुर	५१	८.	डडेल्धुरा	६३
				जम्मा	**४१३**

स्रोत: शैगुपके, २०७३

तालिका १.३: आ.व. २०७४/०७५ मा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूको सङ्ख्या

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या
१.	पाँचथर	८०	११.	सर्लाही	६८
२.	झापा	११२	१२.	रौतहत	७
३.	भोजपुर	६६	१३.	चितवन	९३
४.	धनकुटा	७३	१४.	धादिङ	१२५
५.	संखुवासभा	६३	१५.	दोलखा	८३
६.	सुनसरी	५८	१६.	काठमाडौं	१६०
७.	मोरङ	८८	१७.	लमजुङ	७९
८.	सप्तरी	६८	१८.	मनाङ	४
९.	धनुषा	६८	१९.	पर्वत	७८
१०.	महोत्तरी	८४	२०.	नवलपरासी	१२६
				जम्मा	**१९९९**

स्रोत: शैगुपके, २०७४

तालिका १.२ र १.३ अध्ययन गर्दा आ.व. २०६८ देखि २०७३ सम्म विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको कार्यले व्यापकता पाउन सकेको देखिँदैन। यी वर्षहरूमा कार्यसम्पादन परीक्षण परीक्षणकै रूपमा मात्र सीमित भएको देखिन्छ। केही जिल्लाका सीमित विद्यालयहरूमा मात्र कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएको तथ्यांक शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रबाट प्रकाशित प्रतिवेदनहरूमा उल्लेख छ। तालिका १, २ र ३ मा दिइएअनुसार २०६८/६९ मा ३० वटा, २०६९/७० मा ४८ वटा, २०७०/७१ मा ४२ वटा, २०७१/७२ मा ३३ वटा र २०७२/७३ मा २६ वटा विद्यालय गरी आ.व. २०७२/७३ को अन्तसम्ममा १७९ वटा विद्यालयहरुको कार्यसम्पादन परीक्षण भएको देखिन्छ।

आ.व.०७३/७४ देखि विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणले व्यापकता पाएको देखिन्छ। यस वर्ष ८ जिल्लाका ४१३ विद्यालयहरूमा कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भयो। यी विद्यालयहरूमा अधिकांश सामुदायिक विद्यालयहरू र केही मात्रामा संस्थागत विद्यालयहरू कार्यसम्पादन परीक्षणमा समावेश गरिएका थिए। यसरी यी दुवै प्रकारका विद्यालय गरी २०७३/७४ को अन्त सम्ममा ५९२ विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भयो।

आ.व. २०७३/७४ मा सञ्चालित विद्यालयहरूको नतिजाले देखायो कि भक्तपुर जिल्ला एउटालाई छाडेर सबै जिल्लाहरूको औसत प्राप्ताङ्कको स्तर ७० प्रतिशतभन्दा कम भई सामान्य मात्र पाइएको थियो। तर भक्तपुर जिल्लामा सञ्चालित विद्यालयहरूको औसत स्तर भने मध्यम स्तरको पाइएको थियो। त्यसैले तुलनात्मक रूपमा

यी ८ वटा जिल्लाहरू मध्ये भक्तपुर जिल्ला अग्रस्थानमा थियो । अन्य कुनै पनि जिल्लाले उत्तम स्तरको औसत प्राप्ताङ्क हासिल गर्न सकेनन् । अतः यी जिल्लागत औसत नतिजाहरूले के इङ्गित गर्छ भने अधिकांश जिल्लाहरूमा सञ्चालित विद्यालयहरूको गर्ने गरेको कार्यसम्पादन उत्साहजनक देखिँदैन ।

यसैगरी आ.व. २०७४/२०७५ मा गरिएको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा अनुसार विद्यालयले प्राप्त गरेको भारित प्रतिशतको आधारमा विद्यालयहरूको स्तर तालिका १.४ मा देखाइएको छ ।

तालिका १.४: आ.व. २०७४/०७५ मा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको जिल्लागत नतिजा

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या				
		कमजोर	सामान्य	मध्यम	उत्तम	जम्मा
१	अर्घाखाँची	०	५९	११	०	७०
२	कञ्चनपुर	०	८७	१४	१	१०२
३	काठमाडौं	०	८२	७८	०	१६०
४	चितवन	०	६९	२४	०	९३
५	झापा	१	८४	२७	०	११२
६	डोल्पा	०	१५	०	०	१५
७	दोलखा	०	६९	१४	०	८३
८	धनकुटा	०	६९	४	०	७३
९	धादिङ	०	११५	१२	०	१२७
१०	नवलपरासी	२	८६	३८	०	१२६
११	पर्वत	०	७१	७	०	७८
१२	पाँचथर	०	७८	२	०	८०
१३	पाल्पा	०	९३	१८	०	१११
१४	बझाङ	३	७४	२	०	७९
१५	बर्दिया	०	६४	९	०	७३
१६	बाजुरा	२	५०	५	०	५७
१७	भोजपुर	३	६३	०	०	६६
१८	मनाङ	०	१	३	०	४
१९	महोत्तरी	३	७१	९	०	८३
२०	रुकुम	०	८५	२	०	८७
२१	लमजुङ	०	६१	१८	०	७९
२२	संखुवासभा	०	६१	२	०	६३
२३	सप्तरी	०	७१	४	०	७५
२४	सल्यान	३	६६	२	०	७१
	जम्मा	**१७**	**१६४४**	**३०५**	**१**	**१९६७**

स्रोतः शैगुपके, २०७५

तालिका १.४ अनुसार २०७४/७५ मा २४ जिल्लाका १९६७ विद्यालयहरू र शिक्षा विभागबाट छानिएका ५ जिल्लाका ३२ नमुना विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएको थियो । २०७४/७५ को अन्तसम्ममा कार्यसम्पादन परीक्षण सम्पन्न भएका विद्यालयहरूको सङ्ख्या २५९१ पुगेको छ ।

१.३.१. विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको जिल्लागत नतिजा

कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको भारित प्रतिशतको आधारमा हरेक विद्यालयको स्तर निर्धारण गरिएको थियो । यसरी नै प्रत्येक जिल्लाअन्तर्गत रहेका कार्यसम्पादन गरिएका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कहरूको जम्मा अङ्कको आधारमा प्रत्येक जिल्लाको समष्टिगत स्तर निर्धारण गरिएको छ । आ.व. २०७४/०७५ मा गरिएको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणका जिल्लागत र क्षेत्रगत नतिजा कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाअनुसार विद्यालयहरूको स्तर तालिका १.५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १.५: आ.व. २०७४/०७५ मा कार्यसम्पादन परीक्षणका जिल्लागत क्षेत्रगत नतिजा

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३०%)	उपलब्धि (४०%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या (५%)	जम्मा १००	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	नवलरासी	१२६	१७.२५	१९.६२	२३.०५	३.४०	६३.३२	सामान्य
२.	पाल्पा	१११	१५.४५	१९.५२	२४.९६	२.३०	६२.२३	सामान्य
३.	अर्घाखाँची	७०	१६.००	२१.३३	२३.२६	२.८	६३.४०	सामान्य
४.	रुकुम	८७	१३.६७	१५.७५	२५.३४	३.३७	५८.१३	सामान्य
५	दोलखा	८३	१४.८४	१९.२१	२५.९१	२.६०	६२.५६	सामान्य
६	काठमाडौँ	१६०	१७.६४	२१.५२	२७.३३	२.६६	६९.१५	सामान्य
७	लमजुङ	७९	१७.३१	२०.४३	२६.०८	१.८७	६५.६९	सामान्य
८	मनाङ	४	१८.५२	२१.७४	२९.५६	०.३	७०.०६	मध्यम
९	पर्वत	७८	१५.४०	१६.२१	२८.०१	१.६०	६१.२२	सामान्य
१०	सप्तरी	६८	१४.४४	१४.३३	२३.७६	५.००	५७.५३	सामान्य
११	धनुषा	६८	१८.१०	१९.३१	२१.७८	५.००	६४.१९	सामान्य
१२	महोत्तरी	८४	१३.८८	११.५४	२४.९९	५.००	५५.४१	सामान्य
१३	सर्लाही	६८	१८.४६	१७.१७	२२.२२	५.००	६२.८५	सामान्य
१४	रौतहत	७	१७.९४	१६.४२	२६.९२	५.००	६६.२८	सामान्य
१५	चितवन	९३	१७.८५	२०.५६	२३.३०	५.००	६६.७१	सामान्य
१६	धादिङ	१२५	१४.८४	१७.५३	२५.९३	३.००	६१.३०	सामान्य
१७	झापा	११२	१७.१६	१९.५७	२६.६८	३.७७	६४.१९	सामान्य
१८	भोजपुर	६६	१२.७७	१५.७८	२०.९८	२.६८	५२.२१	सामान्य
१९	धनकुटा	७३	१४.३०	१२.५०	२३.१	२.२२	५७.७	सामान्य
२०	संखुवासभा	६३	१४.३१	१३.१३	२१.७७	३	५६.६९	सामान्य

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३०%)	उपलब्धि (४०%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या (५%)	जम्मा १००	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
२१	सुनसरी	५८	१४.२	१२.६०	२१.३	५	६५.२१	सामान्य
२२	मोरङ	८८	१७.६३	१९.१३	२१.७७	४.५	६४.५६	सामान्य
२३	सल्यान	७१	१२.६६	१४.५७	२४.०१	४	५४.८७	सामान्य
२४	डोल्पा	१५	१३.६८	१६.४६	२६.७९	२	५९.३०	सामान्य
२५	बर्दिया	७३	१५.८४	१६.०४	२१.५२	५	५८.१०	सामान्य
२६	बाजुरा	५७	१३.३१	१७.६२	२३.८८	४	५८.४९	सामान्य
२७	बझाङ	७९	१२.९३	१४.२६	२३.७८	३	५४.७१	सामान्य
२८	कञ्चनपुर	१०२	१५.३६	१६.५२	२५.५०	४	६१.३८	सामान्य

स्रोतः शैगुपके, २०७५

तालिका १ मा उल्लेख भए अनुसार आ.व. २०७४/७५ मा कुनै विद्यालयको स्तर उत्तम भएको पाइएन । उक्त वर्षमा कार्यसम्पादन भएका २८ जिल्लामध्ये २७ जिल्लाका विद्यालयहरूको समष्टिगत कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेको छ र मनाङको मध्यम स्तरमा पर्न आएको छ। मनाङ जिल्लामा जम्मा ४ विद्यालय छन् र ती विद्यालयहरूले विद्यार्थीलाई सेवा गरेवापत पाउने प्राप्ताङ्क एकदम कम (०.३%) भएकोले कार्यसम्पादन स्तर राम्रो मान्ने बलियो आधार देखिएन ।

१.३.२. नेपालमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको निरन्तरता

माथि उल्लेख भएअनुसार आ.व. २०६८/०६९ देखि २०७४/०७५ सम्ममा नेपालको ७७ जिल्लाहरूमध्ये ३२ जिल्ला पूर्णरूपमा र केही जिल्लाहरूका नमुना विद्यालय गरी २५९१ वटा विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण कार्य सम्पन्न भइसकेको छ। परीक्षणको नतिजाले अधिकांश विद्यालयहरूको जिल्लागत औसत प्राप्ताङ्क सामान्य स्तरबाट मध्यम स्तरमा समेत उँभो लाग्न नसकेको तथ्य देखिएको छ । यस तथ्यले अधिकांश विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त गरेका प्राप्ताङ्क सामान्य स्तरको मात्र रहेको र सन्तोषजनक नभएको कुरा प्रष्ट्याउँछ। अर्को भाषामा भन्ने हो भने सरोकारवाला समूहहरूले विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गर्न हरेक विद्यालयले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा गुणस्तरलाई असर पार्ने सबै क्षेत्र, उपक्षेत्र तथा सूचकहरूमा आवश्यक मात्रामा ध्यान नदिएको कुरा जनाउँदछ। अतः विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गर्नका लागि सर्वप्रथम हरेक विद्यालयले आ-आफ्नो विद्यालयको स्तर र गुणस्तरमा असर पार्ने क्षेत्र तथा उपक्षेत्रहरूको अवस्था थाहा पाउनु अनिवार्य छ । यसको साथै कुन कुन कारणले शिक्षण-सिकाइ कमजोर भयो ? सो कुराहरूको पहिचान हुनु जरूरी छ। हरेक विद्यालयको कमजोर क्षेत्र तथा उपक्षेत्रहरूको पहिचान पश्चात् मात्र उक्त विद्यालय सुधार गर्नका लागि योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन हुनसक्छ । यस सन्दर्भमा हालसम्म कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूको नतिजाले सरोकारवाला समूहहरूलाई आ-आफ्नो विद्यालयहरूको कुन कुन क्षेत्र तथा उपक्षेत्रहरू कमजोर छन् र कार्यसम्पादन परीक्षणमा उत्कृष्ट प्राप्ताङ्क हासिल गरी आफ्नो विद्यालयको गुणस्तर वृद्धि गर्न के के कुराहरूमा सुधार गर्नु जरूरी छ भन्ने कुरा प्रष्ट पारेको छ । यो कार्य विद्यालय पदाधिकारीहरूले सम्बन्धित सरोकारवाला तथा सहयोगी निकायसँग समन्वय र सहकार्यका साथ गर्न प्रतिवद्धता चाहिन्छ । विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर उकास्न यो एउटा अनिवार्य कदम हो । अतः विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण विना विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गर्नका लाागि आवश्यक योजनाहरू निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्न सम्भव छैन । तर यो अत्यावश्यक कार्यले सबै जिल्ला समेट्न

सकेको छैन । राष्ट्रिय स्तरमा विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गर्न सबै जिल्लाहरूमा नै विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण हुनु जरूरी छ । यस परिप्रेक्षमा आ.व. २०७४/०७५ मा शैगुपकेद्वारा नेपालका ७७ जिल्ला मध्ये २४ जिल्लाका एसइइ परीक्षामा सहभागी भएका सबै विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने कार्यक्रम राखिएको थियो । ती जिल्लाहरूलाई ५ वटा प्याकेज (प्याकेज १, प्याकेज २, प्याकेज ३, प्याकेज ४, र प्याकेज ५) मा छुट्याइएको थियो ।

यसैगरी २०७५/२०७६ का लागि अध्ययनमा समावेश जिल्लाहरूलाई ४ वटा प्याकेज (प्याकेज १, प्याकेज २, प्याकेज ३, प्याकेज ४) मा छुट्याइएको छ । जिल्लागत विद्यालयको सङ्ख्या तालिका १.६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १.६: आ.व. २०७५/७६ मा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूको संख्या

प्याकेज	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	कुल विद्यालय सङ्ख्या
१	उदयपुर	११२	२६५
	ओखलढुंगा	७१	
	धनुषा	८२	
२	ललितपुर	७३	२१८
	रामेछाप	९१	
	पर्सा	५४	
३	गोर्खा	१११	२६१
	रूपन्देही	१४२	
	मुस्ताङ	७	
४	रोल्पा	७३	२५७
	हुम्ला	२४	
	अछाम	९२	
	दार्चुला	६८	
जम्मा			**१०००**

यसरी हालसम्म कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका जिल्लाको सङ्ख्या पूर्ण र आंशिक गरी ३७ पुगेको छ । अब बाँकी जिल्लाहरूमा पनि क्रमानुसार विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने योजना शैगुपकेसँग रहेको छ ।

१.४. विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणका उद्देश्यहरू

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणका उद्देश्यलाई साधारण र विशिष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छ । नेपालको सन्दर्भमा शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रले विद्यालय कार्यसम्पादनका लागि राखिएका उद्देश्यहरू र कार्यसम्पादन परीक्षण (Performance Auditing) का साथै *"तोकिएका नियम तथा कार्यविधि अपनाई कार्य गरेको/नगरेको हेर्ने परीक्षण"*(Compliance Auditing) सित सम्बन्धित भएकोले ती उद्देश्यहरूलाई सामान्य उद्देश्यको रूपमा राखिएका छन् । ती हुन् :

- विद्यालयहरूले निर्दिष्ट नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रचलित ऐन तथा नियम बमोजिम कार्यान्वयन गरे नगरेको सम्बन्धमा लेखाजोखा गर्ने,

- शिक्षाको पहुँच, समता र गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि विद्यालयहरूको कार्यप्रणालीको परीक्षण गरी कार्यसम्पादन स्तर प्रस्तुत गर्ने,
- कार्यसम्पादन सुधारका क्षेत्रहरू पहिचान गर्ने,
- विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन सुधारका निम्ति नीतिगत पृष्ठपोषणका लागि प्रमाणमा आधारित सूचना तथा तथ्यहरू उपलब्ध गराउने र
- उत्कृष्ट सेवाका लागि संस्थागत जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने । (शैगुपके, २०७५)

माथि उल्लेखित सामान्य उद्देश्यका आधारमा यस परीक्षणका लागि देहायका विशिष्ट उद्देश्य राखिएका छन्

- विद्यालय शिक्षा परीक्षा (School Education Examination) मा विद्यार्थी सरिक गराएका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयको समग्र कार्यसम्पादन स्तर तथा लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिको स्तर परीक्षण गर्नु,
- कार्यसम्पादन गरिएका विद्यालयहरूलाई कमजोर, सामान्य, मध्यम र उत्तम श्रेणीमा वर्गीकरण गर्नु,
- विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको सुधारका लागि परीक्षकबाट दिइएका सुझावहरू र परीक्षण नतिजाको आधारमा सुझावहरू प्रस्तुत गर्नु र
- आगामी विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा सुधार ल्याउनका लागि परीक्षण साधन, परीक्षण प्रक्रिया र प्रतिवेदनको ढाँचामा सुधार ल्याउन सुझाव प्रस्तुत गर्नु ।

खण्ड २
विद्यालय कार्यसम्पादन
परीक्षण विधि र प्रक्रिया

वि.सं. २०७५/७६ मा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालय, परीक्षण साधनको क्षेत्र र आधारहरू, परीक्षण साधन, परीक्षण सञ्चालन विधि, तथ्याङ्क सङ्कलन विधि र तथ्याङ्क विश्लेषण विधि सम्बन्धमा यस खण्डमा चर्चा गरिएको छ। यस खण्डको अन्त्यमा तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण र प्रतिवेदन तयारी सम्बन्धमा पनि वर्णन गरिएको छ।

२.१. परीक्षण गरिएका विद्यालय

वि.सं. २०७५/७६ मा परीक्षण गरिने १३ जिल्लाहरूलाई चारवटा प्याकेजमा राखिएका छन्। ती प्याकेजमध्ये यस प्रतिवेदनमा प्याकेज ३ अन्तर्गत राखिएको तीनवटा जिल्लाहरूका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूमा गरिएको कार्यसम्पादन परीक्षण समावेश छ। यस प्रतिवेदनमा समाबेश गरिएका जिल्ला र प्रत्येक जिल्लामा समावेश गरिएका एसइइमा सहभागी भएका माध्यमिक विद्यालयहरूको सङ्ख्या तालिका २.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २.१: तेस्रो प्याकेजमा समावेश गरिएका जिल्ला र विद्यालय सङ्ख्या

जिल्ला	**विद्यालय सङ्ख्या (प्रस्तावित)**	**विद्यालय सङ्ख्या (वास्तविक)**
गोरखा	१११	१११
मुस्ताङ	७	७
रूपन्देही	१४२	१४३
जम्मा	**२६०**	**२६१**

२.२. परीक्षण ढाँचा निर्माणका आधार

विद्यार्थीको सिकाइउपलब्धि तथा विद्यार्थी, अभिभावकहरू र शिक्षठाकरूको सन्तुष्टि उच्च हुनु र कक्षा दोहोऱ्याउने तथा विद्यालय छोड्ने दर कम हुनु विद्यालय शिक्षाको उपलब्धिको रूपमा लिइन्छ। उच्च उपलब्धि स्वतः लगानी र प्रक्रियामा निर्भर रहन्छ। तसर्थ विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिका विभिन्न अङ्गहरूको लेखाजोखा गर्नु अति आवश्यक छ। यस विद्यालय परीक्षण ढाँचामा लगानीअन्तर्गत भौतिक पूर्वाधार, शिक्षक, समुदाय सहभागिता पर्दछन्। लगानीलाई अधिकतम रूपमा उपयोग गरी उपलब्धि उच्च पार्ने प्रक्रियाअन्तर्गत पर्ने शिक्षण सिकाइ क्रियाकलाप सञ्चालन, मूल्याङ्कनको व्यवस्था र अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन जस्ता पक्षलाई विशेष ध्यानमा राख्नु पर्दछ। तसर्थ लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि/उपज नमुना (Input, Process and Output Model) लाई शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रले २०७३ मा तयार गरेको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधनलाई सैद्धान्तिक आधारको रूपमा लिएको थियो। यही नमुनालाई ग्रहण (Adapt) गरी यस प्रतिवेदनका लागि देहायको परिमार्जित अवधारात्मक ढाँचा तयार गरिएको छ।

चित्र २.१: कार्यसम्पादन परीक्षणको ढाँचा : लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि

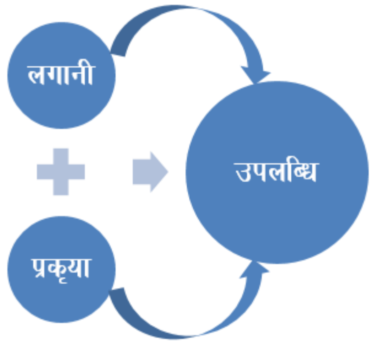

चित्र नं. २.१ म उल्लिखित ढाँचा अनुसार उपलब्धिमा लगानी र प्रक्रियाको आआफ्नै प्रभाव रहेको हुन्छ भने लगानी र प्रक्रियाको सम्मिश्रित प्रभाव पर्ने तथ्य समेत देखाएको छ। यही ढाँचाका आधारमा कार्यसम्पादन परीक्षणको साधन, तथ्याङ्क सङ्कलन, स्तर निर्धारण र विद्यालय सुधारको आधार निर्माण गर्न सहयोग प्राप्त गरेको छ।

२.३. परीक्षणका क्षेत्र, उपक्षेत्र तथा सूचकहरू

माथि उल्लेखित परीक्षण ढाँचा अनुरूप वि.सं. २०७३ मा शैगुपकेबाट लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिलाई मुख्य क्षेत्र निर्धारण गरी ती प्रत्येक क्षेत्रअन्तर्गत उपक्षेत्रहरू र ती प्रत्येक उपक्षेत्रअन्तर्गत सूचकहरू समेत पहिचान गरियो। यसमा समावेश गरिएका क्षेत्र, उपक्षेत्रहरू र सूचकको सङ्ख्या तालिका २.२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २.२: विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणका क्षेत्र, उपक्षेत्र र सूचक सङ्ख्या

क्षेत्र (Domain)	लगानी	प्रक्रिया	उपलब्धि
उपक्षेत्र (Sub-domain)	१. भौतिक संरचना (१६)	४. कक्षा शिक्षण (१०)	९. नियमितता, कक्षा दोहोऱ्याउने तथा कक्षा छाड्ने दर (६)
	२. शिक्षक (७)	५. विद्यार्थी मूल्याङ्कन (६)	१०. सिकाइ उपलब्धि (५)
	३. समुदायको सहभागिता र लगानी (४)	६. शिक्षकको पेसागत विकास (७)	११. सेवाग्राही सन्तुष्टि (२)
		७. नेतृत्व र व्यवस्थापन (१७)	१२. शिक्षकको पेशागत सन्तुष्टि (२)
		८. सहरअतिरिक्त क्रियाकलाप (६)	
जम्मा	**(२७)**	**(४६)**	**(१५)**

द्रष्टव्य : कोष्ठ भित्रको सङ्ख्याले सूचक सङ्ख्या देखाउँछ।

स्रोत : विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदन, २०७४

तालिका २.२ मा देखाइएअनुसार विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा ३ क्षेत्र, १२ उपक्षेत्र र ८८ सूचकहरू छन्। लगानी क्षेत्रअन्तर्गत ३ उपक्षेत्र र २७ वटा सूचकहरू, प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गत ५ उपक्षेत्र र ४६ वटा सूचकहरू र उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गत ४ उपक्षेत्र र १५ सूचकहरू समावेश गरिएका छन्।

२.४. विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन

तालिका २.२ मा उल्लिखित परीक्षणका क्षेत्र, उपक्षेत्र तथा सूचकहरूलाई पूर्ण रूपमा सम्बोधन गरी ८८ सूचक भएको **विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन** तयार गरियो (शैगुपके, २०७३)। परीक्षण साधनको प्रत्येक पृष्ठमा सूचक, सूचकसम्बन्धी यथार्थ विवरण, सूचकको परिमाणात्मक रूपमा व्याख्या गरिएको स्तर र स्तर निर्धारणको आधार तालिकामा राखिए। सूचकको स्तरलाई परिमाणात्मक रूपमा व्यक्त गर्न प्रत्येक सूचकलाई ० देखि ३ अङ्कसम्म दिइयो। विद्यालयको यथार्थ अभिलेख र तथ्याङ्क अध्ययन गरेर, स्थलगत अवलोकन गरेर र सरोकारवालासँग अन्तर्वार्ता लिएर प्रत्येक सूचकलाई स्तर निर्धारणको आधारमा उपलब्ध नभएमा ०, कमजोर भएमा १ अङ्क , सन्तोषजनक र मध्यम भएमा २ अङ्क र उत्तम भएमा ३ अङ्क दिने प्रावधान राखियो।

अङ्क विभाजनको दृष्टिकोणले लगानी पक्षलाई (२७ गुणन ३) ८१, शैक्षिक प्रक्रिया पक्षलाई (४६ गुणन ३) १३८, उपलब्धि पक्षलाई (१५ गुणन ३) ४५ अङ्क छुट्याइएको छ। यसका साथै सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्यालाई एउटा अलग्गै सूचक मानी ५ अङ्क छुट्याइएको छ। समग्रमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधनको पूर्णाङ्क २६९ हो।

विद्यालयले विभिन्न क्षेत्रमा प्राप्त गरेको २६४ अङ्कलाई ९५ पूर्णाङ्कको भारमा परिणत गर्नका लागि विज्ञहरूको परामर्शको आधारमा लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिलाई क्रमशः २५%, ३०%, ४०% र सेवा प्रदान गरेका विद्यार्थी सङ्ख्यालाई ५% अङ्कभार दिई १००% परीक्षण गरियो। ती प्रत्येक क्षेत्रमा विद्यालयले प्राप्त गरेको अङ्क भार जोडेर कुल अङ्क भार निकालेर विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको अन्तिम नतिजा निकाल्ने कार्य भयो।

वि.सं. २०७३ मा पहिलो पल्ट तयार गरिएको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन प्रयोग गरी सोही वर्ष ४१३ विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएको थियो। उक्त परीक्षणमा संलग्न परीक्षकहरूको पृष्ठपोषण र परीक्षण साधन पुनरावलोकन कार्यशालाबाट प्राप्त सुझावहरूको आधारमा विद्यालय परीक्षण साधन २०७३ मा सामान्य सुधार गरिएको थियो। सुधारिएको विद्यालय कार्यसम्पादन साधन २०७४ मा क्षेत्र र उपक्षेत्रहरू यथावत राखी केही सूचकहरूमा सामान्य सुधार गरिएको थियो र स्केलमा स्तर निर्धारणका आधारमा परिमार्जन गरिएको थियो।

वि.सं. २०७४ भएको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको चारवटा प्याकेज प्रतिवेदनमा परीक्षण साधनमा सुधार गर्नका लागि प्रसस्त सुझावहरू प्रस्तुत गरिएका थिए। उक्त सुझावअनुसार साधनमा परिमार्जन नगरेता पनि अस्पष्ट र दोहोरो अर्थ लाग्ने सूचकलाई स्पष्ट गर्ने कार्य मात्र गरिएको थियो। यसरी नै २०७४ को परीक्षण साधनमा देखिएका त्रुटिहरूलाई सच्याई क्षेत्र, उपक्षेत्र र सूचकहरूलाई यथावत राखी विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन २०७५ छाप्ने कार्य गरिएको पाइएको छ।

२.५. परीक्षकहरुको छनोट र तयारी

यस प्याकेज अन्तर्गतका ३ जिल्लाका एसइइ परीक्षामा सहभागी भएका २६१ सामुदायिक विद्यालयहरूको स्वतन्त्र कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने कार्य सुनिश्चित गर्नका लागि सम्बन्धित परामर्शदाता संस्थाले प्रत्येक प्याकेजका लागि एकजना वरिष्ठ प्राध्यापकलाई प्याकेज संयोजक र तीन जिल्लाका लागि संयोजकको रूपमा कार्यसम्पादन परीक्षणमा अनुभवि वरिष्ठ व्यक्तिहरूलाई तोकेको थियो। जिल्लागत परीक्षक सङ्ख्याको विवरण तालिका २.३ मा दिइएको छ।

तालिका २.३: कार्यसम्पादन परीक्षणमा संलग्न परीक्षहरुकको सङ्ख्या

जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	परीक्षक सङ्ख्या		जम्मा
		विश्वविद्यालयका शिक्षकहरू	नेपाल सरकारका सेवानिवृत कर्मचारीहरू	
रूपन्देही	१४३	१४	१	१५
गोरखा	१११	११	३	१४
मुस्ताङ	७	१	१	२
कुल जम्मा	**२६१**	**२६**	**५**	**३१**

विश्वविद्यालयतर्फ समावेश गरिएका परीक्षकहरू उपप्राध्यापक, सहप्राध्यापक र प्राध्यापक पदका थिए भने नेपाल सरकारका तर्फबाट समावेश गरिएका सेवा निवृत्त कर्मचारीहरू उपसचिव र सहसचिव तहका थिए। तालिका २.३ मा देखाइएअनुसार परीक्षकहरूमध्ये ८४% त्रिभुवन विश्वविद्यालयका थिए र १६% नेपाल सरकारका सेवा निवृत्त कर्मचारी थिए।

नयाँ परीक्षकहरूका लागि विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने सम्बन्धमा शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रले सानोठिमी, भक्तपुरमा तीन दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरेको थियो। उक्त कार्यक्रममा एक दिन विद्यालयमै गई

परीक्षणको अभ्यास गराइएको थियो । अभ्यास पश्चात् पृष्ठपोषण सत्रमा परीक्षण अभ्यासको क्रममा देखिएका अप्ठ्यारा विषयको अनुभव आदान प्रदान गरी अस्पष्ट कुरा स्पष्ट गरिएको थियो । तर पहिले कार्यसम्पादन परीक्षणमा संलग्न भइसकेका परीक्षकहरूलाई एक दिने पुनर्ताजकीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो ।

यसका साथै जिल्ला तहमा पनि सम्बन्धित परामर्शदाता संस्थाहरूले परीक्षकहरूका लागि परीक्षणका साधन प्रयोग गर्ने सम्बन्धमा थप छलफल कार्यक्रम सञ्चालन गरेका थिए । ती कार्यक्रममा प्रत्येक परीक्षकलाई कार्यसम्पादन परीक्षण गर्नका विद्यालयको नाम र ठेगानाको सूची, प्रत्येक विद्यालयका लागि अनुरोध पत्र र परीक्षण साधनहरू उपलब्ध गराई परीक्षण कार्य गरेवापत परीक्षकहरूलाई प्रदान गरिने सुविधावारे जानकारी दिइएको थियो ।

तथ्याङ्क सङ्कलन

परीक्षकहरूले जिल्लामा पुगेपछि कार्यसम्पादन परीक्षण कार्य दिइएको समयमै सम्पन्न गर्न कार्यतालिका तयार गरे । परीक्षण कार्य छिटो छरिटो गर्न अभिलेखको खोजी र सङ्कलनका लागि केही परीक्षकहरूले परीक्षणका लागि चाहिने विवरण एवम् जानकारी पहिले नै विद्यालयमा पठाउने कार्य गरेको देखिएको छ । तत्पश्चात् परीक्षकहरूले आफ्नो जिम्मामा रहेका विद्यालयमा गई पहिलो दिनमा एक बैठकको आयोजना गरी प्रधानाध्यापक लगायत शिक्षकहरूलाई कार्यसम्पादन परीक्षणको उद्देश्य र महत्वबारे प्रकाश पारी सहयोगका लागि अनुरोध गर्ने काम गरे । उक्त बैठकमा भरिसकिएको परीक्षण साधनको एक प्रति विद्यालय, एक प्रति सम्बन्धित पालिका र एक प्रति शैगुपकेलाई उपलब्ध गराउने व्यहोराको जानकारी गराइयो । परीक्षण साधन भर्नका लागि विद्यालयको अवलोकन, कक्षा अवलोकन, अभिलेख अध्ययन गरिएको र सरोकारवालाहरू (प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यार्थी, विद्यालय व्यवस्थापनका पदाधिकारी र अभिभावक) सँग छलफल गरिएको थियो ।

परीक्षकहरूले विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षण ढाँचा – २०७४ मा दिइएको निर्देशन अपनाई विभिन्न क्षेत्र तथा उपक्षेत्रको परीक्षण गरी प्रत्येक सूचकका लागि परीक्षण साधनमा अङ्क भरी तत्पश्चात् तालिका २.४ दिइएको खाकालाई आधार मानी प्रत्येक विद्यालयको परीक्षण साधन पूर्ण रूपमा भर्ने कार्य गरे ।

तालिका २.४: विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन भर्ने विधि

उपक्षेत्र	सूचक सङ्ख्या	उपक्षेत्रका लागि छुट्याइएको अङ्क	प्राप्ताङ्क	भार प्रतिशत	भारित प्रतिशत
लगानी	२७	२७×३ अङ्क प्रति सूचक = ८१	प्राप्ताङ्क	२५%	$Input = \frac{\text{Obtained score}}{81} x\, 25$
प्रक्रिया	४६	४६×३ अङ्क प्रति सूचक = १३८	प्राप्ताङ्क	३०%	$Process = \frac{\text{Obtained score}}{138} x\, 30$
उपलब्धि	१५	१५×३ अङ्क प्रति सूचक = ४५	प्राप्ताङ्क	४०%	$Outcome = \frac{\text{Obtained score}}{45} x\, 40$
जम्मा	८८	८८×३ अङ्क प्रति सूचक = २६४			
सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी संख्या	-	-		५%	Obtained score in students served
एउटा विद्यालयले प्राप्त गरेको कूल भारित प्रतिशत =लगानी २५%+प्रक्रिया ३०%+उपलब्धि४०%+सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी संख्या ५% = १००%					

स्रोत : शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र, २०७४

अन्त्यमा कार्यसम्पादन परीक्षण साधन भरेर पूरा गरिसकेपछि विद्यालयका सबै शिक्षकहरू एकै ठाउँमा भेला गरी परीक्षणका निचोडहरू प्रस्तुत गर्न र शिक्षकहरूको प्रतिक्रिया लिनका लागि पृष्ठपोषण बैठकको आयोजना गरियो । विशेष रूपमा प्रधानाध्यापक लगायत उपस्थित सबै शिक्षकहरूलाई भरिसकेको परीक्षण साधन अध्ययन गर्न अनुरोध गरियो र विद्यालयको सुधार गर्नु पर्ने पक्ष सुधार गर्न प्रयास गर्न अनुरोध गरियो । त्यसपछि मात्र प्रधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष/सदस्यको प्रतिक्रिया लेख्न लगाउने र विद्यालयको छाप लगाउने कार्य गरी परीक्षण कार्य सम्पन्न गरियो ।

परीक्षण साधन भर्ने प्रक्रियाको अन्त्यमा परीक्षण साधनको अन्तिम पृष्ठमा दिइएको तालिका भर्ने कार्य गरियो । यस तालिकामा लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिसम्बन्धमा स्थानीय स्तरमा तत्काल गर्नु पर्ने र बहुवर्षीय योजना बनाई गर्नु पर्ने कार्यसम्बन्धी सुझाव तथा सिफारिसहरू भर्नु पर्दथ्यो । यसरी नै नीतिगत तहमा (पालिका, प्रदेश र केन्द्रले गर्नु पर्ने कार्यहरू भर्नु पर्दथ्यो । भरिसकेको कार्यसम्पादन परीक्षण साधनको एकप्रति प्रधानाध्यापक र एक प्रति सम्बन्धित पालिकालाई प्रदान गरियो ।

कार्यसम्पादन परीक्षण कार्यलाई उद्देश्यअनुसार सम्पन्न गर्न र आवश्यकताअनुसार परीक्षकहरूलाई सहयोग गर्न सम्बन्धित परामर्शदाता संस्था र शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्रका पदाधिकारीद्वारा अनुगमन गरिएको थियो ।

यसरी नै प्रत्येक जिल्लामा सत्यापन गर्ने अभिप्रायले जम्मा विद्यालय सङ्ख्याको कम्तीमा १० प्रतिशत विद्यालयहरू: रुपन्देहीमा १६, गोरखामा १४ र मुस्ताङमा २ गरी जम्मा ३२ विद्यालयको सम्परीक्षण समेत गरिएको थियो ।

परीक्षकहरूले परीक्षण कार्य सम्पन्न गरी बुझाउन ल्याएका साधनहरू सम्बन्धित परामर्शदाता संस्थाका पदाधिकारीले जाँची अपुरो र अस्पष्ट विवरण सच्याउन लगाई सङ्कलन गरेका थिए ।

२.६. तथ्याङ्क विश्लेषण

तथ्याङ्क विश्लेषणका लागि २०७५/०७६ मा शैगुपकेले तयार गरेको Software मा तथ्याङ्क प्रविष्ट गर्न सम्बन्धित परामर्शदाताका प्राविधिक प्रतिनिधिहरूलाई साधनमा भरिएको परिमाणात्मक तथ्याङ्क प्रविष्ट गर्न अभिमुखीकरण कार्यक्रय सञ्चालन गरिएको थियो । प्रत्येक परामर्शदाताका प्राविधिकहरूले परिमाणात्मक तथ्याङ्क Software मा प्रविष्ट गरे र वरिष्ठ तथ्याङ्क विश्लेषकको सहयोगमा तथ्याङ्क विश्लेषण गरी ३ क्षेत्रअन्तर्गतका १२ उपक्षेत्र र विद्यालयले सेवा गरेको विद्यार्थीको सङ्ख्याको प्राप्ताङ्क भएको प्रत्येक जिल्लाको पालिकागत समष्टिगत तालिका (Tabulation Sheet) तयार गरियो । विशेषतः यस तालिकाको अन्तिम दुई Row मध्ये एकमा प्रत्येक उपक्षेत्रको जिल्लागत जम्मा प्राप्ताङ्क र प्रत्येक क्षेत्रको भारित प्रतिशत उल्लेख भएको छ भने अर्को Row मा प्रत्येक उपक्षेत्रको जम्मा मध्यमान र प्रत्येक क्षेत्रको जम्मा भारित मध्यमान उल्लेख भएको छ । यसरी नै प्रत्येक जिल्लाको प्रत्येक पालिकाको लागि पनि तालिकाको अन्त्यमा प्रत्येक उपक्षेत्रको जिल्लागत जम्मा प्राप्ताङ्क र प्रत्येक क्षेत्रको भारित प्रतिशत उल्लेख भएको छ भने अर्को Row मा प्रत्येक उपक्षेत्रको जम्मा मध्यमान र प्रत्येक क्षेत्रको जम्मा भारित मध्यमान उल्लेख गरिएको छ । ती तालिकाहरूको आधारमा देहायका तालिका र ग्राफहरू निकालियो ।

- १२ उपक्षेत्र र विद्यालयले सेवा गरेको विद्यार्थीको सङ्ख्याको प्राप्ताङ्क भएको जिल्लागत सारांश,
- १२ उपक्षेत्र र विद्यालयले सेवा गरेको विद्यार्थीको सङ्ख्याको प्राप्ताङ्क भएको प्रत्येक जिल्लाको पालिकागत सारांश,
- ३ वटा क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको भएको पालिकागत र जिल्लागत प्राप्ताङ्कको सारांश,
- लगानीको मात्र तीन उपक्षेत्रको र लगानीको जम्मा प्राप्ताङ्क भएको पालिकागत र जिल्लागत सारांश,
- प्रक्रियाको मात्र पाँचवटा उपक्षेत्रको र प्रक्रियाको जम्मा प्राप्ताङ्क भएको पालिकागत र जिल्लागत सारांश,

- उपलब्धिको मात्र चार उपक्षेत्रको र उपलब्धिको जम्मा प्राप्ताङ्क भएको पालिकागत र जिल्लागत सारांश र
- सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या र सो वापत प्राप्त अङ्क भएको पालिकागत र जिल्लागत तालिका

१२ वटै उपक्षेत्रमा प्रत्येक विद्यालयले पाएको अङ्क : यस तथ्याङ्कबाट प्रत्येक उपक्षेत्रको पालिकागत र जिल्लागत मध्यमान निकालियो ।

लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धिमा प्रत्येक विद्यालयले पाएको भारित प्रतिशत : प्रत्येक विद्यालयले लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिमा पाएको भारित प्रतिशतबाट प्रत्येक पालिका र जिल्लाको भारित मध्यमान निकालियो ।

विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएको सङ्ख्या वापत पाएको प्राप्ताङ्क : यस तथ्याङ्कबाट प्रत्येक पालिका र जिल्लाको मध्यमान निकालियो ।

अन्त्यमा लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धिमा प्रत्येक पालिका र जिल्लाको भारित मध्यमान र सोही पालिका र जिल्लाले विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएको सङ्ख्या वापत पाएको भारित मध्यमान जोडेर कुल भारित मध्यमान निकालियो । तत्पश्चात् उपक्षेत्रगत, क्षेत्रगत र विद्यालयले सेवा प्रदान गरे वापतको भारित मध्यमानको चारवटै जिल्लाको सारांश तालिका तयार गरियो । यी तथ्याङ्कको आधारमा उपयुक्त तालिका र ग्राफहरू तयार गरियो ।

यस वर्षको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा परिमाणात्मक तथ्याङ्कका साथै विद्यालयको लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिमा सुधार ल्याउन परीक्षकहरूबाट सुझाव तथा सिफारिसहरू सङ्कलन गरिएको थियो । यसका साथै कार्यसम्पादन परीक्षणको प्रक्रिया र नतिजा सम्बन्धमा प्रधानाध्यापक र विव्यसको प्रतिक्रिया समेत सङ्कलन गरिएको थियो । यस प्रकारको गुणात्मक जानकारीको जिल्लागत तालिकीकरणमा एकरूपता ल्याउन एक कार्यशाला गोष्ठी गरी तालिकीकरण खाकाहरू तयार गरियो । ती खाकामा सम्बन्धित परामर्शदाता संस्थाले तालिकीकरण गरे । ती तालिकीकरणको आधारमा क्षेत्रगत र उपक्षेत्रगत रूपमा नीति तह, कार्यान्वयन तह र आगामी कार्यसम्पादनमा सुधारसम्बन्धी शीर्षकमा विश्लेषण तथा व्याख्या गरिएको थियो ।

२.७. तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण र प्रतिवेदन तयारी

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको प्याकेज प्रतिवेदनमा एकरूपता ल्याउन शैक्षिक परिवर्तन प्रतिष्ठान र शैगुपकेले तयार गरेको मस्यौदा प्रतिवेदनको प्रारूप प्रतिवेदन लेखकहरूलाई पृष्ठपोषणका लागि प्रेषित गरिएको थियो । उक्त मस्यौदा प्रारूपलाई अन्तिम रूप दिनका लागि प्रतिवेदन लेखक र शैगुपकेका पदाधिकारीहरूको संयुक्त बैठक बस्यो । उक्त बैठकमा बृहत छलफल गरी मस्यौदा प्रतिवेदन प्रारूपमा आवश्यक सुधार गरी अन्तिम रूप दिइयो । त्यही प्रारूपलाई आधार मानी तालिका र ग्राफहरू राखी तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण गरी विश्लेषण र व्याख्या गरी तेस्रो प्याकेजको समष्टिगत मस्यौदा प्रतिवेदन तयार गरियो । तथ्याङ्क प्रस्तुतीकरण गर्दा शैगुपकेले प्रकाशन गरेको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण ढाँचा २०७४ मा उल्लेखित तथ्याङ्क विश्लेषणका आधारलाई ध्यानमा राखिएको थियो ।

उक्त मस्यौदा प्रतिवेदन परामर्शदाता संस्थाका विज्ञहरू, प्रतिवेदन लेखकहरू र जिल्ला संयोजकहरू सहितको काठमाडौँ जिल्लामा सम्पन्न एकदिने कार्यशालामा प्रस्तुत गरी पृष्ठपोषण प्राप्त गरियो । सामान्यतः उक्त कार्यशालाबाट समष्टिगत प्रतिवेदन सुधारका लागि र विशिष्ट रूपमा प्रतिवेदनको खण्ड ८ कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको प्रयोग र खण्ड ९ सुझाव तथा सिफारिसमा सुधार गर्नका लागि पर्याप्त पृष्ठपोषण प्राप्त गरियो । ती पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी मस्यौदा प्रतिवेदनमा सुधार गरी अन्तिम मस्यौदा प्रतिवेदन तयार गरी शैगुपकेमा प्रस्तुत गरियो । मस्यौदा प्रतिवेदन सुधार गर्नका लागि शैगुपकेबाट सुझावहरू र प्रतिक्रियाहरू प्राप्त भए । ती सुझाव र प्रतिक्रियालाई सम्बोधन गरी अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरी शैगुपकेमा पेस गरियो ।

खण्ड ३
विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको जिल्लागत तुलनात्मक स्थिति

यस खण्डमा प्याकेज ३ अन्तर्गतका तीनवटै जिल्लाका विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको समग्र स्तर प्रस्तुत गरिन्छ । विशेषतः यसभित्र कार्यसम्पादन परीक्षणको तीनवटै क्षेत्रः लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिमा विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कबाट प्राप्त वास्तविक भारित मध्यमान र सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा प्राप्त अङ्कको भारित मध्यमान जोडेर निकालिएको कुल भारित मध्यमान देखाइएको छ । उक्त कुल भारित मध्यमानको आधारमा शैगुपकेले विद्यालयको स्तर निर्धारणका लागि आधार तयार गरी विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण ढाँचा र विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन २०७५ मा उल्लेख गरिएको छ । उक्त विद्यालय स्तर निर्धारणका आधार तालिका ३.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३.१: विद्यालयको स्तर निर्धारणका लागि आधार

स्तर निर्धारणको आधार	स्तर
४० प्रतिशत भन्दा कम	कमजोर (Poor)
४० देखि ७० प्रतिशत	सामान्य (Fair)
७० देखि ९० प्रतिशत	मध्यम (Good)
९० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी	उत्तम (Excellent)

स्रोत : शैगुपके,२०७४ र शैगुपके, २०७५

विद्यालय कार्यसम्पादनको नतिजालाई सर्वप्रथम जिल्लागत तुलना गरिएको छ र तत्पश्चात् पालिकागत रूपमा विश्लेषण र व्याख्या गरिएको छ ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको समग्र नतिजाको जिल्लागत तुलना

तालिका ३.२ मा तीनवटै जिल्लाका कार्यसम्पादन गरिएका विद्यालयहरूको सङ्ख्या, विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको जिल्लागत कुल भारित मध्यमान र क्षेत्रगत भारित मध्यमान देखाइएको छ । यस तालिकाअनुसार तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूको समग्र भारित मध्यमान ४०–७० को बीचमा परेकोले ती जिल्लाहरूका विद्यालयहरूको समग्र स्तर सामान्य मात्र छ । जिल्लागत रूपमा तुलना गर्दा मुस्ताङ पहिलो, रूपन्देही दोस्रो र गोरखा तेस्रो स्थानमा रहेको छ । गोरखा जिल्लाका विद्यालयहरूको समग्र मध्यमान रूपन्देहीको तुलनामा ५.१० र मुस्ताङको तुलनामा ६.९६ ले पछि परेको छ । यही तथ्य ग्राफ ३.१ ले पनि स्पष्ट पार्दछ । मुस्ताङ जिल्लाका विद्यालयहरूको मध्यमान अरु जिल्लाका विद्यालयहरूको तुलनामा बढी हुनुको कारण त्यस जिल्लामा विद्यालयहरूको सङ्ख्या अत्यन्त कम (अर्थात् ७ वटा मात्र) हुनु एक हो । अर्कोतिर गोरखा र रूपन्देहीमा विद्यालयको सङ्ख्या बढी भएकोले मध्यम र सामान्य श्रेणीका विद्यालयको कार्यसम्पादन नतिजाको समग्र रूपमा मध्यमान निकाल्दा मध्यमान कम हुन गएको देखिन्छ ।

तालिका ३.२: क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा जिल्लागत विद्यालयको स्तर (भारित मध्यमान)

क्र. सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३०%)	उपलब्धि (४०%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या(५%)	जम्मा १००	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	गोरखा	१११	१४.१६ (५६.६४)	१७.११ (५७.०३)	२२.९९ (५७.४७)	२.३९ (४७.८०)	५६.६४	सामान्य
२.	मुस्ताङ	७	१६.०१ (६४.०४)	१५.५९ (५१.९७)	३०.८६ (७७.१५)	१.१४ (२२.८)	६३.६०	सामान्य
३.	रूपन्देही	१४३	१६.२२ (६४.८८)	१८.८० (६२.६७)	२२.९२ (५७.३)	३.८० (७६)	६१.७४	सामान्य

द्रष्टव्य : कोष्ठ भित्रको सङ्ख्याले लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धि र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको प्रतिशत जनाउँदछ ।

चित्र ३.१: जिल्लागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा

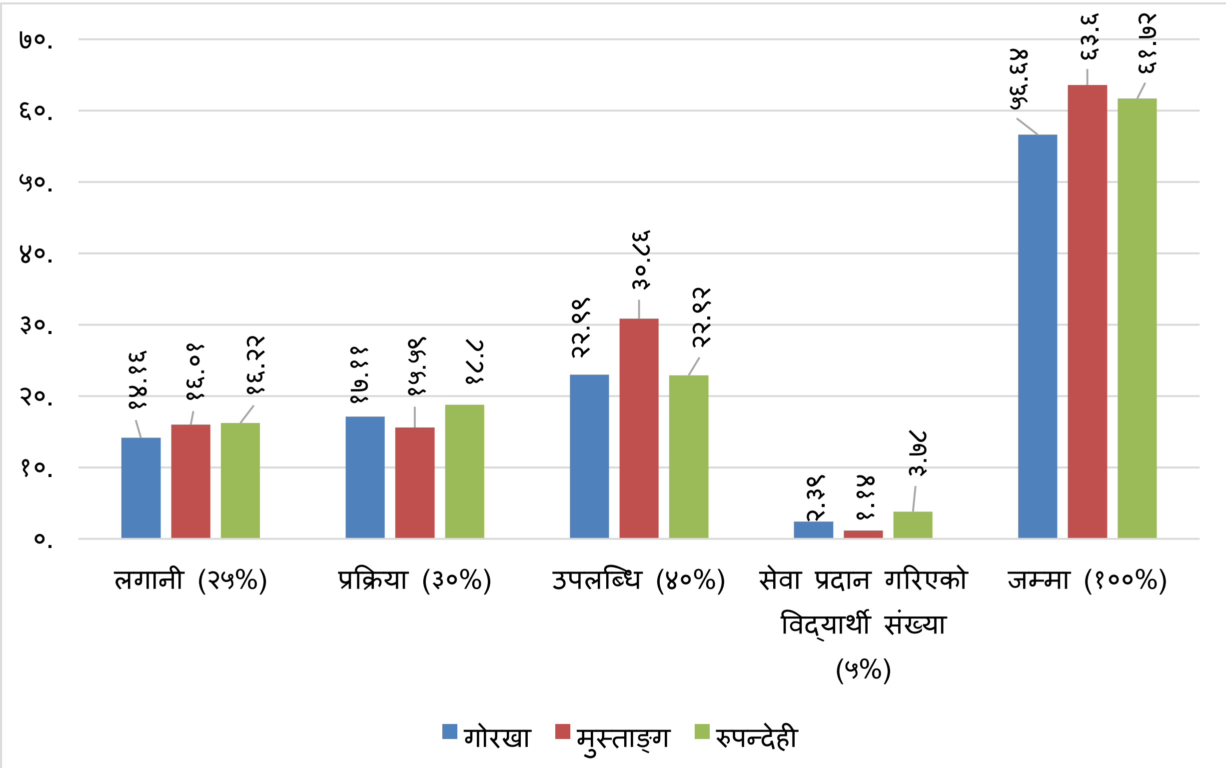

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको समग्र नतिजाको जिल्लागत र क्षेत्रगत तुलना

यस प्याकेजका तीन जिल्लामध्ये लगानी बढी नभएतापनि र प्रक्रिया कम भएतापनि मुस्ताङ जिल्लाका विद्यालयहरूको उपलब्धि स्तर मध्यम श्रेणीमा रहेको तालिका ३.१ र चित्र ३.१ ले देखाएको छ । यसरी नै रूपन्देही जिल्लाका विद्यालयहरूको लगानी र प्रक्रियामा बढी भारित मध्यमान भएतापनि उपलब्धि मुस्ताङको तुलनामा कम देखिएको छ । यी दुई तथ्यले लगानी र प्रक्रिया राम्रो हुँदैमा उपलब्धि राम्रो हुन्छ भन्ने देखाएन । अझै तालिका ३.१ मा प्रस्तुत तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गर्दा गोरखा र रूपन्देही जिल्लामा विद्यालयहरूले लगानी र प्रक्रियामा पाएको

भारित मध्यमान सामान्य श्रेणी मात्र पाइएको छ। ती जिल्लाका विद्यालयहरूको उपलब्धिको स्तर पनि सामान्य मात्र छ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या वापत ५% अङ्क भार राखिएको छ। यस सम्बन्धमा मुस्ताङ जिल्लाका विद्यालयहरूले पाएको भारित अङ्कको आधारमा गणना गर्दा यस जिल्लाका विद्यालयहरूले शिक्षा नियमावलीअनुसार एउटा कक्षामा ४० जना विद्यार्थी भर्ना गर्नु पर्नेमा कम मात्र विद्यार्थी भर्ना गरेको पाइएको छ, जुन कमजोर श्रेणीमा पर्न गएको छ। यस सन्दर्भमा रूपन्देहीका विद्यालयहरूले विद्यार्थीलाई पुऱ्याएको सेवावापत पाएको भारित मध्यमानको आधारमा यस जिल्लाका विद्यालयहरू मध्यम श्रेणीमा परेका छन् र गोरखाका विद्यालयहरूले पाएको भारित मध्यमानको आधारमा ती विद्यालयको स्तर सामान्य मात्र छ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको समग्र नतिजाको पालिकागत तुलना

नेपालको संविधान, २०७२ अनुसार देशको संरचनामा सङ्घीय, प्रान्तीय र स्थानीय तहको व्यवस्था भएअनुरूप विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको समग्र नतिजाको पालिकागत रूपमा विश्लेषण र व्याख्या गर्नु सान्दर्भिक र उपयुक्त छ। यसर्थ यस प्याकेजमा समावेश गरिएको गोरखा, मुस्ताङ र रूपन्देही जिल्लाका सबै गाउँपालिका (गापा) र नगरपालिका (नपा) हरूमा रहेका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको विश्लेषण र व्याख्या तल प्रस्तुत गरिएको छ।

गोरखा

गोरखा जिल्लामा २ नपा र ९ गापा गरी जम्मा ११ पालिका छन्। ती पालिकामध्ये १ विद्यालय भएको गापा देखि १६ सम्म विद्यालय भएका नपा छन्। ती सबै पालिकाहरूमा रहेका विद्यालयले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त गरेको कुल भारित मध्यमानको आधारमा पालिकाहरूको सूची उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रम (In order of merit) मा तालिका ३.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३.३: क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा गोरखा जिल्लाका पालिकागत विद्यालयको समग्रस्तर

क्र. सं.	पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३०%)	उपलब्धि (४०%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या(५%)	जम्मा १००	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	अजिरकोट गापा	७	१४.८० (५९.२०)	१९.४१ (६४.७०)	२७.४० (६८.५०)	१.९० (३८.००)	६३.५१	सामान्य
२.	शहिद लखन गापा	११	१४.०० (५६.००)	१९.३७ (६४.५७)	२६.०२ (६५.०५)	१.९० (३८.००)	६१.२४	सामान्य
३.	भीमसेन गापा	१२	१५.१० (६०.४०)	१८.६२ (६२.०७)	२४.०७ (६०.१७)	२.१७ (४३.४०)	५९.९६	सामान्य
४.	गोरखा नपा	१६	१५.६४ (६२.५६)	१९.२८ (६४.२७)	२०.७८ (५१.९५)	३.०० (६०.००)	५८.७०	सामान्य
५.	सुलिकोट गापा	१०	१३.९० (५५.६०)	१८.०० (६०.००)	२३.२० (५८.००)	३.०० (६०.००)	५८.१०	सामान्य

क्र. सं.	पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३०%)	उपलब्धि (४०%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या(५%)	जम्मा १००	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
६.	गण्डकी गापा	९	१४.७१ (५८.८४)	१५.७७ (५२.५७)	२४.५९ (६१.४७)	२.३० (४६.००)	५७.४०	सामान्य
७.	पालुङ्टार नपा	१३	१३.७० (५४.८०)	१६.०२ (५३.४०)	२२.६३ (५६.५७)	३.२० (६४.००)	५५.५८	सामान्य
८.	सिरानचोक गापा	१५	१३.६० (५४.४०)	१७.०० (५६.६७)	२२.१० (५५.२५)	१.७० (३४.००)	५४.३५	सामान्य
९.	आरुघाट गापा	१०	१२.६९ (५०.७६)	१३.६५ (४५.५०)	२०.६२ (५१.५५)	२.०० (४०.००)	४९.१०	सामान्य
१०.	धार्चे गापा	७	१२.७० (५०.८०)	१२.१ (४०.३३)	२१.०८ (५२.७०)	२.१० (४२.००)	४८.०२	सामान्य
११.	छुमनुब्रि गापा	१	१३.९० (५५.६०)	११.५० (३८.३३)	१९.६० (४९.००)	३.०० (६०.००)	४८.००	सामान्य
	जम्मा	१११	१३.७०	१६.०२	२२.६३	३.२०	५५.५८	सामान्य

द्रष्ट्व्य : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले प्रतिशत जनाउँछ ।

यस जिल्लाका ११ वटै पालिकाहरूका पालिकागत विद्यालयहरूको कुल भारित मध्यमान ४८.०० देखि ६३.५१ भित्र परेको छ । यसर्थ ती पालिकाका विद्यालयहरूको स्तर सामान्य मात्र छ । पालिकाहरूमध्ये अजिरकोट गापाका विद्यालयहरूको कुल भारित मध्यमान सबभन्दा बढी (६३.५१) छ भने सबभन्दा कम (४८) छुमनुब्रि गापाका विद्यालयहरूको रहेको पाइएको छ। कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाले नपाका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तर केही गापाका विद्यालयको तुलनामा कम रहेको देखाउँछ।

तालिका ३.३ मा प्रस्तुत गरिएअनुसार गोरखा जिल्लाका पालिकाहरूका विद्यालयहरूको समग्र कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजामा उपलब्धि क्षेत्रमा सबै पालिकाका विद्यालयहरू सामान्य स्तरमा मात्र परेका छन् । यसरी नै नपाका विद्यालयहरूको उपलब्धि गापाका विद्यालयहरूको तुलनामा कमजोर नै पाइएको छ ।

पालिकागत रूपमा तुलना गर्दा विद्यालयहरूले लगानी र प्रक्रिया क्षेत्रमा प्राप्त गरेको भारित मध्यमान ४० देखि ७० प्रतिशतभित्र परेकोले लगानी पनि सामान्य मात्र छ । तालिका ३.३ मा उल्लेखनीय कुरा यो छ कि गोरखा जिल्लाका सबभन्दा बढी भारित मध्यमान प्राप्त गर्ने पहिलो पाँचवटा पालिकाहरूका विद्यालयहरूले लगानीको तुलनामा प्रक्रियामा राम्रो गरेको पाइएको छ।

विद्यालयले सेवा प्रदान गरेको सङ्ख्या वापत प्राप्त अङ्कको आधारमा हेर्दा गोरखा जिल्लाका कुनैपनि पालिकाका विद्यालयहरूले नेपाल सरकारको मापदण्डअनुरूप विद्यार्थी सङ्ख्या पुऱ्याउन सकेका देखिँदैनन् । विचारणीय तथ्य यो छ कि यस जिल्लामा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा सबभन्दा बढी भारित मध्यमान प्राप्त गर्ने दुईवटा पालिकाहरू सेवा प्रदान गरिएको सङ्ख्यामा प्राप्त अङ्क ४० प्रतिशत भन्दा कम भएकोले यससम्बन्धी स्तर कमजोर पर्न गएको छ ।

माथि उल्लिखित विश्लेषणका साथै गोरखा जिल्लामा दुईवटा नपाको २९ विद्यालय र ९ गापाको ८२ विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको तथ्याङ्कीय विश्लेषण गर्न खोजिएको छ । यसका लागि परिकल्पना (Null

Hypothesis) यस प्रकारको छ : गोरखाको नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त गरेको समग्र मध्यमानबीच उल्लेख्य फरक छैन । यही परिकल्पना परीक्षण गर्न तालिका ३.४ तयार गरिएको छ ।

तालिका ३.४: गोरखाका नपा र गापाका विद्यालयको समग्र कार्यसम्पादन परीक्षणको तथ्याङ्कीय विश्लेषण

पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	मध्यमान	भारियान्स	मध्यमानमा फरक	t मान	t critical मान
नपा	२९	५७.३०	८१.५८	०.८९	०.४५	०.०५ तहमा १.९६
गापा	८२	५६.४१	९५.१२			

तालिका ३.४ अनुसार t critical मान भन्दा t मान कम भएकोले यस परिकल्पनालाई अस्वीकार गर्न सकिएन । यसको अर्थ नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त गरेको मध्यमानबीच उल्लेखनीय फरक छैन भन्ने परिकल्पना सही हो ।

मुस्ताङ

मुस्ताङमा रहेका पाँच पालिकाहरूमध्ये चारमा मात्र माध्यमिक विद्यालय भएकोले ती पालिकामा रहेका विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको पालिकागत नतिजाभारित मध्यमानको आधारमा उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रम (In order of merit) मा तालिका ३.५ मा राखिएको छ ।

तालिका ३.५: क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा मूस्ताङ जिल्लाका पालिकागत विद्यालयको समग्रस्तर

क्र.सं.	पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३०%)	उपलब्धि (४०%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या (५%)	जम्मा १००	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	लोमन्थाङ गापा	१	१७.५९ (६२.३६)	१७.८३ (५९.४३)	२९.३० (७३.२५)	१ (२०)	६५.७५	सामान्य
२.	बाह्रगाँउ मुक्तिक्षेत्र गापा	१	१५.४३ (६१.७२)	१४.१३ (४७.१०)	३४.७० (८६.७५)	१ (२०)	६५.२३	सामान्य
३.	थासाङ गापा	३	१६.६७ (६६.६८)	१५.२२ (५०.७३)	३०.२२ (७५.५५)	१ (२०)	६३.११	सामान्य
४.	घरपझोङ गापा	२	१४.५१ (५८.०४)	१५.७६ (५२.५३)	३०.६७ (७६.६७)	१.५ (३०)	६२.४३	सामान्य
५..	दालोमे गापा	०	०	०	०	०	०	सामान्य
	जम्मा	**७**	**१६.०१**	**१५.५९**	**३०.८६**	**१.१४**	**६३.६०**	**सामान्य**

द्रष्ट्व्य : कोष्ठ भित्रको सङ्ख्याले लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धि र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको प्रतिशत जनाउँछ ।

तालिका ३.५ अनुसार मुस्ताङ जिल्लाका गापाहरूका विद्यालयहरूको समग्र भारित मध्यमान ४० र ७० प्रतिशतको बीचमा परेकोले तिनीहरूको कार्यसम्पादन स्तर सामान्य मात्र छ । रोचक तथ्य यो छ कि सबै पालिकाका विद्यालयहरूको उपलब्धिमा प्राप्त गरेको अङ्क (भारित मध्यमान) ७० भन्दा बढी भएकोले उपलब्धि क्षेत्रमा यस जिल्लाका विद्यालयको समग्र स्तर मध्यम छ । विशेषतः बाह्रगाँउ र मुक्तिक्षेत्र गापाको विद्यालयको उपलब्धिमा पाएको अङ्क मध्यम स्तरमा पनि उच्च विन्दुतिर भएको तथ्यलाई सन्तोषजनक मान्न सकिन्छ । अर्को रोचक तथ्य यो पनि देखिएको छ कि यस जिल्लाका पालिकागत विद्यालयको उपलब्धिको अङ्क मध्यम स्तरमा परेतापनि लगानी र प्रक्रियामा भन्ने सामान्य अङ्क मात्र पाएका छन् । मुस्ताङ जिल्ला दुर्गम जिल्ला भएकोले यस जिल्लाका पालिकाका विद्यालयहरूले सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या कमजोर स्तरमा परेको छ । मुस्ताङमा नपा नभएकोले गापा र नपाका विद्यालयहरूले पाएको अङ्क विचमा तथ्याङ्किय विश्लेषण गरिएको छैन ।

रूपन्देही

रूपन्देही जिल्लामा १६ पालिका छन् । तिनीहरूमध्ये ६ नपा र १० गापा हुन् । ती सबै पालिकाहरूमा रहेका १४३ विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएको थियो । ती विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको पालिकागत नतिजाको आधारमा पालिकाहरूको सूची उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रम (In order of merit) मा तालिका ३.६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३.६: क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा रूपन्देही जिल्लाका पालिकागत विद्यालयको समग्रस्तर

क्र.सं.	पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३0%)	उपलब्धि (४0%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या (५%)	जम्मा १००	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	बुटवल नपा	२०	१८.९८ (७५.९२)	२२.२९ (७४.३०)	२६.१३ (६५.३२)	३.३ (६६.००)	७०.६६	मध्यम
२.	मर्चवारि गापा	४	१५.३० (६१.२०)	१८.१० (७२.४०)	२९.११ (७२.७७	५ (१००)	६७.४९	सामान्य
३.	सुद्धोधन गापा	६	१६.७२ (६६.८८)	१८.९१ (६३.०३)	२४.८९ (६२.२२)	४ (८०.००)	६४.५२	सामान्य
४.	देवदह नपा	१३	१६.३१ (६५.२४)	१९.६० (६५.३३)	२५.०६ (६२.६५)	३.५ (७०.००)	६४.४७	सामान्य
५.	लुम्बिनी नपा	७	१५.७० (६२.८०)	२०.८१ (६९.३७)	२२.२२ (५५.५५)	४.६ (९२.००)	६४.३१	सामान्य
६.	तिलोत्तमा नपा	२०	१६.८१ (६७.२४)	१८.६५ (६२.१७)	२३.६० (५९.००)	२.८ (५६.००)	६१.८१	सामान्य
७.	कंचन गापा	९	१६.०५ (६४.२०)	१९.८१ (६६.०३)	२१.१४ (५२.८५)	४.२ (८४.००)	६१.२१	सामान्य
८.	रोहिणी	७	१५.१०	१७.९५	२३.६२	४.४	६०.९०	सामान्य

क्र.सं.	पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३०%)	उपलब्धि (४०%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या (५%)	जम्मा १००	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
	गापा		(६०.४०)	(५९.८३)	(५९.०५)	(८८.००)		
९.	मायादेवी गापा	८	१४.७० (५८.८०)	१८.१८ (६०.६०)	२३.६७ (५९.१७)	३.८ (७६.००)	६०.३३	सामान्य
१०.	सैनामैना नपा	१३	१७.१७ (६८.६८)	१८.८३ (६२.७७)	२०.०३ (५०.०७)	४ (८०.००)	६०.०३	सामान्य
११.	कोहटीमाई गापा	५	१३.२० (५२.८०)	१४.९० (४९.६७)	२४.७१ (६१.७७)	५ (१००)	५७.५७	सामान्य
१२.	गैडाहवा गापा	९	१४.३७ (५७.४८)	१६.८८ (५६.२७)	२०.२५ (५०.६२)	४.३ (८६.००)	५५.८०	सामान्य
१३.	सम्मरिमाई गापा	३	१३.७० (५४.८०)	१४.८० (४९.३३)	२१.६० (५४.००)	५ (१००)	५५.१०	सामान्य
१४	सियारी गापा	७	१४.९० (५९.६०)	१८.४२ (६१.४०)	१७.७८ (४४.४५)	३.७ (७४.००)	५४.८१	सामान्य
१५.	ओम सतिया गापा	३	१३.५० (५४.००)	१५.९० (५३.००)	२१.३० (५३.२५)	३.७ (७४.००)	५४.४२	सामान्य
१६.	सिद्धार्थनगर नपा	९	१५.९१ (६३.६४)	१५.७२ (५२.४०)	१९.०६ (४७.६५)	३.६ (७२.००)	५४.२५	सामान्य
	जम्मा	१४३	१६.२२	१८.८	२२.९२	३.८	६१.७४	सामान्य

द्रष्ट्व्य : कोष्ठ भित्रको सङ्ख्याले प्रतिशत जनाउँछ ।

रुपन्देही जिल्लाका १६ वटा पालिकाहरूमध्ये एक नपाबाहेक अन्य पालिकाका विद्यालयहरूको कुल भारित मध्यमान ४०.०० देखि ७०.०० भित्र परेको छ । तसर्थ ती पालिकाका विद्यालयहरूको समग्र स्तर सामान्य मात्र छ । पालिकाहरूमध्ये बुटवल नपाका विद्यालयहरूको कुल भारित मध्यमान सबभन्दा बढी (७०.६६) छ र समग्रमा यो नतिजा मध्यम स्तर हो । रोचक कुरा यो रहेको छ कि पालिकागत विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन सबभन्दा कम (५४.२५) सिद्धार्थनगर नपामा रहेको पाइएको छ ।

तालिका ३.६ मा प्रस्तुत गरिएअनुसार रूपन्देही जिल्लाका पालिकाहरूमध्ये एक गापाबाहेक सबै विद्यालयहरूको उपलब्धि क्षेत्रमा पालिकागत नतिजा सामान्य स्तरमा मात्र परेका छन् । मर्चवारी गापाका विद्यालयहरूको उपलब्धि क्षेत्रमा प्राप्त अङ्क मध्यम स्तरमा छ । यसरी नै लगानी र प्रक्रिया क्षेत्रमा बुटवल नपाका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षणको अङ्क मध्यम स्तरमा र प्रक्रिया क्षेत्रमा मर्चवारी गापाका विद्यालयको अङ्क मध्यम स्तरमा परेको छ । यसबाहेक अन्य नपा र गापाका विद्यालयको लगानी तथा प्रक्रियामा सामान्य स्तर मात्र रहेको छ । यस आधारमा बुटवल नपाका विद्यालयको कार्यसम्पादन सन्तोषजनक मान्न सकिन्छ भने मर्चवारी गापाका विदयालयको कार्यसम्पादन पनि सामान्य स्तरमा माथि परेको मान्न सकिन्छ ।

विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएको सङ्ख्या वापत प्राप्त अङ्कको आधारमा हेर्दा रूपन्देही जिल्लाका पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेका अङ्क उत्साहबर्धक छ । रोचक तथ्य यो छ कि यस जिल्लामा विद्यालय कार्यसम्पादन

परीक्षणमा तीनवटा पालिकाका विद्यालयले सेवा पुऱ्याएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा कार्यसम्पादन उत्तम स्तरको छ भने ११ पालिकाको यससम्बन्धी कार्यसम्पादन मध्यम छ र बाँकी २ को सामान्य छ ।

रूपन्देही जिल्लामा ६ नपामा ८२ विद्यालय र १० गापामा ६१ विद्यालय छन् । यी नपा र गापाका विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको तथ्याङ्कीय विश्लेषण गर्न खोजिएको छ । यसका लागि परिकल्पना (Null Hypothesis) यस प्रकारको छ : रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त गरेको समग्र मध्यमानबीच उल्लेखनीय फरक छैन । यही परिकल्पना परीक्षण गर्न तालिका ३.७ तयार गरिएको छ ।

तालिका३.७: रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयको समग्र कार्यसम्पादन परीक्षणको तथ्याङ्कीय विश्लेषण

पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	मध्यमान	भारियान्स	मध्यमानमा फरक	tमान	t critical मान
नपा	८२	६३.४९	८१.५१	६.६४	४.६८	०.०५ तहमा १.९६
गापा	६१	५६.८५	६२.२५			

तालिका ३.७ अनुसार t critical मान भन्दा t मान बढी भएकोले यस परिकल्पनालाई ०.०५ तहमा अस्वीकार गरिन्छ । यसको अर्थ नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त गरेको मध्यमानबीच उल्लेखनीय फरक पाइएको छ । तसर्थ गापाका विद्यालयहरूले पाएको मध्यमान भन्दा नपाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा पाएको मध्यमान उल्लेखनीय रूपमा बढी छ ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको समग्र रुपमा जिल्लागत तथ्याङ्कीय विश्लेषण गर्नुका साथै गोरखा र रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त अङ्कको क्षेत्रगत रुपमा समेत तथ्याङ्कीय विश्लेषण गरिएको छ । तर मुस्ताङमा नपा नभएकोले यस प्रकारको विश्लेषण गरिएको छैन ।

गोरखा र रूपन्देही जिल्लामा नपाका विद्यालय र गापामा विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको लगानी क्षेत्रको नतिजाको तथ्याङ्कीय विश्लेषण तल प्रस्तुत गरिएको छ । यसका लागि परिकल्पना (Null Hypothesis) यस प्रकारको छ : नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणको लगानी क्षेत्रमा प्राप्त मध्यमानबीच उल्लेख्य फरक छैन । यही परिकल्पना परीक्षण गर्न तालिका ३.८ तयार गरिएको छ ।

तालिका ३.८: गोरखा र रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयको लगानी क्षेत्रको कार्यसम्पादन परीक्षणको तथ्याङ्कीय विश्लेषण

गोरखा

पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	मध्यमान	भारियान्स	मध्यमानमा फरक	tमान	t critical मान
नपा	२९	१४.७७	५.३९	०.८३	१.६६	०.०५ तहमा १.९६
गापा	८२	१३.९४	५.४४			
रूपन्देही						
नपा	८२	१७.२१	५.३०	२.०९	५.६४	०.०५ तहमा १.९६
गापा	६१	१५.१२	४.६१			

तालिका ३.८ मा देखाइएअनुसार गोरखाका गापा र नपाका विद्यालयहरूले लगानी क्षेत्रमा प्राप्त गरेको मध्यमानको बीचमा फरकको लागि बनाइएको परिकल्पनालाई स्वीकार गरिएको छ । यसले देखाउँछ कि गोरखाका नपा र गापाका विद्यालयले लगानीमा प्राप्त गरेका मध्यमान बराबर छन् भन्न सकिन्छ । तर रूपन्देहीका लागि t critical मान

भन्दा t मान बढी भएकोले यस परिकल्पनालाई ०.०५ तहमा अस्वीकार गरिन्छ । यसको अर्थ नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त मध्यमानबीच उल्लेखनीय फरक छ । अर्थात् गापाका विद्यालयको तुलनामा नपाका विद्यालयको लगानीमा प्राप्त मध्यमान बढी छ ।

गोरखा र रूपन्देही जिल्लामा नपाका विद्यालय र गापामा विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको प्रक्रिया क्षेत्रको नतिजाको तथ्याङ्कीय विश्लेषण तल प्रस्तुत गरिएको छ । यसका लागि परिकल्पना (Null Hypothesis) यस प्रकारको छ : नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणको प्रक्रिया क्षेत्रमा प्राप्त गरेको मध्यमानबीच उल्लेखनीय फरक छैन । यही परिकल्पना परीक्षण गर्न तालिका ३.९ तयार गरिएको छ ।

तालिका ३.९: गोरखा र रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयको प्रक्रिया क्षेत्रको कार्यसम्पादन परीक्षणको तथ्याङ्कीय विश्लेषण

गोरखा

पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	मध्यमान	भारियान्स	मध्यमानमा फरक	tमान	t critical मान
नपा	२९	१७.८२	२०.२१	०.९६	१	०.०५ तहमा १.९६
गपा	८२	१६.८६	१८.९७			
रूपन्देही						
नपा	८२	१९.५८	१३.६०	२.४१	४.२९	०.०५ तहमा १.९६
गापा	६१	१७.१७	९.१२			

तालिका ३.९ मा देखाइएअनुसार गोरखाका गापा र नपाका विद्यालयहरूले प्रक्रिया क्षेत्रमा प्राप्त गरेको मध्यमानबीच फरकको लागि बनाइएको परिकल्पनालाई स्वीकार गरिएको छ । यसले सङ्केत दिन्छ कि गोरखाका नपा र गापाका विद्यालयले प्रक्रियामा प्राप्त गरेका मध्यमानबीचमा फरक उल्लेखनीय छैन । तर रूपन्देहीको सम्बन्धमा नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त मध्यमानमा भने उल्लेखनीय फरक छ । अर्थात् गापाका विद्यालयको तुलनामा नपाका विद्यालयको प्रक्रियामा प्राप्त मध्यमान बढी छ ।

गोरखा र रूपन्देही जिल्लामा नपाका विद्यालय र गापामा विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको उपलब्धि क्षेत्रको नतिजाको तथ्याङ्कीय विश्लेषण तल प्रस्तुत गरिएको छ । यसका लागि परिकल्पना (Null Hypothesis) यस प्रकारको छ : नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणको उपलब्धि क्षेत्रमा प्राप्त गरेको मध्यमान उल्लेख्य रूपमा फरक छैन । यही परिकल्पना परीक्षण गर्न तालिका ३.१० तयार गरिएको छ ।

तालिका ३.१०: गोरखा र रूपन्देहीका नपा र गापाका विद्यालयको उपलब्धि क्षेत्रको कार्यसम्पादन परीक्षणको तथ्याङ्कीय विश्लेषण

गोरखा

पालिका	विद्यालय सङ्ख्या	मध्यमान	भारियान्स	मध्यमानमा फरक	tमान	t critical मान
नपा	२९	२१.६१	१८.८१	१.८७	१.९	०.०५ तहमा १.९६
गापा	८२	२३.४८	२२.३०			
रूपन्देही						
नपा	८२	२३.२६	२७.०७	३.७०	४.१९	०.०५ तहमा १.९६
गापा	६१	१९.५६	२७.५७			

तालिका ३.१० मा देखाइएअनुसार गोरखाका गापा र नपाका विद्यालयहरूले उपलब्धि क्षेत्रमा प्राप्त गरेको मध्यमानबीचको तुलनाका लागि बनाइएको परिकल्पनालाई स्वीकार गरिएको छ । यसले सङ्केत दिन्छ कि गोरखाका नपा र गापाका विद्यालयले प्रक्रियामा प्राप्त गरेका मध्यमानबीच फरक छैन । तर रूपन्देहीको सम्बन्धमा नपा र गापाका विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त मध्यमानमा भने उल्लेख्य रूपमा फरक छ । अर्थात् गापाका विद्यालयको तुलनामा नपाका विद्यालयको उपलब्धिमा प्राप्त मध्यमान बढी छ ।

समग्रमा गोरखाका नपा र गाापाका विद्यालयले समग्रमा प्राप्त गरेको मध्यमान तथा लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिमा प्राप्त गरेको नतिजा तथ्याकीय रूपमा कुनै फरक छैन भने समग्र, लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि क्षेत्रमा रूपन्देहीका गापा र नपाका विद्यालयले प्राप्त गरेको मध्यमान गापामा भन्दा नपामा उल्लेखनीय रूपमा बढी छ ।

खण्ड ४
विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणका विभिन्न क्षेत्रअन्तर्गत उपक्षेत्रहरूको नतिजा

यस खण्डमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा तीन जिल्लाका विद्यालयहरूले लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गत १२ उपक्षेत्रहरूमा प्राप्त गरेको अङ्कको तुलनात्मक विश्लेषण तथा व्याख्या गरिएको छ। यस क्रममा प्रथमत : जिल्लागत तथा क्षेत्रगत र उपक्षेत्रगत नतिजाको विश्लेषण र व्याख्या गरिएको छ। तत्पश्चात् पालिकागत तथा क्षेत्रगत र उपक्षेत्रगत नतिजा प्रस्तुत गरिएको छ।

४.१. लगानी क्षेत्र

तालिका ४.१ मा लगानी र यस क्षेत्रअन्तर्गतका भौतिक संरचना, शिक्षक र समुदायको सहभागिता तथा लगानी गरी तीन उपक्षेत्रहरूमा जिल्लागत विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको सारांश देखाइएको छ। यस तालिकामा उपक्षेत्र सम्बन्धमा दिइएको अङ्क प्रत्येक जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको औसत/मध्यमान अङ्क हुन्। लगानी (२५%) अन्तर्गतको अङ्कहरू यस प्रतिवेदनको खण्ड २ को तालिका २.४ मा उल्लेख गरिएको सूत्र प्रयोग गरी निकालिएका भारित मध्यमान हुन्।

तालिका ४.१ मा देखाइएअनुसार यस प्याकेज अन्तर्गतका तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूको लगानी क्षेत्रमा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा वर्णन गर्दा लगानी क्षेत्रमा तीनै जिल्लाका विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य मात्र रहेको छ। लगानी क्षेत्रमा रूपन्देही, मुस्ताङ र गोरखा पहिलो, दोस्रो र अन्तिम स्थानमा परेका छन्। भौतिक संरचना र समुदायको सहभागिता उपक्षेत्रहरूमा तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य छ। तर शिक्षक उपक्षेत्रमा तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा तिनीहरूको समष्टिगत स्तर मध्यममा परेको छ। शिक्षक उपक्षेत्रमा तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा रूपन्देहीका विद्यालयहरू पहिलो स्थानमा पर्न आएको छ। लगानी र यस अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको जिल्लागत कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजालाई स्पष्ट पार्न चित्र ४.१ तयार गरिएको छ।

तालिका ४.१: लगानी र सो क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको जिल्लागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	भौतिक संरचना (४८)	शिक्षक (२१)	समुदायको सहभागिता (१२)	जम्मा (८१)	लगानी (२५%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	गोरखा	१११	२४.१८ (५०.३७)	१५.०८ (७१.८१)	६.६० (५५.००)	४५.८६ (५६.६२)	१४.१६ (५६.६४)	सामान्य
२.	मुस्ताङ	७	३१.१४ (६४.८७)	१४.८६ (७०.७६)	५.८६ (४८.८३)	५१.८६ (६४.०२)	१६.०१ (६४.०४)	सामान्य

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	भौतिक संरचना (४८)	शिक्षक (२१)	समुदायको सहभागिता (१२)	जम्मा (८१)	लगानी (२५%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
३.	रूपन्देही	१४३	३०.२० (६२.९२)	१६.०० (७६.१९)	६.०० (५०.००)	५२.२० (६४.४४)	१६.२२ (६४.८८)	सामान्य
	जम्मा	२६१						

द्रष्टव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्कउक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएको प्रतिशत देखाउँछ ।

चित्र ४.१: लगानी र सो क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको जिल्लागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा

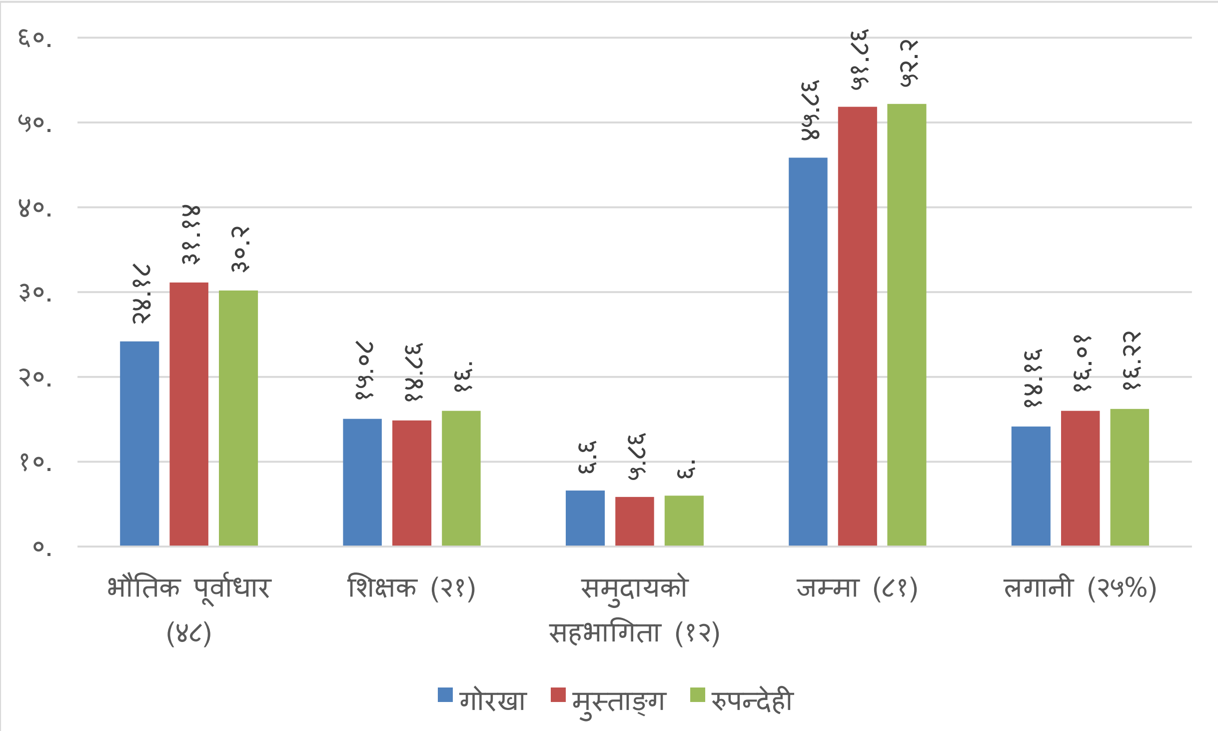

लगानी सम्बन्धी गोरखा जिल्लाको पालिकागत नतिजा

तालिका ४.२ मा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको लगानी र सोअन्तर्गतका उपक्षेत्रमा गोरखा जिल्लाका ११ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेका भारित मध्यमान अङ्क देखाइएको छ । यस तालिकाअनुसार ११ वटै पालिकाका विद्यालयहरूको लगानी क्षेत्रमा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा व्यक्त गर्दा लगानी क्षेत्रमा ११ वटै पालिकाको विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य मात्र रहेको छ । लगानी क्षेत्रमा गोरखा नपा, भीमसेन गापा र अजिरकोट गापा क्रमशः पहिलो, दोस्रो र अन्तिम स्थानमा परेका छन् ।

भौतिक संरचना र समुदायको सहभागिता उपक्षेत्रहरूमा ११ वटै पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य छ । तर शिक्षक उपक्षेत्रमा ६ वटा पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा तिनीहरूको समष्टिगत स्तर मध्यम र ५ वटा पालिकाको सामान्य स्तरमा परेको छ । शिक्षक उपक्षेत्रमा गोरखा जिल्लाको समग्र कार्यसम्पादन नतिजा मध्यम छ । शिक्षक उपक्षेत्रमा ११ वटै पालिकाका

विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा अजिरकोट गापा, गोरखा नपा र भीमसेन गाापाका विद्यालयहरू क्रमश: पहिलो, दोस्रो र तेस्रो स्थानमा परेका छन् ।

तालिका ४.२: लगानी र सो क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको गोरखा जिल्लाको पालिकागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा

क्र. सं.	पलिका	विद्यालय सङ्ख्या	भौतिक संरचना (४८)	शिक्षक (२१)	समुदायको सहभागिता (१२)	जम्मा (८१)	लगानी (२५%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	गोरखा नपा	१६	२८.४ (५९.१७)	१६.३ (७७.६२)	६ (५०.००)	५०.७	१५.६४ (६२.५६)	सामान्य
२.	भीमसेन गापा	१२	२५.२५ (५२.६०)	१५.७५ (७५.००)	७.९२ (६६.००)	४८.९२	१५.१ (६०.४)	सामान्य
३.	अजिरकोट गापा	७	२३.७ (४९.३७)	१६.६ (७९.०५)	७.७ (६४.१७)	४८	१४.८ (५९.२)	सामान्य
४.	सहिद लखन गापा	११	२४ (५०.००)	१५.२ (७२.३८)	६ (५०.००)	४५.२	१४.८ (५९.२)	सामान्य
५.	गण्डकी गापा	९	२७.४ (५७.०८)	१३.२ (६२.८६)	७ (५८.३३)	४७.६	१४.७१ (५८.८४)	सामान्य
६.	छुमनुब्रि गापा	१	२४ (५०.००)	१४ (६६.६७)	७ (५८.३३)	४५	१३.९ (५५.६)	सामान्य
७.	पालुङटार नपा	१३	२३.५ (४८.९६)	१५.२ (७२.३८)	५.७ (४७.५०)	४४.४	१३.७० (५४.८)	सामान्य
८.	सिरानचोक गापा	१५	२३.१ (४८.१२)	१४.९ (७०.९५)	६.१ (५०.८३)	४४.१	१३.६ (५४.४)	सामान्य
९.	सुलिकोट गापा	१०	२४ (५०.००)	१४ (६६.६७)	७ (५८.३३)	४५	१३ (५२)	सामान्य
१०.	धार्चे गापा	७	१९.७ (४१.०५)	१४.३ (६८.०९)	७ (५८.३३)	४१	१२.७ (५०.८)	सामान्य
११.	आरुघाट गापा	१०	२० (४१.६७)	१४ (६६.६७)	७ (५८.३३)	३१	१२.६९ (५०.७६)	सामान्य
	जम्मा	१११	२४.१८ (५०.३७)	१५.०८ (७१.८१)	६.६० (५५.००)	४५.८६	१४.१६ (५६.६४)	सामान्य

द्रष्ट्व्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङक उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

गोरखाका विद्यालयहरूको लगानी क्षेत्र अन्तर्गत तीन उपक्षेत्रको पालिकागत नतिजाको स्तर तालिका ४.२ बाट प्राप्त गरी तालिका ४.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.३: लगानी क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा गोरखाका विद्यालयहरूको स्तर

नतिजा	भौतिक संरचना		शिक्षक		समुदायको सहभागिता	
	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)
उत्तम	-	-	-	-	-	-
मध्यम	-	-	४	२	-	-
सामान्य	९	२	५	-	९	२
कमजोर	-	-	-	-	-	-

सारांश तालिका ४.३ ले गोरखाका पालिकाहरूका विद्यालयहरूको लगानीअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको स्तर संक्षेपमा स्पष्ट रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । तालिका ४.३ अनुसार लगानी क्षेत्रमा गोरखाका कुनै पनि नपा र गापाका विद्यालयको समग्र नतिजा उत्तम हुन सकेको छैन । यसरी नै भौतिक संरचना र समुदायको सहभागितामा पनि कुनैपनि नपा र गापाको विद्यालयको समग्र स्तर मध्यममा पर्न सकेको छैन । उल्लेखनीय नतिजा यो देखिएको छ कि गोरखाका ६ पालिकाका विद्यालयको समग्र स्तर मध्यममा परेको छ । यसले ती पालिकाका विद्यालयमा शिक्षकको स्थिति राम्रो मान्नु पर्दछ । यसबाहेक पालिकाहरूका विद्यालयहरूको स्तर सामान्य स्तरका छन् । तर कुनै पनि पालिका विद्यालयको स्तर कमजोर भएको देखिएको छैन ।

लगानी सम्बन्धी मुस्ताङ जिल्लाको पालिकागत नतिजा

मुस्ताङ जिल्लामा रहेका ५ गापामध्ये एक गापामा माध्यमिक विद्यालय नभएकोले ४ गापाको विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा यस उपशीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ । विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको लगानी र सो अन्तर्गतका उपक्षेत्रमा मुस्ताङ जिल्लाका ४ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरको भारित मध्यमान अङ्क तालिका ४.४ मा प्रस्तुत गरिएको छ। यस तालिकाअनुसार ४ वटै गापाका विद्यालयहरूको लगानी क्षेत्रमा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा व्यक्त गर्दा लगानी क्षेत्रमा ३ वटा गापाको विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य मात्र रहेको छ भने लोमान्थाङ गापा मध्यम स्तरमा रहेको छ र यो गापा लगानीमा पहिलो स्थानमा परेको छ ।

भौतिक संरचना उपक्षेत्रमा ३ वटा गापाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य छ र १ गापाको कार्यसम्पादन मध्यम रहेको छ । यसरी नै शिक्षक उपक्षेत्रमा २ वटा गापाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य छ र अर्को २ गापाको कार्यसम्पादन मध्यम रहेको छ । तर समुदायको सहभागिता उपक्षेत्रमा ३ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा तिनीहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य र १ पालिकाको स्तर कमजोरमा परेको पाइएको छ ।

तालिका ४.४: लगानी र सो क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको मुस्ताङ जिल्लाको पालिकागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा

क्र.सं.	पलिका	विद्यालय सङ्ख्या	भौतिक संरचना (४८)	शिक्षक (२१)	समुदायको सहभागिता (१२)	जम्मा (८१)	लगानी (२५%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	लोमान्थाङ गापा	१	३७ (७७.०८)	१६ (७६.१९)	४ (३३.३३)	५७	१७.५९ (७०.३६)	मध्यम

क्र.सं.	पलिका	विद्यालय सङ्ख्या	भौतिक संरचना (४८)	शिक्षक (२१)	समुदायको सहभागिता (१२)	जम्मा (८१)	लगानी (२५%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
२.	थासाङ गापा	३	३२ (६६.६७)	१५ (७१.४३)	७ (५८.३३)	५४	१६.६७ (६६.६८)	सामान्य
३.	घरपझोङ गापा	२	२७.५ (५७.२९)	१४.५ (६९.०५)	५ (५०.००)	४७	१४.५१ (५८.०४)	सामान्य
४.	बाह्रगाँउ गापा	१	३० (६२.५)	१४ (६६.६७)	६ (५०.००)	५०	१५.४३ (५७.७२)	सामान्य
५.	दालोमे गापा	-	-	-	-	-	-	-
	जम्मा	७	३१.१४ (६४.८७)	१४.८६ (७०.७६)	५.८६ (४८.८३)	५१.८६	१६.०१ (६४.०४)	

द्रष्ट्व्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँग उल्लेख गरिएका अङ्कउक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हो । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

मुस्ताङका विद्यालयहरूको लगानी क्षेत्रअन्तर्गत तीन उपक्षेत्रको पालिकागत नतिजाको स्तर तालिका ४.४ बाट प्राप्त गरी तालिका ४.५ मा प्रस्तुत गरिएको छ । सारांश तालिका ४.५ ले मुस्ताङका ४ पालिकाअन्तर्गतका विद्यालयको कार्यसम्पादनको स्तर एक झलक मै प्राप्त गर्न सहयोग गर्दछ ।

तालिका ४.५: लगानी क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको स्तर

नतिजा	भौतिक संरचना		शिक्षक		समुदायको सहभागिता	
	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (-)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (-)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (-)
उत्तम	-	-	-	-	-	-
मध्यम	१	-	२	-	-	-
सामान्य	३	-	२	-	३	-
कमजोर	-	-		-	१	-

लगानी सम्बन्धी रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत नतिजा

लगानी उपक्षेत्रमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको पालिकागत समष्टिगत नतिजाअनुसार रूपन्देही जिल्लामा रहेका १६ पालिकाहरूको सूची भारित मध्यमानको आधारमा उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रम (In order of merit) मा तालिका ४.६ प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.६: लगानी र सो क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा

क्र.सं.	पलिका	विद्यालय सङ्ख्या	भौतिक संरचना (४८)	शिक्षक (२१)	समुदायको सहभागिता (१२)	जम्मा (८१)	लगानी (२५%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	बुटवल नपा	२०	३६.० (७५.००)	१७.० (८०.९५)	८.२ (६८.३३)	६१.२०	१८.९८ (७५.९२)	मध्यम
२.	सैनामैना नपा	१३	३१.८ (६६.२५)	१७.७ (८४.२८)	६.२ (५१.६७)	५५.७०	१७.१७ (६८.६८)	सामान्य
३	तिलोत्तमा नपा	२०	३१.० (६४.५८)	१६.८ (८०.००)	७.० (५८.३३)	५५.६०	१६.८१ (६७.२४)	सामान्य
४.	सुद्धोधन गापा	६	३३.८ (७०.४२)	१५.३ (७२.८६)	५.० (४१.६७)	५४.१०	१६.७२ (६६.८८)	सामान्य
५.	लुम्बिनी नपा	७	३२.६ (६७.९२)	१५.७ (७४.७६)	५.९ (४९.१७)	५४.२	१६.७१ (६६.८४)	सामान्य
६.	देवदह नपा	१३	२९.९ (६२.१९)	१५.९ (७५.७१)	७.१ (५९.१७)	५२.४	१६.३१ (६५.२४)	सामान्य
७.	कंचन गापा	९	२९.६ (६१.६७)	१५.९ (७५.७१)	६.६ (५५.००)	५२.१	१६.०५ (६४.२०)	सामान्य
८.	सिद्धार्थनगर नपा	९	२८.४ (५९.१७)	१७.३ (८२.३८)	५.८ (४८.३३)	५१.५	१५.९१ (६३.६४)	सामान्य
९.	मर्चवारी गापा	४	२८.० (५८.३३)	१६.० (७६.१९)	७.० (५८.३३)	५१.००	१५.३० (६१.२०)	सामान्य
१०.	रोहिणी गापा	७	२९.१ (६०.६२)	१५.१ (७१.९०)	४.० (३३.३३)	४८.२	१४.९० (५९.६०)	सामान्य
११.	सियारी गापा	७	२८.४ (५९.१७)	१४.९ (७०.९५)	५.० (४१.६७)	४८.३	१४.९० (५९.६०)	सामान्य
१२.	मायादेवी गापा	८	२६.१ (५४.३७)	१५.९ (७५.७१)	५.८ (४८.३३)	४७.८	१४.७० (५८.८०)	सामान्य
१३.	गैडहवा गापा	९	२७.१ (५६.४६)	१५.६ (७४.२८)	३.९ (३२.५०)	४६.६	१४.३७ (५७.४८)	सामान्य
१४.	सम्मरिमाई गापा	३	२३.३ (४८.५४)	१५.० (७१.४३)	६.० (५०.००)	४४.३	१३.७० (५४.८०)	सामान्य
१५.	ओम सतिया गापा	३	२३.७ (४९.३७)	१४.३ (६८.०९)	५.७ (४७.५०)	४३.७	१३.५० (५४.००)	सामान्य
१६.	कोहटीमाई गापा	५	२३.० (४७.९२)	१५.० (७१.४३)	४.० (३३.३३)	४२	१३.२० (५२.८०)	सामान्य
	जम्मा	१४३	३०.२० (६२.९२)	१६.०० (७६.१९)	६.०० (५०.००)	५२.२०	१६.२२ (६४.८८)	सामान्य

द्रष्ट्व्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँग उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हो । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

यस तालिकाअनुसार बुटवल नपाका विद्यालयहरूले लगानी क्षेत्रमा प्राप्त गरेको मध्यमान मध्यम स्तरको छ भने बाँकी १५ पालिकाको विद्यालयहरूको लगानीमा समस्टिगत स्तर सामान्य मात्र रहेको छ।

भौतिक संरचना उपक्षेत्रमा बुटवल नपा र सुद्धोधन गापाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्क ७० भन्दा बढी भएकोले ती पालिकाका विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर मध्यम छ र बाँकी पालिकाहरूको कार्यसम्पादन स्तर सामान्य मात्र रहेको छ। तालिका ४.६ मा उल्लेखनीय कुरा यो छ कि शिक्षक रूपक्षेत्रमा रूपन्देहीका १६ पालिकामध्ये १५ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा समष्टिगत स्तर मध्यम छ र बाँकी १ गापाको विद्यालयहरूको समग्र कार्यसम्पादन सामान्य रहेको छ । महत्वपूर्ण रूपमा शिक्षक उपक्षेत्रमा रूपन्देहीका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षणको समष्टिगत नतिजा मध्यम छ । यसको अर्थ कार्यसम्पादन परीक्षणमा शिक्षक सम्बन्धी नतिजा सन्तोषजनक मान्न सकिन्छ।

तर समुदायको सहभागिता उपक्षेत्रमा ३ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा तिनीहरूको समष्टिगत स्तर कमजोर र १३ पालिकाको स्तर सामान्यमा परेको पाइएको छ।

रूपन्देहीका विद्यालयहरूको लगानी क्षेत्रअन्तर्गत तीन उपक्षेत्रको पालिकागत नतिजाको स्तर तालिका ४.६ बाट प्राप्त गरी तालिका ४.७ मा प्रस्तुत गरिएको छ। सारांश तालिका ४.७ ले देखाएअनुसार १६ मध्ये १५ पालिकाको विद्यालयहरूको शिक्षक उपक्षेत्रमा मध्यम स्तर हुनु राम्रो नतिजा हो भने समुदायको सहभागितामा ३ पालिकाको स्तर कमजोर हुनु विचारणीय पक्ष हो।

तालिका ४.७: लगानी क्षेत्रअन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा रूपन्देहीका विद्यालयहरूको स्तर

नतिजा	**भौतिक संरचना**		**शिक्षक**		**समुदायको सहभागिता**	
	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)
उत्तम	-	-	-	-	-	-
मध्यम	१	१	९	६	-	६
सामान्य	९	५	१	-	७	-
कमजोर	-	-	-	-	३	-

४.२. प्रक्रिया क्षेत्र

प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गत पाँच उपक्षेत्र : कक्षा शिक्षण, विद्यार्थी मूल्याङ्न, शिक्षकको पेसागत विकास, नेतृत्व र व्यवस्थापन र सह तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप समावेश गरिएका छन्। यस प्याकेज अन्तर्गत तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूले प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गतको उपक्षेत्रमा प्राप्त गरेका जिल्लागत मध्यमान अङ्क तालिका ४.८ मा दिइएका छन्। यही तालिकाको आधारमा तीन वटै जिल्लाका विद्यालयहरूले प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रमा प्राप्त गरेको समग्र मध्यमान अङ्कको आधारमा विश्लेषण र व्याख्या तुलनात्मक रूपमा गरिएको छ।

तालिका ४.८: प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा जिल्लागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क

क्र. सं	जिल्ला	कक्षा शिक्षण (३०)	विद्यार्थी मूल्याङ्कन (१८)	शिक्षकको पेसागत विकास (२१)	नेतृत्व र व्यवस्थापन (५१)	अतिरिक्त क्रियाकलाप (१८)	जम्मा (१३८)	प्रक्रिया (३०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	गोरखा	१३.६४ (४५.४७)	११.५९ (६४.३९)	८.२३ (३८.०९)	३२.८८ (६४.४७)	१२.३७ (६८.७२)	७८.७१	१७.११ (५७.०३)	सामान्य
२.	मुस्ताङ	११.७१ (३९.०३)	१०.२९ (५७.१७)	५.५७ (२६.५२)	३३.८६ (६६.३९)	१०.२९ (५७.१७)	७१.७२	१५.५९ (५१.९७)	सामान्य
३.	रूपन्देही	१७.३० (५७.६७)	११.३० (६२.७८)	९.२० (४३.८१)	३६.०० (७०.५९)	१२.६० (७०.००)	८६.४०	१८.८० (६०)	सामान्य

द्रष्ट्रव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्कउक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

तालिका ४.८ मा दिइएअनुसार प्रक्रियामा तीनवटै जिल्लाका विद्यालयले पाएको भारित मध्यमान अङ्कको आधारमा तीन जिल्लाका विद्यालयको समग्र स्तर सामान्य मात्र छ । प्रक्रिया अन्तर्गत कक्षा शिक्षण, विद्यार्थी मूल्याङ्कन, नेतृत्व र व्यवस्थापन तथा अतिरिक्त क्रियाकलापमा गोरखाका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन सामान्य छ भने शिक्षकको पेसागत विकासमा कमजोर पाइएको छ । अर्कोतिर विद्यार्थी मूल्याङ्कन, नेतृत्व र व्यवस्थापन तथा अतिरिक्त क्रियाकलापमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन सामान्य छ भने कक्षा शिक्षण र शिक्षकको पेसागत विकासमा कमजोर पाइएको छ । गोरखा र मुस्ताङका विद्यालयहरूको प्रक्रिया क्षेत्र सम्बन्धी कार्यसम्पादन स्तरको तुलनामा रूपन्देहीका विद्यालयका कार्यसम्पादन राम्रो पाइएको छ । प्रक्रिया क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रमध्ये नेतृत्व र व्यवस्थापन तथा अतिरिक्त क्रियाकलापमा रूपन्देहीका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा ती उपक्षेत्रको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ भने कक्षा शिक्षण, विद्यार्थी मूल्याङ्कन र शिक्षकको पेसागत विकासमा सामान्य स्तर मात्र हासिल गरेको छ । प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा जिल्लागत विद्यालयहरूको नतिजा एक झलकमा बुझ्न चित्र ४.२ तयार गरिएको छ ।

चित्र ४.२: प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा जिल्लागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क

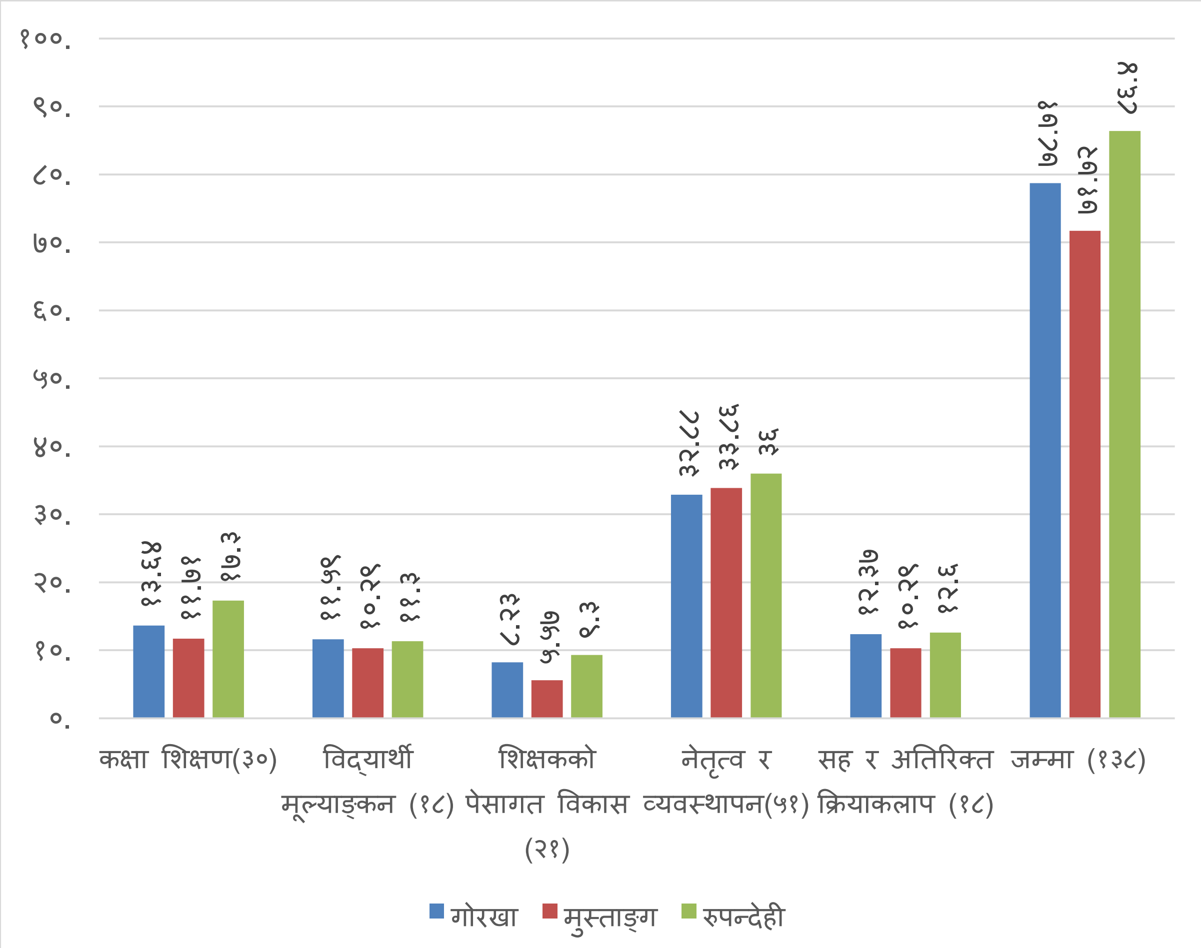

प्रक्रिया सम्बन्धी गोरखा जिल्लाको पालिकागत नतिजा

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको प्रक्रिया र सोअन्तर्गतका उपक्षेत्रमा गोरखा जिल्लाका ११ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको भारित मध्यमानको आधारमा उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रम (In order of merit) मा तालिका ४.९ मा प्रस्तुत गरिएको छ। यस तालिकाअनुसार ११ वटै पालिकाका विद्यालयहरूले प्रक्रिया क्षेत्रमा प्राप्तमा गरेको अङ्कको आधारमा व्यक्त गर्दा प्रक्रिया क्षेत्रमा १० वटा पालिकाको विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य र १ गापाको स्तर कमजोर रहेको पाइएको छ। प्रक्रिया क्षेत्रमा सहिद लखन गापा, गोरखा नपा, र अजिरकोट गापा पहिलो, दोस्रो र तेस्रो स्थानमा परेका छन् भने छुमनुब्रि गापा अन्तिममा परेको छ।

कक्षा शिक्षण उपक्षेत्रहरूमा ११ वटै पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा ७ पालिकाका विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य र बाँकी ४ पालिकाको कमजोर पाइएको छ। तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन उपक्षेत्रमा १ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा तिनीहरूको समष्टिगत स्तर मध्यम, ९ पालिकाको स्तर सामान्य र १ पालिकाको स्तर कमजोर छ। शिक्षक पेसागत विकास उपक्षेत्रमा गोरखाका ११ पालिकाका विद्यालयहरूमध्ये ५ पालिकाको कार्यसम्पादन कमजोर र ६ पालिकाको स्तर सामान्य छ। नेतृत्व र व्यवस्थापन उपक्षेत्रमा ११ वटै पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा २ पालिकाको स्तर मध्यम छ र अन्य ९ पालिकाको स्तर सामान्य छ। गोरखा जिल्लाका ११ पालिकाका विद्यालयले प्रक्रियाअन्तर्गतका उपक्षेत्रमा प्राप्त गरेका अङ्कको आधारमा व्यक्त गर्दा अतिरिक्त क्रियाकलाप उपक्षेत्रमा सबै गापाले बढी अङ्क

पाएको छ । तालिका ४.९ मा दिइएको नतिजाअनुसार अतिरिक्त क्रियाकलापमा ५ पालिकाका विद्यालयको स्तर मध्यम छ र ६ को सामान्य छ। यस नतिजामा रोचक कुरा के छ भने प्रक्रियाका ५ उपक्षेत्रमध्ये ४ मा सन्तोषजनक कार्यसम्पादन गर्न नसकेको छुमनुब्रि गापाले समेत अतिरिक्त क्रियाकलाप उपक्षेत्रमा मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन देखाएको छ।

तालिका ४.९: प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा गोरखा जिल्लाको पालिकागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क

क्र. सं	जिल्ला	कक्षा शिक्षण (३०)	विद्यार्थी मूल्याङ्कन (१८)	शिक्षकको पेसागत विकास (२१)	नेतृत्व र व्यवस्थापन (५१)	अतिरिक्त क्रियाकलाप (१८)	जम्मा (१३८)	प्रक्रिया (३०%)	जिल्लागत विद्यालयहरू को स्तर
१.	साहिद लखन गापा	१४.८ (४९.३३)	१२.६ (७०)	१०.६ (५०.४८)	३७.३ (७३.१४)	१३.८ (७६.६७)	८९.१	१९.३७ (६४.५७)	सामान्य
२.	गोरखा नपा	१८.३ (६१.००)	१२ (६६.६७)	११.६ (५५.२४)	३५.२ (६९.०२)	११.७ (६५.००)	८८.८	१९.२८ (६४.२७)	सामान्य
३.	अजिरकोट गापा	१७.३ (५७.६७)	१४.७ (४९.००)	१०.४ (४९.५२)	३२.१ (६२.९४)	१४.७ (८१.६७)	८९.२	१९.४१ (६३.३३)	सामान्य
४.	भीमसेन गापा	१४.६७ (४८.९०)	१४ (४६.६७)	८.६७ (४१.२८)	३३.५ (६५.६९)	१४.८३ (८२.३९)	८५.६७	१८.६२ (६०.०७)	सामान्य
५.	सुलिकोट गापा	१३ (४३.३३)	१२ (६६.६७)	५ (२३.८१)	३९ (७६.४७)	१४ (७७.७८)	८३	१८.०० (६०.००)	सामान्य
६.	सिरनचोक गापा	१३.३ (४४.३३)	११.१ (६१.६७)	९ (४२.८६)	३३.३ (६५.२९)	१२ (६६.६७)	७८.७	१७.०० (५६.६७)	सामान्य
७.	पालुङटार नपा	१४.३ (४७.६७)	१०.५ (५८.३३)	९ (४२.८६)	२९.६ (५८.०४)	१०.२ (५६.६७)	७३.६	१६.०२ (५३.४०)	सामान्य
८.	गण्डकी गापा	१०.६ (३५.३३)	११.९ (६६.११)	६.८ (३२.३८)	३१.६ (६१.९६)	११.८ (६५.५५)	७२.७	१५.७७ (५२.५७)	सामान्य
९.	आरुघाट गापा	८ (२६.६७)	१० (५५.५६)	४ (१९.०५)	२९ (५६.८६)	१२ (६६.६७)	६३	१३.६५ (४५.५०)	सामान्य
१०.	धार्चे गापा	८.४ (२८.००)	७.३ (४०.५६)	४.९ (२३.३३)	२५.७ (५०.३९)	९.६ (५३.३३)	५५.९	१२.१० (४०.३३)	सामान्य
११.	छुमनुब्रिगापा	११ (३६.६७)	६ (३३.३३)	२ (९.५२)	२१ (४१.१८)	१३ (७२.२२)	५३	११.५० (३८.३३)	कमजोर
	जम्मा	१३.६४ (४५.४७)	११.५९ (६४.३९)	८.२३ (३९.१९)	३२.८८ (६४.४७)	१२.३७ (६८.७२)	७८.७१	१७.११ (५७.०३)	

द्रष्ट्रव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हो । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

शिघ्र र स्पष्ट बुझाइका लागि गोरखाका विद्यालयहरूको प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गत तीन उपक्षेत्रको पालिकागत नतिजाको स्तर तालिका ४.९ बाट प्राप्त गरी तालिका ४.१० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.१०: प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा गोरखाका विद्यालयहरूको स्तर

नतिजा	कक्षा शिक्षण		विद्यार्थी मूल्याङ्कन		शिक्षकको पेशसगत विकास		नेतृत्व र व्यवस्थापन		अतिरिक्त क्रियाकलाप	
	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)
उत्तम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
मध्यम	-	-	१	-		-	२	-	५	-
सामान्य	६	२	७	२	४	२	७	२	४	२
कमजोर	३	-	१	-	५	-	-	-	-	-

प्रक्रिया सम्बन्धी मुस्ताङ जिल्लाको पालिकागत नतिजा

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको प्रक्रिया र सोअन्तर्गतका उपक्षेत्रमा मुस्ताङ जिल्लाका ४ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको भारित मध्यमानको आधारमा उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रम (In order of merit) मा तालिका ४.११ मा प्रस्तुत गरिएको छ । यस तालिकाअनुसार ४ वटै पालिकाका विद्यालयहरूले प्रक्रिया क्षेत्रमा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा व्यक्त गर्दा प्रक्रिया क्षेत्रमा ४ पालिकाको विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य छ । प्रक्रिया क्षेत्रमा लोमन्थाङ गापा पहिलो स्थानमा परेको छ भने बाह्रगाउँ गापा अन्तिममा परेको छ ।

कक्षा शिक्षण उपक्षेत्रहरूमा ४ वटा पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा २ पालिकाका विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य र बाँकी २ पालिकाको कमजोर पाइएको छ। यसरी नै विद्यार्थी मूल्याङ्कन उपक्षेत्रमा ३ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा तिनीहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य र १ पालिकाको स्तर कमजोर छ । शिक्षक पेसागत विकास उपक्षेत्रमा मुस्ताङका ४ पालिकाका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन कमजोर छ । नेतृत्व र व्यवस्थापन तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप उपक्षेत्रमा ४ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा लोमन्थाङ पालिकाको स्तर मध्यम छ र अन्य ३ पालिकाको स्तर सामान्य छ ।

तालिका ४.११: प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा मुस्ताङ जिल्लाको पालिकागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क

क्र. सं	जिल्ला	कक्षा शिक्षण (३०)	विद्यार्थी मूल्याङ्कन (१८)	शिक्षकको पेसागत विकास (२१)	नेतृत्व र व्यवस्थापन (५१)	अतिरिक्त क्रियाकलाप (१८)	जम्मा (१३८)	प्रक्रिया (३०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	लोमन्थाङ गापा	१५ (५०.००)	१० (५५.५५)	६ (२८.५७)	३७ (७२.५५)	१४ (७७.७८)	८२	१७.८३ (५९.४३)	सामान्य
२.	घरपझोङ गापा	११ (३६.६७)	१० (५५.५५)	६ (२८.५७)	३४.५ (५७.६५)	११ (६१.११)	७२.५	१५.७६ (५२.५३)	सामान्य

३.	थासाङ गापा	१०.६७ (३५.५७)	१२ (६६.६७)	४.६७ (२२.२३)	३३.६७ (४१.५७)	९ (५०.००)	७०.०१	१५.२२ (५०.७३)	सामान्य
४.	बाह्रगाँउ गापा	१३ (४३.३३)	६ (३३.३३)	७ (३३.३३)	३० (५८.८२)	९ (५०.००)	६५	१४.१३ (४७.१०)	सामान्य
५.	दालोमे गापा	-	-	-	-	-	-	-	-
	जम्मा	११.७१	१०.२९	५.५७	३३.८६	१०.२९		१५.२९	

द्रष्ट्व्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हो । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

मुस्ताङका विद्यालयहरूको लगानी क्षेत्रअन्तर्गत तीन उपक्षेत्रको पालिकागत नतिजाको स्तर तालिका ४.११ बाट प्राप्त गरी तालिका ४.१२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.१२: प्रक्रिया क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको स्तर

नतिजा	कक्षा शिक्षण		विद्यार्थी मूल्याङ्कन		शिक्षकको पेसागत विकास		नेतृत्व र व्यवस्थापन		अतिरिक्त क्रियाकलाप	
	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)
उत्तम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
मध्यम	-	-	-	-	-	-	१	-	१	-
सामान्य	१	-	३	-	-	-	३	-	३	-
कमजोर	३	-	१	-	४	-	-	-	-	-

प्रक्रिया सम्बन्धी रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत नतिजा

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको प्रक्रिया र सोअन्तर्गतका उपक्षेत्रमा रूपन्देही जिल्लाका १६ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको भारित मध्यमानको आधारमा उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रम (In order of merit) मा तालिका ४.१३ मा प्रस्तुत गरिएको छ । यस तालिका अनुसार १ पालिकाको विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर मध्यम र बाँकी १५ पालिकाको स्तर सामान्य रहेको पाइएको छ । प्रक्रिया क्षेत्रमा बुटवल नपा, लुम्बिनी नपा र देवदह नपा पहिलो, दोस्रो र तेस्रो स्थानमा परेका छन् ।

तालिका ४.१३: प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क

क्र. सं	जिल्ला	कक्षा शिक्षण (३०)	विद्यार्थी मूल्याङ्कन (१८)	शिक्षकको पेसागत विकास (२१)	नेतृत्व र व्यवस्थापन (५१)	अतिरिक्त क्रियाकलाप (१८)	जम्मा (१३८)	प्रक्रिया (३०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	बुटवल नपा	१९.६ (६५.३३)	१३ (७२.२२)	१४ (६६.६७)	४० (७८.४३)	१५ (८३.३३)	१०१.६	२२.२९ (७६.३३)	मध्यम
२.	लुम्बिनी नपा	२०.१ (६७.००)	१२.९ (७१.६७)	९.९ (४७.१४)	३९.४ (७७.२५)	१३.४ (७४.४४)	९५.७	२०.८१ (६९.३७)	सामान्य
३.	कंचन गापा	२०.७ (६९.००)	१२.४ (६८.८९)	९.१ (४३.३३)	३५.६ (६९.८०)	१३.३ (७३.८९)	९१.१	१९.८१ (६६.०३)	सामान्य
४.	देवदह नपा	१६.४ (५४.६७)	१०.९ (६०.५५)	११.४ (५४.२८)	३८.३ (७५.१०)	१३.२ (७३.३३)	९०.२	१९.६ (६५.३३)	सामान्य
५.	सुद्धोधन गापा	१८.७ (६२.३३)	११ (६१.११)	१०.३ (४९.०५)	३३.८ (६६.२७)	१३.७ (७६.११)	८७.५	१८.९१ (६३.०३)	सामान्य
६.	सैनामैना नपा	१८.२ (६०.६७)	१३.१ (७२.७८)	९.१ (४३.३३)	३३.७ (६६.०८)	१२.५ (६९.४४)	८६.६	१८.८३ (६२.७७)	सामान्य
७.	तिलोत्तमा नपा	१६ (५३.३३)	१० (५५.५५)	८.१ (३८.५७)	३८ (७४.५१)	१३.३ (७३.८९)	८५.४	१८.६५ (६२.१७)	सामान्य
८.	सियारी गापा	१५.४ (५१.३३)	१०.१ (५६.११)	६.६ (३१.४३)	३८.९ (७६.२७)	१३.७ (७६.११)	८४.७	१८.४२ (६१.४०)	सामान्य
९.	मायादेवी गापा	१७.९ (५९.६७)	१०.६ (५८.८९)	८.४ (४०.००)	३६.६ (७१.७६)	१०.१ (५६.११)	८३.६	१८.१८ (६०.६०)	सामान्य
१०.	मर्चवारि गापा	१७.३ (५७.६७)	१४ (७७.७८)	९.३ (४४.२८)	३४.८ (६८.२३)	९ (५०.००)	८४.४	१८.१ (६०.३३)	सामान्य
११.	रोहिणी गापा	१७.३ (५७.६७)	११ (६१.११)	९.३ (४४.२८)	३४.९ (६८.४३)	१०.१ (५६.११)	८२.६	१७.९५ (५९.८३)	सामान्य

क्र. सं	जिल्ला	कक्षा शिक्षण (३०)	विद्यार्थी मूल्याङ्कन (१८)	शिक्षकको पेसागत विकास (२१)	नेतृत्व र व्यवस्थापन (५१)	अतिरिक्त क्रियाकलाप (१८)	जम्मा (१३८)	प्रक्रिया (३०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१२.	गैडहवा गापा	१६.७ (५५.६७)	१०.९ (६०.५५)	६.६ (३१.४३)	३३.३ (६५.२९)	१०.२ (५६.६७)	७७.७	१६.८८ (५६.२७)	सामान्य
१३.	ओम सतिया गापा	१४ (४६.६७)	९ (५०.००)	६.७ (३१.९०)	३३.३ (६५.२९)	१०.३ (५७.२२)	७३.३	१५.९ (५३.००)	सामान्य
१४.	सिद्धार्थनगर नपा	१५.२ (५०.६७)	८.८ (४८.८९)	७ (३३.३३)	२९.१ (५७.०६)	१२.२ (६७.७७)	७२.३	१५.७२ (५२.४०)	सामान्य
१५.	कोहटीमाई गापा	१३ (४३.३३)	९ (५०.००)	६ (२८.५७)	३१ (६०.७८)	१० (५५.५५)	६९	१४.९ (४९.६७)	सामान्य
१६.	सम्मारिमाई गापा	१४ (४६.६७)	११.७ (६५.००)	३.३ (१५.७१)	२९ (५६.८६)	१० (५५.५५)	६८	१४.८ (४९.३३)	सामान्य
	जम्मा	१९.६०	१३.००	१४.००	४०.००	१५.००	१०१.६	२२.२९	

द्रष्ट्व्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

तालिका १.१३ अनुसार कक्षा शिक्षण उपक्षेत्रहरूमा १६ वटै पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा सबै पालिकाका विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य रहेको पाइएको छ। तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन उपक्षेत्रमा ४ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा तिनीहरूको समष्टिगत स्तर मध्यम र १२ पालिकाको स्तर सामान्य छ । शिक्षक पेसागत विकास उपक्षेत्रमा रूपन्देहीका १६ पालिकाका विद्यालयहरूमध्ये ७ पालिकाको कार्यसम्पादन कमजोर र ९ पालिकाको स्तर सामान्य छ । नेतृत्व र व्यवस्थापन उपक्षेत्रमा १६ वटै पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा ६ पालिकाको स्तर मध्यम छ र अन्य १० पालिकाको स्तर सामान्य छ। रूपन्देही जिल्लाका १६ पालिकाका विद्यालयले प्रक्रियाअन्तर्गतका अतिरिक्त क्रियाकलाप उपक्षेत्रमा प्राप्त गरेका अङ्कको आधारमा व्यक्त गर्दा अतिरिक्त क्रियाकलाप उपक्षेत्रमा सबै गापाले पाएको अङक बढि छ। तालिका ४.१३ दिइएको नतिजाअनुसार अतिरिक्त क्रियाकलापमा ७ पालिकाका विद्यालयको स्तर मध्यम छ र ९ को सामान्य छ।

रूपन्देहीका विद्यालयहरूको प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गत तीन उपक्षेत्रको पालिकागत नतिजाको स्तर तालिका ४.१३ बाट प्राप्त गरी संक्षेपमा तालिका ४.१४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.१४: प्रक्रिया क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा रूपन्देहीका विद्‌यालयहरूको नतिजा

नतिजा	कक्षा शिक्षण		विद्‌यार्थी मूल्याङ्कन		शिक्षकको पेसागत विकास		नेतृत्व र व्यवस्थापन		अतिरिक्त क्रियाकलाप	
	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)
उत्तम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
मध्यम	-	-	१	३	-	-	२	४	३	४
सामान्य	१०	६	९	३	५	४	८	२	७	२
कमजोर	-	-	-	-	५	२	-	-	-	-

४.३. उपलब्धि क्षेत्र

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गत (क) नियमितता, विद्यालय छोड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने, (ख) सिकाइ उपलब्धि, (ग) सेवाग्राही सन्तुष्टि र (घ) शिक्षकको सन्तुष्टि गरी चारवटा उपक्षेत्रहरू राखिएका छन् । यी चारै उपक्षेत्रमा प्रत्येक जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको मध्यमान अङ्क जोडेर उपलब्धि क्षेत्रको भारित मध्यमान निकालिएको छ। तालिका ४.१५ मा प्रस्तुत गरिएका उपलब्धि क्षेत्र र उपक्षेत्रमा गोरखा, मुस्ताङ र रूपन्देही जिल्लाका विद्यालयहरूले पाएका मध्यमानको आधारमा विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको तुलनात्मक विश्लेषण र व्याख्या गरिएको छ।

तालिका ४.१५ को अध्ययनबाट प्राप्त पाँच रोचक नतिजा उल्लेख गर्नु सान्दर्भिक देखिन्छ। पहिलो, दुर्गम जिल्ला भएतापनि उपलब्धि क्षेत्रमा मुस्ताङका विद्‌यालयहरूको जिल्लागत भारित मध्यमान अङ्क मध्यम स्तरमा परेको छ र यस प्याकेजका तीन जिल्लामा प्रथम स्थानमा परेको छ। दोस्रो, उपलब्धिअन्तर्गतका चारै उपक्षेत्रहरू (नियमितता, विद्यालय छोड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने, सिकाइउपलब्धि, सेवाग्राही सन्तुष्टि र शिक्षकको सन्तुष्टि) मा मुस्ताङका विद्‌यालयहरूले प्राप्त गरेको जिल्लागत भारित मध्यमान अङ्क मध्यम स्तरमा परेको छ। यो नतिजालाई सन्तोषजनक मान्न सकिन्छ। तेस्रो, अधिकांश भूभाग तराईमा परेको रूपन्देही जिल्लाका विद्‌यालयहरूले प्राप्त गरेको जिल्लागत समग्र भारित मध्यमान अङ्क र सिकाइ तथा शिक्षकको सन्तुष्टि उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन नतिजा तीन जिल्लामध्ये कम हुनु विचारणीय विषय हो । चौथौ, रूपन्देहीका विद्‌यालयहरूको कार्यसम्पादन नतिजा सामान्य मात्र भएको अवस्थामा सेवाग्राही सन्तुष्टि मध्यम भएको आश्चर्यजनक विषय हो । पाँचौ, गोरखाका विद्‌यालयहरूको उपलब्धि अन्तर्गतका नियमितता, विद्यालय छोड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने, सिकाइउपलब्धि, सेवाग्राही सन्तुष्टि र शिक्षकको सन्तुष्टिमा प्राप्त अङ्क सामान्य मात्र रहेको छ।

एक झलकमा उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरू सम्बन्धमा विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा देखाउन तालिका ४.१५ मा दिइएको नतिजालाई चित्र/ग्राफ ४.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.१५: उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको जिल्लागत नतिजा

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर (१८)	सिकाइ उपलब्धि (१५)	सेवाग्राही सन्तुष्टि (६)	शिक्षकको सन्तुष्टि (६)	जम्मा (४५)	उपलब्धि (४०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	गोरखा	१११	७.९७ (४२.२८)	९.८६ (६५.७३)	३.९९ (६६.५०)	४.०५ (६७.५०)	२५.८७	२२.९९ (५७.४७)	सामान्य
२.	मुस्ताङ	७	१३.७१ (७६.१७)	११.८६ (७९.०७)	४.५७ (७६.१७)	४.५७ (७६.१७)	३४.७१	३०.८६ (७७.१५)	मध्यम
३.	रूपन्देही	१४३	८.३ (४६.११)	८.७ (५८.००)	४.४ (७३.३३)	४ (६६.६७)	२५.४	२२.९२ (५७.३०)	सामान्य

द्रष्टव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हो । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

चित्र ४.३: उपलब्धि क्षेत्र र उपक्षेत्रमा जिल्लागत विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क

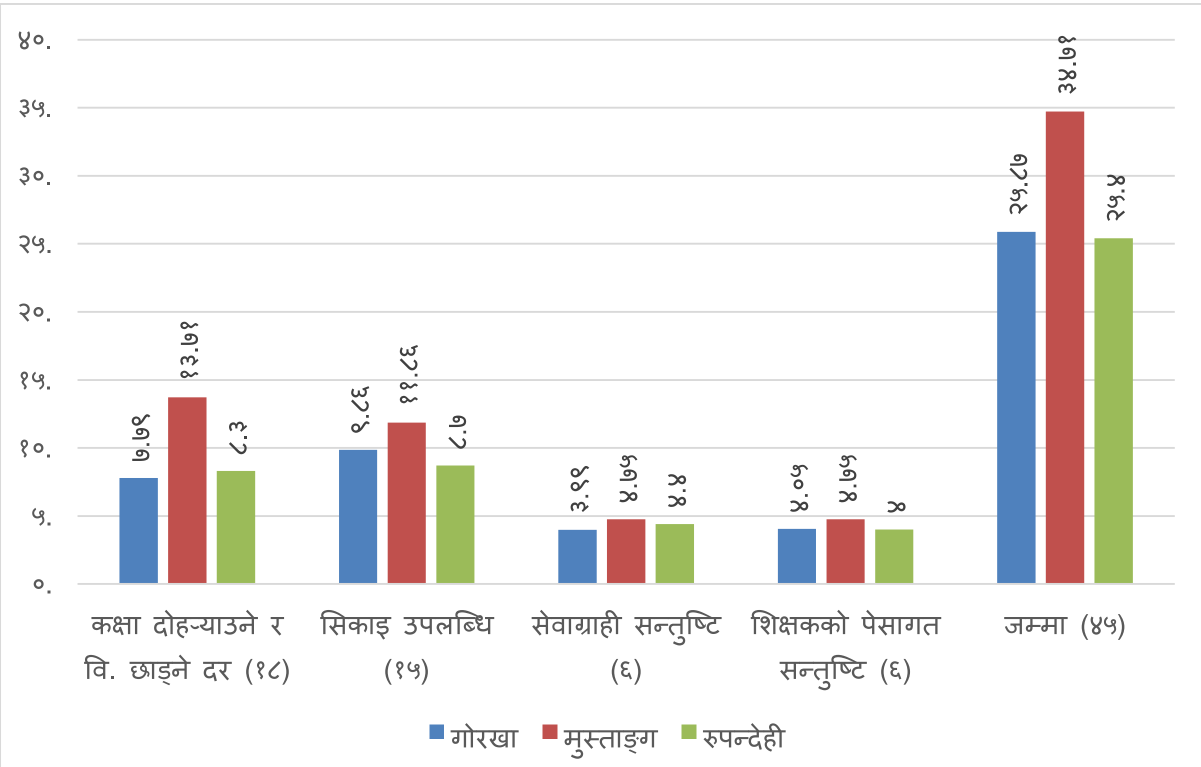

उपलब्धि सम्बन्धी गोरखा जिल्लाको पालिकागत नतिजा

तालिका ४.१६ ले गोरखा जिल्लाका ११ पालिकाहरूको सूची ती पालिकाका विद्यालयहरूले उपलब्धि क्षेत्रमा प्राप्त गरेका समग्र भारित मध्यमान अङ्कको आधारमा घट्दो श्रेणीक्रम (Desceding order) मा प्रस्तुत गरिएको छ । यस तालिकाअनुसार ११ वटै पालिकाका विद्यालयहरूको उपलब्धि क्षेत्रमा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा व्यक्त

गर्दा उपलब्धि क्षेत्रमा ११ वटा पालिकाका विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य रहेको पाइएको छ । उपलब्धि क्षेत्रमा अजिरकोट गापा, सहिद लखन गापा र गण्डकी गापा पहिलो, दोस्रो र तेस्रो स्थानमा परेका छन् भने छुमनुब्रि गापा अन्तिममा परेको छ ।

नियमितता, विद्यालय छोड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर उपक्षेत्रहरूमा ११ वटै पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा ५ पालिकाका विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर सामान्य र बाँकी ६ पालिकाको कमजोर पाइएको छ । तर सिकाइउपलब्धि उपक्षेत्रमा ३ पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा तिनीहरूको समष्टिगत स्तर मध्यम र ८ पालिकाको स्तर सामान्य छ । शिक्षक पेसागत विकास उपक्षेत्रमा गोरखाका ११ पालिकाका विद्यालयहरूमध्ये ५ पालिकाको कार्यसम्पादन कमजोर र ६ पालिकाको स्तर सामान्य छ । सेवाग्राही उपक्षेत्रमा ११ वटै पालिकाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा २ पालिकाको स्तर मध्यम छ र अन्य ९ पालिकाको स्तर सामान्य छ। गोरखा जिल्लाका ११ पालिकाका विद्यालयले उपलब्धिअन्तर्गतका शिक्षकको सन्तुष्टि उपक्षेत्रमा प्राप्त गरेका अङ्कको आधारमा व्यक्त गर्दा यस उपक्षेत्रमा १ गापाका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन मध्यम र बाँकी १० पालिकाहरूको सामान्य छ। यस उपक्षेत्रका केही रोचक नतिजा यो छ कि अधिकांश उपक्षेत्रमा सामान्य र कमजोर कार्यसम्पादन नतिजा पाएको छुमनुब्रि गापाका विद्यालयहरूले समेत सिकाइउपलब्धि उपक्षेत्रमा मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन देखाएका छन् ।

तालिका ४.१६: उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको गोरखा जिल्लाको पालिकागत विद्यालय कार्यसम्पादनको नतिजा

क्र. सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर (१८)	सिकाइ उपलब्धि (१५)	सेवाग्राही सन्तुष्टि (६)	शिक्षकको सन्तुष्टि (६)	जम्मा (४५)	उपलब्धि (४०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	अजिरकोट गापा	७	१२ (६६.६७)	१०.०९ (६७.२७)	३.९ (६५.००)	४.१ (६८.३३)	३०.९	२७.४ (६८.५०)	सामान्य
२.	शहिद लखन गापा	११	१०.६ (५८.८९)	११.४ (७६.००)	३.८ (६३.३३)	३.६ (६०.००)	२९.४	२६.०२ (६५.०५)	सामान्य
३.	गण्डकी गापा	९	९.६ (५३.३३)	१०.६ (७०.६७)	३.७ (६१.६७)	३.९ (६५.००)	२७.८	२४.५९ (६१.४७)	सामान्य
४.	भीमसेन गापा	१२	९.६७ (५३.७२)	९ (६०.००)	४.३३ (७२.१७)	४.०८ (६८.००)	२७.०८	२४.०७ (६०.१७)	सामान्य
५.	सुलिकोट गापा	१०	६ (३३.३३)	१० (६६.६७)	५ (८३.३३)	४ (६६.६७)	२५	२३.२ (५८.००)	सामान्य
६.	पालुङटार नपा	१३	६.७ (३७.२२)	१०.२ (६८.००)	४.१ (६८.३३)	४.५ (७५.००)	२५.५	२२.६३ (५६.५७)	सामान्य
७.	सिरनचोक गापा	१५	७.३ (४०.५५)	१० (६६.६७)	३.९ (६५.००)	४ (६६.६७)	२५.२	२२.१ (५५.२५)	सामान्य
८.	धार्चे गापा	७	५.९ (३२.७७)	१० (६६.६७)	३.९ (६५.००)	४ (६६.६७)	२३.८	२१.०८ (५२.७०)	सामान्य

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर (१८)	सिकाइ उपलब्धि (१५)	सेवाग्राही सन्तुष्टि (६)	शिक्षकको सन्तुष्टि (६)	जम्मा (४५)	उपलब्धि (४०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
९.	गोरखा नपा	१६	७ (३८.८९)	८.९ (५९.३३)	३.६ (६०.००)	३.९ (६५.००)	२३.४	२०.७८ (५१.९५)	सामान्य
१०.	आरुघाट गापा	१०	७ (३८.८९)	९ (६०.००)	४ (६६.६७)	४ (६६.६७)	२४	२०.६२ (५१.५५)	सामान्य
११.	छुमनुब्रि गापा	१	४ (२२.२२)	११ (७३.३३)	३ (५०.००)	४ (६६.६७)	२२	१९.६ (४९.००)	सामान्य
	जम्मा		५.९ (३२.७७)	१० (६६.६७)	३.९ (६५.००)	४ (६६.६७)		२१.०८ (५२.७०)	सामान्य

द्रष्टव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हो । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

एक झलकमा उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरू सम्बन्धमा गोरखाका विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको पालिकागत नतिजा देखाउन तालिका ४.१६ बाट तालिका ४.१७ मा सारी प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.१७: उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा गोरखाका विद्यालयहरूको नतिजा

नतिजा	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर		सिकाइ उपलब्धि		सेवाग्राही सन्तुष्टि		शिक्षकको सन्तुष्टि	
	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)	गापा सङ्ख्या (९)	नपा सङ्ख्या (२)
उत्तम	-	-	-	-	-	-	-	-
मध्यम	-	-	३	-	१	-	-	१
सामान्य	५	-	६	२	८	२	९	१
कमजोर	४	२	-	-	-	-	-	-

उपलब्धि सम्बन्धी मुस्ताङ जिल्लाको पालिकागत नतिजा

मुस्ताङ जिल्लाका ४ पालिकाहरूका विद्यालयहरूले उपलब्धि क्षेत्रमा प्राप्त गरेका समग्र भारित मध्यमान अङ्कको आधारमा ती पालिकाहरूको सूची घट्दो श्रेणीक्रम (Desceding order) मा चित्र ४.१८ मा प्रस्तुत गरिएको छ । यस तालिकाअनुसार ४ वटै पालिकाका विद्यालयहरूको उपलब्धि क्षेत्रमा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा व्यक्त गर्दा उपलब्धि क्षेत्रमा ४ पालिकाको विद्यालयहरूको समष्टिगत स्तर मध्यम छ ।

बाह्रगाउँ गापामा एक मात्र विद्यालय छ । उक्त विद्यालयको नियमितता, विद्यालय छोड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने तथा सिकाइउपलब्धि उपक्षेत्रको कार्यसम्पादन स्तर उत्तम पाइएको छ । तर यसको बावजुद सेवाग्राही सन्तुष्टिको स्तर सामान्य मात्र भएकोले अभिभावक र विद्यार्थीको सन्तुष्टि राम्रो मान्न गाह्रो पर्दछ । घरपझोङ गापारथासाङ

गापाका विद्यालयहरूको सिकाइउपलब्धि, सेवाग्राही सन्तुष्टि र शिक्षकको सन्तुष्टि मध्यममा परेकालाई सन्तोषजनक मान्न सकिन्छ । यसरी नै लोमन्थाङ गापामा एक मात्र विद्यालय छ, जसको नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दरमा मध्यम स्तर छ भने सिकाइउपलब्धि, सेवाग्राही सन्तुष्टि र शिक्षकको सन्तुष्टिमा सामान्य स्तर मात्र हासिल गर्न सकेको छ ।

तालिका ४.१८: उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको मुस्ताङ जिल्लाको पालिकागत विद्यालयको अवस्था

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर (१८)	सिकाइ उपलब्धि (१५)	सेवाग्राही सन्तुष्टि (६)	शिक्षकको सन्तुष्टि (६)	जम्मा (४५)	उपलब्धि (४०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	बाह्रगाँउ गापा	१	१८ (१००)	१४ (९३.३३)	३ (५०.००)	४ (६६.६७)	३९	३४.६७ (८६.६७)	मध्यम
२.	घरपझोङ गापा	२	१२.५ (६९.४४)	१२.५ (८३.३३)	५ (८३.३३)	४.५ (७५.००)	३४.५	३०.६७ (७६.६७)	मध्यम
३.	थासाङ गापा	३	१२.३३ (६८.५०)	११.३३ (७५.५३)	५.३३ (८८.८३)	५ (८३.३३)	३३.९९	३०.२२ (७५.५५)	मध्यम
४.	लोमन्थाङ गापा	१	१६ (८८.८९)	१० (६६.६७)	३ (५०.००)	४ (६६.६७)	३३	२९.३३ (७३.३२)	मध्यम
५.	दालोमे गापा	-	-	-	-	-	-	-	-
६	जम्मा	७	१३.७१ (७६.१६)	११.८६ (७९.०६)	४.५७ (७६.१६)	४.५७ (७६.१७)		३०.८६ (७७.१५)	मध्यम

द्रष्टव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हो । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

एक झलकमा उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरू सम्बन्धमा मुस्ताङका विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको पालिकागत नतिजा देखाउन तालिका ४.१८ बाट तालिका ४.१९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.१९: उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको नतिजा

नतिजा	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर		सिकाइ उपलब्धि		सेवाग्राही सन्तुष्टि		शिक्षकको सन्तुष्टि	
	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)
उत्तम	१	-	१	-	-	-	-	-
मध्यम	१	-	२	-	२	-	२	-

नतिजा	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर		सिकाइ उपलब्धि		सेवाग्राही सन्तुष्टि		शिक्षकको सन्तुष्टि	
	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)	गापा सङ्ख्या (४)	नपा सङ्ख्या (०)
सामान्य	२	-	१	-	२	-	२	-
कमजोर	-	-	-	-	-	-	-	-

उपलब्धि सम्बन्धी रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत नतिजा

तालिका ४.२० मा रूपन्देही जिल्लाका १६ पालिकाका विद्यालयहरूले उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका चार उपक्षेत्रको कार्यसम्पादनको नतिजा प्रस्तुत गरिएको छ। उक्त नतिजाअनुसार १ पालिकाको विद्यालयहरूको नतिजा मध्यम छ भने बाँकी १५ पालिकाहरूको विद्यालयहरूको नतिजा सामान्य मात्र छ । नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर उपक्षेत्रमा ५ गापा र २ नपाको विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर कमजोर छ भने ९ पालिकाको विद्यालयको स्तर सामान्य छ । सेवाग्राही सन्तुष्टिमा ९ पालिकाका विद्यालयको स्तर मध्यम छ भने छ वटा पालिकाको सामान्य र एकको कमजोर रहेको छ । तालिका ४.२० यो पनि देखाउँछ कि सिकाइउपलब्धि सामान्य रहेको अवस्थामा समेत ९ पालिकाका विद्यालयको सेवाग्राही सन्तुष्टि मध्यम भएको विचारणीय कुरा हो ।

तालिका ४.२०: उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत विद्यालयको अवस्था

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर (१८)	सिकाइ उपलब्धि (१५)	सेवाग्राही सन्तुष्टि (६)	शिक्षकको सन्तुष्टि (६)	जम्मा (४५)	उपलब्धि (४०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	मर्चवारी गापा	४	१०.८ (६०.००)	११ (७३.३३)	५.३ (८८.३३)	५.८ (९६.६७)	३२.९	२९.११ (७२.७७)	मध्यम
२.	बुटवल नपा	२०	१० (५५.५५)	१० (६६.६७)	४.७ (७८.३३)	५ (८३.३३)	२९.७	२६.१३ (६५.३२)	सामान्य
३.	देवदह नपा	१३	९.६ (५३.३३)	८.९ (५९.३३)	५.२ (८६.६७)	४.५ (७५.००)	२८.२	२५.०३ (६२.५७)	सामान्य
४.	सुद्धोधन गापा	६	९.३ (५१.६७)	९.७ (६४.६७)	४.८ (८०.००)	४.२ (७०.००)	२८	२४.८९ (६२.२२)	सामान्य
५.	कोहटीमाई गापा	५	११ (६१.११)	९ (६०.००)	४ (६६.६७)	४ (६६.६७)	२८	२४.७१ (६१.७७)	सामान्य
६.	मायादेवी गापा	८	८.९ (४९.४४)	८.९ (५९.३३)	४.३ (७१.६७)	४.६ (७६.६७)	२६.७	२३.६७ (५९.१७)	सामान्य

क्र.सं.	जिल्ला	विद्यालय सङ्ख्या	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर (१८)	सिकाइ उपलब्धि (१५)	सेवाग्राही सन्तुष्टि (६)	शिक्षकको सन्तुष्टि (६)	जम्मा (४५)	उपलब्धि (४०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
७.	रोहिनी गापा	७	८.७ (४८.३३)	९.३ (६२.००)	४.१ (६८.३३)	४.४ (७३.३३)	२६.५	२३.६२ (५९.०५)	सामान्य
८.	तिलोत्तमा नपा	२०	९ (५०.००)	१० (६६.६७)	४.२ (७०.००)	४ (६६.६७)	२७.२	२३.६ (५९.००)	सामान्य
९.	लुम्बिनी नपा	७	७.६ (४२.२२)	९.१ (६०.६६)	४.३ (७१.६७)	४ (६६.६७)	२५	२२.२२ (५५.५५)	सामान्य
१०.	सम्मारिमाई गापा	३	५.७ (३१.६७)	१० (६६.६७)	३.७ (६१.६६)	५ (८३.३३)	२४.४	२१.६ (५४.००)	सामान्य
११.	ओम सतिया गापा	३	९.३ (५१.६७)	६.७ (४४.६७)	४ (६६.६७)	४ (६६.६७)	२४	२१.३ (५३.२५)	सामान्य
१२.	कंचन गापा	९	८ (४४.४४)	७ (४६.६७)	४.६ (७६.६७)	४.२ (७०.००)	२३.८	२१.१४ (५२.८५)	सामान्य
१३.	गैडाहवा गापा	९	५.४ (३०.००)	८.३ (५५.३३)	४.६ (७६.६७)	४.४ (७३.३३)	२२.७	२०.२५ (५०.६२)	सामान्य
१४.	सैनामैना नपा	१३	६.९ (३८.३३)	६.२ (४१.३३)	४.७ (७८.३३)	४.८ (८०.००)	२२.६	२०.०३ (५०.०७)	सामान्य
१५.	सिद्धार्थनगर नपा	९	६.६ (३६.६७)	७ (४६.६७)	३.९ (६५.००)	४ (६६.६७)	२१.५	१९.०६ (४७.६५)	सामान्य
१६.	सियारी गापा	७	५.१ (२८.३३)	६.७ (४४.६७)	४ (६६.६७)	४.१ (६८.३३)	१९.९	१७.७८ (४४.४५)	सामान्य
	जम्मा		१० (५५.५५)	१० (६६.६७)	४.७ (७८.३३	५ (८३.३३)		२६.१३ (६५.३२)	

द्रष्टव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हो । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

एक झलकमा उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरू सम्बन्धमा रूपन्देहीका विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको पालिकागत नतिजा देखाउन तालिका ४.२० बाट तालिका ४.२१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.२१: उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतको उपक्षेत्रहरूको रूपन्देहीको नतिजा

नतिजा	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर		सिकाइ उपलब्धि		सेवाग्राही सन्तुष्टि		शिक्षकको सन्तुष्टि	
	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)	गापा सङ्ख्या (१०)	नपा सङ्ख्या (६)
उत्तम	-	-	-	-	-	-	१	-
मध्यम	-	-	१	-	६	५	६	३
सामान्य	७	४	९	६	५	१	३	३
कमजोर	३	२	-	-	१	-	-	-

४.४. सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या

शिक्षा नियमावली, २०५९ मा उल्लेख भएअनुसार विद्यालयहरूमा प्रति कक्षा विद्यार्थी सङ्ख्या तराई र काठमाडौँमा ५०, पहाडमा ४५ र हिमालमा ४० तोकिएको छ। कार्यसम्पादन परीक्षणमा शिक्षा नियमावली, २०५९ मा उल्लेख भएअनुसार प्रति कक्षामा हुनु पर्ने विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा अङ्क प्रदान गर्ने एक अङ्गको रूपमा राखिएको छ। विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएको वर्षको अधिल्लो वर्ष सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा ५ अङ्क -कुल पूर्णाङ्कको ५%) दिने प्रावधान राखिएको छ। यस प्रामाणिकाअनुसार विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या निकाल्दा विद्यालयमा भएको जम्मा विद्यार्थी सङ्ख्यालाई विद्यालयमा भएको कक्षा सङ्ख्याले भाग गर्दा आउने सङ्ख्यालाई प्रामाणिकासित भिडाएर अङ्क प्रदान गरिन्छ। यसरी विद्यार्थी सङ्ख्या गणना गर्दा पूर्व प्राथमिक कक्षाका विद्यार्थीहरू समावेश गरिँदैनन्। विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी संङ्ख्या वापतको अङ्क प्रदान गर्ने आधार तालिका ४.२२ मा देखाइएको छ।

तालिका ४.२२: सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको अङ्क प्रदान गर्ने आधार

विवरण	अङ्क प्रदान गर्ने आधार	प्रदान गरिने अङ्क
अधिल्लो वर्ष सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या	तोकिएको न्यूनतम सङ्ख्याको २५% भन्दा कम विद्यार्थी भए	०
	तोकिएको न्यूनतम सङ्ख्याको २५–५०% विद्यार्थी भए	१
	तोकिएको न्यूनतम सङ्ख्याको ५०–७५% विद्यार्थी भए	२
	तोकिएको न्यूनतम सङ्ख्याको ७५–९०% विद्यार्थी भए	३
	तोकिएको न्यूनतम सङ्ख्याको ९०–१००% विद्यार्थी भए	४
	तोकिएको न्यूनतम सङ्ख्याको शतप्रतिशत वा सो भन्दा बढी विद्यार्थी भए	५

सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा कार्यसम्पादन परीक्षणको जिल्लागत तुलना

प्रत्येक विद्यालयमा भर्ना भएका विद्यार्थीको सङ्ख्याको आधारमा तालिका ४.२२ मा उल्लेखित आधार प्रयोग गरी प्रत्येक विद्यालयलाई अङ्क प्रदान गरियो। सामान्यत : कक्षा १ देखि १० सम्म भएको विद्यालयमा ४०० र कक्षा १ देखि १२ सम्म भएको विद्यालयमा ४८० विद्यार्थी र सो भन्दा बढी विद्यार्थी भएमा ५ अङ्क प्रदान गरियो। प्रत्येक जिल्लाका विद्यालयहरूले पाएको अङ्क जोडेर कुल औसत अङ्क निकालियो। ती अङ्क तालिका ४.२३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.२३: जिल्लागत सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या

क्र.सं.	जिल्ला	जिल्लागत विद्यालयहरूको अङ्क (५)
१.	गोरखा	२.३९ (४७.८०)
२.	मुस्ताङ	१.१४ (२२.८०)
३.	रूपन्देही	३.८० (७६.००)

द्रष्टव्य : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएको प्रतिशत देखाउँछ ।

तालिका ४.२३ मा देखाइएअनुसार तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूले पाएको अङ्कको आधारमा यो भन्न सकिन्छ कि ती जिल्लाका विद्यालयहरूले पूर्ण रूपमा विद्यार्थी भर्ना गर्न सकेका छैनन् । रूपन्देही तराईमा पर्ने जिल्ला भएकोले तीन जिल्लामध्ये बढी विद्यार्थीलाई सेवा प्रदान गरेको देखिन्छ । मुस्ताङ दुर्गम क्षेत्रमा परेकोले त्यस जिल्लाका विद्यालयले कम विद्यार्थीलाई सेवा प्रदान गरेको छ। गोरखाका विद्यालयहरूले सेवा पुऱ्याइ रहेको विद्यार्थी सङ्ख्या पनि अपुग नै छ । तर कुनै पनि विद्यालयले शिक्षा नियमावलीमा उल्लेख भएअनुसार विद्यार्थीलाई सेवा पुऱ्याउन नसकेको चाहिँ होइन ।

परामर्शदातृ संस्था शैक्षिक परिवर्तन प्रतिष्ठानले तयार गरेको जिल्लागत विद्यालयहरूले प्राप्त क्षेत्रगत, उपक्षेत्रगत र सेवा प्रदान गरिएका विद्यालय सङ्ख्याको मध्यमानसहितको तालिकीकरण पत्र (अनुसूची ग १, २, ३) मा उल्लेख भएअनुसार गोरखाका (१५ विद्यालयहरू) १४% र रूपन्देहीका (७० विद्यालयहरू) ४९% विद्यालयहरूले नियमावलीमा उल्लेख भएको मापदण्डअनुसार विद्यार्थीहरूलाई सेवा पुऱ्याइ रहेका छन् । तर मुस्ताङमा यस्ता विद्यालय एउटा पनि पाइएन ।

सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा कार्यसम्पादन परीक्षणको पालिकागत तुलना

तालिका ४.२४ मा देखाइएअनुसार गोरखाका ११ पालिकाका विद्यालयहरूले पूर्ण रूपमा विद्यार्थी भर्ना गर्न सकेको छैनन् । तर ४ पालिकाले जति विद्यार्थी भर्ना गर्नु पर्ने हो त्यसको ६०% विद्यार्थी भर्ना गरेको पाइएको छ । अन्य ७ पालिकाका विद्यालयको विद्यार्थी भर्ना शिक्षा नियमावली मापदण्ड भन्दा ५०% भन्दा कम छ ।

तालिका ४.२४: गोरखा जिल्लामा विद्यालयहरूको पालिकागत सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या

क्र.सं.	जिल्ला	पालिकागत विद्यालयहरूको अङ्क (५)	क्र.सं.	जिल्ला	पालिकागत विद्यालयहरूको अङ्क (५)
१.	आरुघाट गापा	२	७.	गोरखा नपा	३
२.	अजिरकोट गापा	१.९	८.	पालुङटार नपा	३.२
३.	भीमसेन गापा	२.१७	९.	साहिद लखन गापा	१.९
४.	छुमनुब्रि गापा	३	१०.	सिरानचोक गापा	१.७
५.	धार्चे गापा	२.१	११.	सुलिकोट गापा	३
६.	गण्डकी गापा	२.३		जम्मा	

द्रष्टव्य : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएको प्रतिशत देखाउँछ ।

तालिका ४.२५ मा देखाइएअनुसार मुस्ताङका ४ पालिकामध्ये ३ पालिकाका विद्यालयहरूले २०% भन्दा बढी विद्यार्थी भर्ना गर्न सकेको छैनन् भने १ पालिकाको विद्यालयले ३०% भन्दा बढी विद्यार्थी भर्ना गर्न सकेको छैन । एक पालिकामा माध्यमिक विद्यालय नै छैन ।

तालिका ४.२५: मुस्ताङ जिल्लामा विद्यालयहरूको पालिकागत सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या

क्र.सं.	जिल्ला	पालिकागत विद्यालयहरूको अङ्क (५)	क्र.सं.	जिल्ला	पालिकागत विद्यालयहरूको अङ्क (५)
१.	बाह्रगाँउ गापा	१	४.	लोमन्थाङ गापा	१
२.	दालोमे गापा	-	५.	थासाङ गापा	१
३.	घरपझोङ गापा	१.५		जम्मा	

द्रष्टव्य : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएको प्रतिशत देखाउँछ ।

तालिका ४.२६ मा देखाइएअनुसार रूपन्देहीका १६ पालिकामध्ये सबै पालिकाका विद्यालयहरूले पूर्ण रूपमा विद्यार्थी भर्ना गर्न सकेका छैनन् । तर सेवा प्रदान गरेका विद्यार्थी भर्ना सम्बन्धमा रूपन्देहीका पालिकागत विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन अन्य जिल्लाका पालिकाहरूको विद्यालयको भन्दा राम्रो मान्नु पर्दछ। रूपन्देहीका ३ पालिकाका विद्यालयले शिक्षा नियमावलीअनुसार पूरा भर्ना गरेको देखिन्छ भने १ को ९०% भन्दा बढी छ। तसर्थ तिनीहरूको स्तर उत्तम छ। यसरी नै १० पालिकाको विद्यालयको कार्यसम्पादन मध्यम स्तर छ भने २ को सामान्य पाइएको छ ।

तालिका ४.२६: रूपन्देही जिल्लामा विद्यालयहरूको पालिकागत सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या

क्र.सं.	जिल्ला	पालिकागत विद्यालयहरूको अङ्क (५)	क्र.सं.	जिल्ला	पालिकागत विद्यालयहरूको अङ्क (५)
१.	बुटवल नपा	३.३	९.	ओम सतिया गापा	३.७
२.	देवदह गापा	३.५	१०.	रोहिनी गापा	४.४
३.	गैडाहवा गापा	४.३	११.	सैनामैना नपा	४.०
४.	कंचन गापा	४.२	१२.	सम्मरिमाई गापा	५.०
५.	कोहटिमाई गापा	५.०	१३.	सिद्धार्थनगर नपा	३.६
६.	लुम्बिनी नपा	४.६	१४.	सियारी गापा	३.७
७.	मर्चवारि गापा	५.०	१५.	सुद्धोधन गापा	४.०
८.	मायादेवी गापा	३.८	१६.	तिलोत्तमा नपा	२.८
				जम्मा	

द्रष्टव्य : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएको प्रतिशत देखाउँछ ।

खण्ड ५
कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको आधारमा विद्यालयहरूको वर्गीकरण

तेस्रो प्याकेज अन्तर्गत तीन जिल्लामा ८ नपा र २३ गापा गरी ३१ पालिका रहेका छन् । यी तीन जिल्लाको पालिकामा रहेका गतवर्ष एसइइ परीक्षामा सम्मिलित २६१ माध्यमिक विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएको थियो । यस खण्डमा प्रथमत : विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त गरेको भारित प्रतिशतको आधारमा तिनीहरूलाई कमजोर, सामान्य, मध्यम र उत्तम स्तरमा वर्गीकरण गरी जिल्लागत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । तत्पश्चात् कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका विद्यालयहरूलाई पालिकागत रूपमा वर्गीकरण गरिएको छ । विद्यालयहरूको स्तरको आधारमा गरिएको वर्गीकरण जिल्लागत र पालिकागत रूपमा तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

जिल्लागत रूपमा विद्यालयहरूको वर्गीकरण

विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको भारित प्रतिशतको आधारमा तिनीहरूलाई कार्यसम्पादन परीक्षण ढाँचा, २०७४ मा उल्लिखित स्तर निर्धारणको आधारमा उत्तम, मध्यम, सामान्य र कमजोर स्तरका वर्गीकरण गरी तालिका ५.१ प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.१: समग्र भारित प्रतिशतको आधारमा कमजोर, सामान्य, मध्यम र उत्तम स्तर निर्धारण गरिएका प्याकेज ३ का विद्यालयहरूको जिल्लागत स्थिति

जिल्ला	जम्मा विद्यालय	विभिन्न स्तरमा परेका विद्यालय सङ्ख्या			
		कमजोर	सामान्य	मध्यम	उत्तम
गोरखा	१११	३ (२.७०)	१०० (९०.०९)	८ (७.२१)	०
मुस्ताङ	७	०	६ (८५.७१)	१ (१४.२९)	०
रूपन्देही	१४३	१ (०.७०)	११६ (८१.१२)	२६ (१८.१८)	०
जम्मा	२६१	४ (१.५३)	२२२ (८५.०६)	३५ (१३.४१)	०

यस प्याकेजमा कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका २६१ विद्यालयमध्ये ८५.०६% विद्यालयको कार्यसम्पादन सामान्य रहेको छ । मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालय १३.४१% छ भने कमजोर विद्यालय कम नै छन् । उत्तम स्तरको कार्यसम्पादन सम्पादन गर्ने एउटा पनि विद्यालय पाइएन ।

जिल्लागत रूपमा पनि तीन वटै जिल्लामा कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेका विद्यालयहरूको प्रतिशत एकदम बढी नै छ । सामान्य स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयहरू रूपन्देहीमा ८१.१२% छ भने गोरखा सबभन्दा बढी ९०.०९% छ । तीन जिल्लामध्ये मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयहरू सबभन्दा बढी रूपन्देहीमा छ । तर उक्त प्रतिशत १८.१८ मात्र भएकोले यसलाई सन्तोषजनक मान्न सकिंदैन । मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयको प्रतिशत सबभन्दा कम गोरखा रहेको छ । यस नतिजालाई स्पष्ट रूपमा हेर्नका लागि चित्र ५.१ तयार गरिएको छ ।

चित्र ५.१: विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तर

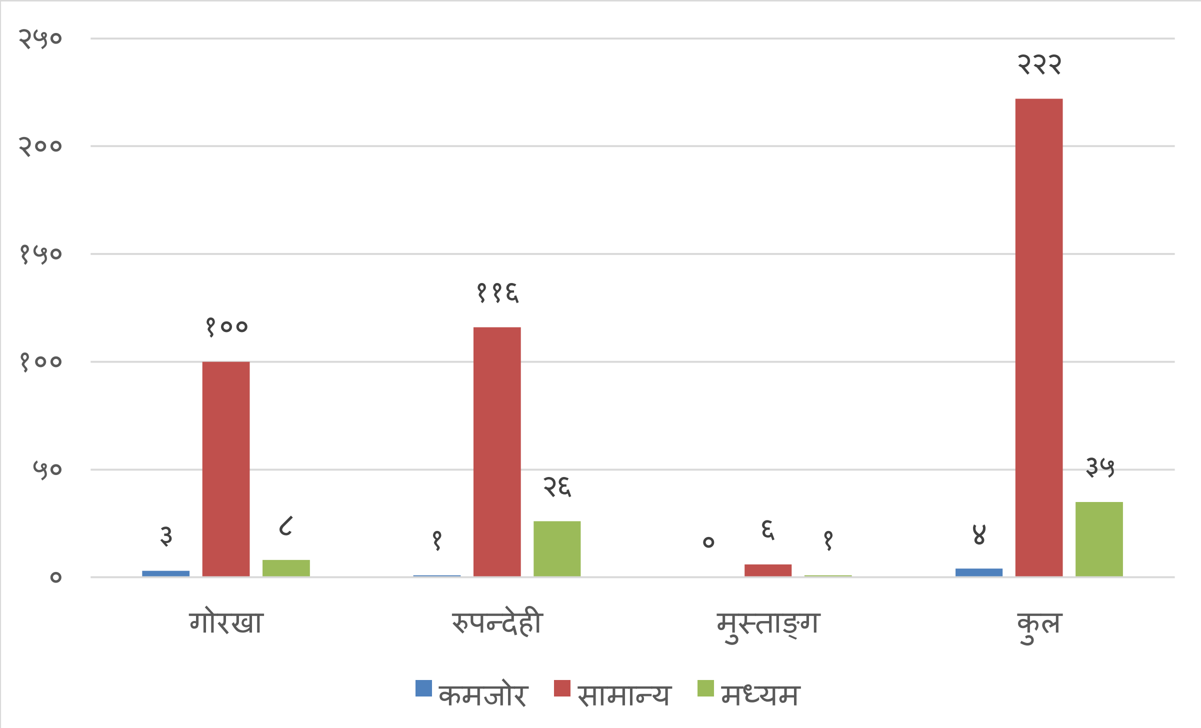

जिल्लागत रूपमा तुलना गर्दा मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयको सङ्ख्याको आधारमा रूपन्देही अग्रस्थानमा रहेको छ भने मुस्ताङ दोस्रो र गोरखा अन्तिम स्थानमा रहेको छ। यसको विपरीत सामान्य स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयहरू सबभन्दा बढी गोरखा, त्यसपछि मुस्ताङ र रूपन्देहीमा रहेको छ । कमजोर कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयहरू अति कम छन्। त्यस्ता विद्यालयको सङ्ख्या रूपन्देहीभन्दा गोरखामा बढी पाइएको छ। जिल्लागत विद्यालय कार्यसम्पादन स्तरको नतिजाले यो अर्थ जनाउँछ कि विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गर्ने ठूलो ठाउँ छ। अर्थात नेपाल सरकारले शिक्षामा गरेको लगानीबाट उचित प्रतिफल प्राप्त गर्न विद्यालयहरूले अझै प्रयास गर्नु पर्ने अति आवश्यकता महशुस गरिएको छ।

जिल्लागत रूपमा तुलना गर्दा मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयको सङ्ख्याको आधारमा रूपन्देही अग्रस्थानमा रहेको छ भने मुस्ताङ दोस्रो र गोरखा अन्तिम स्थानमा रहेको छ। यसको विपरित सामान्य स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयहरू सबभन्दा बढी गोरखा, त्यसपछि मुस्ताङ र रूपन्देहीमा रहेका छन् । कमजोर कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयहरू अति कम छन्। त्यस्ता विद्यालयको सङ्ख्या रूपन्देही भन्दा गोरखामा बढी पाइएको छ। यससम्बन्धी विस्तृत जानकारी तालिका ५.१ र चित्र ५.१ बाट प्राप्त गर्न सकिन्छ।

पालिकागत रूपमा विद्यालयहरूको वर्गीकरण

कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको आधारमा गरिएको गोरखाका विद्यालयहरूको पालिकागत स्तर तालिका ५.२ मा प्रस्तुत गरिएको छ । उक्त तालिकाअनुसार यस प्याकेजअन्तर्गत गोरखाका ६ पालिकाहरूमा सञ्चालित सबै विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेको पाइएको छ। अन्य ५ पालिकाका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तर सामान्यमा अधिकतम र मध्यममा केही, कमजोर एकदम कम र उत्तममा सुन्य रहेको छ। मध्यम स्तरका विद्यालय भएका पालिकामा सिरानचोक गापामा ३ र गोरखा नपामा २ छन् र अन्य ३ गापामा एक एक विद्यालय मध्यम स्तरको छ। यस जिल्लामा विद्यमान दुई नपामध्ये एकमा मात्र मध्यम स्तरको विद्यालय हुनु सन्तोषजनक

नतिजा नआएको स्पष्ट छ । यस विश्लेषणको आधारमा गोरखामा सिरानचोक गापा अग्र स्थानमा छ भने गोरखा नपा दोस्रो स्थानमा परेको छ ।

तालिका ५.२: गोरखा जिल्लाका विद्यालयहरूको पालिकागत स्थिति

क्र.सं.	पलिका	जम्मा विद्यालय सङ्ख्या	विभिन्न स्तरमा परेका विद्यालय			
			कमजोर	सामान्य	मध्यम	उत्तम
१.	आरुघाट गापा	१०	०	१० (१००)	०	०
२.	अजिरकोट गापा	०७	०	६ (८५.७१)	१ (१४.२८)	०
३.	भिमसेन गापा	१२	०	११ (९१.६७)	१ (८.३३)	०
४.	छुम नुब्रि गापा	१	०	१ (१००)	०	०
५.	धार्चे गापा	७	०	७ (१००)	०	०
६.	गण्डकी गापा	९	०	९ (१००)	०	०
७.	गोरखानपा	१६	१ (६.२५)	१३ (८१.२५)	२ (१२.५०)	०
८.	पालुङटार नपा	१३	०	१३ (१००)	०	०
९.	शहिदलखनगापा	११	०	१० (९०.९१)	१ (९.०९)	०
१०.	सिरानचोक गापा	१५	२ (१३.३३)	१० (६६.६७)	३ (२०.००)	०
११.	सुलिकोट गापा	१०	०	१० (१००)	०	०
	जम्मा	१११	३ (२.७०)	१०० (९०.०९)	८ (७.२१)	०

कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको आधारमा निर्धारण गरिएको मुस्ताङका विद्यालयहरूको स्तर तालिका ५.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ। मुस्ताङका ४ पालिकामध्ये ३ विद्यालय भएको एक पालिकामा रहेको २ पालिकाको विद्यालयको स्तर सामान्य र १ पालिकाको विद्यालयको कार्यसम्पादन मध्यम स्तरमा परेको छ। यसको अर्थ दुर्गम क्षेत्रमा रहेर पनि एक विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम हुनुलाई राम्रो मान्न सकिन्छ । तर अन्य ३ पालिकाको सबै विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर सामान्य मात्र रहेको छ। समग्रमा पालिकागत रूपमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको स्तर सन्तोषजनक देखिंदैन ।

तालिका ५.३: मुस्ताङ जिल्लाको विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तरको पालिकागत स्थिति

क्र.सं.	पालिका	जम्मा विद्यालय सङ्ख्या	विभिन्न स्तरमा परेका विद्यालय सङ्ख्या			
			कमजोर	सामान्य	मध्यम	उत्तम
१.	बाह्रगाँउगापा	१	०	१ (१००)	०	०
२.	दालोमे गापा	०	०	०	०	०
३.	घरपझोङ गापा	२	०	२ (१००)	०	०
४.	लोमन्थाङ गापा	१	०	१ (१००)	०	०
५.	थासाङ गापा	३	०	२ (६६.६७)	१ (३३.३३)	०
	जम्मा	७	०	६ (८५.७१)	१ (१४.२९)	०

कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको आधारमा निर्धारण गरिएको रूपन्देहीका विद्यालयहरूको स्तर तालिका ५.४ मा प्रस्तुत गरिएको छ । रूपन्देहीका १६ मध्ये ८ पालिकामा मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन गरेका विद्यालय पाइएको छ । त्यसमध्ये बुटवल नपामा मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयको सङ्ख्या ५०% भन्दा बढी छ । चारवटा विद्यालय भएको मर्चवारी गापामा पनि ५०% विद्यालयको स्तर मध्यममा परेको छ । मध्यम स्तरका विद्यालय भएका अन्य पालिकामा सामान्य स्तरका विद्यालय अत्यधिक पाइएको छ । समग्रमा सामान्य कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयको सङ्ख्या अत्यधिक छ । तर कमजोर स्तर कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालय एक पालिकामा मात्र पाइएको छ ।

तालिका ५.४: रूपन्देही जिल्लाको विद्यालयहरूको कार्यसम्पादनको पालिकागत स्थिति

क्र.सं.	पालिका	जम्मा विद्यालय सङ्ख्या	विभिन्न स्तरमा परेका विद्यालय सङ्ख्या			
			कमजोर	सामान्य	मध्यम	एत्तम
१.	बुटवल नपा	२०	०	९ (४५)	११ (५५)	०
२.	देवदह नपा	१३	०	९ (६९.२३)	४ (३०.७७)	०
३.	गैडहवा गापा	९	०	९ (१००)	०	०
४.	कंचन गापा	९	०	७ (७७.७८)	२ (२२.२२)	०
५.	कोहटीमाईगापा	५	०	५ (१००)	०	०
६.	लुम्बिनी नपा	७	०	५ (७१.४३)	२ (२८.५७)	०
७.	मर्चवारि गापा	४	०	२ (५०)	२ (५०)	०
८.	मायादेवी गापा	८	०	८ (१००)	०	०
९.	ओमसतिया गापा	३	०	३ (१००)	०	०
१०.	रोहिनी गापा	७	०	७ (१००)	०	०
११.	सैनामैना नपा	१३	०	१२ (९२.३१)	१ (७.६९)	०
१२.	सम्मरिमाई गापा	३	०	३ (१००)	०	०
१३.	सिद्धार्थनगर नपा	९	१ (११.११)	८ (८८.८९)	०	०
१४.	सियारी गापा	७	०	७ (१००)	०	०
१५.	सुद्धोधन गापा	६	०	४ (६६.६७)	२ (३३.३३)	०
१६.	तिलोत्तमा नपा	२०	०	१८ (९०)	२ (२०)	०
	जम्मा	१४३	१ (०.७०)	११६ (८१.१२)	२६ (१८.१८)	०

क्षेत्रगत रूपमा विद्यालयहरूको वर्गीकरण

समग्र रूपमा कार्यसम्पादनको स्तरको आधारमा र पालिकागत रूपमा विद्यालयहरूको वर्गीकरणपश्चात् क्षेत्रगत रूपमा पनि विद्यालयको वर्गीकरण अर्थपूर्ण हुन्छ । तसर्थ विद्यालयको क्षेत्रगत विश्लेषण तथा व्याख्या तल उल्लेख गरिएको छ ।

लगानी क्षेत्रमा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा गरिएको विद्यालयहरूको वर्गीकरण तालिका ५.५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.५ : लगानी क्षेत्रमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त स्तर अनुसार विद्यालयको वर्गीकरण

कार्यसम्पादन स्तर	**जिल्लाहरू**			**जम्मा**
	गोरखा	मुस्ताङ	रूपन्देही	
उत्तम (९०% र सो भन्दा माथि)	०	०	१ (०.७))	१ (०.३८)
मध्यम (७० देखि ९०%)	३७ (३३.३३)	६ (८५.७१)	१०२ (७१.३३)	१४५ (५५.५५)
सामान्य (४० देखि ७०%)	७४ (६६.६६)	१ (१४.२८)	४० (२७.९७)	११५ (४४.०६)
कमजोर (४०% भन्दा कम)	०	०	०	०
जम्मा	१११ (१००)	७ (१००)	१४३ (१००)	२६१ (१००)

नोट : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले प्रतिशत जनाउँछ ।

तालिका ५.५ अनुसार लगानी क्षेत्रमा तीन जिल्लामध्ये उत्तम स्तर प्राप्त गर्ने विद्यालय रूपन्देहीमा एक मात्र छ भने कुनैपनि विद्यालय कमजोर स्तरमा परेको छैन । तीनै जिल्ला गरी मध्मम स्तरमा पर्ने विद्यालयहरू ५५.५५% हुनु लाई ठीकै मान्न सकिन्छ । यसरी नै मध्यम स्तरमा पर्ने विद्यालयको प्रतिशत मुस्ताङमा सबभन्दा वढी (८५.७१%) र गोरखामा सबभन्दा कम (३३.३३) पाइएको छ । अन्य विद्यालयहरू सामान्य स्तरमा परेका छन् । समग्रमा लगानीमा कार्यसम्पादन स्तर सन्तोषजनक मान्न सकिन्छ ।

प्रक्रिया क्षेत्रमा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा गरिएको विद्यालयहरूको वर्गीकरण तालिका ५.६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.६ : प्रक्रिया क्षेत्रमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त स्तर अनुसार विद्यालयको वर्गीकरण

कार्यसम्पादन स्तर	**जिल्लाहरू**			**जम्मा**
	गोरखा	मुस्ताङ	रूपन्देही	
उत्तम (९०% र सो भन्दा माथि)	०	०	१ (०.७०)	१ (०.३८)
मध्यम (७० देखि ९०%)	२७ (२४.३२)	०	३६ (२५.१७)	६३ (२४.१४)
सामान्य (४० देखि ७०%)	६७ (६०.३६)	७ (१००)	१०१ (७०.६३)	१७५ (६७.०५)
कमजोर (४०% भन्दा कम)	१७ (१५.३१)	०	५ (३.५०)	२२ (८.४३)
जम्मा	१११ (१००)	७ (१००)	१४३ (१००)	२६१

नोट : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले प्रतिशत जनाउँछ ।

तालिका ५.६ अनुसार प्रक्रिया क्षेत्रमा पनि तीन जिल्लामध्ये उत्तम स्तर प्राप्त गर्ने विद्यालय रूपन्देहीमा एक मात्र छ। तीन जिल्लामध्ये तीनै जिल्ला गरी मध्मम स्तरमा पर्ने विद्यालयहरू २४.१४% मात्र छ। यसलाई सन्तोषजनक मान्न सकिन्दैन। यसरी नै मध्यम स्तरमा पर्ने विद्यालयको प्रतिशत रूपन्देहीमा सबभन्दा वढी (२५.१७%) र मुस्ताङमा ० छ। तीनै जिल्लामा सामान्य स्तरका विद्यालयहरूको प्रतिशत नै वढी छ। गोरखा र रूपन्देहीमा प्रक्रिया क्षेत्रमा कमजोर स्तरका विद्यालय पनि पाइएका छन्। यस नजिताले देखायो कि प्रक्रिया पक्षको सुधारका लागि विशेष ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ।

उपलब्धि क्षेत्रमा प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा गरिएको विद्यालयहरूको वर्गीकरण तालिका ५.५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.७ : उपलब्धि क्षेत्रमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त स्तर अनुसार विद्यालयको वर्गीकरण

कार्यसम्पादन स्तर	जिल्लाहरू			जम्मा
	गोरखा	मुस्ताङ	रूपन्देही	
उत्तम (९०% र सो भन्दा माथि)	०	१ (१४.२८)	०	१
मध्यम (७० देखि ९०%)	१३ (११.७१)	४ (५७.१४)	२५ (१७.४८)	४२
सामान्य (४० देखि ७०%)	८१ (७२.९७)	२ (२८.५७)	१०८ (७५.५२)	१९१
कमजोर (४०% भन्दा कम)	७ (६.६१)	०	१० (६.९९)	२७
जम्मा	१११	७	१४३	२६१

नोट : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले प्रतिशत जनाउँछ।

तालिका ५.७ अनुसार उपलब्धि क्षेत्रमा तीन जिल्लामध्ये उत्तम स्तर प्राप्त गर्ने विद्यालय मुस्ताङमा एक मात्र छ र मध्यम स्तरमा पर्ने सबभन्दा वढी विद्यालय (५७.१४%) पनि यही जिल्लामा छ। तसर्थ उपलब्धि क्षेत्रमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तर राम्रो मान्न सकिन्छ। मध्यम स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने केही विद्यालयहरू गोरखा (११.७१%) र रूपन्देही (१७.४८%)मा पनि पाइयो। तीनै जिल्ला मध्ये सामान्य स्तरका विद्यालयहरूको प्रतिशत गोरखा र रूपन्देही सबभन्दा वढी छ। उपलब्धि क्षेत्रमा कमजोर स्तरका विद्यालयहरू गोरखा र रूपन्देही छन्। तसर्थ उपलब्धि क्षेत्रमा उल्लेखनीय सुधार ल्याउन विशेष ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ।

सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको अङ्कको आधारमा गरिएको विद्यालयहरूको वर्गीकरण तालिका ५.८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.८ : सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको अङ्कको आधारमा विद्यालयको वर्गीकरण

कार्यसम्पादन स्तर	जिल्लाहरू			जम्मा
	गोरखा	**मुस्ताङ**	**रूपन्देही**	
उत्तम (९०% र सो भन्दा माथि)	१७ (१५.३१)	०	७३ (५१.०५)	९०
मध्यम (७० देखि ९०%)	५ (४.५०)	०	१७ (११.८९)	२२

कार्यसम्पादन स्तर	जिल्लाहरू			जम्मा
	गोरखा	मुस्ताङ	रूपन्देही	
सामान्य (४० देखि ७०%)	५५ (४९.५५)	१ (१४.२८)	४० (२७.९७)	९६
कमजोर (४०% भन्दा कम)	३४ (३०.६३)	६ (८५.७१)	१३ (९.०९)	५३
जम्मा	१११ (१००)	७ (१००)	१४३ (१००)	२६१

नोट : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले प्रतिशत जनाउँछ ।

तालिका ५.८ अनुसार सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा तीन जिल्लामध्ये उत्तम स्तर प्राप्त गर्ने विद्यालय रूपन्देही सबभन्दा बढी (५१.०५%) छ र मध्यम स्तरमा पर्ने सबभन्दा वढी विद्यालय (११.८१%) पनि यही जिल्लामा छ । तसर्थ सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा रूपन्देहीका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तर सन्तोषजनक छ । शिक्षा नियमावली अनुसार पूर्ण रूपमा विद्यार्थी भर्ना गर्न नसकेका विद्यालयहरू रूपन्देही अझै बाँकी भएको छन् । सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा मुस्ताङ सबभन्दा कमजोर छ । गोरखाका १५.३१% विद्यालयहरूले मात्र शिक्षा नियमावलीअनुसार पूर्ण रूपमा विद्यार्थी भर्ना गर्न सकेको पाइएको छ भने अन्य विद्यालयहरूले विद्यार्थी भर्ना गर्न यथेस्त प्रयाश गर्नु पर्ने स्पष्ट छ ।

खण्ड ६
नमुना विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा

शिक्षणसिकाइ र विद्यार्थीहरूको सिकाइउपलब्धिमा सुधार ल्याउन विद्यालय क्षेत्र विकास योजना, २०१६/१७ - २०२२/२०२३ ले नमुना विद्यालयहरू स्थापना गर्ने र सञ्चालन गर्ने प्रावधान राखेको छ । यसको ७ वर्षे अवधिमा १००० विद्यमान माध्यमिक विद्यालयहरूलाई चरणबद्ध रूपमा नमुना विद्यालयको रूपमा विकास गर्ने लक्ष्य लिएको छ । यसका लागि शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले नमुना विद्यालयहरूको स्थापना, विकास र सञ्चालनका लागि "नमुना विद्यालय स्थापना, विकास तथा सञ्चालन अवधारणा पत्र - २०७३" तयार गरेको थियो । उक्त अवधारणापत्र तयार गर्नुको अभिप्राय नमुना विद्यालय छनोट प्रक्रियालाई पारदर्शी बनाउन, प्रक्रियालाई सरल बनाउन र यस्ता विद्यालयहरूको दिगोपना सुनिश्चित गर्नु रहेको थियो । उक्त अवधारणा पत्रको आधारमा शिक्षा मन्त्रालयबाट"नमुना विद्यालयका लागि योग्यता र छनोटका आधार - २०७३" तयार गरियो । यसैको आधारमा विद्यालयहरू छनोट गरी भौतिक तथा शैक्षिक पक्षहरूमा सघन सहयोग दिई विद्यमान विद्यालयलाई नमुना विद्यालयमा परिणत गर्नु थियो । यी दस्तावेजहरूमा उल्लेख भएअनुसार निवेदन दिन योग्यताका आधार (Eligibility Criteria) र छनोटका आधार तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

आवेदन दिनका लागि देहायका शर्तहरू पूरा हुनु पर्ने (Eligibility Criteria)

- १ देखि १२ कक्षासम्म भएको उच्च माध्यमिक विद्यालय हुनु पर्ने,
- विद्यालयको आफ्नै नाममा पर्याप्त जग्गा हुनु पर्ने (तराईमा भए कम्तीमा २ विधा र हिमाली तथा पहाडी क्षेत्रमा भए कम्तीमा १० रोपनी जग्गा),
- प्राकृतिक प्रकोपको दृष्टिले सुरक्षित स्थानमा रहेको विद्यालय हुनु पर्ने र सबैको पायक पर्ने र सजिलै हेर्न सकिने Strategic Location मा हुनुपर्ने,
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिको लिखित प्रतिवद्धता र स्थानीय निकायको सिफारिस प्राप्त भएको हुनु पर्ने ।

आवेदन दिनका लागि राखिएका शर्तहरू पूरा गरेका आवेदित विद्यालय छनोटका लागि देहायका सूचकमा बमोजिमको भार राखिएको थियो:

तालिका ६.१: नमुना विद्यालय छनोटका आधार

क्र.सं.	सूचकहरू	अङ्क भार
१.	कक्षा ११ र १२ मा पढाइ हुने विषयहरू	२०
२.	विद्यालयसँग भएको जग्गाको पर्याप्तता	२०
३.	विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात	१५
४.	विद्यालयको उपस्थिति	२०
५.	एसइइको नतिजा	१५
६.	विद्युत तथा स्थानीय समुदायका लागि इन्टरनेटको पहुँच	१०
	जम्मा	१००

नमुना विद्यालय छनोटका आधार (संशोधित), २०७३ बमोजिम जिल्ला शिक्षा कार्यालय (तात्कालीन) बाट भएको प्रारम्भिक मूल्याङ्कन तथा शिक्षा विभागमार्फत् खटिएका अधिकृत कर्मचारीको टोलीले गरेको स्थलगत अवलोकनसहितको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन समेतका आधारमा न्यूनतम आधारहरू पूरा गरी उच्चतम अङ्क प्राप्त गर्ने १६७ विद्यालयहरूलाई शिक्षा मन्त्रालयको मिति २०७४/३/१५ र २०७४/३/२५को (सचिव स्तरको) निर्णय अनुसार विद्यालय विकास तथा सञ्चालनका लागि छनोट गरिएको थियो । दोस्रो चरणको नमुना विद्यालयको छनोट गरी हाल नमुना विद्यालयको सङ्ख्या २२२ पुगेको छ । (स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र)

ती विद्यालयहरूमध्ये प्याकेज ३ अन्तर्गतका रूपन्देही जिल्लाको ६ र गोरखाको ४ विद्यालय नमुना विद्यालयको रूपमा छनोट भएका छन् । तर मुस्ताङ जिल्लामा कुनै पनि विद्यालय नमुना विद्यालयको रूपमा छनोट भएको छैन । प्याकेज ३ मा परेका नमुना विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको विश्लेषण र व्याख्या तल दिइएको छ । रूपन्देही र गोरखाका नमुना विद्यालयहरूले लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा प्राप्त अङ्क तालिका ६.२ र ६.३ मा दिइएका छन् ।

तालिका ६.२: क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा रूपन्देहीका नमूना विद्यालयको समग्रस्तर

क्र. सं.	पालिका	नमुना विद्यालयको नाम	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३०%)	उपलब्धि (४०%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या (५%)	जम्मा १००	विद्यालयहरूको स्तर
१.	रोहिणी गापा	रामनरेश यादव आदर्श मावि	१६.९८ (६७.९२)	२१.७४ (७२.४७)	२४.०० (६०.००)	५	६७.७०	सामान्य
२.	तिलोतमा नपा	पशुपति मावि	१६.६७ (६६.६८)	१८.२६ (६०.८७)	२४.०० (६०.००)	५	६३.९०	सामान्य
३.	तिलोतमा नपा	शान्ति नमुना मावि	२१.६० (८६.४०)	२८.१३ (९३.७७)	२९.३३ (७३.३२)	५	८०.१०	मध्यम
४.	बुटवल नपा	कालिका मानव ज्ञान मावि	२३.१५ (९२.६०)	२८.९१ (९६.३७)	३२.८९ (८२.२२)	५	९०.००	मध्यम
५.	कन्चन नपा	प्रगति मावि	१८.८३ (७५.३०)	२१.५२ (७१.७३)	३०.२२ (७५.५५)	५	७५.६०	मध्यम
६..	लुम्बिनी नपा	खुदावगार मावि	१७.५९ (७०.३६)	२४.३५ (८१.१७)	१५.११ (३७.७७)	५	६२.१०	सामान्य
	जम्मा		३६.३३	१७.१७	८.५०	१९.१४	७३.२१	मध्यम

द्रष्ट्व्य : कोष्ठ भित्रको सङ्ख्याले लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धि र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको प्रतिशत जनाउँदछ ।

तालिका ६.२ को आधारमा केही महत्वपूर्ण प्राप्तिहरू निकाल्न सकिन्छ । पहिलो, रूपन्देहीका ६ मध्ये ५ नमुना विद्यालयहरू नपा मै परेका छन् । दोस्रो, नमुना विद्यालयहरू मध्ये चारको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ भने दुईको स्तर सामान्य मात्र छ । सामान्य स्तरको कार्यसम्पादन गर्ने विद्यालयहरू पनि नमुना विद्यालयका रूपमा छनोट भएका छन् । तेस्रो, सबै नमुना विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको पूरा अर्थात ५ मा ५ अङ्क नै पाएका छन् । चौथौ, बुटवलको

एक नमुना विद्यालयको लगानीको स्तर उत्तम छ तथा तिलोतमा गापा र बुटवल नपाको एक एक नमुना विद्यालयको स्तर प्रक्रिया उपक्षेत्रमा उत्तम रहेको छ। यसलाई सन्तोषजनक मान्नु पर्दछ।

तालिका ६.३: क्षेत्र र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा गोरखाका नमुना विद्यालयको समग्रस्तर

क्र. सं.	पालिका	नमुना विद्यालयको नाम	लगानी (२५%)	प्रक्रिया (३०%)	उपलब्धि (४०%)	सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या (५%)	जम्मा १००	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	सिरानचोक गापा	परोपकार आदर्श मावि	१८.५२ (७४.०८)	२५.२२ (८४.०७)	२७.५६ (६८.९०)	२ (४०.००)	७३.३०	मध्यम
२.	भीमसेन गापा	दुल्लभ मावि	१८.५२ (७४.०८)	२१.०९ (७०.३०)	२०.४४ (५६.१०)	२ (४०.००	६२.१०	सामान्य
३.	गोरखा नपा	महेन्द्र मावि	१६.९८ (६७.९२)	२४.३५ (८१.१७)	१८.६७ (४६.६७)	५ (१००)	६५.००	सामान्य
४.	सुलिकोट गापा	सूर्यज्योति मावि	१७.२८ (६९.१२)	२१.०९ (७०.०३)	२४.८९ (६२.२२)	२ (४०.००)	६५.३०	सामान्य
	जम्मा		१७.८३ (७१.३२)	२२.९४ (७६.४७)	२२.८९	२.७५	६६.४०	सामान्य

द्रष्ट्व्य : कोष्ठ भित्रको सङ्ख्याले लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धि र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्याको प्रतिशत जनाउँछ।

तालिका ६.३ अनुसार गोरखाका चार नमुना विद्यालयहरूमध्ये तीनवटा गापामा परेका छन् भने एउटा मात्र नपामा परेको छ। तिनीहरूमध्ये एउटा विद्यालयको कार्यसम्पादन मध्यम स्तरमा परेको छ र बाँकी ३ को स्तर सामान्य मात्र छ। गोरखाका २ नमुना विद्यालयको लगानीमा मध्यम स्तर छ भने २ वटा विद्यालयको स्तर सामान्य मात्र छ। यसमा राम्रो पक्ष के छ भने यी चारवटै नमुना विद्यालयहरू प्रक्रियामा मध्यम स्तरमा परेका छन्। तर उपलब्धिमा चारवटै विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तर सामान्य मात्र छ। यसरी नै सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्यामा भने अन्य उपक्षेत्रमा भन्दा कमजोर देखिएको छ। चार नमुना विद्यालयमध्ये एकले शिक्षा नियमावलीअनुसार विद्यार्थीहरूलाई सेवा पुऱ्याएको पाइएको छ। बाँकी तीनवटाको स्थिति राम्रो देखिएन।

तालिका ६.४: लगानी र सो क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको रूपन्देही जिल्लाको नमूना विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा

क्र.सं.	पलिका	नमुना विद्यालयको नाम	भौतिक संरचना (४८)	शिक्षक (२१)	समुदायको सहभागिता (१२)	जम्मा (८१)	लगानी (२५%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	रोहिणी गापा	रामनरेश यादव आदर्श मावि	३५ (७२.९२)	१६ (७६.१९)	४ (३३.३३)	५५	१६.९८ (६७.९२)	सामान्य
२.	तिलोतमा नपा	पशुपति मावि	२८ (५८.३३)	१६ (७६.१९)	१० (८३.३३)	५४	१६.६७ (६६.६८)	सामान्य

क्र.सं.	पलिका	नमुना विद्यालयको नाम	भौतिक संरचना (४८)	शिक्षक (२१)	समुदायको सहभागिता (१२)	जम्मा (८१)	लगानी (२५%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
३.	तिलोतमा नपा	शान्ति नमुना मावि	४० (८३.३३)	१९ (९०.४८)	११ (९१.६७)	७०	२१.६० (८६.४०)	मध्यम
४.	बुटवल नपा	कालिका मानव ज्ञान मावि	४५ (९३.७५)	१८ (८५.७१)	१२ (१००)	७५	२३.१५ (९२.६०)	उत्तम
५.	कन्चन नपा	प्रगति मावि	३६ (७५.००)	१९ (९०.४८)	६ (५०.००)	६१	१८.८३ (७५.३०)	सामान्य
६.	लुम्बिनी नपा	खुदावगार मावि	३४ (७०.८३)	१५ (७१.४३)	८ (६६.६७)	५७	१७.५९ (७०.३६)	मध्यम
	जम्मा		२१८	१०३	५१		११४.८	
	मध्यमान		३६.३३	१७.१७	८.५०		१९.१४	

द्रष्ट्रव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

तालिका ६.४ अनुसार लगानी क्षेत्र अन्तर्गतका भौतिक संरचना, शिक्षक व्यवस्थापन र समुदायको सहयोग तथा सहभागिता उपक्षेत्रमा रूपन्देहीका नमुना विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन राम्रो मान्नु पर्दछ । भौतिक संरचनामा एकको उत्तम, चारको मध्यम र एकको सामान्य स्तर देखा परेको छ । यसरी नै शिक्षक उपक्षेत्रमा दुईवटा उत्तम र चारवटा मध्यम हुनु सन्तोषजनक कुरा हो । फेरि समुदायको सहभागितामा दुईवटाको उत्तम र एकको मध्यम हुनु पनि राम्रो नतिजा मान्नु पर्दछ ।

तालिका ६.५: लगानी र सो क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको गोरखा जिल्लाको नमुना विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा

क्र. सं.	पलिका	नमुना विद्यालयको नाम	भौतिक संरचना (४८)	शिक्षक (२१)	समुदायको सहभागिता (१२)	जम्मा (८१)	लगानी (२५%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	सिरानचोक गापा	परोपकार आदर्श मावि	३७ (७७.०८)	१८ (८५.७१)	५ (४१.६७)	६०	१८.५२ (७४.०८)	मध्यम
२.	भीमसेन गापा	दुल्लभ मावि	३३ (६८.७५)	१८ (८५.७१)	९ (७५.००)	६०	१८.५२ (७४.०८)	मध्यम
३.	गोरखा नपा	महेन्द्र मावि	२९ (६०.४२)	१७ (८०.९५)	९ (७५.००)	५५	१६.९८ (६७.९२)	सामान्य
४.	सुलिकोट गापा	सूर्यज्योति मावि	२९ (६०.४२)	१८ (८५.७१)	९ (७५.००)	५६	१७.२८ (६९.१२)	सामान्य
	जम्मा		१२८	७१	३२	२३१		
	मध्यमान		३२	१७.७५	८	५७.७५	१७.८२	

द्रष्ट्रव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएकोले प्रतिशत देखाउँछ ।

तालिका ६.५ बाट चारवटा प्राप्ति निकाल्न सकिन्छ । पहिलो, परोपकार आदर्श माविको भौतिक संरचना उपक्षेत्र मध्यम स्तरको छ भने समुदायको सहभागिता सामान्य स्तरको छ । यसको विपरीत बाँकी तीनवटा नमुना विद्यालयको समुदायको सहभागितामा कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ भने भौतिक संरचनामा सामान्य स्तर छ । यसबाट भौतिक संरचना र समुदायको सहभागितामा सम्बन्ध भएको देखिएन । तर शिक्षक उपक्षेत्रमा चारवटै नमुना विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम हुनु सन्तोषजनक मान्न सकिन्छ ।

तालिका ६.६ मा रूपन्देहीका नमुना विद्यालयहरूको प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा देखिएका कार्यसम्पादन नतिजा देखाइएको छ। यस जिल्लाका नमुना विद्यालयमध्ये एकको प्रक्रिया क्षेत्रमा उत्तम नतिजा देखाएको छ भने चारवटाले मध्यम र एकवटाले सामान्य स्तरको नतिजा ल्याएको छ । कक्षा शिक्षणमा रूपन्देहीका एक नमुना विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर उत्तम, एकको मध्यम र चारको सामान्य रहेको पाइएको छ । यसरी नै विद्यार्थी मूल्याङ्कनमा ६ नमुमा विद्यालयमध्ये एकको उत्तम, चारको मध्यम र एकको सामान्य स्तर रहेको छ । शिक्षकको पेसागत विकासमा एकको उत्तम, दुईको मध्यम र तीनको सामान्य स्तरका छन् । नेतृत्व र व्यवस्थापन उपक्षेत्रमा नमुना विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर यस अर्थमा उल्लेखनीय छ कि दुई विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर उत्तम र चारको मध्यम छ । तर अतिरिक्त क्रियाकलापमा एकको उत्तम, तीनको मध्यम र दुईको सामान्य रहेको छ । माथिको विवरणअनुसार कालिका मानव ज्ञान माविको प्रक्रिया क्षेत्रमा उत्तम कार्यसम्पादन स्तर भएकोले अन्य विद्यालयले उक्त विद्यालयको अवलोकन गरी लाभान्वित हुन उपयुक्त हुन्छ । यस जिल्लाका अन्य नमुना विद्यालयहरूले वास्तविक नमुना विद्यालय हुन कार्यसम्पादन स्तर सुधार्न यथेस्त प्रयाश गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

तालिका ६.६: प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत नमुना विद्यालयहरूको मध्यमान अङ्क

क्र. सं	पलिका	नमुना विद्यालयको नाम	कक्षा शिक्षण (३०)	विद्यार्थी मूल्याङ्कन (१८)	शिक्षकको पेशागत विकास (२१)	नेतृत्व र व्यवस्थापन (५१)	अतिरिक्त क्रियाकलाप (१८)	जम्मा (१३८)	प्रक्रिया (३०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	रोहिणी गापा	रामनरेश यादव आदर्श मावि	१८ (६०.००)	१४ (७७.७७)	१६ (७६.१९)	४० (७८.४३)	१२ (६६.६७)	१००	२१.७४ (७२.४७)	मध्यम
२.	तिलोतमा नपा	पशुपति मावि	१४ (४६.६७)	१० (५५.५५)	१० (४७.६२)	४० (७८.४३)	१० (५५.५५)	८४	१८.२६ (६०.८७)	सामान्य
३.	तिलोतमा नपा	शान्ति नमुना मावि	२० (६६.६७)	१३ (७२.२२)	१४ (६६.६७)	४६ (९०.२०)	१६ (८८.८८)	१०९	२४.१३ (८०.४३)	मध्यम
४.	बुटवल नपा	कालिका मानव ज्ञान मावि	२९ (९६.६७)	१८ (१००)	२० (९५.२४)	४८ (९४.१२)	१८ (१००)	१३३	२८.९१ (९६.३७)	उत्तम
५.	कन्चन नपा	प्रगति मावि	१८ (६०.००)	१३ (७२.२२)	१० (४७.६२)	४३ (८४.३१)	१५ (८३.३३)	९९	२१.५२ (७१.७३)	मध्यम
६	लुम्बिनी नपा	खुदावगार मावि	२१ (७०.००)	१६ (८८.८८)	१५ (७१.४३)	४५ (८८.२३)	१५ (८३.३३)	११२	२४.३५ (८१.१७)	मध्यम
	जम्मा		१२०	८४	८७	२६२	८६	१३८.९		
	मध्यमान		२०.००	१४.००	१४.५०	४३.६७	१४.३३		२३.१५	

द्रष्ट्व्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् ।जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

अर्कोतिर तालिका ६.७ मा प्रस्तुत गरिएअनुसार प्रक्रिया क्षेत्रमा गोरखाका चारवटै नमुना विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ। उपक्षेत्रगत रूपमा कक्षा शिक्षणमा नमुना विद्यालयमध्ये तीनको नतिजा मध्यम स्तरको छ भने एकको सामान्य छ। विद्यार्थी मूल्याङ्कन उपक्षेत्रमा एकको कार्यसम्पादन स्तर उत्तम र तीनको मध्यम छ। यसरी नै शिक्षक पेसागत विकासमा कार्यसम्पादन स्तर एकको उत्तम, दूईको मध्यम र दुईको सामान्य छ। नेतृत्व र व्यवस्थापनमा पनि दुईको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम र दुईवटाको सामान्य छ। अतिरिक्त क्रियाकलाप उपक्षेत्रमा एकको उत्तम र तीनको मध्यम स्तर छ।

तालिका ६.७: प्रक्रिया क्षेत्र र उपक्षेत्रमा गोरखा जिल्लाको नमूना विद्यालयहरूको नतिजा

क्र. सं	पालिका	नमुना विद्यालयको नाम	कक्षा शिक्षण (३०)	विद्यार्थी मूल्याङ्कन (१८)	शिक्षकको पेशागत विकास (२१)	नेतृत्व र व्यवस्थापन (५१)	अतिरिक्त क्रियाकलाप (१८)	जम्मा (१३८)	प्रक्रिया (३०%)	विद्यालयको स्तर
१.	सिरानचोक गापा	परोपकार आदर्श मावि	२६ (८६.६६)	१५ (८३.३३)	१४ (६६.६७)	४३ (८४.३१)	१८ (१००)	११६	२५.२२ (८४.०७)	मध्यम
२.	भिमसेन गापा	दुल्लभ मावि	१९ (६३.३३)	१७ (९४.४४)	१३ (६१.९०)	३३ (६४.७०)	१५ (८३.३३)	९७	२१.०९ (७०.३०)	मध्यम
३.	गोरखा नपा	महेन्द्र मावि	२४ (८०.००)	१६ (८८.८८)	१७ (८०.९५)	४३ (८४.३१)	१२ (६६.६७)	११२	२४.३५ (८१.१७)	मध्यम
४.	सुलिकोट गापा	सूर्यज्योति मावि	२१ (७०.००)	१३ (७२.२२)	१० (४७.६२)	३८ (७४.५१)	१५ (८३.३३)	९७	२१.०९ (७०.३०)	मध्यम
	जम्मा		९०	६१	५४	१५७	६०		९१.७५	
	मध्यमान		२२.५०	१५.२५	१३.५०	३९.२५	१५.००		२२.९४	

द्रष्ट्व्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् ।जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

लगानी र प्रक्रियाको तुलनामा रूपन्देहीका नमुना विद्यालयको उपलब्धि उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर बलियो देखिंदैन। प्रक्रिया उपक्षेत्रमा रूपन्देहीका तीन विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम, दुईको सामान्य र एकको कमजोर छ। नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर उपक्षेत्रमा दुई विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम, दुईको सामान्य र दुईको कमजोर छ। रोचक नतिजा यो छ कि सिकाइउपलब्धि उपक्षेत्रमा चार नमुना विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ, एकको सामान्य र एकको कमजोर छ। सेवाग्राही सन्तुष्टिमा दुईको उत्तम र एकको मध्यम र तीनको सामान्य छ। यसरी नै शिक्षक सन्तुष्टिमा एक उत्तम, एक मध्यम र चार सामान्य स्तरमा रहेका छन्। यी जानकारी तालिका ६.८ मा स्पष्ट रूपमा दिइएको छ।

तालिका ६.८: उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको रूपन्देही जिल्लाको पालिकागत नमूना विद्यालयको अवस्था

क्र.सं.	पालिका	नमुना विद्यालय नाम	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर (१८)	सिकाइ उपलब्धि (१५)	सेवाग्राही सन्तुष्टि (६)	शिक्षकको सन्तुष्टि (६)	जम्मा (४५)	उपलब्धि (४०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	रोहिणी गापा	रामनरेश यादव आदर्श मावि	७ (३८.८९)	१० (६६.६७)	५ (८३.३३)	५ (८३.३३)	२७	२४ (६०)	सामान्य
२.	तिलोतमा नपा	पशुपति मावि	८ (४४.४४)	११ (७३.३३)	४ (६६.६७)	४ (६६.६७)	२७	२४ (६०)	सामान्य
३.	तिलोतमा नपा	शान्ति नमुना मावि	१४ (७७.७७)	११ (७३.३३)	४ (६६.६७)	४ (६६.६७)	३३	२९.३३ (७३.३२)	मध्यम
४.	बुटवल नपा	कालिका मानव ज्ञान मावि	१४ (७७.७७)	१३ (८६.६७)	६ (१००)	४ (६६.६७)	३७	३२.८९ (८२.२२)	मध्यम
५.	कन्चन नपा	प्रगति मावि	१० (५५.५५)	१२ (८०.००)	६ (१००)	६ (१००)	३४	३०.२२ (८०.५५)	मध्यम
६.	लुम्बिनी नपा	खुदावगार मावि	६ (३३.३३)	३ (२०)	४ (६६.६७)	४ (६६.६७)	१७	१५.११ (३७.७७)	कमजोर
	जम्मा		५९	६०	२९	२७		१५५.६	
	मध्यमान		९.८३	१०.००	४.८३	४.५०		२५.९३	

द्रष्टव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

रूपन्देहीका नमुना विद्यालय जस्तै गोरखाका नमुना विद्यालयको उपलब्धि स्तर लगानी र प्रक्रिया क्षेत्रको कार्यसम्पादनको तुलनामा न्यून देखिन्छ। तालिका ६.९ मा देखाइएअनुसार उपलब्धि क्षेत्रमा गोरखाका चारवटै नमुना विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर सामान्य मात्र छ। अझ विचारणीय कुरा यो छ कि नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर उपक्षेत्रमा तीन विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर सामान्य छ भने एकको कमजोर नै पाइएको छ। सिकाइउपलब्धि उपक्षेत्रमा पनि एक विद्यालयको मात्र मध्यम स्तर र तीनको स्तर सामान्य मात्र छ। यसरी नै सेवाग्राही सन्तुष्टिमा दुई विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यममा परेको छ भने एकको सामान्य र एकको कमजोर स्तरमा परेको छ। शिक्षकको सन्तुष्टिमा एक विद्यालयको मध्यम र तीनको सामान्य स्तरमा रहेको छ।

तालिका ६.९: उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गतका उपक्षेत्रहरूको गोरखा जिल्लाको पालिकागत नमुना विद्यालयको अवस्था

क्र.सं.	पलिका	नमुना विद्यालय नाम	नियमितता, विद्यालय छाड्ने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर (१८)	सिकाइ उपलब्धि (१५)	सेवाग्राही सन्तुष्टि (६)	शिक्षकको सन्तुष्टि (६)	जम्मा (४५)	उपलब्धि (४०%)	जिल्लागत विद्यालयहरूको स्तर
१.	सिरानचोक गापा	परोपकार आदर्श मावि	९.८३ (५४.६१)	१०.०० (६६.६७)	४.८३ (८०.५०)	४.५० (७५)	२९.१६	२५.९३ (६४.८२)	सामान्य
२.	भीमसेन गापा	दुल्लभ मावि	९ (५०.००)	६ (४०.००)	४ (६६.६७)	४ (६६.६७)	२३	२०.४४ (५१.१०)	सामान्य
३.	गोरखा नपा	महेन्द्र मावि	५ (२७.७८)	१० (६६.६७)	२ (३३.३३)	४ (६६.६७)	२१	१८.६७ (४६.६७)	सामान्य
४.	सुलिकोट गापा	सूर्यज्योति मावि	८ (४४.४४)	११ (७३.३३)	५ (८३.३३)	४ (६६.६७)	२८	२४.८९ (६२.२२)	सामान्य
	जम्मा		२९	४०	१७	१७		९१.५६	
	मध्यमान		७.२५	१०	४.२५	४.२५		२२.८९	

द्रष्टव्य : उपक्षेत्रको शीर्षकसँगै उल्लेख गरिएका अङ्क उक्त उपक्षेत्रको पूर्णाङ्क हुन् । जिल्ला अन्तर्गतका कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएका प्रतिशत देखाउँछ ।

तालिका ६.१०: सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको अङ्क

क्र.सं.	रूपन्देहीका नमुना विद्यालयको नाम	सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको अङ्क (५)	क्र.सं.	गोरखाका नमुना विद्यालयको नाम	सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको अङ्क (५)
१.	रामनरेश यादव आदर्श मावि	५ (१००)	७.	परोपकार आदर्श मावि	२ (४०)
२.	पशुपति मावि	५ (१००)	८.	दुल्लभ मावि	२ (४०)
३.	शान्ति नमुना मावि	५ (१००)	९.	महेन्द्र मावि	५ (१००)
४.	कालिका मानव ज्ञान मावि	५ (१००)	१०.	सूर्यज्योति मावि	२ (४०)
५.	प्रगति मावि	५ (१००)			
६.	खुदावगार मावि	५ (१००)			

द्रष्टव्य : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले पूर्णाङ्कको आधारमा निकालिएको प्रतिशत देखाउँछ ।

रूपन्देहीका नमुना विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको आधारमा तुलना गर्दा सबै विद्यालयले शिक्षा नियमावलीअनुसार पूर्ण रूपमा सेवा प्रदान गरिएको पाइएको छ । तर गोरखाको एक मात्र नमुना विद्यालयले यस विषयमा पूर्णाङ्क पाएको छ भने अन्य तीन विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या न्यून नै देखिन्छ । यी तथ्य तालिका ६.१० मा देखाइएको छ ।

यस खण्डको अन्त्यमा नमुना विद्यालयले प्राप्त गरेको भारित प्रतिशत र जिल्लाको भारित मध्यमानसित तुलना गरिएको छ । यस नतिजाअनुसार गोरखा जिल्लाको विद्यालयहरूको समग्र भारित मध्यमान (५६.६४) को तुलनामा नमुना विद्यालयहरू परोपकार आदर्श मावि (७३.३), दुल्लभ मावि (६२.१), महेन्द्र मावि (६५) र सूर्यज्योती मावि (६५.३) ले प्राप्त गरेका भारित प्रतिशत बढी नै पाइएको छ । यसरी नै रामनरेश यादव आदर्श मावि (६७.७), पशुपति मावि (६३.९), शान्ति नमुना मावि (८०.१), कालिका मानव ज्ञान मावि (९०.०), प्रगति मावि (६५.६) र खुदावगार मावि (६२.१) ले प्राप्त गरेका भारित प्रतिशत रूपन्देहीको समग्र विद्यालयको भारित मध्यमान (६१.७२) को तुलनामा बढी नै छ ।

खण्ड ७
प्राप्तिहरू

यस प्रतिवेदनको खण्ड ३, ४, ५ र ६ मा गरिएका तथ्याङ्कको विश्लेषण र व्याख्याको आधारमा यस खण्डमा मुख्य प्राप्तिहरू प्रस्तुत गरिएका छन् । मूलत : प्राप्तिहरूलाई दुई उप खण्डमा राखिएका छन् : (क) विद्यालयहरूले भारित मध्यमानको रूपमा प्राप्त गरेका अङ्कहरू र त्यसको आधारमा विद्यालय, पालिकाहरू र जिल्लाहरूले प्राप्त गरेको कार्यसम्पादन परीक्षणको स्तर र (ख) जिल्लागत र पालिकागत रूपमा विभिन्न क्षेत्र र उपक्षेत्रहरूमा प्राप्त गरेका भारित प्रतिशत । यसको साथै यस खण्डले नमुना विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षणसम्बन्धी प्राप्तिहरू उल्लेख गर्दछ ।

७.१. जिल्ला र पालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको कार्यसम्पादन परीक्षणको स्तर

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण ढाँचा, २०७४ मा उल्लिखित विद्यालय कार्यसम्पादन स्तर निर्धारणको आधार प्रयोग गरी यस प्याकेजमा समावेश गरिएका गोरखा, मुस्ताङ र रूपन्देही गरी तीन जिल्लाका विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएको थियो । परीक्षणको स्तर निर्धारणको आधारमा प्रत्येक जिल्लाभित्र परेका सबै विद्यालयहरूको प्राप्ताङ्क जोडेर जिल्लागत विद्यालय स्तर निर्धारण गरिएको छ । ४० प्रतिशतभन्दा कम अङ्क प्राप्त गर्नेलाई कमजोर, ४० देखि ७० प्रतिशतभन्दा तल अङ्क प्राप्त गर्नेलाई सामान्य, ७० देखि ९० प्रतिशतभन्दा तल अङ्क प्राप्त गर्नेलाई मध्यम, र ९० प्रतिशत वा सोभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्नेलाई उत्तम स्तर निर्धारण गरिएको छ ।

विद्यालयहरूको जिल्लागत समग्र कार्यसम्पादन स्तर

स्तर निर्धारणका आधारमा गोरखाका १११ विद्यालय, मुस्ताङका ७ विद्यालय र रूपन्देहीका १४३ विद्यालयको जिल्लागत समग्र प्राप्ताङ्कका आधारमा तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूको समग्र कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेको पाइयो । कार्यसम्पादन परीक्षणको लगानी र प्रक्रिया क्षेत्रमा तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूको जिल्लागत स्तर पनि सामान्य नै छ । यसरी नै उपलब्धि क्षेत्रमा मुस्ताङका विद्यालयहरूको उपलब्धि उपक्षेत्रमा मध्यम स्तरको छ । तर सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्यामा गोरखा र रूपन्देहीका विद्यालयको जिल्लागत स्तर क्रमश : सामान्य र मध्यम छ भने मुस्ताङको कमजोर रहेको छ । जन धनत्व बढी भएको रूपन्देहीका विद्यालयको सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्या सम्बन्धमा प्राप्त अङ्क मध्यम स्तरको हुनु स्वाभाविक छ ।

यस प्याकेजका तीन जिल्लामध्ये लगानी बढी नभएतापनि र प्रक्रिया कम भएतापनि मुस्ताङ जिल्लाका विद्यालयहरूको उपलब्धि स्तर मध्यम श्रेणीमा रहेको एक रोचक प्राप्ति हो । त्यस जिल्लामा विभिन्न कार्यसम्पादन स्तरका विद्यालय रहेतापनि विद्यालयको सङ्ख्या ७ वटा मात्र रहेकोले उपलब्धि क्षेत्रमा औसत प्राप्ताङको स्तर मध्यमको हुनु स्वाभाविक हुन आउँछ । यसरी नै रूपन्देही जिल्लाका विद्यालयहरूको लगानी र प्रक्रियामा बढी भारित प्रतिशत भएतापनि उपलब्धि मुस्ताङको तुलनामा कम देखिएको छ । यी दुई तथ्यले लगानी र प्रक्रिया राम्रो हुँदैमा उपलब्धि राम्रो हुन्छ भन्ने देखाएन ।

माथि उल्लिखित प्राप्तिले देखाउँछ कि गोरखा, मुस्ताङ र रूपन्देही जिल्लाका विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर समग्रमा सन्तोषजनक मान्न कठिन नै छ र कार्यसम्पादन स्तरमा सुधार गर्न अति आवश्यक छ । तथापी रूपन्देहीको बुटवल

उपमनपाको कालिका मानव ज्ञान मावि जसले प्याकेज ३ का विद्यालयहरूमध्ये सबभन्दा बढी अङ्क (८९.९५ भारित प्रतिशत) ल्याउने विद्यालयबाट अन्य विद्यालयले सिक्नु पर्दछ । यसरी नै रूपन्देही कै बुटवलको कान्ति माविले कार्यसम्पादन परीक्षणमा ८४.४२ अङ्क (भारित प्रतिशत) ल्याएको नतिजालाई पनि उल्लेखनीय प्राप्तिको रूपमा लिन सकिन्छ ।

गोरखाका विद्यालयहरूको पालिकागत र क्षेत्रगत स्तर

गोरखा जिल्लामा ११ पालिकाहरू छन् र ती विद्यालयहरूको पालिकागत समग्र कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेको पाइएको छ । यी ११ पालिकाका विद्यालयहरूको लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिमा पनि कार्यसम्पादन स्तर साामान्य छ । अझै एक गापाको स्तर कमजोर नै छ । सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याको सम्बन्धमा तीन पालिकाको कार्य सम्पादन स्तर कमजोर र दुई नपासहित आठ पालिकाका विद्यालयको पालिकागत स्तर सामान्य छ । यस नतिजाअनुसार गोरखाका विद्यालयहरूको पालिकागत कार्यसम्पादन स्तर सन्तोषजनक देखिएन । यसले इङ्गित गर्दछ कि गोरखाका पालिकाहरूले आ-आफ्नो क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन मध्यम र उत्तम श्रेणीमा पुऱ्याउन रणनीतिक किसिमले अगाडि बढ्नु पर्नेछ ।

मुस्ताङका विद्यालयहरूको पालिकागत र क्षेत्रगत स्तर

गोरखा जिल्लामा जस्तै मुस्ताङका विद्यालयहरूको पालिकागत समग्र कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेको पाइएको छ । मुस्ताङका सात विद्यालयहरूको लगानी र प्रक्रियामा पनि कार्यसम्पादन स्तर साामान्य छ । तर यी विद्यालयहरूको उपलब्धि क्षेत्रमा पालिकागत नतिजा मध्यम पाइएको तथ्य रोचक छ। यस नतिजाअनुसार मुस्ताङका विद्यालयहरूको पालिकागत कार्यसम्पादन स्तर उपलब्धि क्षेत्रमा सन्तोषजनक रहेको पाइएको छ । यसले देखाउँछ कि मुस्ताङका पालिकाहरूले आ-आफ्नो क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूमा लगानी र प्रक्रियामा सुधार गरेमा उपलब्धि उत्तम श्रेणीमा पुऱ्याउन सहयोग गर्ने कुरा निश्चित छ। अर्को ध्यान दिनु पर्ने यो छ कि मुस्ताङ दुर्गम क्षेत्रमा रहेकोले विद्यार्थीको सङ्ख्या कम छ। अतः विद्यालय सञ्चालनको अर्को विकल्प सोच्नु पर्ने हुन्छ ।

रूपन्देहीका विद्यालयहरूको पालिकागत र क्षेत्रगत स्तर

रूपन्देही जिल्लामा ६ नपा र १० गापा छन् । ती पालिकाहरूमध्ये बुटवल उपमनपाका विद्यालयहरूको पालिकागत समग्र कार्यसम्पादन स्तर मध्यम र बाँकी १५ पालिकाका विद्यालयको कार्यसपादन स्तर सामान्य पाइएको छ । यी १६ पालिकाका विद्यालयहरूको लगानी क्षेत्रमा एक पालिकाको मध्यम, प्रक्रिया क्षेत्रमा दुई पालिकाको मध्यम र उपलब्धिमा एक पालिकाको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ भने अन्य १४ पालिकाहरूको लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि क्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर सामान्य पाइएको छ । यस नतिजाअनुसार बुटवल उपमनपा बाहेक रूपन्देहीका विद्यालयहरूको पालिकागत कार्यसम्पादन स्तर सन्तोषजनक देखिएन । यसको अर्थ रूपन्देहीका पालिकाहरूले आ-आफ्नो क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम र उत्तम श्रेणीमा पुऱ्याउन गम्भिरतासाथ प्रयास गर्नु पर्ने कुरा स्पष्ट छ ।

विद्यालयहरूको जिल्लागत रूपमा लगानी उपक्षेत्रमा समग्र कार्यसम्पादन स्तर

स्तर निर्धारणका आधारमा लगानी क्षेत्रमा गोरखा, मुस्ताङ र रूपन्देहीका विद्यालयको जिल्लागत समग्र कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेको पाइएको तथ्य माथि उल्लेख गरिसकिएको छ । लगानी क्षेत्रभित्रका भौतिक संरचना, शिक्षक र समुदायको सहभागितामा विद्यालयहरूको जिल्लागत समग्र रूपमा उपक्षेत्रगत कार्यसम्पादन स्तर तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

कार्यसम्पादन परीक्षणको लगानी क्षेत्रअन्तर्गत लगानी र समुदाय सहभागितामा तीनवटै जिल्लाका विद्यालयहरूको जिल्लागत स्तर सामान्य छ भने शिक्षक मध्यम स्तरको छ । यसको अर्थ विद्यालय शिक्षामा शिक्षक उपक्षेत्रमा प्रगति भइरहेको छ भन्ने देखाउँछ । तर भौतिक संरचना र समुदायको सहभागिता उपक्षेत्रमा सुधार गर्नु पर्ने स्पष्ट छ ।

गोरखाका विद्यालयहरूको पालिकागत र लगानी उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर

गोरखा जिल्लामा ११ पालिकाहरूका विद्यालयहरूको लगानी उपक्षेत्रअन्तर्गत भौतिक संरचना र समुदायको सहभागितामा पालिकागत कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेको पाइएको छ । तर शिक्षक उपक्षेत्रमा छ पालिकाका विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम र ५ पालिकाको सामान्य छ । यसको अर्थ गोरखा जिल्लामा समग्रमा शिक्षकको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम भएतापनि पालिकागत रूपमा सबै पालिकाका सबै विद्यालयमा शिक्षकको आवश्यक सङ्ख्यामा पुग्न सकेको देखिँदैन । यसर्थ लगानीको तीनै उपक्षेत्रमा गोरखाका विद्यालयहरूले सुधार गर्नु पर्ने देखिएको छ ।

मुस्ताङका विद्यालयहरूको पालिकागत र लगानी उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर

मुस्ताङ जिल्लामा ७ पालिकाहरूका विद्यालयहरूको लगानी उपक्षेत्रअन्तर्गत भौतिक संरचनामा एक र शिक्षक उपक्षेत्रमा दुई विद्यालयको पालिकागत कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ । समुदायको सहभागितामा कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेको पाइएको छ । यसको अर्थ मुस्ताङ जिल्लामा समग्रमा भौतिक संरचना, शिक्षक र समुदायको सहभागितामा कार्यसम्पादन स्तर सुधार गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

रूपन्देहीका विद्यालयहरूको पालिकागत लगानी उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर

रूपन्देही जिल्लामा १६ पालिकाहरूका विद्यालयहरूको लगानी उपक्षेत्रअन्तर्गत शिक्षक उपक्षेत्रमा १५ पालिकाका विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम रहेकोले यसलाई राम्रो स्तरको रूपमा लिन सकिन्छ । तर भौतिक संरचना १५ पालिकाको कार्यसम्पादन स्तर सामान्य मात्र छ । अन्य जिल्ला भन्दा फरक यस जिल्लाका पाँच पालिकाहरूमा समुदायको सहभागिता मध्यम पाइएको छ । यसलाई सन्तोषजनक रूपमा लिन सकिन्छ । यसरी नै अन्य पालिकाका विद्यालयहरूलाई समुदायको सहभागिता बढाउन प्रोत्साहित गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

विद्यालयहरूको जिल्लागत रूपमा प्रक्रिया उपक्षेत्रमा समग्र कार्यसम्पादन स्तर

स्तर निर्धारणका आधारमा रूपन्देहीका विद्यालयको जिल्लागत समग्र कार्यसम्पादन स्तर नेतृत्व तथा व्यवस्थापन र अतिरिक्त क्रियाकलाप उपक्षेत्रहरूमा मध्यम रहेको पाइएको छ । त्यसबाहेक कक्षा शिक्षण, विद्यार्थी मूल्याङ्कन र शिक्षकको पेसागत विकास, नेतृत्व तथा व्यवस्थापन र अतिरिक्त क्रियाकलाप उपक्षेत्रमा तीनवटै जिल्लाको कार्यसम्पादन स्तरमा सन्तोषजनक प्रगति भएको देखिँदैन् ।

गोरखाका विद्यालयहरूको पालिकागत प्रक्रिया उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर

गोरखा जिल्लाका ११ पालिकाका विद्यालयमध्ये प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गत विद्यार्थी मूल्याङ्कन उपक्षेत्रमा १ पालिका, नेतृत्व तथा व्यवस्थापनमा १ पालिका र अतिरिक्त क्रियाकलापमा ५ पालिकाहरूको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ । यसबाहेक बाँकी पालिकाहरूको कार्यसम्पादन स्तर पाँच उपक्षेत्रमा सामान्य र कमजोर पाइएको छ । तसर्थ यी नतिजालाई सन्तोषजनक रूपमा लिन सकिँदैन । यी नतिजाले जनाउँछ कि गोरखाका पालिकाका विद्यालयहरूले प्रक्रियाअन्तर्गत पाँच उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर राम्रो गर्न प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

मुस्ताङका विद्यालयहरूको पालिकागत प्रक्रिया उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर

गोरखामा जस्तै मुस्ताङमा पनि प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गत नेतृत्व तथा व्यवस्थापनमा १ पालिका र अतिरिक्त क्रियाकलापमा १ पालिकाको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ । यसबाहेक बाँकी पालिकाहरूको कार्यसम्पादन स्तर पाँच उपक्षेत्रमा सामान्य र कमजोर पाइएको छ । यसले देखाउँछ कि गोरखाका विद्यालयले प्रक्रियाअन्तर्गत पाँच उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर सन्तोषजनक बनाउन प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

रूपन्देहीका विद्यालयहरूको पालिकागत प्रक्रिया उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर

रूपन्देही जिल्लाका १६ पालिकाका विद्यालयमध्ये प्रक्रिया क्षेत्रअन्तर्गत विद्यार्थी मूल्याङ्कन उपक्षेत्रमा ४ पालिका, नेतृत्व तथा व्यवस्थापनमा ६ पालिका र अतिरिक्त क्रियाकलापमा ७ पालिकाहरूको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ । यसबाहेक बाँकी पालिकाहरूको कार्यसम्पादन स्तर पाँच उपक्षेत्रमा सामान्य र कमजोर पाइएको छ । तसर्थ यी नतिजा उत्साहजनक देखिएन । यी नतिजालाई ध्यानमा राख्दा रूपन्देहीका पालिकाका विद्यालयहरूले प्रक्रियाअन्तर्गत पाँच उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर सुधारमा सक्रिय रूपमा लाग्नु पर्ने देखिन्छ ।

विद्यालयहरूको जिल्लागत रूपमा उपलब्धि उपक्षेत्रमा समग्र कार्यसम्पादन स्तर

स्तर निर्धारणका आधारमा उपलब्धि क्षेत्रअन्तर्गत नियमितता, विद्यालय छोड्ने तथा कक्षा दोहोर्‍याउने, सिकाइउपलब्धि, सेवाग्राही सन्तुष्टि र शिक्षकको सन्तुष्टिमा मुस्ताङका विद्यालयको जिल्लागत समग्र कार्यसम्पादन स्तर मध्यम रहेको पाइएको छ । दुर्गम क्षेत्रका विद्यालयमा उपलब्धिका उपक्षेत्रहरूको स्तर मध्यम हुनु सन्तोषजनक विषय हो । तर गोरखाका विद्यालयहरूको समग्र कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा उपलब्धिको चारवटै उपक्षेत्रमा सामान्य हुनु उत्साहजनक देखिएन । रूपन्देहीमा पनि सेवाग्राही सन्तुष्टिबाहेक अन्य उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर सामान्य मात्र पाइएको छ । यसर्थ गोरखा र रूपन्देहीका विद्यालय र गापा/नपाले उपलब्धि स्तरमा प्रगति ल्याउन आवश्यक कार्य गर्नु अत्यन्त जरुरी देखिएको छ ।

गोरखाका विद्यालयहरूको पालिकागत उपलब्धि उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर

गोरखा जिल्लाका ११ पालिकाका विद्यालयमध्ये उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गत सिकाइउपलब्धि उपक्षेत्रमा तीन पालिकाको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ । यसलाई सकारात्मक रूपमा लिन सकिन्छ । यसका साथै सेवाग्राही सन्तुष्टि र शिक्षक सन्तुष्टिमा एक एक पालिकाको स्तर मध्यम छ । यी नतिजा बाहेक बाँकी पालिकाहरूको कार्यसम्पादन स्तर चार उपक्षेत्रमा सामान्य र कमजोर पाइएको छ । समग्रमा यी नतिजालाई सन्तोषजनक रूपमा लिन सकिँदैन । यी नतिजाले जनाउँछ कि गोरखाका पालिकाका विद्यालयहरूले उपलब्धि अन्तर्गत चार उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर राम्रो गर्न प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

मुस्ताङका विद्यालयहरूको पालिकागत उपलब्धि उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर

दुर्गम क्षेत्रमा अवस्थित मुस्ताङ जिल्लाका विद्यालयहरूको उपलब्धि क्षेत्रमा कार्यसम्पादन परीक्षण स्तर उल्लेखनीय छ । अपवादको रूपमा एक पालिकाको विद्यालयले नियमितता, विद्यालय छाड्ने तथा कक्षा दोहोर्‍याउने दर र सिकाइउपलब्धिमा उत्तम कार्यसम्पादन स्तर प्रदर्शन गरेको पाइएको छ । यसरी नै नियमितता, विद्यालय छाड्ने तथा कक्षा दोहोर्‍याउने दरमा एक पालिका, र सिकाइउपलब्धि, सेवाग्राही सन्तुष्टि र शिक्षकको सन्तुष्टि उपक्षेत्रहरूमा मुस्ताङका दुई पालिका मध्यम स्तरमा रहेका छन् । अन्य पालिकाको उपलब्धिका उपक्षेत्रहरूमा कार्यसम्पादन स्तर सामान्य रहेको पाइएको छ । यसरी तथ्याङ्कको विश्लेषणले देखाइएअनुसार उपलब्धि क्षेत्रमा मुस्ताङका

विद्यालयहरूको पालिकागत कार्यसम्पादन स्तर सह्राहनीय भएको पाइएको छ । विद्यालयहरू र गापाहरूले यस प्रकारको कार्यसम्पादन स्तर अझै राम्रो पार्न प्रयास गर्दै जानु अति आवश्यक छ ।

रूपन्देहीका विद्यालयहरूको पालिकागत उपलब्धि उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर

रूपन्देही जिल्लाका १६ पालिकाका विद्यालयमध्ये उपलब्धि क्षेत्र अन्तर्गत सिकाइउपलब्धिमा एक मात्र पालिकाका विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तर मध्यम छ । यसको वावजूद पनि सेवाग्राही सन्तुष्टि र शिक्षक सन्तुष्टिमा कार्यसम्पादन स्तर मध्यम रहेको छ । यसबाहेक बाँकी पालिकाहरूको कार्यसम्पादन स्तर चार उपक्षेत्रमा सामान्य र कमजोर पाइएको छ । तसर्थ यी नतिजालाई सन्तोषजनक मान्न सकिन्न । यी नतिजालाई ध्यानमा राख्दा रूपन्देहीका पालिकाका विद्यालयहरूले उपलब्धिअन्तर्गत चार उपक्षेत्रमा कार्यसम्पादन स्तर सुधार ल्याउन थप प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा कार्यसम्पादन परीक्षणको जिल्लागत स्थिति

समग्रमा सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थी सङ्ख्याका आधारमा कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजामा मुस्ताङको स्थान कमजोर छ । गोरखाको स्थिति पनि सन्तोषजनक छैन । रूपन्देहीको स्थिति मध्यम स्तरमा परेको छ । यसबाट यो अर्थ निकाल्न सकिन्छ कि तीनवटै जिल्लाका विद्यालयले विद्यार्थी सङ्ख्या बढाउन रणनीतिक हिसावले अगाडि जानु पर्ने अति आवश्यक छ ।

७.२. विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको कार्यसम्पादन परीक्षणको स्तर

विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको भारित प्रतिशत (अङ्क) को आधारमा देहायका प्राप्तिहरू निकालिएका छन् ।

विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको कुल (भारित प्रतिशतमा) अङ्कको एकरूपले वितरण भएको पाइएन (Not normally distributed) । एउटा विद्यालय पनि उत्तम स्तरमा परेको पाइएन । तीनवटै जिल्लाका अधिकांश विद्यालय (८५%) सामान्य कार्यसम्पादन स्तरमा परेको पाइयो । केही (१३%) विद्यालयको कार्यसम्पादन मध्यम स्तरमा परेको छ । कमजोर स्तरका विद्यालय कम मात्रै छन् । जिल्लागत रूपमा मध्यम स्तरमा परेका बढी विद्यालयहरू (जिल्लामा रहेको विद्यालयको प्रतिशतमा) रूपन्देही जिल्लामा परेको छ भने सबभन्दा कम (प्रतिशतमा) गोरखामा रहेका छन् ।

गापा/नपाका विद्यालयले कार्यसम्पादन परीक्षणमा प्राप्त मध्यमानको तुलना

समग्रमा गोरखाका नपा र गापाका विद्यालयहरूले समग्रमा प्राप्त गरेको मध्यमान तथा लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धिमा प्राप्त गरेको मध्यमानकोबीचमा तथ्याङ्कीय रूपमा कुनै फरक छैन । अर्को तर्फ रूपन्देहीका नपाका विद्यालयले समग्रमा प्राप्त गरेको मध्यमान, लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि क्षेत्रमा प्राप्त गरेको मध्यमान गापाका विद्यालयले प्राप्त गरेको मध्यमानभन्दा उल्लेखनीय रूपमा बढी छ ।

जिल्लागत भारित मध्यमान र नमुना विद्यालयले प्राप्त गरेका भारित मध्यमानको तुलना

गोरखा र रूपन्देही दुबै जिल्लामा समग्र विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको भारित मध्यमानको तुलनामा नमुना विद्यालयहरूले प्राप्त गरेका भारित मध्ममान बढी नै पाइएको छ ।

खण्ड ८
विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको प्रयोग

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको प्रयोगसम्बन्धी यो खण्ड तयार गर्न तीनवटा आधारलाई ध्यानमा राखिएको थियो : (क) काठमाडौंमा आयोजना गरिएको परीक्षक र जिल्ला संयोजकहरूको एक दिने कार्यशालामा सङ्कलन गरिएका सुझावहरू, (ख) विव्यस र प्रअको प्रतिक्रिया र (ग) विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा । यसका साथै गत वर्षको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदन, २०७४मा दिइएका विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको प्रयोगसम्बन्धी खण्डलाई पनि आधारको रूपमा लिइएको छ ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाले विद्यालयमा गरिएको लगानी, भइरहेको प्रक्रिया र विद्यालयले प्राप्त गरेको उपलब्धिमा सुधार ल्याउन विद्यालय, स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार र सङ्घीय सरकारलाई अनुसन्धानमा आधारित प्रशस्त तथ्यहरू प्रदान गर्दछ । यस अर्थमा यी निकायहरूले विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा आ-आफ्नो आवश्यकताअनुसार प्रयोग गरी विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन निरन्तर रूपमा सुधार गर्दै जानु आजको आवश्यकता हो । यसका लागि एक प्रभावकारी संयन्त्रको विकास गर्नु अति जरुरी छ । यस सम्बन्धमा कार्यसम्पादन परीक्षणका नतिजालाई अधिकतम मात्रामा प्रयोग गर्न र गराउन कार्यसम्पादन परीक्षणका जिल्ला संयोजकहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणको समष्टिगत प्रतिवेदन, चौथौ प्याकेज, २०७४ मा तीन प्रमुख कार्यहरू गर्न सुझाव दिएका छन् । ती सुझावहरू यस प्रतिवेदनका लागि पनि अत्यन्त सान्दर्भिक भएकोले ती सुझावहरूमा आवश्यक सुधार गरी तल प्रस्तुत गरिएका छन् ।

पहिलो, विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको प्रतिवेदन र विद्यालयहरूले प्राप्त गरेका भारित प्रतिशतको आधारमा उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रम (In order of merit) मा तयार गरिएको जिल्लागत र पालिकागत विद्यालयहरूको सूची शैगुपकेको वेभसाइटमा राख्ने र यसको जानकारी सार्वजनिक गर्न सिफारिस गरिन्छ । उदाहरणका लागि, यस प्रतिवेदनमा गोरखा जिल्लाका विद्यालय कार्यसम्पादनमा मध्यम स्तर प्राप्त गरी प्रथम, द्वितीय र तृतीय स्थान हासिल गरेका विद्यालयहरू क्रमश : सरस्वती मावि (आहाले, गोरखा नपा), नजजागृति चण्डि मावि (अश्रांङ, भिमसेन गापा) र महेन्द्र लिला मावि (हर्मी, सिरानचोक गापा) हुन् । यसरी नै पालिकागत रूपमा तुलना गर्दा बुटवल उपमहानपाका कार्यसम्पादनमा मध्यम स्तर प्राप्त गरी प्रथम, द्वितिय र तृतीय स्थान हासिल गरेका विद्यालयहरू क्रमश : कालिका मानव ज्ञान मावि (कालिकानगर), कान्ति मावि (बुटवल) र कालिका मानव ज्ञान मावि, सेक्टर २ (रामनगर) हुन् ।

दोस्रो, प्रतिवेदन छापेर विद्यालय र सम्बन्धित निकाय तथा व्यक्तिहरूलाई वितरण गर्न सिफारिस गरिन्छ ।

तेस्रो, सङ्घीय, प्रदेश, स्थानीय तहमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरी छापिएको प्रतिवेदन वितरण गर्ने र जिल्लागत तथा पालिकागत विद्यालयको भारित प्रतिशतको आधारमा उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रममा राखिएको विद्यालयको सूची वेभसाइटमा राखिएको बारे जानकारी दिने र उक्त प्रतिवेदनको नतिजा प्रयोग गर्न प्रोत्साहित गर्न सिफारिस गरिन्छ ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण सम्बन्धमा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष/सदस्य र प्रधानाध्यापकहरूको प्रतिक्रिया प्राप्त गरिएको थियो । यस प्रकारको प्रतिक्रिया लिने क्रममा कार्यसम्पादन परीक्षणको प्रयोग सम्बन्धमा पनि रायहरू समेत सङ्कलन गरिएको थियो । त्यसमध्ये नतिजाको प्रयोगका लागि महत्वपूर्ण जानकारी यस प्रकारका छन् । पहिलो, कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको प्रयोगले विद्यालयहरूलाई स्वमूल्याङ्कन गर्न बलियो आधार

प्रदान गर्दछ । दोस्रो, उनीहरूले बलियो सोंच पनि बनाए कि सरोकारवाला समूहहरूले हरेक सूचकको नतिजाबारे जानकारी प्राप्त गर्दछ । यसको आधारमा विद्यालयको कमजोर पक्षमा सुधार ल्याउन उपयोगी सावित हुन्छ । यसका साथै परीक्षण नतिजाको आधारमा कमिकमजोरी हटाउन प्रतिवद्धता जाहेर गरेका थिए । तेस्रो, विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको अवधिमा उनीहरूले प्राप्त गरेको प्रतिविम्बनको आधारमा उनीहरूले महशुस गरे कि यस प्रकारको परीक्षण लाभप्रद, सहभागिकतामूलक र सान्दर्भिक हुने भएकोले कार्यसम्पादन परीक्षण नियमित रूपमा गरी त्यसको नतिजालाई प्रयोग गर्दै जानु पर्दछ ।

अझै विशिष्ट रूपमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको प्रयोग विद्यालयलगायत स्थानीय, प्रदेश र केन्द्रीय तहमा देहाय किसिमले प्रयोग गर्न र गराउन सकिन्छ ।

८.१. विद्यालय तह

हाल भइरहेको बाह्य कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको प्रयोग गर्ने प्रमुख निकाय विद्यालयहरू आफै हुन् । तसर्थ कार्यसम्पादन परीक्षण कार्य सम्पन्न भइसकेपछि अङ्कहरू र जानकारी भरिसकेको परीक्षण साधनको एक प्रति सम्बन्धित विद्यालयलाई उपलब्ध गराइएको हो । कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाले प्रत्येक विद्यालयलाई आ-आफ्नो विद्यालयको वर्तमान स्थितिको स्पष्ट रूपमा तथ्यगत तथा वस्तुगत जानकारी प्रदान गरेको छ । विद्यालयहरूले कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा शैगुपकेका लागि भन्दा विद्यालय आफैका लागि हुन् भन्ने अपनत्वको भावनाको विकास गर्नु सबभन्दा महत्वपूर्ण कुरा हो ।

यस प्याकेजका तीनवटा जिल्लाका विद्यालयको कार्यसम्पादनमा समग्रमा एउटा पनि विद्यालय स्पष्ट रूपमा उत्तम स्तरमा परेको छैन । तर बुटवल महानपाको कालिका मानव ज्ञान माविले ८९.९५ भारित प्रतिशत प्राप्त गरी उच्चतम स्थान हासिल गरेको छ । मध्यम स्तरमा पनि (३५ विद्यालय) १३.४१% विद्यालय मात्र परेका छन् । तसर्थ कार्यसम्पादनमा सुधार ल्याउन यस कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा प्रयोग गर्न सकिने प्रशस्त स्थान छ । नतिजाको प्रयोग तत्काल गर्नु पर्ने भएमा अल्पकालीन योजना र भविष्यमा गर्नु पर्ने भएमा दीर्घकालीन रणनीतिक योजना/बहुवर्षीय योजना बनाउनु पर्दछ ।

अल्पकालीन योजना

अल्पकालीन योजना बनाई विद्यालय सुधारका लागि देहायका कार्यविधि अपनाउन सरोकारवालाहरूले सुझाव दिएका छन् ।

- कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा प्रयोग गर्न प्रत्येक विद्यालयमा प्रधानाध्यापक र विव्यस अध्यक्षले परीक्षकले उपलब्ध गराएको परीक्षण साधनमा उल्लेख भएको परिमाणात्मक नतिजालाई गम्भिरताका साथ अध्ययन गर्नु पर्दछ । तत्पश्चात आफ्नो विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणमा विभिन्न क्षेत्र तथा उपक्षेत्रमा राम्रो पक्ष र सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरू पहिचान गर्नु पर्दछ । महत्वपूर्ण रूपमा प्रअ र विव्यस अध्यक्षले परीक्षकले दिएका टिप्पणी तथा सुझावहरूलाई ध्यानमा राख्नु जरुरी छ ।
- दोस्रो चरणमा प्रअले शिक्षकहरूको कार्यशाला आयोजना गरी कार्यसम्पादन परीक्षणको जानकारी सबैलाई आदानप्रदान गर्नु पर्दछ । सुरुमा विद्यालय परिवारले समग्रमा आफ्नो विद्यालयको स्तर कस्तो छ भन्ने जानकारी लिनु पर्दछ र उक्त कार्यशालामा प्रधानाध्यापक र शिक्षकहरूले कार्यसम्पादनमा सुधार ल्याउन तत्काल गर्नु पर्ने र भविष्यमा गर्नु पर्ने कार्यको पहिचान गर्नु पर्दछ ।

- तत्काल गर्नु पर्ने कार्य गर्नका लागि समयावधि तोकी कार्यतालिका र बजेट बनाउन तथा त्यसको कार्यान्वयनका लागि तीनजनाको एक टोली बनाउनु पर्दछ । तत्काल गर्नु पर्ने कार्यका लागि परीक्षकले दिएका सुझावहरूलाई विशेष ध्यानमा राख्नु पर्दछ ।
- प्रअ र शिक्षकको अर्को बैठकमा कार्य टोलीले बनाएको कार्यतालिका र बजेटबारेमा छलफल गरी त्यसलाई प्रतिवद्धताका साथ कार्यान्वयन गर्ने र विव्यसमा अनुमोदनका लागि पठाउने निर्णय गर्नु पर्दछ ।
- आवश्यक संशोधनसहित विव्यसबाट अनुमोदित अल्पकालीन कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न प्रअ, सम्बन्धित शिक्षक तथा कर्मचारीलाई तत्सम्बन्धी जानकारी प्रदान गरी आफूलाई दिइएको कार्य समयभित्र सम्पन्न गर्न निर्देशन दिनु पर्दछ ।
- विव्यसले कार्यसम्पादन सुधारका लागि गरिएका कार्यको अनुगमन गरी सम्बन्धित शिक्षकलाई पृष्ठपोषण प्रदान गरी निश्चित समयभित्र गर्न प्रोत्साहित गर्नु पर्दछ ।

परीक्षकहरूले सुझाएका तत्काल गर्नु गर्ने मुख्य कार्यहरूको जानकारी यस प्रतिवेदनको खण्ड ९ मा सुझाव तथा सिफारिससहित दिइएको छ । ती जानकारी परीक्षकहरूले दिएका उत्तरको आधारमा प्राथमिकता क्रममा राखिएका छन् ।

बहुवर्षीय योजना

कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा विद्यालयको समग्र विकासका लागि बहुवर्षीय योजना बनाउन बलियो र भरपर्दो आधार तथ्याङ्क (Strong and Reliable Baseline Data) को रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ । कार्यसम्पादन परीक्षणमा संलग्न परीक्षक तथा जिल्ला संयोजकहरूका सुझावअनुसार हालको विद्यालय सुधार योजनालाई नै बहुवर्षीय योजनाको रूपमा निरन्तरता दिनु उपयुक्त हुन्छ । यस प्रकारको योजना बनाउन वा अद्यावधिक गर्न उहाँहरूको सुझावअनुसार कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजालाई प्रयोग गर्नु पर्दछ ।

यस प्रकारको योजना बनाउन विद्यार्थी, शिक्षक, विव्यस र स्थानीय समुदायका प्रतिनिधि राखी एक कार्यदल गठन गर्नु पर्दछ । उक्त योजनामा दूरगामी सोच (Vision), अभिप्राय (Mission), लक्ष्य (Goals), उद्देश्यहरू, कार्य/क्रियाकलापहरूको प्राथमिकीकरण, पाँच वर्षका लागि वार्षिक लक्ष्याङ्कहरू, उद्देश्य हासिल गर्ने उपायहरूका साथै अनुगमनका सूचकहरू समेत विचारपूर्वक उल्लेख गरिएको हुनु पर्दछ ।

विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा पूर्व विद्यार्थीहरूलाई उपलब्ध गराउनु पर्दछ । उनीहरूले यस नतिजाको आधारमा आफूले अध्ययन गरेका विद्यालयको प्रगतिका लागि उल्लेखनीय आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्न सक्दछ ।

८.२. स्थानीय तह (गाउँपालिका/नगरपालिका)

नेपालको संविधान, २०७२ अनुसार देशको पुन : संरचनापश्चात् विद्यालय तहको शिक्षाको शासन तथा व्यवस्थापन (Governance and Management) को दायित्व स्थानीय निकाय (गापा/नपा) अन्तर्गत आएको छ । तसर्थ कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको प्रयोग गर्ने अर्को महत्वपूर्ण निकाय गापा/नपा हुन् । यही वास्तविकतालाई ध्यानमा राखी प्रत्येक विद्यालयको कार्यसम्पादन परीक्षण साधन भरिसकेपछि त्यसको एक प्रति सम्बन्धित गापा/नपालाई उपलब्ध गराइएको छ ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको प्रयोग स्थानीय तहमा गर्नका लागि गाउँपालिका/नगरपालिकाका प्रमुख/मेयर र शिक्षा हेर्ने अधिकृतलाई जानकारी दिन प्रवोधीकरण कार्यक्रमको आयोजना गर्नु पर्दछ। यसका लागि शैगुपकेका अधिकृत वा जिल्ला वा प्याकेज संयोजकलाई परिचालन गर्न सकिन्छ।

कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा सही रूपमा प्रयोग गर्नाका लागि शिक्षा हेर्ने एकजना अधिकृतलाई गापा/नपा तहमा अल्पकालीन र बहुवर्षीय योजना बनाउन जिम्मा दिनु पर्दछ।

गापा/नपा तहमा कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजा प्रयोग गर्नका लागि देहायका सुझावहरू/सिफारिसहरू प्रस्तुत गरिएका छन्।

२०७५/०७६ देखि प्रत्येक गापा/नपासँग आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्रका सबै माध्यमिक विद्यालयहरूको कार्यसम्पादन परीक्षण गरी भरिएको साधनको सङ्कलन (Compilation) हुन्छ। उक्त साधनमा उपलब्ध तथ्याङ्क प्रयोग गापा/नपा तहमा शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS) तयार गर्नु पर्दछ वा यसको विकल्प सजिलोको लागि शैगुपकेले प्रविष्ट गरिएको गापा/नपाको फाइल सम्बन्धित गापा/नपालाई उपलब्ध गराउनु मितव्ययि हुन्छ।

उक्त EMIS बाट गापा/नपागत प्रतिवेदन तयार गर्न सकिन्छ। विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको आधारमा आ-आफ्नो गापा र नपा अन्तर्गतका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेका भारित प्रतिशतको आधारमा उच्चदेखि न्यूनतिर घट्दो क्रममा तयार गरिएको पालिकागत विद्यालयहरूको श्रेणीक्रम (Ranking) सूचीको आधारमा विद्यालयहरूको लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धि तथा सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्यासम्बन्धी स्थितिको जानकारी हासिल गर्न सकिन्छ। त्यस सूचीका आधारमा उत्कृष्ट विद्यालयलाई पुरस्कृत गर्न र कमजोर विद्यालयलाई सहयोग दिन प्रयोग गर्न सहयोग गर्दछ। विशिष्ट रूपमा कमजोर विद्यालयहरूलाई आवश्यकताको आधारमा आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्न, उदाहरणका लागि कम्प्युटर नभएका विद्यालयलाई कम्प्युटर उपलब्ध गराउन, विषयगत शिक्षकको व्यवस्थापन गर्न, कार्यमूलक अनुसन्धान सम्बन्धी तालिम कार्यक्रमको आयोजना गर्न र विद्यालयहरूमा कार्यमूलक अनुसन्धान गरी शिक्षण सुधार गर्न/गराउन, स्थानीय पाठ्यक्रम प्रयोग गर्न आवश्यक पहल गर्न र त्यस्ता पाठ्यक्रम बनाउन लगाई कार्यान्वयन गर्न/गराउन र निरन्तर रूपमा राम्रो कार्यसम्पादन नगर्ने विद्यालयलाई चेतावनी दिन आधार प्रदान गर्दछ। यस प्रकारको योजना तयार गर्दा परीक्षण नतिजाको आधारमा प्राथमिकता निर्धारण गर्न सहयोग गर्दछ। प्राथमिकताको आधारमा स्रोतको बाँडफाड गर्न पनि सजिलो पर्दछ।

कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको माथि उल्लेखित प्रयोगका साथै स्थानीय तहमा तयार गरिने शिक्षा ऐन तथा नियमावलीमा विद्यालय कार्यसम्पादन सम्बन्धी धारा उपधारा बनाउन र स्थानीय तहका लागि शिक्षा नीति बनाउन प्रयोग गर्न सकिन्छ।

८.३. प्रदेश तह

प्रदेश तहमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा प्रयोग गर्ने दायित्व प्रत्येक प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालयमा शिक्षा हेर्ने महाशाखा/निकायका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको हुन्छ। ती पदाधिकारीहरूलाई कार्यसम्पादन परीक्षण नतिजाको उचित किसिमले प्रयोग गराउनका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्दछ र उक्त कार्यक्रममा कार्यसम्पादन प्रतिवेदन उपलब्ध गराउनु पर्दछ। यसका साथै सम्बन्धित प्रदेशअन्तर्गत पर्ने सबै जिल्लाहरूको ई कपि उपलब्ध गराउनु पर्दछ। त्यसको आधारमा प्रदेश तहमा विद्यालय कार्यसम्पादन सम्बन्धी शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली विकास गर्न सकिन्छ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको प्रयोग कुन हदसम्म हुन्छ भन्ने कुरा सामाजिक विकास मन्त्रालयलाई सङ्घीय सरकारले के कस्तो अधिकार र दायित्व दिएको छ भन्ने कुरामा निर्भर रहन्छ । अधिकार र दायित्वको व्यापकता जस्तो भएतापनि सर्वप्रथम प्रदेश सरकारले कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजालाई आधार तथ्याङ्कको रूपमा प्रयोग गर्नु पर्दछ । विशेषत : कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजालाई विभिन्न प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्न सकिन्छ । पहिलो, कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको आधारमा विद्यालय कार्यसम्पादनमा सुधार गर्न स्थानीय सरकारलाई निर्देशन दिने कार्य गर्न सक्दछ । दोस्रो, प्रदेश तहको आफ्नै शिक्षा नीति निर्माण गर्दा यो कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजालाई एक आधारको रूपमा वा पृष्ठपोषणको रूपमा लिन सकिन्छ । तेस्रो, प्रदेश तहबाट गापा/नपा अन्तर्गतका विद्यालयहरूको अनुगमन गर्न कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा उपयोगी साधन हुन्छ । चौथो, प्रदेश तहमा गर्नु पर्ने विद्यालय तहको शैक्षिक अनुसन्धानको क्षेत्र पहिचान गर्न र त्यस्ता अनुसन्धान गराउन उपयोगी सिद्ध हुन्छ । पाँचौ, आफ्नो प्रदेशअन्तर्गतका गापा/नपा मा रहेका विद्यालयको विकासका लागि शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र गापा/नपा बीचमा सेतुको कार्य गर्न आधार प्रदान गर्दछ ।

८.४. सङ्घीय तह

विशिसुयो, २००९-२०१५ मा उल्लेख भएअनुसार शैगुपकेले शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रीको अध्यक्षतामा गठित शिक्षा नीति समितिमा वार्षिक प्रतिवेदनहरू पेस गर्नु पर्नेछ । अन्तत्वोगत्वा यसलाई सार्वजनिक समेत गर्ने कुरा उल्लेख गरिएको छ । यसर्थ नीतिगत निर्णय गर्न संघीय तहमा कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा शिक्षा नीति समितिले प्रयोग गर्नेछ । यस अर्थमा कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको प्रयोग शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय गर्नेछ । विशेषत : कार्यान्वयन तहमा कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजा प्रयोग गर्ने निकायहरूमा सङ्घीय पुनः संरचनामा भएको परिवर्तनअनुसार शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रले गर्नेछ । यस केन्द्रले विद्यालय तह र स्थानीय तहमा शिक्षासम्बन्धी अनुगमन तथा मूल्याङ्कनसम्बन्धी मानक तथा प्रामाणिकाहरू बनाउन र बस्तुगत आधारमा मातहतका निकायहरूलाई निर्देशन दिन प्रयोग गर्न सक्नेछ । यसका साथै विद्यालय तहको योजना तथा कार्यक्रम निर्माण गरी कार्यान्वयनका लागि स्थानीय निकायहरूलाई बजेट विनियोजन गर्न परीक्षण नतिजाको प्रयोग गर्न सक्नेछ ।

खण्ड ९
सुझाव तथा सिफारिसहरू

वि.सं. २०७५/०७६ को विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणका प्राप्तिहरू र परीक्षकहरूले दिएका सुझावहरूमा आधारित भई यो खण्ड तयार गरिएको छ । यसका साथै काठमाडौंमा आयोजना गरिएको एकदिने कार्यशालाले यस खण्ड तयार गर्नका लागि विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन २०७५ मा उल्लेख गरिएअनुसार लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि क्षेत्रमा स्थानीय स्तरबाट तत्काल गर्नु पर्ने कार्य, स्थानीय स्तरबाट बहुवर्षीय योजना बनाई गर्नु पर्ने कार्य र नीतिगत तहमा गर्नु पर्ने कार्य गरी तीन उपशीर्षकमा सुझाव तथा सिफारिसहरू प्रस्तुत गरेको आधारमा तालिकीकृत रूपमा प्रस्तुत गरिएका छन् ।

स्थानीय स्तरबाट तत्काल गर्नु पर्ने कार्यका लागि सुझाव तथा सिफारिसहरू

विद्यालय कार्यसम्पादन स्तर वृद्धि गर्ने स्थानीय स्तरबाट तत्काल गर्नु पर्ने कार्यका लागि सुझाव तथा सिफारिसहरूलाई प्राथमिकताक्रमअनुसार राखिएका छन् । प्राथमिकता निर्धारण गर्दा प्रत्येक सुझाव दिने परीक्षकहरूको सङ्ख्यालाई आधार मानिएको छ ।

लगानी क्षेत्र

के गर्ने	कसरी गर्ने
१. पुस्तकालय तथा बुक कर्नरको व्यवस्थामा सुधार गर्ने ।	पुस्तकालय तथा बुक कर्नरको व्यवस्थामा सुधार ल्याउन र विद्यार्थीहरूलाई पुस्तकालय र बुक कर्नरको प्रयोग सही किसिमले गर्न सहजीकरण गर्नका लागि शिक्षकहरूलाई तालिम दिने ।
२. चमेना गृहको व्यवस्था गर्ने र विद्यार्थीलाई खाजाको व्यवस्था गर्ने ।	स्वस्थ र सफा खाजाका लागि अलग्ग कोठा वा टहरा बनाई चमेना गृहको व्यवस्था गर्ने । सम्भव भएमा दिवा खाजाका लागि दाताको खोजी गर्ने ।
३. विद्यालयमा घेरावारा लगाउने ।	तत्काल घेरावारा बनाउन काडेबार वा बाँसको प्रयोग गर्ने ।
४. कम्प्युटरको संख्या बढाउने ।	कम्प्युटर प्रयोग गरी अध्ययन अध्यापन गर्न गराउन गापा/नपा वा दाताबाट कम्प्युटर प्राप्त गर्न प्रयास गर्ने ।
५. समुदायको सहभागिता बढाउने ।	अभिभावक र स्थानीय प्रभावशाली व्यक्तिहरूलाई विद्यालय क्रियाकलापमा नियमित रूपमा संलग्न गराउने ।
६. शौचालयको स्तर उन्नति गर्ने ।	पर्याप्त पानीको र नियमित सरसफाइको व्यवस्थाको संयन्त्र निर्माण गर्ने ।
७. खेल मैदानको सुधार गर्ने र खेल सामग्री बढाउने ।	स्थानीय क्लबको सहयोग प्राप्त गर्ने र पूर्व विद्यार्थीको सहयोग प्राप्त गर्ने ।
९. सक्षम विषय शिक्षकको व्यवस्था गर्ने ।	दैनिक पठनपाठनका प्रभावकारी बनाउन गापा/नपा मार्फतविषय शिक्षकको व्यवस्था गर्ने ।
१०. छात्राहरूका लागि स्यानिटरि प्याडको व्यवस्था गर्ने ।	गापा/नपा र गैर सरकारी संस्था मार्फत प्याडको व्यवस्था गर्ने ।
११. शारीरिक अपाङ्ता भएका विद्यार्थीका लागि र्‍याम्पको व्यवस्था गर्ने	शारीरिक अपाङ्ता भएका विद्यार्थीका लागि र्‍याम्प बनाउने । नवनिर्मित कक्षामा अनिवार्य गर्ने

के गर्ने	कसरी गर्ने
१२. विद्यालयले भोग गरिरहेको जग्गा विद्यालयको नाममा कायम गर्ने ।	गापा/नपा वा दातासित समन्वय गरी विद्यालयको नाममा जग्गा धनी प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न विव्यस, प्रअ र समुदायका प्रभावशाली व्यक्तिसहितको एक समिति बनाई कार्य गर्ने ।

प्रक्रिया क्षेत्र

के गर्ने	कसरी गर्ने
१. शिक्षकहरूलाई क्ष्क्त सम्बन्धी तालिम दिने र क्ष्क्त र शिक्षण सागग्री प्रयोग गरी शिक्षण गराउने ।	गापा/नपाले स्थानीय स्तरमा ICT तालिमको आयोजना गर्ने र विद्यालयले ICT सामग्रीको प्रवन्ध गर्ने ।
२. पाठयोजना बनाई शिक्षण गराउने ।	सही किसिमले पाठयोजना योजना बनाउन कार्यशालाको आयोजना गर्ने र सरल र व्यावहारिक पाठयोजना बनाई शिक्षण गरेको नगरेको नियमित अनुगमन गर्ने ।
३. पाठ्यपुस्तकमा उल्लेख भएका बाहेक शिक्षकलाई मूल्याङ्कन साधनको तयारी तथा प्रयोगमा सुधार गर्ने ।	सबै शिक्षकलाई मूल्याङ्कन साधन तयार गर्ने र प्रयोग गर्ने अवसर दिने यसका लागि कार्यशालाको आयोजना गर्ने ।
४. विद्यार्थीलाई सक्रिय बनाई शिक्षण विधि बनाउन लगाई शिक्षण गराउने ।	Exposure का लागि तत्सम्बन्धी कक्षा अवलोकन गर्न लगाउने र आफ्नो शिक्षणमा प्रयोग गर्न लगाउने ।
५. शिक्षकको क्षमता विकास गर्ने ।	शिक्षकको क्षमता विकासका लागि तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला, विद्यालय अवलोकनमा सहभागी गराउने ।
६. विद्यालय सुधार योजना र शिक्षण सुधार योजना बनाउने वा अद्यावधिक गर्ने ।	विद्यालयको विकासमा लागि Team Workमार्फत ती योजना बनाउने ।
७. कार्यमूलक अनुसन्धान गराउन लगाउने ।	शिक्षक बैठक आयोजना गरी सबैको सहमतिमा प्रत्येक शिक्षकले निश्चित संख्यामा कार्यमूलक अनुसन्धान गर्ने र यसका लागि प्रअ वा गापा/नपाका विज्ञद्वारा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।
८. तल्लो कक्षामा निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रणालीको कार्यान्वयनमा सुधार गर्ने ।	निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रणालीको कार्यान्वयनका लागि अभ्यास गराउन लगाउने । यसका लागि सरल र व्यावहारिक फाराम र तरिकाको विकास गर्ने ।
९. विद्यालयको अभिलेख चुस्त दुरुस्त राख्ने ।	विद्यालयको सम्पूर्ण अभिलेखलाई क्रमिक रूपमा कम्प्युटराइज्ड गर्ने ।
१०. शिक्षकलाई प्रोत्साहन सुविधा दिनु पर्ने ।	निश्चित आधार बनाई उत्कृष्ट कार्यप्रदर्शन वा सम्पादन गर्ने शिक्षकहरू पहिचान गर्ने र तिनीहरूलाई सम्मान गर्ने ।
११. लेखा परीक्षण ठीक समयमै गराउने ।	हरेक वर्ष समयमै लेखा परीक्षण गरी आम्दानी खर्च विवरण चुस्त दुरुस्त पार्न पहल गर्ने
१२. अनुगमन प्रणालीलाई कडाइका साथ लागू गर्ने	प्रअ ले सूचक तयार गरी अनुगमनको तालिका बनाई अनुगमन गर्ने
१३. विद्यालय व्यवस्थापनका लागि आफ्नै कार्यविधि बनाउने र लागू गर्ने	शिक्षकहरूको एक समिति बनाई मस्यौदा तयार गर्ने र विव्यसमा अनुमोदन गराउने

उपलब्धि क्षेत्र

के गर्ने	कसरी गर्ने
१. सिकाइ उपलब्धिमा सुधार ल्याउने ।	शिक्षकको बैठक राखी सिकाइउपलब्धिमा सुधार ल्याउन कार्यनीति बनाउने र सो हासिल गर्न प्रतिवद्धतासाथ काम गर्ने ।
२. शिक्षकको नियमितता तथा उपस्थिति दर बढाउने ।	नियमित हुने शिक्षकहरूलाई विशेष प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने ।
३. विद्यालय छाड्ने विद्यार्थी सङ्ख्या घटाउने र कक्षा दोहोऱ्याउने दर घटाउने ।	विद्यालय छाड्ने दर घटाउन अभिभावक शिक्षाको कार्यक्रमको आयोजना गर्ने ।
४. विद्यार्थीको औसत हाजिरी बढाउने ।	स्थान-विशेष आवश्यकताअनुसार विद्यालय समयमा समायोजन गर्ने ।

स्थानीय स्तरबाट बहुवर्षीय योजना बनाई गर्नु पर्ने कार्यका लागि सुझाव तथा सिफारिसहरू

स्थानीय स्तरमा विद्यालयहरूले बहुवर्षीय विद्यालय सुधार योजना र गापा/नपाले गापा/नपा शिक्षा विकास योजना बनाई गर्नु पर्ने कार्यका लागि देहायका सुझाव तथा सिफारिसहरू दिइएका छन् ।

लगानी क्षेत्र

के गर्ने	कसरी गर्ने
१. भौतिक संरचनामा सुधार गर्ने र आवश्यकता अनुसार विद्यार्थीलाई आवास तथा खानाको व्यवस्था गर्ने ।	भौतिक संरचनासम्बन्धी एक गुरु योजना तयार गरी चरणबद्ध रूपमा संरचना बृद्धि गर्दै जाने ।
२. सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगशाला व्यवस्था गरी शिक्षकहरूलाई तालिम दिने र अभिलेख प्रणालीलाई कम्प्युटराइज्ड गर्ने ।	ICT सम्बन्धी ज्ञान भएका शिक्षक नियुक्ति गर्ने र कार्यरत शिक्षकहरूलाई ICT तालिम दिंदै जाने लेखामा अभिलेख प्रणालीमा कम्प्युटराइज्ड गर्ने तत्पश्चात शिक्षक, विद्यार्थी, मूल्याङ्कनमा कम्प्युटराइज्ड गर्दै जाने योजना बनाउने
३. शिक्षकको नियुक्तिमा लैङ्गिक अनुपात मिलाउने र शिक्षक दरबन्दी मिलाउने ।	गापा/नपा र अन्य विद्यालयको समन्वयमा यससम्बन्धी कार्य गर्न योजनामा समावेश गर्ने ।

प्रक्रिया क्षेत्र

के गर्ने	कसरी गर्ने
१. शिक्षकको पेसागत विकासको लागि तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला, भ्रमण गराउनु पर्ने ।	गापा/नपासित समन्वय गरी विषयगत र तहगत रूपमा पेसागत विकासका लागि योजनामा समावेश गर्ने र अद्यावधिक गर्दै लाने ।
२. स्थानीय पाठ्यक्रम बनाई लागू गने ।	गापा/नपा स्तरीय शिक्षकहरूको समिति बनाई क्रमिक रूपमा तल्लो कक्षाबाट माथिल्लो कक्षाका लागि स्थानीय पाठ्यक्रम बनाई प्रयोग गर्दै जाने । विद्यालय-समुदायको साझेदारीमा Participatory Action Research मार्फत स्थानीय पाठ्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने । स्थानीय पाठ्यक्रम मार्फत समुदायको सहभागिता बढाउने ।

के गर्ने	कसरी गर्ने
३. शिक्षकलाई अनुसन्धान र सिजर्नशील बनाउने ।	सिर्जनशील शिक्षकलाई अवसर प्रदान गर्ने र प्रोत्साहनको व्यवस्था गर्ने ।
४. विद्यालय निरीक्षण तथा अनुगमन समिति बनाई कार्यान्वयन गने ।	गापा/नपाले स्वतन्त्र विज्ञहरू समावेश गरी टोली बनाउने ।

उपलब्धि क्षेत्र

के गर्ने	कसरी गर्ने
१. राष्ट्रिय औसतलाई ध्यानमा राखी विद्यालयको सिकाइउपलब्धि बृद्धि गर्ने ।	शिक्षकहरूको निरन्तर बैठकमार्फत् रणनीतिक हिसावले कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
२. अँग्रेजी माध्यमबाट अध्ययन अध्यापन गर्ने	शिक्षकहरूको निरन्तर बैठकमार्फत् रणनीतिक हिसावले कार्ययोजना तयार गर्ने र शिक्षकहरू तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने

लगानी तहमा नीतिगत रूपमा गर्नु पर्ने कार्यका लागि सुझाव तथा सिफारिसहरू

स्थानीय स्तर, प्रदेश तथा संघीय तहबाट नीतिगत रूपमा गर्नु पर्ने कार्यका लागि सुझाव तथा सिफारिसहरू तल दिइएका छन् ।

लगानी क्षेत्र

के गर्ने	कसरी गर्ने
१. निशुल्क शिक्षाको व्यवस्थाका लागि विद्यालय सञ्चालन गर्न आवश्यक सहयोग सरकारले प्रदान गर्ने । नीतिगत विकल्प ९एयष्अिथ यउतष्यल० : सरकारी सहयोगबाट मात्र विद्यालय सञ्चालन गर्न कठिन भएमा स्थानीय तहको लगानी बढाउने ।	विद्यालयको सूक्ष्म अध्ययन पश्चात् विद्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक न्यूनतम मापदण्ड तयार गर्ने र सो अनुसारको बजेट सरकारले उपलब्ध गराउने । नीतिगत विकल्प : अभिभावकहरूको सहमतिमा उनीहरूबाट नै अनुपूरक आर्थिक सहयोग लिने व्यवस्था गर्ने ।
२. सरकारको मापदण्डअनुसार विषय शिक्षकको साथै कम्प्युटर शिक्षकको व्यवस्था गर्ने ।	गापा/नपाले आफ्नो क्षेत्रभित्रका प्रत्येक विद्यालयमा आवश्यक विषय शिक्षकको अभिलेख राख्ने र सो अनुसार नयाँ दरवन्दी वा स्थानान्तरणमार्फत् सबै विद्यालयमा विषय शिक्षकको व्यवस्था गर्ने ।
३. विद्यालयले भोगचलन गर्दै आएको जग्गाको जग्गा धनी प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउन सहजीकरण गर्ने ।	गापा/नपाले सम्बन्धित पक्षसित सहकार्य गरी जग्गा धनी प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउन सक्रियका साथ लाग्ने ।
४. सुरुमा विज्ञान प्रयोगशाला र ICT Lab को निर्माण सरकारी स्तरबाट गर्ने ।	सरकारले बजेटको व्यवस्था गरेर ।

प्रक्रिया क्षेत्र

के गर्ने	कसरी गर्ने
१. विद्यालयलाई कम्प्युटर प्रविधि मैत्री बनाउने ।	प्रत्येक विद्यालयमा कम्प्युटर विषयको शिक्षकको दरवन्दीको व्यवस्था गर्ने ।

के गर्ने	कसरी गर्ने
	विद्यालयका सबै शिक्षकले आफ्नो विषयको विद्यार्थीको उपस्थिति तथा परीक्षाको अभिलेख कम्प्युटरमा राख्नु पर्ने प्रावधान बनाउने
२. हाल कतिपय जिल्लामा विद्यालयले समूह प्रणालीबाट परीक्षा सञ्चालन गर्ने अभ्यास गरिरहेकोले विद्यालयका शिक्षकहरू विशिष्टीकरण तालिकाको प्रयोग गरी प्रश्न पत्र बनाउने र उत्तरकुन्जिकाको प्रयोग गरी उत्तर पुस्तिका परीक्षण गर्ने कार्यबाट बञ्चित भएको सन्दर्भमा विद्यालय स्तरको परीक्षा विद्यालयबाट नै गराउनु पर्ने नीति बनाउनु पर्ने ।	गापा/नपा, प्रदेश, सङ्घीय स्तरमा गरिने तहगत परीक्षा (कक्षा ८, १० र १२) बाहेक अन्य कक्षागत परीक्षाहरू विद्यालयबाटै सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गर्ने ।
३. विद्यार्थीको निरन्तर मूल्याङ्कन जस्तै शिक्षकहरूको कार्यसम्पादनको निरन्तर मूल्याङ्कन गर्ने प्रणालीलाई कडाइसाथ अभ्यासमा ल्याउने ।	विद्यालयले शिक्षकहरूको सामूहिक प्रतिवद्धता जाहेर गराउने ।
४. प्रक्रिया अनुगमनको संयन्त्र बनाई निर्धारित मापदण्डको आधारमा गम्भिरतासाथ अनुगमन गरी त्यसको पृष्ठपोषण पनि गम्भिरताकासाथ प्रयोग गर्ने गराउने ।	गापा/नपाले स्वतन्त्र अनुभवी व्यक्तिहरूको अनुगमन टोली बनाई अनुगमन कार्य गराउने ।

उपलब्धि क्षेत्र

के गर्ने	कसरी गर्ने
१. उपलब्धि बढाउन प्रोत्साहन र शिक्षकको कार्य सन्तुष्टि बढाउने नीति बनाउने ।	गापा/नपाले निश्चित मापदण्ड तयार गरी यस प्रकारको नीति बनाउने ।
२. उपलब्धि बढाउन विद्यालयबीच प्रतिस्पर्धा र सहयोग बढाउने ।	गापा/नपाले निश्चित मापदण्ड तयार गरी यस प्रकारको नीति बनाउने
२. कमजोर विद्यालयको उपलब्धि बढाउन पहिले आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने, तत्पश्चात् पनि उपलब्धिमा सुधार नभएमा नसिहत दिने र तत्पश्चात् पनि कार्यसम्पादनमा प्रगति गर्न नसकेमा कार्यप्रति उदासिन भएका शिक्षक/कर्मचारीलाई दण्ड दिने नीति बनाउने	यस प्रकारको नीति विव्यस र गापा/नपा तहका बनाउने

आगामी वर्षमा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा सुधार गर्नका लागि सुझावहरू

यस वर्ष भएको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणमा संलग्न परीक्षकहरू, जिल्ला संयोजक तथा प्याकेज संयोजकहरूको अनुभव, उनीहरूले सामना गरेका चुनौतीहरू र उनीहरूकै सुझावहरूको आधारमा आगामी वर्ष कार्यसम्पादन परीक्षणमा सुधार ल्याउनका लागि देहायका सुझाव तथा सिफारिसहरू प्रस्तुत गरिएका छन् :

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधनमा गर्नु पर्ने सुधार

हाल प्रयोग भइरहेको विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन वि.सं. २०७३ मा तयार गरी सोही वर्षमा प्रयोग भएको थियो । उक्त वर्षको कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदनमा दिइएको सुझावहरूलाई सम्बोधन गरी कार्यसम्पादन परीक्षण साधन २०७४ तयार गरी सोही वर्षमा प्रयोग भइसकेको थियो । उक्त वर्षको कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदनमा दिइएको सुझावहरूलाई सामान्य रूपमा सम्बोधन गरी कार्यसम्पादन परीक्षण साधन २०७५ तयार गरी यस वर्ष प्रयोग भइसकेको छ । तसर्थ कार्यसम्पादन परीक्षण साधन २०७४ को प्रतिवेदनमा उल्लेखित अधिकांश

सुझावहरू सम्बोधन गर्न बाँकी नै छन् । त्यसका साथै यस वर्षको कार्यसम्पापदन परीक्षणको अनुभवबाट साधनमा पाइएका अस्पष्टता र कठिनाई हटाउन सामान्य सुझावहरू र साधनमा परिमार्जन गर्न सुझावहरू गरी दुई थरीका सुझावहरू प्रस्तुत गरिएका छन्, जुन तल उल्लेख गरिएको छ :

सामान्य परिवर्तनका लागि सुझावहरू

सामान्य परिवर्तनका लागि दिइएका सुझावहरू प्रयोग गरी कार्यसम्पादन परीक्षण साधन सुधार गर्दा त्यसमा व्यापक परिवर्तन आवश्यक नचाहिने हुन्छ । ती सामान्य सुझावहरू तल प्रस्तुत गरिएका छन् ।

विद्यालय कोड नं : यसमा एसइइको कोड भर्नु पर्ने उल्लेख गर्दा स्पष्ट हुन्छ ।

तीन वर्षको विद्यार्थी सङ्ख्यासम्बन्धी तालिका : अधिल्लो वर्षको विद्यार्थीको सङ्ख्या वापत दिनु पर्ने अङ्क दिंदा अझै स्पष्ट पार्न कक्षा १ देखि १२ सम्मको जम्माको एउटा तालिका र प्रारम्भिक बाविके/पूर्वप्राथमिकको विद्यार्थीको सङ्ख्याको अलग्ग तालिका बनाउनु पर्दछ ।

विद्यालयमा प्रयोगशालाको उपलब्धता : विषयगत प्रयोगशालाको उपलब्धताबारे जस्तै विज्ञान प्रयोगशाला र ICT प्रयोगशाला उल्लेख गर्दा उचित हुने देखिन्छ ।

परीक्षण साधनमा दोहोरिएका र दोहारो अर्थ लाग्ने सूचक हटाउने वा मिल्दो उपक्षेत्रमा मिलाउने :परीक्षण साधनमा लगानी क्षेत्रमा रहेको क्र.सं. १.८ सूचक शिक्षण सिकाइमा कम्प्युटरको प्रयोग, प्रक्रिया क्षेत्रको क्र.सं. ४.४ सूचक शिक्षणमा प्रविधि (कम्प्युटर, प्रोजेक्टर, इन्टरनेट, मोबाइल) को प्रयोगमा पनि भएकाले यसलाई मिलाउनु उपयुक्त हुन्छ । यसरी नै क्र.सं. १.१६ सूचक कक्षाकोठामा प्रयोग हुने पाटीमा सेतोपाटी सबै कक्षामा हुन सक्दछ तर स्मार्ट बोर्ड सबै कक्षामा नहुन सक्दछ । यसले अङ्क भर्दा कठिनाई भएकोले हाललाई स्मार्ट बोर्ड हटाउँदा राम्रो हुन्छ ।

वस्तुगत रूपमा अङ्क राख्न सकिने सूचक राख्ने : कार्यसम्पादन परीक्षण साधनमा अङ्क भर्ने सिलसिलामा प्रधानाध्यापकले अनुमान गरी दिएको उत्तरको आधारमा भर्नु पर्ने सूचकहरू पाइएका छन् । उदाहरणका लागि, बैयक्तिक भिन्नतामा आधारित सहयोगात्मक शिक्षण (सूचक सङ्ख्या ४.५), शिक्षणमा सकारात्मक पुनर्वल (सूचक सङ्ख्या ४.७) र रचनात्मक कार्यसम्बन्धी सूचक (सूचक सङ्ख्या ६.२) मा अङ्क भर्दा परीक्षकले विषयगत आधार लिनु पर्ने देखिएको छ । यी सूचकलाई बस्तुगत रूपमा अङ्क भर्न मिल्ने गरी संशोधन गर्नु अति आवश्यक छ ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन परिमार्जनका लागि सुझावहरू

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन परिमार्जनका लागि दिइएका सुझावहरू प्रयोग गरी साधन सुधार गर्दा साधनको संरचनामा प्रभाव पर्न जान्छ । यससम्बन्धी सुझावहरू देहाय बमोजिमका छन् ।

विद्यार्थीसम्बन्धी सूचक थप्ने : विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण ढाँचा विकास गर्न र सोअनुरूप परीक्षण साधन विकास गर्न 'लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि' नमुनालाई आधारको रूपमा छ (शैगुपके, २०७४) । शिक्षामा लगानीअन्तर्गत शिक्षक परे जस्तै विद्यार्थी पनि लगानी नै हो । तर विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या सम्बन्धी सूचक 'लगानी, प्रक्रिया र उपलब्धि' नमुना भन्दा बाहिर परेकोले विद्यार्थी भर्नालाई लगानीको एक सूचकको रूपमा लिने गरी राख्नु पर्दछ । यस प्रावधानले विद्यालयले सेवा प्रदान गरिएका विद्यार्थीसम्बन्धी सूचकमा अङ्क प्रदान गर्ने कठिनाई स्वत : हट्न जान्छ ।

सरसफाइसम्बन्धी सूचक थप्ने : विद्यार्थीहरूको सहज सिकाइलाई विद्यालयमा स्वच्छ र सफा वातावरणको आवश्यकता नभई नहुने तत्व हो । तसर्थ विद्यालय सरसफाईलाई पनि एक सूचकको रूपमा राख्नु अत्यन्त जरुरी देखिएको छ ।

एकाइ लागतसम्बन्धी सूचक थप्ने : कार्यसम्पादन परीक्षण गर्दा लगानीको आधारमा मितव्ययिता, कार्यकुशलता र प्रभावकारित निर्धारण गर्नु पर्ने हुन्छ । एकाइ लागत (Unit Cost) पनि लगानीको एक तत्व हो । लगानीमा एकाइ लागतसम्बन्धी सूचक थपेमा त्यसको आधारमा उपलब्धिलाई मितव्ययिता र कार्यकुशलताको सन्दर्भमा व्याख्या गर्न सकिन्छ । तसर्थ लगानीमा एकाई लागत एक सूचकको रूपमा थप्न सिफारिश गरिन्छ ।

नेतृत्व तथा व्यवस्थापन उपक्षेत्रमा सूचक थप्ने : नेतृत्व तथा व्यवस्थापन उपक्षेत्रमा राखिएका सूचकहरू व्यवस्थापनसित मात्र सम्बन्धित छन् । यसर्थ नेतृत्वसित सम्बन्धित सूचकहरू थप्नु पर्ने देखिन्छ । उदाहरणका लागि विव्यसका अध्यक्ष वा सदस्य र प्रअले गत वर्ष नेतृत्व विकास तालिम ⁄ कार्यशाला लिएको सङ्ख्या वा विद्यालयमा नेतृत्व विकास तालिम ⁄ कार्यशाला आयोजना गरेको सङ्ख्या थप्न सकिन्छ ।

माथिल्लो निकायमा प्रतिवेदन दिनेसम्बन्धी सूचक थप्ने: विद्यालयको वित्तीय, शिक्षक, विद्यार्थी अभिलेख कम्प्युटराइज्ड गरी शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली स्थापना गरी प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक गर्ने र गापा ⁄ नपाले माग गरेअनुसार विद्यालयको विवरण प्रेषित गर्ने प्रावधानसम्बन्धी सूचक राख्नु अति आवश्यक छ ।

सूचकहरूमा स्केल मिलाउने : विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधनमा कतिपय सूचकमा स्तर निर्धारणका आधारमा Class Interval का लागि Exclusive Classes (25 - 50; 50 - 75; 75 – above) प्रयोग गरिएको छ । यसले गर्दा अङ्क दिंदा परीक्षकहरूले कठिनाइको अनुभव गरेका छन् । तसर्थ अङ्क दिने सिलसिलामा सहजताका लागि Class Interval मा Inclusive Classes (25 - 49; 50 - 74; 75 – above) प्रयोग गर्नु पर्ने सुझाव दिइएको छ ।

कक्षोन्नति दर: कार्यसम्पादन परीक्षण साधनमा राखिएको कक्षा दोहोऱ्याउने दरले नकारात्मक सन्देश दिने भएकोले त्यसको सट्टामा कक्षोन्नति दर राख्नु युक्तिसङ्गत हुन्छ र सोअनुसार स्तर निर्धारणका आधार मिलाउनु पर्दछ ।

अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासबाट सुझाव : गणतन्त्र कोरियाले सुरुमा विद्यालय मूल्याङ्कनले उपलब्धिमा केन्द्रित भई मापन योग्य प्रामाणिका र सूचकहरू प्रयोग गरेको थियो । तर विद्यालयको उपलब्धिको परिमाणात्मक तत्वहरूले विद्यालय शिक्षाको गुणात्मक पक्षको प्रत्याभूति गरेको पाइएन । तसर्थ हालै एक नयाँ "एक्सपर्ट रिभ्यू मोडल (Expert Review Model)" को अभ्यास सुरु गरेको छ । यस अभ्यासले विज्ञहरूलाई परिचालन गरी पूर्ण प्रामाणिका (Absolute Standards) का साथै विद्यालयको गुणात्मक तहको मापन गर्न यो नमुना प्रयोग भइरहेको छ । यो नमुना उपयोगी भएमा भविष्यमा नेपालमा पनि विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण गर्दा यस किसिमको गुणात्मक विधि अपनाउन सकिने देखिन्छ ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण कार्यान्वयनमा सुधार

परिवर्तित सन्दर्भमा विद्यालयको शासन तथा व्यवस्थापन गाना ⁄ नपाअन्तर्गत पर्न आएको छ । तसर्थ कार्यसम्पादन परीक्षण सुरु गर्नु पूर्व गापा ⁄ नपाका सम्बन्धित अधिकारीलाई विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको सम्बन्धमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरी उनीहरूलाई यससम्बन्धी पूर्ण जानकारी दिनु अति आवश्यक छ । यस प्रकारको जानकारीले शैगुपकेद्वारा हुने बाह्य कार्यसम्पादन परीक्षण सहज रूपमा अगाडि बढाउन र त्यसको नतिजा प्रयोग गर्न गराउन सजिलो पर्दछ । यसका साथैगापा ⁄ नपा मार्फत विद्यालयहरूद्वारा परीक्षण साधन भराई स्वमूल्याङ्कन गर्ने अभ्यास गर्न सजिलो पर्दछ । परिणामस्वरूप कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजाको प्रयोग अधिकतम मात्रामा हुन जान्छ । यस प्रकारको सुझाव गत वर्षको प्रतिवेदनमा पनि उल्लेख भएको पाइन्छ र यसलाई सम्बोधन

गरेको पनि पाइएको छ । उदाहरणका लागि, गोरखाको सहिद लखन गापाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका माविको कार्यसम्पादन परीक्षण साधन विद्यालयहरूलाई भर्न लगाएको पाइएको छ । यस अभ्यासलाई निरन्तरता दिन सिफारिस गरिन्छ ।

कार्यसम्पादन परीक्षण सम्पन्न भएपछि गापा/नपाका सम्बन्धित पदाधिकारीहरूलाई परीक्षणको नतिजाको प्रवोधीकरण कार्यक्रमको आयोजना गर्नु पर्दछ । यसप्रकारको प्रवोधीकरण कार्यक्रमले उनीहरूलाई नतिजाको प्रयोग गर्न सहयोग गर्दछ । यसका साथै अर्को पटकको कार्यसम्पादन परीक्षणका लागि महत्वपूर्ण सूचकहरू थप्नका लागि सहयोग प्रदान गर्दछ ।

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदन तयारीमा सुधार

अघिल्लो वर्षको कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्दा अनुभव गरेका कठिनाईलाई ध्यानमा राखी प्रतिवेदनमा सुधार ल्याउनका लागि देहायका सुझावहरू प्रस्तुत गरिएका छन् ।

गत वर्षका कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदनमा दोहोरिएका विषयवस्तु छन् र कम महत्वका विषयवस्तु पनि देखिएका छन् । यसका साथै नवीनताका लागि पनि कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदनको विषय सूचीलाई परिमार्जन गर्दै जानु पर्दछ । तर यस वर्ष सो कार्य हुन नसकेकोले आगामी वर्षको प्रतिवेदनका लागि समय मै विषय सूचीमा सुधार गर्नु अत्यन्त जरुरी छ । यसका लागि परामर्शदाता संस्थाका विज्ञहरू र शैगुपकेका पदाधिकारीको संयुक्त बैठकमा व्यापक छलफल गरी निर्क्यौल गर्नु पर्दछ । यस किसिमले विषय सूची तयार गर्दा कार्यसम्पादन परीक्षणको नतिजालाई वास्तविक रूपमा विद्यालयको कार्यसम्पादन सुधार गर्न अत्यन्त सहयोगी साधन बनोस् ।

सम्बन्धित परामर्शदाता संस्थाले प्रतिवेदन तयार गरी शैगुपकेमा प्रस्तुत गरेको मस्यौदा प्रतिवेदन शैगुपकेका पदाधिकारीले गम्भिरताका साथ अध्ययन गरी प्रतिवेदनमा सुधार ल्याउन सुझावहरू तथा पृष्ठपोषण दिने अभ्यासलाई निरन्तरता दिनु पर्दछ ।

सन्दर्भग्रन्थ सूची

Annual Performance Plan 2015/16.Department of Basic Education Republic of South Africa. Twenty Years of Freedom. South Africa: The Auther. Retrieved from https://www.education.gov.za/Portals/0/Documents/Reports/Annual%20Performance%20Plan%20201819.pdf?ver=2018-03-14-121624-263

Education Review Office. (2016). *National Assessment of Student Achievement 2015(Grade 3 and 5)*. Sanothimi: Author.

Education Review Office. (2015). *National Assessment of Student Achievement 2013(Grade 3 and 5)*. Sanothimi: Author.

Department of Education. (2017). Flash I Report 2074 (2017-018). Bhaktapur: Author.

Central Bureau of Statistics.(2012). National Population and Housing Census of Nepal 2011 (National Report). Kathmandu: Author

César Bîrzea, Michela Cecchini, Cameron Harrison, Janez Krek & Vedrana Spajić-Vrkaš

(2005). Quality Assurance of Education for Democratic Citizenship (EDC) in Schools. France: UNESCO

Education Review Office (2009).Guidelines for Board Assurance Statement and Self–Audit Checklists. Wellington: Education Review Office, New Zealand. Retrieved from www.ero. govt.nz

Education Review Office, New Zealand (2016). School Evaluation Indicators: Effective Practice for Improvement and Learner Success. Retrieved from file:///C:/Users/User/Desktop/ero%20package%20report/ERO-15968-School-Evaluation-Indicators-2016-v10lowres.pdf

European Commission/EACEA/Eurydice (2015). Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Retriefed from https://www.educationforallinindia.com/2015%20Eurydice%20Assuring%20Quality%20in%20Edn.pdf

Georgia Department of Education (2016).Georgia School Performance Standards. Retrieved fromhttps://www.gadoe.org/School-Improvement/School-Improvement-Services/Documents/School%20and%20District%20Effectiveness/GA%20School%20Performance%20Standards.pdf

INTOSAI (2015). Standards and guidelines for performance auding based on INTOSAI's standards and practical experiences. Copenhegen: INTOSAI

Retrived from http://www.intosai.org/issai-executive-summaries/4-auditing-guidelines/general-auditing-guidelines.html

Kim et al. (2010).OECD Review on Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes.Country Background Report for Korea. 2010. Korean Educational Department Institute. Republic of Korea. Retrieved from http://www.oecd.org/education/school/49363138.pdf

Local Level Authorities (Metropolitan, Sub-Metropolitan, Municipality, Rural Municipality) Retrieved from http://rapnepal.com/sites/default/files/report-publication/local_govt_of_75_districts23mar2017.pdf

Management & Quality Assurance Unit Ministry of Education (2010).Guidlines on National Educational Standards and ISACompetencies.Srilanka : Author

Ministry of Education, Republic of Maldives (2010). Self Assessment Evaluation Forms. Retrieved from https://www.unicef.org/maldives/self_assesment_evaluation_forms.pdf

National Audit Office (2008). A Performance Audit Report On School Inspection Programme for Secondary Schools in Tanzania. Tanzania: Author

National University of Educational Planning and Administration (2015). National Programme of School Standards and Evaluation (NPSSE), School Evaluation for Improvement. New Delhi: Author. Retreived from shaalasiddhi.nuepa.org/about.html

OECD (2014), Education at a Glance 2014: OECD Indicators, OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/eag-2014-en

Qatar National Framework for Early Years Education (QNE-EYE) Retrieved fromwww.edu.gov.qa/En/SECInstitutes/EvaluationInstitute/SEO/Earlyevaluation/G1.pdf

Quality Assurance & School-based Support DivisionEducation Bureau2016. Performance Indicators *for Hongkong Schools (For Secondary, Primary and Special Schools. Hongkong: Author*

Retrieved from www.edb.gov.hk/attachment/en/sch-admin/sch-quality.../PI-2016_Eng.pdf

School Self-Evaluation Guidelines for Primary Schools 2016-2020, Ireland (2016). Retrieved from https://www.education.ie/en/Publications/Inspection-Reports-Publications/Evaluation-Reports-Guidelines/School-Self-Evaluation-Guidelines-2016-2020-Primary.pdf

School Evaluation Indicators.Effective Practice for Improvement and Learner success.Education Review Office. New Zealand. Retrieved from https://www.ero.govt.nz/assets/Uploads/ERO-15968-School-Evaluation-Indicators-2016-v10lowres.pdf

School self-evaluation for school improvement (2013). Retrieved from file:///C:/Users/User/Documents/r-school-self-evaluation-2013.pdf

शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र (२०७३), शैक्षिक निकाय कार्यसम्पादन परीक्षण ढाँचा २०७३, भक्तपुर : लेखक

शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र (२०७३), शैक्षिक निकाय कार्यसम्पादन परीक्षणको समष्टिगत प्रतिवेदन २०७३, भक्तपुर : लेखक

शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र (२०७४), विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण ढाँचा २०७४, भक्तपुर : लेखक

शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र (२०७५), विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण साधन २०७५, भक्तपुर : लेखक

भोमी, अरविन्द लाल (२०७५), माध्यमिक विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणको समष्टिगत प्रतिवेदन, प्याकेज ४ (अप्रकाशित प्रतिवेदन), काठमाडौं : शैक्षिक परिवर्तन प्रतिष्ठान/शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र

अनुसूची क
विद्यालय कार्यसम्पादन
परीक्षणमा समावेश गरिएका जिल्ला परिचय

वि.सं. २०७५/०७६ मा विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षणका लागि तेस्रो प्याकेजमा समावेश गरिएका गोरखा, मुस्ताङ र रूपन्देही जिल्लाहरूको स्थिति तल प्रस्तुत गरिएको छ । ती जिल्लाहरूको संक्षिप्त परिचय तल उल्लेख गरिएको छ ।

नक्शा क १ : सात प्रदेश र कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएको जिल्ला देखाइएको नेपालको नक्सा

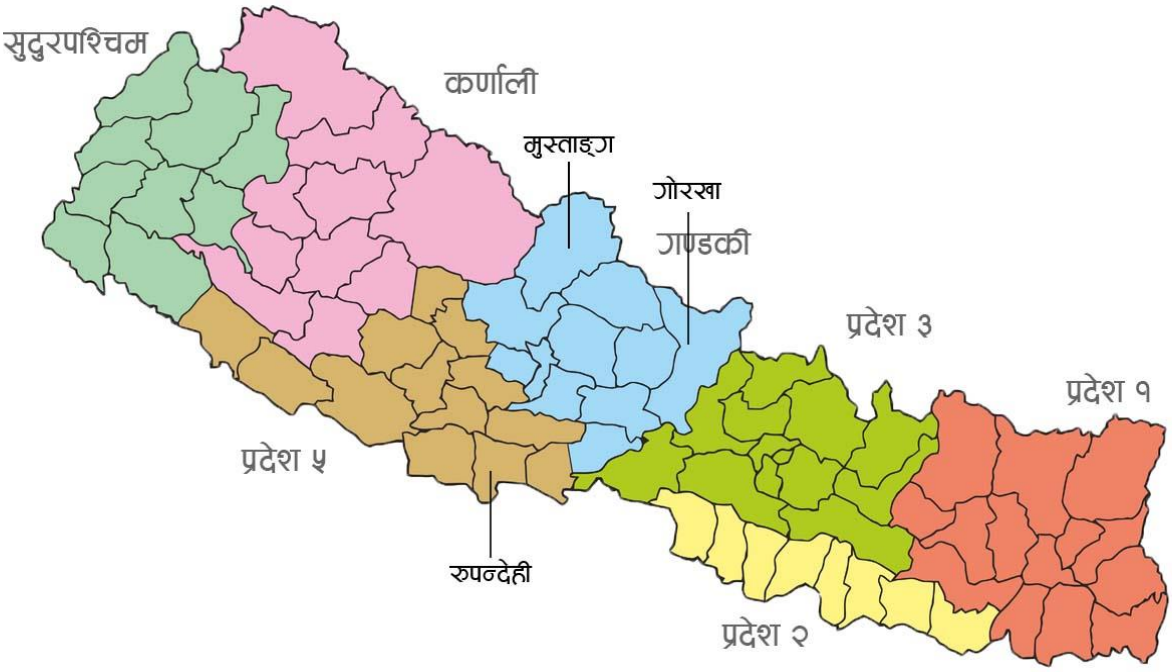

यस प्याकेजअन्तर्गत कार्यसम्पादन परीक्षण गरिएका जिल्लाहरू

गोरखा

गोरखा जिल्ला गण्डकी प्रदेश अर्थात प्रदेश ४ मा रहेको ११ जिल्लामध्ये एक हो । यस जिल्लाको स्थिति नक्सा क २ मा देखाइएको छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम गोरखा नगरपालिका हो । यस जिल्लाको क्षेत्रफल ३,६१० वर्ग किलोमिटर छ । गोरखा नगरपालिका र पालुङटार नगरपालिका गरी २ नगरपालिका रहेको यस जिल्लामा ९ वटा गाउँपालिका छन् । यस जिल्लामा महान योगी गोरखनाथको मन्दिर र गोरखकालीको मन्दिर रहको छ । महत्वपूर्ण रूपमा प्रसिद्ध मनकामना मन्दिर यसै जिल्लामा रहेको छ ।

नक्शा क २ : गण्डकी प्रदेश (प्रदेश ४) मा गोरखा र मुस्ताङ जिल्ला

गोरखा जिल्लाको जनसङ्ख्या २,७१,०६१ छ । जसमा पुरुषको सङ्ख्या १,२१,०४१ (४४.६५ %) र महिलाको सङ्ख्या १,५०,०२० (५५.३४%) रहेको छ । घरघुरी सङ्ख्या ६६,५०६ भएको यस जिल्लामा जनधनत्व ७५ रहेको छ (National Planning Commission, 2012) । उक्त जनगणनाअनुसार गोरखा जिल्लामा ५ वर्षभन्दा माथिका २,७४,८५७ जनसङ्ख्या मध्ये लेखपढ गर्न सक्नेको संङ्ख्या १,६४,४२४ छ ।

यस जिल्लामा जम्मा ४३७ प्रारम्भिक बालविकास र पूर्वप्राथमिक कक्षाहरू छन् (Department of Education, 2074) । त्यसमध्ये सामुदायिक तथा विद्यालयमा आधारित प्रारम्भिक बालविकास र पूर्वप्राथमिक कक्षाहरू ३९३ (९०%) छन् भने ४४ (१०%) संस्थागतमा पर्दछन् । यस जिल्लामा जम्मा ५३५ विद्यालयहरू छन् । यसमध्ये ४८४ (९०%) सामुदायिक र ५१ (१०%) संस्थागत विद्यालय हुन् ।

गोरखा जिल्ला र यसअन्तर्गतका पालिकाहरूको विस्तृत शैक्षिक स्थितिको विवरण तालिका १ मा दिइएको छ । वि.सं. २०७४ को Flash I Report अनुसार नेपालमा कक्षा १० भएका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयको सङ्ख्या ६,१९७ छ । त्यसमध्ये १११ वटा अर्थात् १.७७% गोरखा जिल्लामा रहेको छ । यसरी नै सबै प्रकारको माध्यमिक तह कक्षा ९ र १० मा ९,७०,७२० विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । त्यसमध्ये १२,८९४ अर्थात् १.३३% विद्यार्थी यस जिल्लामा रहेका छन् । यस जिल्लामा माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा खुद भर्ना दर ४३% छ, जुन राष्ट्रिय भर्ना दर भन्दा १% ले कम छ । शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा ३७ छ र उच्च माध्यमिक तहमा ८६ छ (Department of Education, 2074) । उक्त दर राष्ट्रिय स्तरको भन्दा माध्यमिक तहमा ३% ले कम छ भने उच्च माध्यमिक तहमा १३% ले बढी छ । (हालसम्म भएको कक्षा ५ र ८ को NASA मा गोरखा समावेश नगरिएकाले विभिन्न विषयको उपलब्धि स्तरसम्बन्धी तथ्याङ्क छैन ।)

तालिका क १ : गोरखा जिल्ला र यस अन्तर्गतका पालिकाहरूको शैक्षिक स्थिति, २०१६/०१७

शैक्षिक सूचकहरू	आरुघाट गापा	अजिरकोट गापा	भिमसेन गापा	छुमनुब्रि गापा	धार्चे गापा	गण्डकी गापा	गोरखा नपा	पालुङ्टार नपा	शहिद लखन गापा	सिरानचोक गापा	सुलिकोट गापा	गोरखा जम्मा	नेपाल जम्मा
सबै प्रकारको माध्यमिक विद्यालय सङ्ख्या (कक्षा ९ - १२)	११ (९.०१)	७ (५.७८)	१२ (९.९२)	१ (०.८३)	७ (५.७८)	९ (७.४४)	२४ (१९.८३)	१४ (११.५७)	११ (९.०९)	१५ (१२.४०)	१० (८.२६)	१२१ (१.२८)	९४४७
कक्षा १० भएको सामुदायिक विद्यालय सङ्ख्या	१० (९.०९)	७ (६.३६)	१२ (१०.९१)	१ (०.९१)	७ (६.३६)	८ (७.२७)	१६ (१४.५४)	१३ (११.८२)	११ (१०.००)	१५ (१३.६४)	१० (९.०९)	११० (१.७७)	६१९७
कक्षा १० भएको संस्थागत विद्यालय सङ्ख्या	१ (११.११)	०	०	०	०	०	७ (७७.७८)	१ (११.११)	०	०	०	९ (०.२९)	३०६४
सबै प्रकारको माध्यमिक तहमा विद्यार्थी सङ्ख्या (कक्षा ९-१०), २०१७-०१८	११२७ (८.७४)	६७७ (५.२५)	१२५६ (९.७४)	१०१ (०.७८)	४४१ (३.४२)	१०४४ (८.१०)	२८६२ (२२.२०)	१८६६ (१४.४७)	११८० (९.१५)	११९२ (९.२४)	११४८ (८.९०)	१२८९४ (१.३३)	९७ ०७२०
माध्यमिक विद्यालयमा खुद भर्ना दर (कक्षा ९-१२)	४२	४२	४३	४४	४४	४३	४३	४३	४३	४३	४२	४३	४४
सबै प्रकारको माध्यमिक विद्यालयमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात (कक्षा ९-१२)	३२४	११९	१६१	६०	८०	१४१	७६६	१५१	१०४	११८	१४८	१५४	२०८
सबै प्रकारको सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात (कक्षा ९-१२)	३१८	१३१	१७३	१४	६०	१४६	५३१९	१७१	११२	१३२	१६९	१९०	१९३
सामुदायिक माध्यमिक तहमा शिक्षक सङ्ख्या (कक्षा ९-१०)	३१ (६.४४)	२८ (५.८२)	६१ (१२.६८)	४ (०.८३)	१३ (२.७०)	५० (१०.३९)	८१ (१६.८४)	७९ (१६.४२)	४४ (९.१५)	६२ (१२.८९)	२८ (५.८२)	४८१ (१.८०)	२६६७८
सामुदायिक माध्यमिक तहमा शिक्षक सङ्ख्या (कक्षा ११-१२)	२४ (६.७२)	१८ (५.०४)	४७ (१३.१६)	०	०	४८ (१३.४४)	७३ (२०.४५)	७० (१९.६१)	२४ (६.७२)	३८ (१०.६४)	१५ (४.२०)	३५७ (२.१९)	१६७६३
माध्यमिक तहमा शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात (माध्यमिक र उच्च माध्यमिक)	४७ र १९०	३६ र १०५	३० र ५५	२५ र ०	८८ र ०	४० र ८८	३९ र १३७	३८ र ६९	३३ र ६	२४ र ६१	५२ र ६८	३७ र ८६	४० र ७३
माध्यमिक तहको कक्षोन्नति दर (कक्षा ९-१०), २०१७-०१८	९१	९१	९३	९५	९५	९३	९३	९५	९४	९४	९१	९३	९३
माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा दोहोऱ्याउने दर (कक्षा ९-१०), २०१७-०१८	२.५	२.६	२.६	२.७	२.७	२.६	२.६	२.७	२.७	२.७	२.६	२.६	२.९
माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा छाड्ने दर (कक्षा ९-१०, २०१७-०१८)	६.९	६.०	४.८	२.६	१.९	४.६	४.७	२.७	२.८	३.२	६	४.२	३.७

नोट : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले प्रतिशत देखाउँछ । स्रोत :Flash I Report 2074 (2017 - 018), शिक्षा विभाग

मुस्ताङ

मुस्ताङ जिल्ला गण्डकी प्रदेश ४ मा रहेको ११ जिल्लामध्ये एक हो । नक्सा क २ मा यस जिल्लाको स्थिति देखाइएको छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम जोमसोम हो । यस जिल्लाको क्षेत्रफल ३,५७३ वर्ग किलोमिटर छ । मुस्ताङमा ५ वटा गाउँपालिका छन् । महत्वपूर्ण रूपमा प्रसिद्ध मुक्तिनाथको मन्दिर यसै जिल्लामा रहेको छ ।

मुस्ताङ जिल्लाको जनसङ्ख्या १३,४५२ छ । जसमा पुरुषको सङ्ख्या ७,०९३ (५३%) र महिलाको सङ्ख्या ६,३५९ (४७%) रहेको छ । घरघुरी सङ्ख्या ३,३५४ भएको यस जिल्लामा जनधनत्व ४ रहेको छ (National Planning Commission, 2012) । उक्त जनगणना अनुसार मुस्ताङ जिल्लामा ५ वर्षभन्दा माथिका १२,५८८ जनसङ्ख्या मध्ये ८,३३४ साक्षर छन् ।

यस जिल्लामा जम्मा ५६ प्रारम्भिक बालविकास र पूर्वप्राथमिक कक्षाहरू छन् (Department of Education, 2074) । यसमध्ये ४९ (८७%) सामुदायिक तथा विद्यालयमा आधारित प्रारम्भिक बालविकास र पूर्वप्राथमिक कक्षाहरू र ७ (१३%) संस्थागतमा पर्दछन् । यस जिल्लामा जम्मा ६९ विद्यालयहरू छन् । यसमध्ये ६० (८७%) सामुदायिक र ९ (१३%) संस्थागत विद्यालय हुन् ।

तालिका १ मा मुस्ताङ जिल्ला र यसअन्तर्गतका पालिकाहरूको विस्तृत शैक्षिक स्थितिको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । Flash I Report २०७४ अनुसार नेपालमा कक्षा १० भएका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयको सङ्ख्या ६,१९७ छ । त्यसमध्ये ७ वटा अर्थात् ०.११% विद्यालय मात्र मुस्ताङ जिल्लामा रहेको छ । यसरी नै सबै प्रकारको माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा ९,७०,७२० विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । त्यसमध्ये ३५९ अर्थात ०.०४% विद्यार्थी यस जिल्लामा रहेका छन् । यस जिल्लामा माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा खुद भर्ना दर ३३% छ, जुन राष्ट्रिय भर्ना दर भन्दा ११% र नेपाल सरकारको मापदण्ड अनुसार ७% ले कम छ । शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा ७ छ र उच्च माध्यमिक तहमा ७८ छ । राष्ट्रिय स्तरको तुलनामा माध्यमिक तहमा उक्त दर ३७% ले कम छ भने उच्च माध्यमिक तहमा १५% ले बढी छ । यस जिल्लाको माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा कक्षा दोहोर्‍याउने दर २.४% छ, जुन राष्ट्रिय स्तरको तुलनामा ०.५% ले कम छ । यस जिल्लाको माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा विद्यालय छाड्ने दर २.७% छ, जुन राष्ट्रिय स्तरको तुलनामा १% ले कम छ । सन २०१५ मा गरिएको कक्षा ५ को NASA को नतिजा अनुसार मुस्ताङमा गणित, नेपाली र अंग्रेजीको मध्यमान क्रमश : ६०.१, ५८.७ र ४१.८ रहेको छ ।

तालिका क २ : मुस्ताङ जिल्ला र त्यस अन्तर्गतका पालिकाहरूको शैक्षिक स्थिति

शैक्षिक सूचकहरू	बाह्रगाँउ गापा	दालोमे गापा	घरपझोङ गापा	लोमन्थाङ गापा	थासाङ गापा	मुस्ताङ जम्मा	नेपाल जम्मा
सबै प्रकारको सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय सङ्ख्या (कक्षा १-१० र कक्षा १-१२ सम्म दुबै गरी)	१ (१२.५)	०	३ (३७.५)	१ (१२.५)	३ (३७.५)	८ (०.०८)	९४४७
कक्षा १० भएको सामुदायिक विद्यालय सङ्ख्या	१ (१४.२८)	०	२ (२८.५७)	१ (१४.२८)	३ (४२.८५)	७ (०.११)	६१९७
कक्षा १० भएको संस्थागत विद्यालय सङ्ख्या	०	०	१	०	०	१	३०६४

सबै प्रकारको सामुदायिक माध्यमिक तहमा विद्यार्थी सङ्ख्या (कक्षा ९ - १०)	२३ (६.४१)	०	१५४ (४२.९०)	२५ (६.९६)	१५७ (४३.७३)	३५९ (०.०४)	९७ ०७२०
माध्यमिक विद्यालयमा खुद भर्ना दर (कक्षा ९-१२)	३३	३३	३३	३३	३३	३३	४४
सबै प्रकारको माध्यमिक विद्यालयमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात	३०	२७	३७	२९	६५	३८	२०८
सबै प्रकारको सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात	८	०	२३२	४१	०	८७	१९३
सामुदायिक माध्यमिक तहमा शिक्षक सङ्ख्या (कक्षा ९-१०)	६ (१२.७६)	०	१५ (३१.९१)	७ (१४.८९)	१९ (४०.४२)	४७ (०.१८)	२६६७८
सामुदायिक माध्यमिक तहमा शिक्षक सङ्ख्या (कक्षा ११-१२)	०	०	६ (५०)	०	६ (५०)	१२ (०.७१)	१६७६३
माध्यमिक तहमा शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात (माध्यमिक र उच्च माध्यमिक)	४ र ०	० र ०	७ र १३६	४ र ०	९ र ५३	७ र ७८	४० र ७३
माध्यमिक तहको कक्षोन्नति दर (२०१७-०१८)	९५	९४	९५	९५	९५	९५	९३
माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा दोहोऱ्याउने दर (कक्षा ९-१०), २०१७-०१८	२.४	२.४	२.४	२.४	२.५	२.४	२.९
माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा छाड्ने दर (कक्षा ९-१०, २०१७-०१८)	२.०	३.९	२.९	२.३	२.२	२.७	३.७

नोट : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले प्रतिशत देखाउँछ । स्रोत : Flash I Report 2074 (2017 - 018), शिक्षा विभाग

रूपन्देही

रूपन्देही जिल्ला प्रदेश ५ मा रहेको १२ जिल्लामध्ये एक हो । यस जिल्लाको सदरमुकाम सिद्धार्थनगर नगरपालिका हो । यस जिल्लाको क्षेत्रफल १,३६० वर्ग किलोमिटर छ । ६ वटा नगरपालिका भएको यस जिल्लामा १० वटा गाउँपालिका छन् । महत्वपूर्ण रूपमा गौतम बुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनी यसै जिल्लामा रहेको छ ।

नक्शा क ३ : गण्डकी प्रदेश (प्रदेश ४) मा रूपन्देहीको स्थिति

रूपन्देही जिल्लाको जनसङ्ख्या ८,८०,१९६ छ । जसमा पुरुषको सङ्ख्या ४,३२,१९३ (४९%) र महिलाको सङ्ख्या ४,४८,००३ (५१%) रहेको छ । घरघुरी सङ्ख्या १,६३,९१६ भएको यस जिल्लामा जनधनत्व ६४७ रहेको छ (National Planning Commission, 2012) । उक्त जनगणनाअनुसार रूपन्देही जिल्लामा ५ वर्षभन्दा माथिका ८,००,४३० जनसङ्ख्या मध्ये ५,५८,५६६ साक्षर छन् ।

यस जिल्लामा जम्मा ८१८ प्रारम्भिक बालविकास र पूर्वप्राथमिक कक्षाहरू छन् (Department of Education, 2074) । त्यसमध्ये ६९५ (८४.९६%) सामुदायिक तथा विद्यालयमा आधारित प्रारम्भिक बालविकास र पूर्वप्राथमिक कक्षाहरू हुन् भने १२३ (१५.०४%) संस्थागतमा हुन् । यस जिल्लामा जम्मा ७३० विद्यालयहरू छन् । यसमध्ये ४९१ (६७%) सामुदायिक र २३९ (३३%) संस्थागत विद्यालय हुन् ।

तालिका १ मा रूपन्देही जिल्ला र यसअन्तर्गतका पालिकाहरूको विस्तृत शैक्षिक स्थितिको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ । Flash I Report २०७४ अनुसार नेपालमा कक्षा १० भएका सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयको सङ्ख्या ६,१९७ छ । त्यसमध्ये १४३ वटा अर्थात २.३१% विद्यालय मात्र रूपन्देही जिल्लामा रहेको छ । यसरी नै सबै प्रकारको माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा ९,७०,७२० विद्यार्थी अध्ययनरत छन् । त्यसमध्ये ३२,३३५ अर्थात ३.३३% विद्यार्थी यस जिल्लामा रहेका छन् । यस जिल्लामा माध्यमिक तहमा खुद भर्ना दर (कक्षा ९ र १०)मा ४२% छ, जुन राष्ट्रिय भर्ना दर भन्दा २% कम छ भने नेपाल सरकारको मापदण्डअनुसार २% ले बढी छ । शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा ४७ छ र उच्च माध्यमिक तहमा ९५ छ । राष्ट्रिय स्तरको तुलनामा माध्यमिक तहमा उक्त दर ७% ले बढी छ भने उच्च माध्यमिक तहमा २२% ले बढी छ । यस जिल्लाको माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा कक्षा दोहोऱ्याउने दर ३.१% छ, जुन राष्ट्रिय स्तरको तुलनामा ०.२% ले बढी छ । यस जिल्लाको माध्यमिक तह (कक्षा ९ र १०) मा विद्यालय छाड्ने दर ३% छ, जुन राष्ट्रिय स्तरको तुलनामा ०.७% ले बढी छ । सन २०१३ मा गरिएको कक्षा ५ को NASA को नतिजा अनुसार रूपन्देहीमा गणित र नेपालीको मध्यमान क्रमश : २८ र ४१ रहेको छ । यसरी नै विज्ञानमा मध्यमान ३५ रहेको छ ।

तालिका क ३ : रूपन्देही जिल्ला र यस अन्तर्गतका पालिकाहरूको शैक्षिक स्थिति

शैक्षिक सूचकहरू	बुटवल उमनपा	देवदह नपा	गैडहवा गापा	कंचन गापा	कोहटीमाई गापा	लुम्बिनी साँ.नपा	मर्चवारि गापा	मायादेवी गापा	ओम सतिया गापा	रोहिणी गापा	सैनामैना नपा	सम्मरिमाई गापा	सिद्धार्थनगर नपा	सियारि गापा	सुद्धोधन गापा	तिलोत्तमा गापा	रूपन्देही जिल्ला	नेपाल
सबै प्रकारको सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय सङ्ख्या (कक्षा १-१२)	७० (२४.३९)	२६ (९.०६)	११ (३.८३)	१५ (५.२३)	४ (१.३९)	१० (३.४८)	२ (०.७०)	१२ (४.१८)	५ (१.७४)	८ (२.७९)	२२ (७.६६)	१ (०.३५)	२९ (१०.१०)	१२ (४.१८)	११ (३.८३)	४९ (१७.०७)	२८७ (३.०४)	९४४७
कक्षा १० भएको सामुदायिक विद्यालय सङ्ख्या	२३ (१६.०८)	१४ (९.७९)	१० (६.९९)	९ (६.२९)	२ (१.४०)	९ (६.२९)	२ (१.४०)	७ (४.८९)	३ (२.१०)	६ (४.१९)	१३ (९.०९)	१ (०.७०)	११ (७.६९)	६ (४.१९)	६ (४.१९)	१९ (१३.२९)	१४३ (२.३१)	६१९७
कक्षा १० भएको संस्थागत विद्यालय सङ्ख्या	४६ (३४.८५)	९ (६.८२)	०	६ (४.५४)	०	०	०	३ (२.२७)	२ (१.५१)	२ (१.५१)	९ (६.८२)	०	१८ (१३.६४)	४ (३.०३)	५ (३.७९)	२८ (२१.२१)	१३२ (४.३१)	३०६४
सबै प्रकारको सामुदायिक माध्यमिक तहमा विद्यार्थी सङ्ख्या (कक्षा ९-१०)	६४४९ (१९.९४)	२५११ (७.७६)	१३७७ (४.२६)	१७७३ (५.४८)	९५६ (२.६५)	१६९३ (४.३१)	११२० (३.४६)	१०७६ (३.३३)	५४७ (१.६९)	९५४ (२.९५)	२६८८ (८.३१)	४६७ (१.४४)	३०४६ (९.४२)	१३५० (४.१७)	१३६३ (४.२१)	४९६५ (१३.३५)	३२३३५ (३.३३)	९७ ०७२०
माध्यमिक विद्यालयमा खुद भर्ना दर (कक्षा ९-१२)	४१	४१	४२	४२	४३	४१	४२	४३	४२	४२	४१	४३	४१	४१	४१	४२	४२	४४
सबै प्रकारको माध्यमिक विद्यालयमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात (कक्षा १-१२)	९३५९	३८१	१२१	९७	१२७	९७	१२७	२४२	९	२१०	९२	२२	३२७	१८७	२७८३	१६८३	१९५	२०८
सबै प्रकारको सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात (कक्षा १-१२)	३०४४	२१८	१८९	११३	१३२	१५८	१७०	२८१	१९	२६१	१८६	५८	१६६	२४९	१७७९	६५३	२०७	१९३
सामुदायिक माध्यमिक तहमा शिक्षक सङ्ख्या (कक्षा ९-१०)	१३२ (२१.८५)	४७ (७.७८)	२८ (४.६३)	४५ (७.४५)	१३ (२.१५)	२९ (४.८०)	८ (१.३२)	१७ (२.८१)	१३ (२.१५)	२१ (३.४८)	५० (८.२८)	१२ (१.९९)	४० (६.६२)	३३ (५.४६)	२३ (३.८१)	९३ (१५.५०)	६०४ (२.२६)	२६६७८
सामुदायिक माध्यमिक तहमा शिक्षक सङ्ख्या (कक्षा ११-१२)	१९३ (३८.१४)	४५ (८.८९)	६ (१.१८)	५२ (१०.२८)	६ (१.१८)	६ (१.१८)	३ (०.५९)	१२ (२.३७)	०	६ (१.१८)	१३ (२.५७)	६ (१.१८)	३५ (६.९२)	२४ (४.७४)	१७ (३.३६)	८२ (१६.२०)	५०६ (३.०२)	१६७६३
स्वीकृत शिक्षक पदको आधारमा सामुदायिक माध्यमिक तहमा शिक्षक-	३९ र १५१	५२ र ४९	७९ र २२०	४२ र २६	९७ र २२०	७० र ७५	१८७ र १०२	५९ र ३३	२९ र ०	४४ र ३६४	५० र १७६	४७ र ८६	२९ र ३६	४६ र ५७	५० र १९३	३२ र १६	४७ र ९५	४० र ७३

विद्यार्थी अनुपात (माध्यमिक र उच्च माध्यमिक)																		
माध्यमिक तहको कक्षोन्नति दर (कक्षा ९-१०)	९१	९२	९३	९५	९६	९३	९३	९६	९५	९४	९३	९७	९३	९३	९३	९४	९४	९३
माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा दोहोऱ्याउने दर (कक्षा ९-१०), २०१७-०१८	३	३	३.१	३.१	३.२	३.१	३.१	३.२	३.१	३.१	३.१	३.२	३.१	३.१	३.१	३.१	३.१	२.९
माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा छाड्ने दर (कक्षा ९-१०, २०१७-०१८)	५.७	४.७	३.६	१.४	०.६	३.९	३.५	१.०	१.७	३.०	४.४	०.०	३.७	३.९	४.३	३.१	३	३.७

नोट : कोष्ठभित्रको सङ्ख्याले प्रतिशत देखाउँछ । स्रोत : Flash I Report 2074 (2017 - 018), शिक्षा विभाग

अनुसूची ख

NASA प्रतिवेदनअनुसार कक्षा ५ र ८ मा नेपाली, गणित र विज्ञानमा उपलब्धि स्तर

क्र.सं	जिल्ला	मध्यमान			
		गणित	नेपाली	अंग्रेजी	विज्ञान
१.	गोरखा	-	-	-	-
२.	मुस्ताङ (२०१५) कक्षा ५	६०.१	५८.७	४१.८	-
३.	रूपन्देही (२०१३) कक्षा ८	२८	४१	-	३५

नोट : २०१३ र २०१५ मा भएको NASA अध्ययनमा गोरखा जिल्ला समावेश नभएको

अनुसूची ग १

क्षेत्रगत, उपक्षेत्रगत रूपमा जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क र मध्यमान (Mean) तथा भारित मध्यमान र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको प्राप्ताङ्कको विवरण

जिल्ला: गोरखा

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
१	३८०५१	सिंजाली मा.वि.	२३	१४	८	**१३.८९**	१२	१३	११	४०	१५	**१९.७८**	३	१०	४	३	**१७.७८**	**३**	**५४.४५**	**सामान्य**
२	३८००३	शक्ति मा.वि.	२८	१९	९	**१७.२८**	१५	१६	९	२८	११	**१७.१७**	९	३	३	४	**१६.८९**	**५**	**५६.३५**	**सामान्य**
३	३८००९	चन्द्रोदय मा.वि.	२२	१८	५	**१३.८९**	२४	१७	६	४१	१७	**२२.८३**	९	११	४	४	**२४.८९**	**१**	**६२.६**	**सामान्य**
४	३८०५५	शान्ति मा.वि.	२६	१६	९	**१५.७४**	१४	१२	१०	३१	१४	**१७.६१**	१४	६	३	४	**२४**	**२**	**५९.३५**	**सामान्य**
५	३८०८१	केरौजा मा.वि.	२६	१५	७	**१४.८१**	१२	८	२	२२	१३	**१२.३९**	४	१२	४	४	**२१.३३**	**४**	**५२.५४**	**सामान्य**
६	३८०४०	मिरकोट मा.वि.	२५	१८	४	**१४.५१**	१७	९	९	४०	९	**१८.२६**	५	१०	४	४	**२०.४४**	**२**	**५५.२१**	**सामान्य**
७	३८१०६	कृष्णज्योती मा.वि.	१७	१३	७	**११.४२**	७	१०	४	२५	९	**११.९६**	४	११	४	४	**२०.४४**	**२**	**४५.८२**	**सामान्य**
८	३८०१६	ज्ञान ज्योती मा.वि.	३२	१९	८	**१८.२१**	१९	१८	१३	४१	१५	**२३.०४**	१०	११	५	५	**२७.५६**	**३**	**७१.८१**	**मध्यम**
९	३८०९०	अन्तरज्योती मा.वि.	२४	१३	७	**१३.५८**	१४	१२	६	३४	१४	**१७.३९**	५	१३	५	५	**२४.८९**	**२**	**५७.८६**	**सामान्य**
१०	३८०८५	धर्मावती मा.वि.	१६	१४	५	**१०.८**	९	६	७	२८	७	**१२.३९**	६	५	३	४	**१६**	**२**	**४१.१९**	**सामान्य**
११	३८०७८	धारापानी मा.वि.	१६	१४	५	**१०.८**	८	८	२	२९	१८	**१४.१३**	६	१०	४	४	**२१.३३**	**१**	**४७.२७**	**सामान्य**
१२	३८०९७	मन्जुश्री मा.वि.	२२	१२	२	**११.११**	८	७	२	२३	१०	**१०.८७**	३	१०	४	४	**१८.६७**	**२**	**४२.६५**	**सामान्य**
१३	३८०७९	गणेश मा.वि.	२२	१४	७	**१३.२७**	५	१०	१	२६	९	**११.०९**	३	५	४	४	**१४.२२**	**२**	**४०.५८**	**सामान्य**
१४	३८०४२	हिमालय मा.वि.	२३	१५	८	**१४.२**	१२	१५	३	४३	१३	**१८.७**	२	६	६	४	**१६**	**४**	**५२.८९**	**सामान्य**
१५	३८०९८	सातकन्या देवी	१८	१४	७	**१२.०४**	८	११	७	२८	१०	**१३.९१**	७	१३	४	४	**२४.८९**	**१**	**५१.८४**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
		मा.वि.																		
१६	३८०४५	विन्द्रावती मा.वि.	२४	१७	९	**१५.४३**	१५	१८	९	३४	१३	**१९.३५**	५	९	५	४	**२०.४४**	**३**	**५८.२२**	**सामान्य**
१७	३८१००	दुर्गा मा.वि.	२५	१२	६	**१३.२७**	१२	९	०	४०	१३	**१६.०९**	८	११	६	४	**२५.७८**	**३**	**५८.१४**	**सामान्य**
१८	३८०९४	हिमालय मा.वि.	१८	१६	८	**१२.९६**	१६	१३	१५	३६	१६	**२०.८७**	८	१३	४	४	**२५.७८**	**२**	**६१.६१**	**सामान्य**
१९	३८०८०	जीवन ज्योती मा.वि.	१७	१५	७	**१२.०४**	२२	१४	१२	३५	१६	**२१.५२**	१६	१३	४	४	**३२.८९**	**१**	**६७.४५**	**सामान्य**
२०	३८०३९	भवानी मा.वि.	२९	१६	८	**१६.३६**	१७	९	९	३३	१३	**१७.६१**	६	११	४	४	**२२.२२**	**५**	**६१.१९**	**सामान्य**
२१		धर्मोदय मा.वि.	२८	१५	९	**१६.०५**	१६	११	१२	२७	५	**१५.४३**	१४	१२	४	५	**३१.११**	**१**	**६३.६**	**सामान्य**
२२	३८०४१	जलकन्या मा.वि.	२६	१६	८	**१५.४३**	१३	१४	८	४४	१४	**२०.२२**	७	९	६	५	**२४**	**१**	**६०.६५**	**सामान्य**
२३	३८०२७	जनज्योती मा.वि.	२४	१५	१०	**१५.१२**	५	७	८	३३	१४	**१४.५७**	६	१०	४	४	**२१.३३**	**२**	**५३.०२**	**सामान्य**
२४	३८०१३	जनता मा.वि.	२३	१६	७	**१४.२**	१३	१०	११	२४	१०	**१४.७८**	९	९	५	४	**२४**	**५**	**५७.९८**	**सामान्य**
२५	३८१०३	दीर्घेश्वर मा.वि.	२६	१३	७	**१४.२**	१४	१५	९	३७	१३	**१९.१३**	१०	१२	४	३	**२५.७८**	**२**	**६१.११**	**सामान्य**
२६	३८०५६	भिmम्रेक महिपते मा.वि.	१४	११	३	**८.६४**	४	८	१	२६	६	**९.७८**	६	५	३	२	**१४.२२**	**२**	**३४.६५**	**कमजोर**
२७	३८०५०	सिद्धदेवी मा.वि.	१३	१३	८	**१०.४९**	९	१०	३	३०	१२	**१३.९१**	६	११	३	४	**२१.३३**	**१**	**४६.७४**	**सामान्य**
२८	३८१०८	सूर्योदय मा.वि.	२१	१२	८	**१२.६५**	९	१२	३	२९	१३	**१४.३५**	१२	१०	४	४	**२६.६७**	**१**	**५४.६७**	**सामान्य**
२९	३८०७७	माझथर मा.वि.	२७	१२	८	**१४.५१**	१४	११	०	४१	१४	**१७.३९**	६	७	४	४	**१८.६७**	**५**	**५५.५६**	**सामान्य**
३०	३८०५८	प्रभात मा.वि.	१६	१२	६	**१०.४९**	११	९	९	१८	१३	**१३.०४**	८	१०	४	४	**२३.११**	**२**	**४८.६५**	**सामान्य**
३१	३८०२९	भगवती हिमालय मा.वि.	२८	१५	४	**१४.५१**	१६	१४	१२	४३	१४	**२१.५२**	१३	१०	३	४	**२६.६७**	**२**	**६४.६९**	**सामान्य**
३२	३८०९६	हिमाली मा.वि.	२१	१४	९	**१३.५८**	६	७	१२	२७	११	**१३.७**	१७	४	४	४	**२५.७८**	**१**	**५४.०५**	**सामान्य**
३३	३८०३३	महेन्द्र मा.वि.	२९	१७	९	**१६.९८**	२४	१६	१७	४३	१२	**२४.३५**	५	१०	२	४	**१८.६७**	**५**	**६४.९९**	**सामान्य**
३४	३८०२६	सरस्वती मा.वि.	३७	१६	११	**१९.७५**	२३	१५	२०	४८	१६	**२६.५२**	१०	१३	४	५	**२८.४४**	**५**	**७९.७२**	**मध्यम**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
३५	३८०२८	अन्नपूर्ण मा.वि.	१८	१४	६	**११.७३**	१६	१४	१४	३५	१०	**१९.३५**	८	११	४	४	**२४**	**३**	**५८.०८**	**सामान्य**
३६	३८०५४	सरस्वती मा.वि.	२६	१६	४	**१४.२**	११	६	८	२९	९	**१३.७**	२	५	४	४	**१३.३३**	**१**	**४२.२३**	**सामान्य**
३७	३८००२	मण्डली मा.वि.	३६	१६	९	**१८.८३**	२८	१८	२०	४७	१७	**२८.२६**	४	११	४	४	**२०.४४**	**३**	**७०.५३**	**मध्यम**
३८	३८०२४	महेन्द्र लिला मा.वि.	३४	१९	९	**१९.१४**	२५	१७	१८	५०	१५	**२७.१७**	७	१०	६	५	**२४.८९**	**३**	**७४.२**	**मध्यम**
३९	३८०१९	बिन्ध्यबासिनी मा.वि.	१७	१८	३	**११.७३**	११	१०	३	२०	११	**११.९६**	४	७	४	४	**१६.८९**	**२**	**४२.५७**	**सामान्य**
४०	३८०४६	दरबार मा.वि.	१६	१६	६	**११.७३**	१०	१०	५	३२	१३	**१५.२२**	७	७	४	४	**१९.५६**	**२**	**४८.५**	**सामान्य**
४१	३८०९२	मदने डाँडा मा.वि.	२५	१५	६	**१४.२**	१८	१५	९	३७	१२	**१९.७८**	९	१२	४	५	**२६.६७**	**२**	**६२.६५**	**सामान्य**
४२	३८०३६	चतुर्माला मा.वि.	२०	१९	६	**१३.८९**	२१	१७	१४	३२	१७	**२१.९६**	१३	१३	३	४	**२९.३३**	**२**	**६७.१८**	**सामान्य**
४३	३८०१५	परोपकार आदर्श मा.वि.	३७	१८	५	**१८.५२**	२६	१५	१४	४३	१८	**२५.२२**	७	१३	६	५	**२७.५६**	**२**	**७३.२९**	**मध्यम**
४४	३८०७२	बुद्ध मा.वि.	२४	१४	७	**१३.८९**	११	६	२	२१	१३	**११.५२**	४	११	३	४	**१९.५६**	**३**	**४७.९७**	**सामान्य**
४५	३८०१७	आहाल भन्ज्यांग मा.वि.	२३	१३	५	**१२.६५**	८	८	३	२७	९	**११.९६**	९	९	४	४	**२३.११**	**१**	**४८.७२**	**सामान्य**
४६	३८०८६	पाटनदेवी मा.वि.	२८	१७	८	**१६.३६**	१९	१६	८	३८	१७	**२१.३**	१४	१०	५	५	**३०.२२**	**१**	**६८.८८**	**सामान्य**
४७	३८१०१	रजगरे मा.वि.	२०	१२	५	**११.४२**	१८	१०	६	२४	१२	**१५.२२**	७	१०	४	६	**२४**	**३**	**५३.६४**	**सामान्य**
४८	३८०३०	महेन्द्र ज्योती मा.वि.	३५	१८	७	**१८.५२**	२१	१४	१६	३६	१६	**२२.३९**	५	९	४	४	**१९.५६**	**५**	**६५.४७**	**सामान्य**
४९		प्रभात किरण मा.वि.	१८	१६	९	**१३.२७**	३	६	३	२५	१२	**१०.६५**	९	१३	४	४	**२६.६७**	**१**	**५१.५९**	**सामान्य**
५०	३८००४	बिजया भवानी मा.वि.	२६	१२	६	**१३.५८**	११	१०	२	३२	१४	**१५**	११	१०	३	४	**२४.८९**	**२**	**५५.४७**	**सामान्य**
५१	३८११९	अलैंचे मा.वि.	१५	१५	४	**१०.४९**	१०	८	२	३१	९	**१३.०४**	५	७	४	४	**१७.७८**	**१**	**४२.३२**	**सामान्य**
५२	३८०८३	नवज्योती मा.वि.	२४	१२	४	**१२.३५**	११	१२	५	२९	१४	**१५.४३**	८	७	४	४	**२०.४४**	**१**	**४९.२२**	**सामान्य**
५३	३८०३४	संसारी महेन्द्र मा.वि.	१६	१४	५	**१०.८**	७	७	९	२५	१२	**१३.०४**	८	१३	४	४	**२५.७८**	**२**	**५१.६२**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	**विद्यालय कोड**	**विद्यालयको नाम**	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
५४	३८००८	जीवन ज्योती मा.वि.	२५	१७	२	**१३.५८**	१३	७	११	१९	१५	**१४.१३**	२	१०	४	४	**१७.७८**	**५**	**५०.४९**	**सामान्य**
५५	३८०३८	महालक्ष्मी मा.वि.	२४	१५	५	**१३.५८**	८	७	२	२५	६	**१०.४३**	६	४	४	४	**१६**	**४**	**४४.०२**	**सामान्य**
५६	३८०६१	चित्रे पोखरी मा.वि.	१८	१५	४	**११.४२**	६	५	३	२९	१०	**११.५२**	११	१३	४	५	**२९.३३**	**१**	**५३.२७**	**सामान्य**
५७	३८०३७	महेन्द्र शक्ति मा.वि.	२८	१३	६	**१४.५१**	१२	९	१०	३२	१३	**१६.५२**	१३	१२	३	४	**२८.४४**	**१**	**६०.४७**	**सामान्य**
५८	३८०१८	भवानी मा.वि.	२६	१७	८	**१५.७४**	२२	९	१०	२६	८	**१६.३**	५	१२	४	४	**२२.२२**	**५**	**५९.२७**	**सामान्य**
५९	३८०३१	हिमालय मा.वि.	२२	१४	३	**१२.०४**	७	७	१	३१	११	**१२.३९**	७	८	४	४	**२०.४४**	**५**	**४९.८७**	**सामान्य**
६०	३८०२२	संस्कृत मा.वि.	३४	१६	८	**१७.९**	१०	१२	८	३८	१५	**१८.०४**	१२	११	४	३	**२६.६७**	**१**	**६३.६१**	**सामान्य**
६१	३८००६	सहिद स्मृती मा.वि.	२०	१५	७	**१२.९६**	१०	९	७	३२	१२	**१५.२२**	९	१०	४	४	**२४**	**३**	**५५.१८**	**सामान्य**
६२	३८०८२	इन्द्रकन्या मा.वि.	२४	१६	८	**१४.८१**	३	११	१	२३	९	**१०.२२**	११	११	४	४	**२६.६७**	**१**	**५२.७**	**सामान्य**
६३	३८०२१	सरस्वती मा.वि.	१९	१८	११	**१४.८१**	२३	१७	१०	४१	१३	**२२.६१**	५	११	५	५	**२३.११**	**४**	**६४.५३**	**सामान्य**
६४	३८०४९	जागेश्वर मा.वि.	२३	१८	६	**१४.५१**	१४	१७	१०	३३	१५	**१९.३५**	१२	१०	५	४	**२७.५६**	**२**	**६३.४१**	**सामान्य**
६५	३८०३२	भैरवाश्रम मा.वि.	३४	१३	६	**१६.३६**	१३	१५	१७	४४	१४	**२२.३९**	७	९	४	४	**२१.३३**	**३**	**६३.०८**	**सामान्य**
६६	३८०६०	शारदा मा.वि.	२७	१६	५	**१४.८१**	१७	१४	४	२९	८	**१५.६५**	७	८	४	४	**२०.४४**	**१**	**५१.९१**	**सामान्य**
६७	३८०४३	रत्नेश्वर मा.वि.	२६	१४	६	**१४.२**	७	१३	४	३०	११	**१४.१३**	१०	१२	४	५	**२७.५६**	**२**	**५७.८८**	**सामान्य**
६८	३८११०	कालरात्री मा.वि.	१३	१३	१०	**११.११**	८	६	१०	३१	६	**१३.२६**	५	५	३	४	**१५.११**	**१**	**४०.४८**	**सामान्य**
६९	३८०२०	सूर्यज्योती मा.वि.	२९	१८	९	**१७.२८**	२१	१३	१०	३८	१५	**२१.०९**	८	११	५	४	**२४.८९**	**२**	**६५.२६**	**सामान्य**
७०	३८०६३	शैलपुत्री मा.वि.	१९	१५	६	**१२.३५**	६	१३	८	३७	१२	**१६.५२**	८	१३	४	४	**२५.७८**	**३**	**५७.६५**	**सामान्य**
७१	३८०१४	दुल्लभ मा.वि.	३३	१८	९	**१८.५२**	१९	१७	१३	३३	१५	**२१.०९**	९	६	४	४	**२०.४४**	**२**	**६२.०५**	**सामान्य**
७२	३८००५	जनशक्ति मा.वि.	३४	१६	५	**१६.९८**	१२	१४	१४	४४	१८	**२२.१७**	१३	११	४	५	**२९.३३**	**२**	**७०.४८**	**मध्यम**
७३	३८१०७	मनकामना बहिरा आवासिय मा.वि.	३६	१४	२	**१६.०५**	२१	१२	११	४४	१७	**२२.८३**	१०	१२	४	४	**२६.६७**	**१**	**६६.५४**	**सामान्य**
७४	३८०२३	ज्ञानमार्ग मा.वि.	३४	१३	९	**१७.२८**	१२	१३	९	३४	११	**१७.१७**	१०	१३	४	५	**२८.४४**	**५**	**६७.९**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	लगानी - २५ पूर्णाङ्क	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क	सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क	जम्मा	स्तर
७५	३८०७६	गण्डकी मा.वि.	१४	१०	६	**९.२६**	८	१०	९	२९	१४	**१५.२२**	१३	७	४	४	**२४.८९**	**२**	**५१.३७**	**सामान्य**
७६	३८०६६	नेपाने मा.वि.	१९	१४	२	**१०.८**	५	९	५	२३	७	**१०.६५**	०	८	२	२	**१०.६७**	**१**	**३३.१२**	**कमजोर**
७७	३८०५२	भगवती मा.वि.	२४	१४	८	**१४.२**	१२	८	३	२८	६	**१२.३९**	१३	८	४	३	**२४.८९**	**२**	**५३.४८**	**सामान्य**
७८		राम शाह मा.वि..	२२	१६	५	**१३.२७**	२०	८	११	३८	१२	**१९.३५**	६	११	४	४	**२२.२२**	**२**	**५६.८४**	**सामान्य**
७९	३८०१२	अमर ज्योती मा.वि.	२२	१८	३	**१३.२७**	११	११	१०	३०	९	**१५.४३**	६	१२	४	५	**२४**	**५**	**५७.७१**	**सामान्य**
८०	३८०६४	बक्रेश्वर मा.वि.	१९	१२	५	**११.११**	१४	८	८	३८	१३	**१७.६१**	१०	१२	३	२	**२४**	**१**	**५३.७२**	**सामान्य**
८१	३८०९९	माइकोट मा.वि.	२१	१६	६	**१३.२७**	१३	१३	११	३७	१४	**१९.१३**	९	१४	५	५	**२९.३३**	**२**	**६३.७४**	**सामान्य**
८२	३८०५७	नवजागृती चण्डी मा.वि.	२८	१८	११	**१७.५९**	२१	१५	१५	४५	१८	**२४.७८**	१२	१२	५	४	**२९.३३**	**५**	**७६.७१**	**मध्यम**
८३	३८००१	भिमोदय मा.वि.	२८	१५	९	**१६.०५**	९	९	८	२७	१४	**१४.५७**	४	९	४	४	**१८.६७**	**५**	**५४.२८**	**सामान्य**
८४	३८०९१	सिद्धार्थ मा.वि.	२२	१३	८	**१३.२७**	१७	१५	४	४६	१५	**२१.०९**	४	१०	६	५	**२२.२२**	**३**	**५९.५८**	**सामान्य**
८५	३८०५९	नवज्योती मा.वि.	२३	१६	८	**१४.५१**	२२	१५	१३	३७	१७	**२२.६१**	७	१२	४	४	**२४**	**२**	**६३.११**	**सामान्य**
८६	३८१०४	जलदेवी मा.वि.	२३	१७	२	**१२.९६**	१५	१२	९	३०	१३	**१७.१७**	१६	१०	४	३	**२९.३३**	**१**	**६०.४७**	**सामान्य**
८७	३८०९३	ताराचन्द्र मा.वि.	१६	१८	५	**१२.०४**	२१	१५	९	३६	१४	**२०.६५**	१५	११	३	४	**२९.३३**	**१**	**६३.०२**	**सामान्य**
८८	३८०७४	सिद्धकाली मा.वि.	२६	११	८	**१३.८९**	९	१०	५	३३	१६	**१५.८७**	८	७	४	४	**२०.४४**	**२**	**५२.२**	**सामान्य**
८९	३८०७१	मणिकाम देवी मा.वि.	२१	१५	६	**१२.९६**	१०	९	६	२६	११	**१३.४८**	८	११	४	४	**२४**	**४**	**५४.४४**	**सामान्य**
९०	३८०८४	धनशिरा मा.वि.	२१	१७	९	**१४.५१**	७	१०	७	१८	११	**११.५२**	१२	७	४	४	**२४**	**२**	**५२.०३**	**सामान्य**
९१	३८१०५	सिद्धस्थानी मा.वि.	२५	१६	७	**१४.८१**	१३	१६	८	३२	१२	**१७.६१**	१५	१३	५	३	**३२**	**१**	**६५.४२**	**सामान्य**
९२	३८०३५	महालक्ष्मी मा.वि.	३२	१८	६	**१७.२८**	२२	१३	१६	४१	११	**२२.३९**	८	१४	४	४	**२६.६७**	**५**	**७१.३४**	**मध्यम**
९३		प्रभा मा.वि.	२९	१६	९	**१६.६७**	२२	१८	१२	३९	१७	**२३.४८**	६	११	४	४	**२२.२२**	**१**	**६३.३७**	**सामान्य**
९४	३८०१०	हिमालय मा.वि.	३१	१२	१०	**१६.३६**	९	११	६	२४	१३	**१३.७**	१२	१०	४	४	**२६.६७**	**३**	**५९.७२**	**सामान्य**
९५		बालमन्दिर मा.वि.	३१	१९	६	**१७.२८**	२५	११	१५	४४	१५	**२३.९१**	५	९	४	४	**१९.५६**	**२**	**६२.७५**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
९६	३८०४४	रत्नराज्य मा.वि	३२	१४	७	**१६.३६**	१९	१२	१५	३५	१०	**१९.७८**	१०	१०	२	४	**२३.११**	**२**	**६१.२५**	**सामान्य**
९७	३८०८७	भगवती मा.वि.	२२	१६	६	**१३.५८**	१०	१३	२	२९	१५	**१५**	९	९	४	४	**२३.११**	**१**	**५२.६९**	**सामान्य**
९८	३८१२५	जलकुमारी मा.वि.	२२	१४	८	**१३.५८**	४	१०	१	३०	८	**११.५२**	४	१०	४	४	**१९.५६**	**१**	**४५.६६**	**सामान्य**
९९	३८०९५	ताङ्लीचोक मा.वि.	२९	१५	८	**१६.०५**	७	१०	५	२२	११	**११.९६**	७	१२	२	३	**२१.३३**	**२**	**५१.३४**	**सामान्य**
१००		जनकल्याण मा.वि.	३१	१५	८	**१६.६७**	२३	१८	११	४६	१७	**२५**	६	१३	४	४	**२४**	**१**	**६६.६७**	**सामान्य**
१०१	३८११५	सूर्योदय मा.वि.	२०	१५	८	**१३.२७**	१०	४	४	२५	५	**१०.४३**	५	६	४	४	**१६.८९**	**२**	**४२.६**	**सामान्य**
१०२	३८०८९	भद्रकाली मा.वि.	२७	१३	५	**१३.८९**	१०	११	९	२८	१३	**१५.४३**	६	९	४	४	**२०.४४**	**२**	**५१.७७**	**सामान्य**
१०३	३८११६	रत्नलक्ष्मी मा.वि.	३३	१९	४	**१७.२८**	२०	१८	१२	३४	६	**१९.५७**	१६	११	३	३	**२९.३३**	**१**	**६७.१८**	**सामान्य**
१०४	३८०६५	रामेश्वरी मा.वि.	२१	१८	६	**१३.८९**	१६	१६	११	३८	१५	**२०.८७**	७	१२	४	४	**२४**	**२**	**६०.७६**	**सामान्य**
१०५	३८००७	मनकामना मा.वि.	२५	१५	८	**१४.८१**	२७	१५	११	४५	११	**२३.७**	९	१२	४	३	**२४.८९**	**३**	**६६.४**	**सामान्य**
१०६	३८०६७	चम्पावती मा.वि.	१८	१४	५	**११.४२**	१६	१४	८	२९	११	**१६.९६**	१०	८	३	५	**२३.११**	**१**	**५२.४९**	**सामान्य**
१०७	३८०११	लक्ष्मी मा.वि.	१३	१४	४	**९.५७**	१०	७	८	३१	१०	**१४.३५**	२	६	४	४	**१४.२२**	**२**	**४०.१४**	**सामान्य**
१०८		त्रिवेणी मा.वि.	२५	१३	९	**१४.५१**	८	११	५	३०	१३	**१४.५७**	९	८	४	५	**२३.११**	**३**	**५५.१८**	**सामान्य**
१०९	३८११४	राष्ट्रिय मा.वि.	२०	१३	४	**११.४२**	७	३	३	२५	६	**९.५७**	३	४	४	४	**१३.३३**	**१**	**३५.३२**	**कमजोर**
११०	३८०६२	तारा मा.वि.	२९	१३	६	**१४.८१**	२३	१६	१४	३६	१२	**२१.९६**	६	८	३	३	**१७.७८**	**५**	**५९.५५**	**सामान्य**
१११	३८०४८	अकला मा.वि.	२८	१३	६	**१४.५१**	७	९	८	३३	१२	**१५**	४	१३	४	४	**२२.२२**	**५**	**५६.७३**	**सामान्य**
		जम्मा	२६८४	१६७४	७३३	**१५७१.३**	१५१४	१२८६	९१३	३६५०	१३७३	**१८९९.१३**	८८५	१०९४	४४३	४४९	**२५५२**	**२६५**	**६२८७.४३**	
		औसत	२४.१८	१५.०८	६.६	**१४.१६**	१३.६४	११.५९	८.२३	३२.८८	१२.३७	**१७.११**	७.९७	९.८६	३.९९	४.०५	**२२.९९**	**२.३९**	**५६.६४**	**सामान्य**

नोट : तालिका शीर्षक कोष्ठभित्रको क्र.स. ले क्रम सङ्ख्या, वि.सं. ले विद्यालय संख्या, पू. ले पूर्णाङ्क र वि. ले विद्यालय जनाउँदछ ।

चित्र (अनुसुची) ग१-क : क्षेत्रगत (लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धि र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या) रूपमा जिल्लाका विद्यालयहरूको औसत प्राप्तांक
जिल्ला : गोरखा

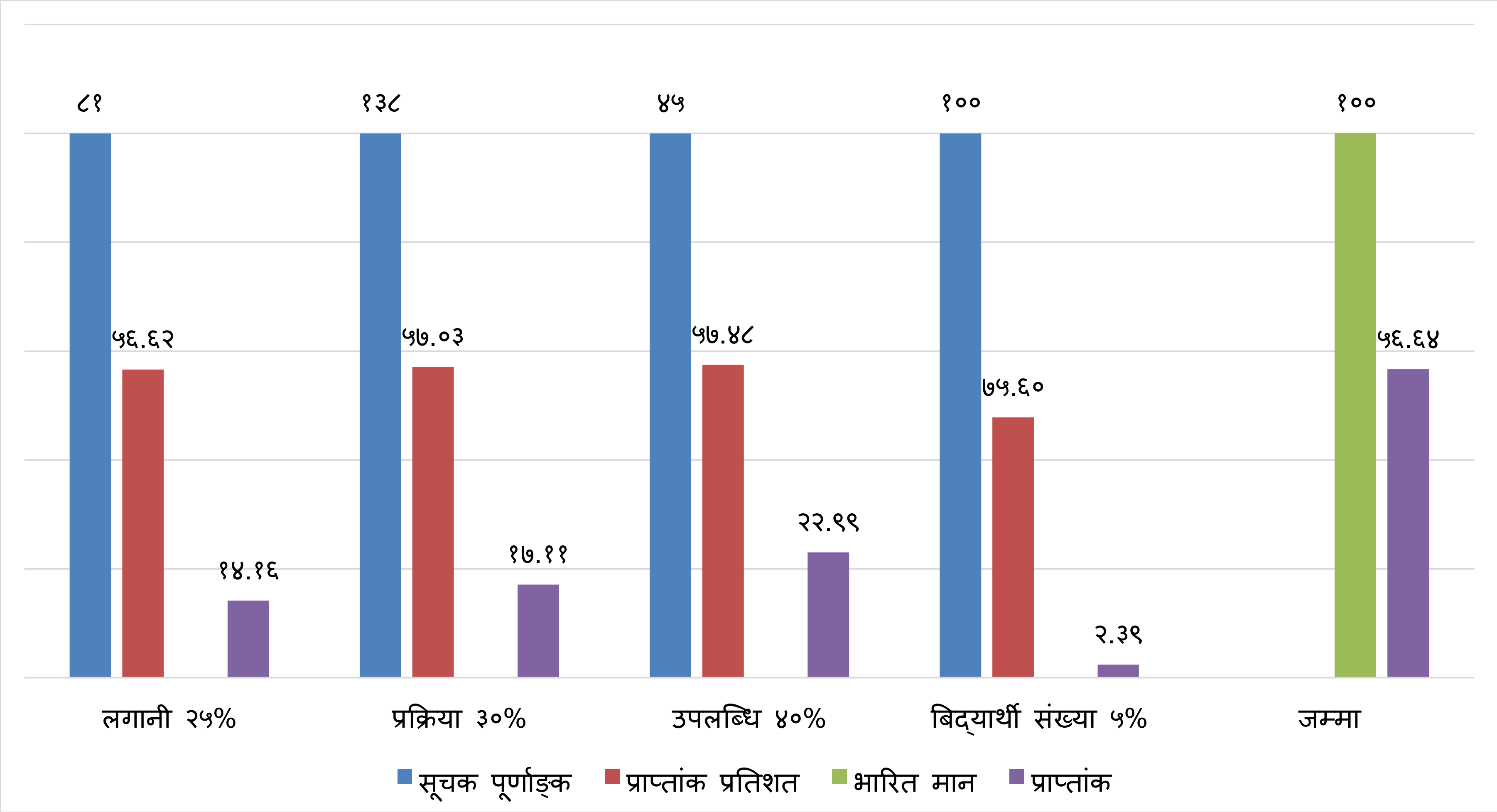

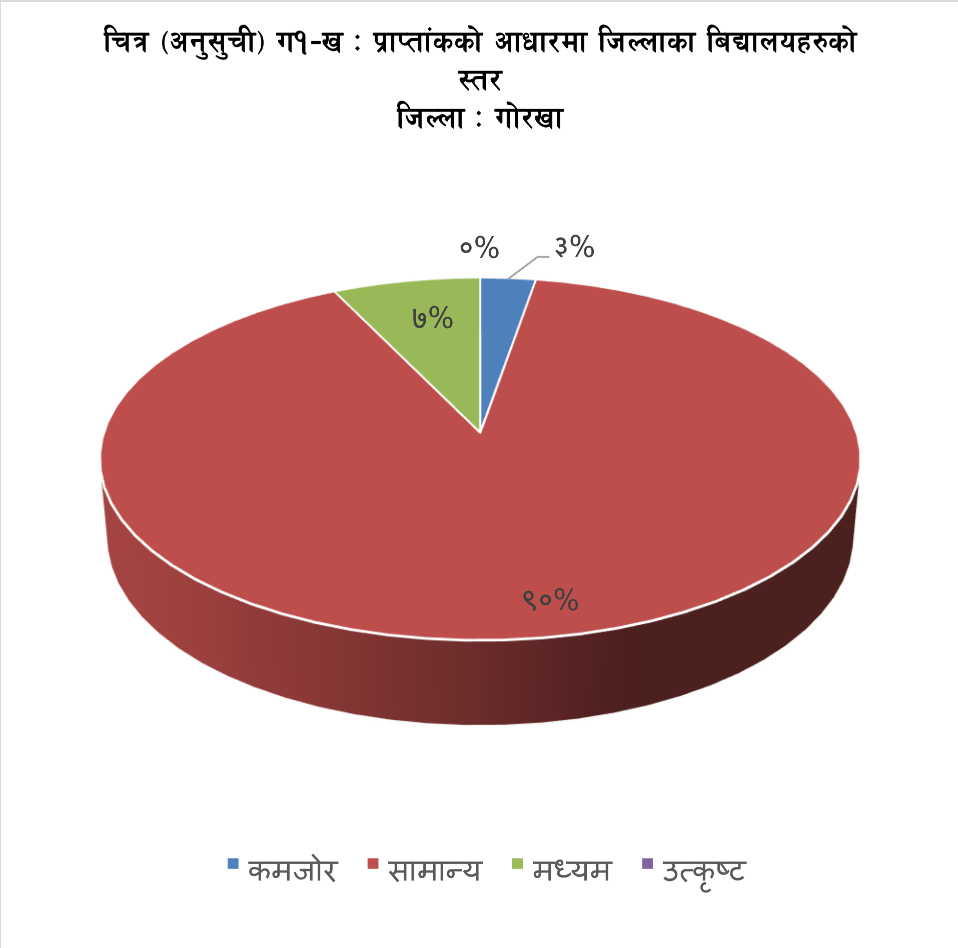

सङ्केत	स्तर	स्तर निर्धारणका आधार
	कमजोर (Poor)	४० प्रतिसत भन्दा कम
	सामान्य (Fair)	४०-७० प्रतिसत
	मध्यम (Good)	७०-९० प्रतिसत
	उत्कृष्ट (Excellent)	९० प्रतिसत बा सो भन्दा बढी

अनुसूची ग २

क्षेत्रगत, उपक्षेत्रगतरूपमा जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क, मध्यमान (Mean) तथा भारित मध्यमान र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको प्राप्ताङ्कको विवरण

जिल्लाः मुस्ताङ

क्रम सङ्ख्या	**विद्यालय कोड**	**विद्यालयको नाम**	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
२	५०००४	ज्ञानोदय मा.वि	३०	१४	८	**१६.०५**	८	१३	५	३६	८	**१५.२२**	८	११	५	५	**२५.७८**	**१**	**५८.०४**	**सामान्य**
३	५०००१	जनहित मा.वि.	३०	१६	४	**१५.४३**	१३	१२	८	३५	११	**१७.१७**	१३	१३	६	५	**३२.८९**	**२**	**६७.४९**	**सामान्य**
४	५०००२	जनआदर्श अमरसिंह मा.वि.	३४	१६	७	**१७.५९**	१७	११	३	३६	१०	**१६.७४**	१८	१२	६	६	**३७.३३**	**१**	**७२.६७**	**मध्यम**
५	५०००५	जनवाल मा.वि.	२५	१३	६	**१३.५८**	९	८	४	३४	११	**१४.३५**	१२	१२	४	४	**२८.४४**	**१**	**५७.३७**	**सामान्य**
६	५०००३	दिव्यदीप मा.वि.	३७	१६	४	**१७.५९**	१५	१०	६	३७	१४	**१७.८३**	१६	१०	३	४	**२९.३३**	**१**	**६५.७५**	**सामान्य**
७	५०००६	योगेन्द्र मा.वि	३२	१५	६	**१६.३६**	७	१२	६	२९	९	**१३.७**	११	११	५	४	**२७.५६**	**१**	**५८.६१**	**सामान्य**
		जम्मा	२१८	१०४	४१	**११२.०४**	८२	७२	३९	२३७	७२	**१०९.१३**	९६	८३	३२	३२	**२१६**	**८**	**४४५.१७**	
		औसत	३१.१४	१४.८६	५.८६	**१६.०१**	११.७१	१०.२९	५.५७	३३.८६	१०.२९	**१५.५९**	१३.७१	११.८६	४.५७	४.५७	**३०.८६**	**१.१४**	**६३.६०**	**सामान्य**

नोट : तालिका शीर्षक कोष्ठभित्रको क्र.स. ले क्रम सङ्ख्या, वि.सं. ले विद्यालय संख्या, पू. ले पूर्णाङ्क र वि. ले विद्यालय जनाउँदछ ।

चित्र (अनुसुची) ग२-क: क्षेत्रगत (लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धि र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या) रूपमा जिल्लाका विद्यालयहरूको औसत प्राप्तांक
जिल्ला : मुस्ताङ

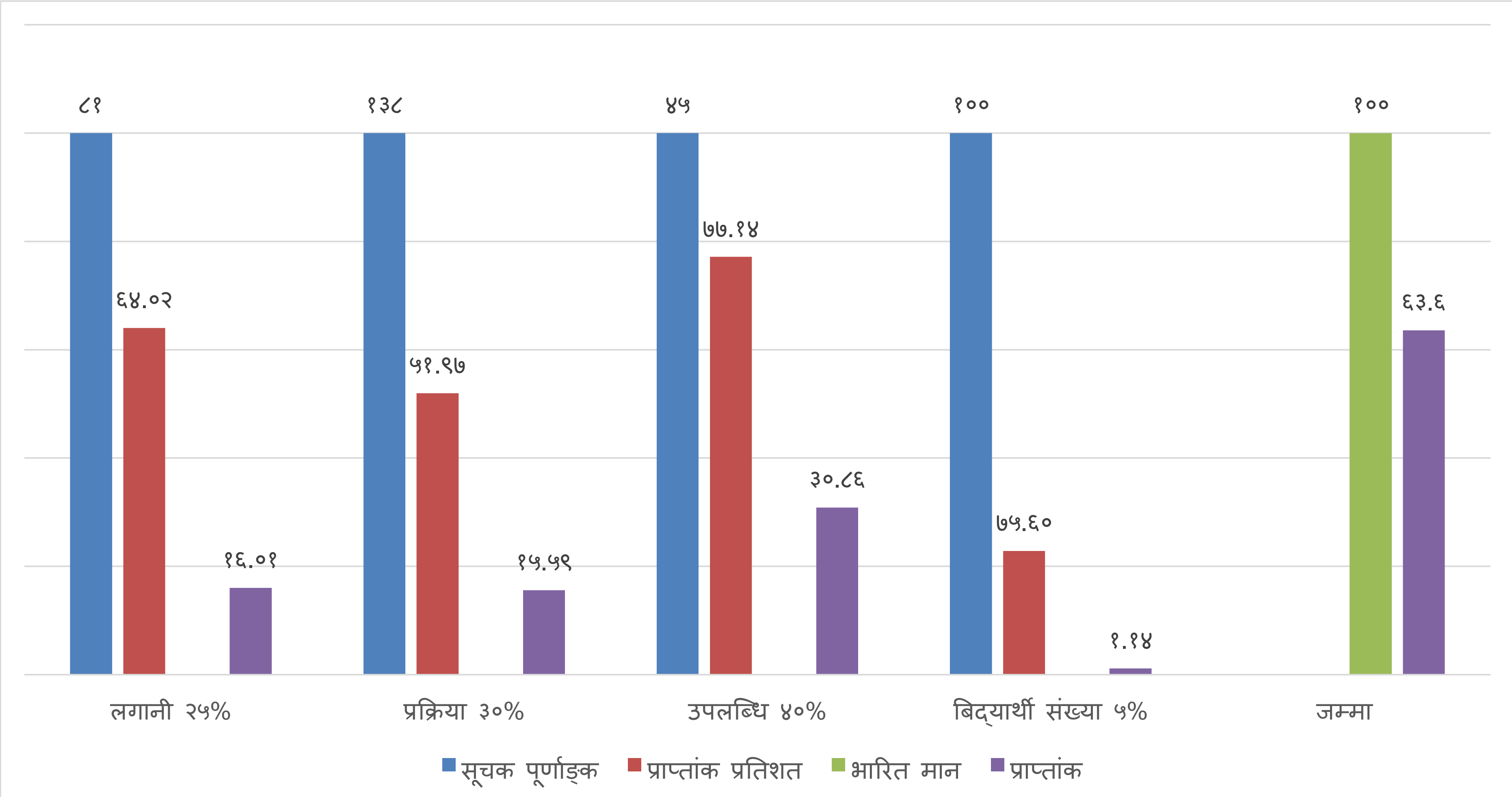

चित्र (अनुसुची) ग२-ख: प्राप्तांकको आधारमा जिल्लाका विद्यालयहरुको स्तर
जिल्ला : मुस्ताङ

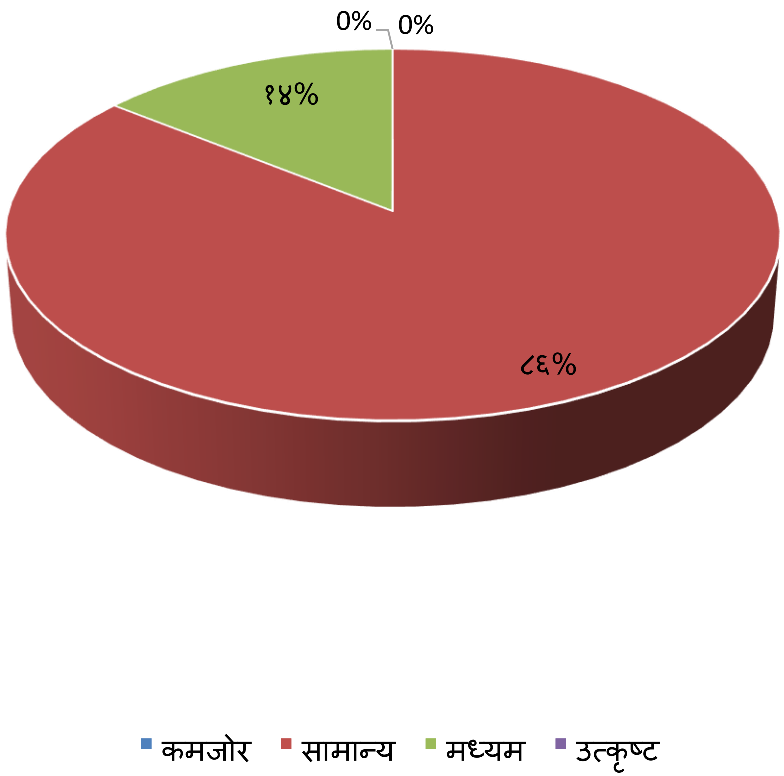

सङ्केत	स्तर	स्तर निर्धारणका आधार
(blue)	कमजोर (Poor)	४० प्रतिसत भन्दा कम
(red)	सामान्य (Fair)	४०-७० प्रतिसत
(green)	मध्यम (Good)	७०-९० प्रतिसत
(grey)	उत्कृष्ट (Excellent)	९० प्रतिसत बा सो भन्दा बढी

अनुसूची ग ३

क्षेत्रगत, उपक्षेत्रगत रूपमा जिल्लाका विद्यालयहरूले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क र मध्यमान (Mean) र भारित मध्यमान तथा सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या वापतको प्राप्ताङ्कको विवरण

जिल्ला: रूपन्देही

क्रम सङ्ख्या	**विद्यालय कोड**	**विद्यालयको नाम**	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
१	४८०६०	रुद्रपुर मा.वि.	३२.००	१८.००	६.००	**१७.२८**	२०.००	१०.००	७.००	३१.००	१३.००	**१७.६१**	७.००	९.००	४.००	४.००	**२१.३३**	**५.००**	**६१.२३**	**सामान्य**
२	४८२२७	सरस्वती मा.वि.	२३.००	१३.००	६.००	**१२.९६**	१४.००	९.००	१२.००	३७.००	१४.००	**१८.७०**	११.००	११.००	४.००	३.००	**२५.७८**	**३.००**	**६०.४४**	**सामान्य**
३	४८०१८	जनता मा.वि.	२८.००	१५.००	४.००	**१४.५१**	१२.००	११.००	८.००	१७.००	७.००	**११.९६**	८.००	१३.००	५.००	५.००	**२७.५६**	**५.००**	**५९.०२**	**सामान्य**
४	४८०५९	नहरपुर मा.वि.	३६.००	१९.००	६.००	**१८.८३**	१३.००	१०.००	९.००	३५.००	१६.००	**१८.०४**	४.००	१०.००	४.००	४.००	**१९.५६**	**५.००**	**६१.४३**	**सामान्य**
५	४८१८७	जनता मा.वि.	३५.००	१७.००	८.००	**१८.५२**	१२.००	११.००	१०.००	४१.००	१३.००	**१८.९१**	७.००	११.००	४.००	४.००	**२३.११**	**१.००**	**६१.५४**	**सामान्य**
६	४८००५	महामाया भवानी मा.वि.	३३.००	२०.००	७.००	**१८.५२**	२१.००	१४.००	१४.००	४२.००	१२.००	**२२.३९**	४.००	७.००	६.००	५.००	**१९.५६**	**५.००**	**६५.४७**	**सामान्य**
७	४८३००	वगहा मा.वि.	२८.००	१६.००	६.००	**१५.४३**	१८.००	१४.००	१४.००	३७.००	११.००	**२०.४३**	११.००	१३.००	४.००	५.००	**२९.३३**	**४.००**	**६९.२०**	**सामान्य**
८	४८०११	पब्लिक मा.वि.	३६.००	१६.००	५.००	**१७.५९**	२०.००	११.००	११.००	४१.००	१४.००	**२१.०९**	९.००	७.००	४.००	४.००	**२१.३३**	**५.००**	**६५.०१**	**सामान्य**
९	४८२१६	जनता मा.वि. (बंगाली)	२५.००	१८.००	७.००	**१५.४३**	१४.००	४.००	११.००	३९.००	१५.००	**१८.०४**	९.००	९.००	६.००	४.००	**२४.८९**	**२.००**	**६०.३६**	**सामान्य**
१०	४८२१९	दुर्गा मा.वि.	२५.००	१७.००	८.००	**१५.४३**	१३.००	१४.००	८.००	३९.००	१३.००	**१८.९१**	१३.००	१०.००	४.००	४.००	**२७.५६**	**२.००**	**६३.९०**	**सामान्य**
११	४८१९३	बलरामपुर मा.वि.	२६.००	१६.००	४.००	**१४.२०**	१२.००	८.००	२.००	३१.००	१५.००	**१४.७८**	९.००	८.००	५.००	३.००	**२२.२२**	**५.००**	**५६.२०**	**सामान्य**
१२	४८०२२	गिर्वाण सरस्वती सं. तथा सा.मा.वि.	३४.००	१८.००	८.००	**१८.५२**	१५.००	११.००	९.००	४१.००	१५.००	**१९.७८**	१२.००	११.००	४.००	४.००	**२७.५६**	**२.००**	**६७.८६**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
१३	४८०८९	हाजी आयतुल्लाह सामुदायिक मा.वि.	२९.००	१६.००	६.००	**१५.७४**	१५.००	१०.००	२.००	३४.००	१२.००	**१५.८७**	२.००	७.००	४.००	४.००	**१५.११**	**४.००**	**५०.७२**	**सामान्य**
१४	४८१९६	सालभण्डी मा.वि.	३१.००	१८.००	५.००	**१६.६७**	१७.००	१५.००	६.००	३४.००	११.००	**१८.०४**	७.००	६.००	६.००	६.००	**२२.२२**	**५.००**	**६१.९३**	**सामान्य**
१५	४८२६९	सिक्टहन मा.वि.	३२.००	१५.००	६.००	**१६.३६**	१९.००	१४.००	११.००	४६.००	१३.००	**२२.३९**	१०.००	९.००	४.००	४.००	**२४.००**	**५.००**	**६७.७५**	**सामान्य**
१६	४८११६	जनजागृती मा.वि.	३७.००	२०.००	७.००	**१९.७५**	२३.००	१३.००	१५.००	४८.००	१५.००	**२४.७८**	४.००	९.००	४.००	५.००	**१९.५६**	**५.००**	**६९.०९**	**सामान्य**
१७	४८१७३	छिपागढ मा.वि.	२८.००	१४.००	४.००	**१४.२०**	१६.००	७.००	९.००	३५.००	१३.००	**१७.३९**	११.००	११.००	४.००	४.००	**२६.६७**	**३.००**	**६१.२६**	**सामान्य**
१८	४८०८२	सेमरा बजार मा.वि.	३२.००	१८.००	५.००	**१६.९८**	२३.००	१३.००	६.००	३७.००	१३.००	**२०.००**	६.००	८.००	४.००	४.००	**१९.५६**	**१.००**	**५७.५३**	**सामान्य**
१९	४८१६६	प्रगति मा.वि.	३६.००	१९.००	६.००	**१८.८३**	१८.००	१३.००	१०.००	४३.००	१५.००	**२१.५२**	१०.००	१२.००	६.००	६.००	**३०.२२**	**५.००**	**७५.५७**	**मध्यम**
२०	४८०२८	गौतम बुद्ध मा.वि.	३०.००	१७.००	६.००	**१६.३६**	१६.००	१३.००	५.००	३७.००	१४.००	**१८.४८**	६.००	३.००	४.००	५.००	**१६.००**	**३.००**	**५३.८४**	**सामान्य**
२१	४८२०६	मधुबनी मा.वि.	२८.००	१५.००	७.००	**१५.४३**	२३.००	१५.००	१०.००	३४.००	१०.००	**२०.००**	९.००	९.००	४.००	४.००	**२३.११**	**२.००**	**६०.५४**	**सामान्य**
२२	४८०२९	गजेडी मा.वि.	२४.००	१७.००	६.००	**१४.५१**	१५.००	१६.००	१२.००	३६.००	१०.००	**१९.३५**	५.००	१.००	६.००	५.००	**१५.११**	**५.००**	**५३.९७**	**सामान्य**
२३	४८२१५	सेमरी मा.वि.	२४.००	१९.००	७.००	**१५.४३**	२३.००	१६.००	९.००	४२.००	१२.००	**२२.१७**	८.००	४.००	४.००	४.००	**१७.७८**	**५.००**	**६०.३८**	**सामान्य**
२४	४८२४७	बोगडी मा.वि.	२४.००	१७.००	६.००	**१४.५१**	१३.००	७.००	७.००	३७.००	६.००	**१५.२२**	११.००	१०.००	४.००	५.००	**२६.६७**	**५.००**	**६१.३९**	**सामान्य**
२५	४८२३३	दुर्गा मा.वि.	२८.००	१२.००	५.००	**१३.८९**	१९.००	११.००	८.००	४३.००	१५.००	**२०.८७**	८.००	४.००	४.००	४.००	**१७.७८**	**३.००**	**५५.५४**	**सामान्य**
२६	४८२७८	ज्ञानज्योति मा.वि.	१९.००	१५.००	५.००	**१२.०४**	१५.००	७.००	२.००	३२.००	९.००	**१४.१३**	४.००	१२.००	३.००	५.००	**२१.३३**	**५.००**	**५२.५०**	**सामान्य**
२७	४८२०५	मलमलादेवी मा.वि.	३१.००	१७.००	१०.००	**१७.९०**	१५.००	१२.००	४.००	३२.००	१०.००	**१५.८७**	४.००	६.००	६.००	६.००	**१९.५६**	**५.००**	**५८.३३**	**सामान्य**
२८	४८३०४	समयमाई मा.वि.	२३.००	१२.००	५.००	**१२.३५**	१९.००	१२.००	१०.००	४१.००	१६.००	**२१.३०**	४.००	८.००	४.००	५.००	**१८.६७**	**४.००**	**५६.३२**	**सामान्य**
२९	४८२०४	सीता मा.वि.	२८.००	१४.००	७.००	**१५.१२**	१९.००	११.००	१३.००	४५.००	१२.००	**२१.७४**	८.००	५.००	६.००	५.००	**२१.३३**	**५.००**	**६३.२०**	**सामान्य**
३०	४८११२	चिल्हिया मा.वि.	२६.००	१५.००	३.००	**१३.५८**	११.००	७.००	३.००	३७.००	१४.००	**१५.६५**	२.००	९.००	४.००	४.००	**१६.८९**	**३.००**	**४९.१२**	**सामान्य**
३१	४८०८६	जनप्रिय मा.वि.	३२.००	१७.००	६.००	**१६.९८**	१८.००	११.००	१३.००	३८.००	१४.००	**२०.४३**	७.००	७.००	६.००	५.००	**२२.२२**	**२.००**	**६१.६३**	**सामान्य**
३२	४८००२	भैरहवा नमूना मा.वि.	३६.००	१७.००	७.००	**१८.५२**	१४.००	१२.००	१०.००	३५.००	१०.००	**१७.६१**	८.००	१२.००	४.००	४.००	**२४.८९**	**५.००**	**६६.०२**	**सामान्य**
३३	४८२५३	भुल्के मा.वि.	२१.००	१३.००	७.००	**१२.६५**	१२.००	८.००	३.००	३२.००	११.००	**१४.३५**	११.००	११.००	४.००	४.००	**२६.६७**	**१.००**	**५४.६७**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहोऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
३४	४८२४२	पश्चिम परोंहा मा.वि.	२४.००	१६.००	७.००	**१४.५१**	१४.००	९.००	८.००	३९.००	१५.००	**१८.४८**	८.००	१.००	३.००	४.००	**१४.२२**	**४.००**	**५१.२१**	**सामान्य**
३५	४९०३४	महात्मा बुद्ध मा.वि.	२४.००	१९.००	८.००	**१५.७४**	९.००	९.००	६.००	१०.००	१३.००	**१०.२२**	१२.००	६.००	३.००	४.००	**२२.२२**	**५.००**	**५३.१८**	**सामान्य**
३६	४८०३२	शिवपुर मा.वि.	३५.००	१६.००	८.००	**१८.२१**	१८.००	९.००	१२.००	३६.००	१२.००	**१८.९१**	६.००	१०.००	५.००	५.००	**२३.११**	**२.००**	**६२.२३**	**सामान्य**
३७	४८१८९	मलावार देवी मा.वि.	२६.००	१५.००	४.००	**१३.८९**	२०.००	१२.००	९.००	२४.००	१५.००	**१७.३९**	७.००	४.००	४.००	४.००	**१६.८९**	**५.००**	**५३.१७**	**सामान्य**
३८	४८०२७	टिकुलीगढ मा.वि.	२७.००	१६.००	८.००	**१५.७४**	१४.००	९.००	९.००	४५.००	११.००	**१९.१३**	९.००	८.००	४.००	४.००	**२२.२२**	**४.००**	**६१.०९**	**सामान्य**
३९	४८१६०	श्रीमति मनराजी देवी मा.वि.	२६.००	१४.००	१०.००	**१५.४३**	१४.००	१७.००	९.००	४१.००	६.००	**१८.९१**	१६.००	१०.००	६.००	६.००	**३३.७८**	**५.००**	**७३.१२**	**मध्यम**
४०	४८२२४	नवदुर्गा मा.वि.	२५.००	१५.००	२.००	**१२.९६**	१७.००	१०.००	६.००	२८.००	८.००	**१५.००**	२.००	५.००	४.००	५.००	**१४.२२**	**३.००**	**४५.१९**	**सामान्य**
४१	४८२३७	जनचेतना मा.वि.	२६.००	१७.००	६.००	**१५.१२**	२३.००	१४.००	१२.००	३८.००	१३.००	**२१.७४**	१२.००	४.००	५.००	४.००	**२२.२२**	**२.००**	**६१.०८**	**सामान्य**
४२	४८२३४	मधवलिया मा.वि.	२८.००	१५.००	३.००	**१४.२०**	२०.००	१०.००	१०.००	४०.००	१७.००	**२१.०९**	८.००	१०.००	६.००	६.००	**२६.६७**	**१.००**	**६२.९५**	**सामान्य**
४३	४८२५२	बोदवार मा.वि.	२२.००	१२.००	५.००	**१२.०४**	२०.००	१०.००	९.००	३६.००	९.००	**१८.२६**	१०.००	८.००	४.००	५.००	**२४.००**	**४.००**	**५८.३०**	**सामान्य**
४४	४८२०३	जनभावन मा.वि.	३२.००	१८.००	६.००	**१७.२८**	१७.००	१२.००	६.००	३५.००	१५.००	**१८.४८**	९.००	१३.००	४.००	४.००	**२६.६७**	**३.००**	**६५.४३**	**सामान्य**
४५	४८१९४	जनता मा.वि.	३५.००	१५.००	६.००	**१७.२८**	२१.००	१५.००	१८.००	३९.००	१७.००	**२३.९१**	९.००	१३.००	६.००	५.००	**२९.३३**	**१.००**	**७१.५३**	**मध्यम**
४६	४८१७१	अमर मा.वि.	३२.००	१५.००	६.००	**१६.३६**	१९.००	११.००	९.००	३९.००	११.००	**१९.३५**	१२.००	७.००	४.००	४.००	**२४.००**	**१.००**	**६०.७१**	**सामान्य**
४७	४८०३७	शंकरनगर दुर्गादत्त मा.वि.	३५.००	१८.००	९.००	**१९.१४**	१७.००	११.००	५.००	४२.००	१४.००	**१९.३५**	१८.००	१३.००	४.००	४.००	**३४.६७**	**४.००**	**७७.१५**	**मध्यम**
४८	४८११४	जोगडा मा.वि.	३१.००	१५.००	५.००	**१५.७४**	१६.००	१४.००	४.००	२१.००	६.००	**१३.२६**	३.००	५.००	६.००	५.००	**१६.८९**	**५.००**	**५०.८९**	**सामान्य**
४९	४८१३७	दुर्गा भवानी मा.वि.	२८.००	१६.००	३.००	**१४.५१**	१०.००	९.००	९.००	२९.००	११.००	**१४.७८**	७.००	७.००	४.००	४.००	**१९.५६**	**३.००**	**५१.८४**	**सामान्य**
५०	४८०४५	भगलापुर मा.वि.	३४.००	१४.००	४.००	**१६.०५**	१६.००	११.००	११.००	३५.००	१३.००	**१८.७०**	७.००	५.००	५.००	४.००	**१८.६७**	**५.००**	**५८.४१**	**सामान्य**
५१	४८१८८	तिलोतमा मा.वि.	३७.००	१६.००	१०.००	**१९.४४**	२०.००	१५.००	१६.००	४५.००	१८.००	**२४.७८**	९.००	१०.००	५.००	४.००	**२४.८९**	**४.००**	**७३.१२**	**मध्यम**
५२	४८०३८	जनज्योति मा.वि.	३३.००	१९.००	७.००	**१८.२१**	१४.००	९.००	९.००	४०.००	१४.००	**१८.७०**	२.००	९.००	४.००	४.००	**१६.८९**	**५.००**	**५८.७९**	**सामान्य**
५३	४८२२८	वरवलीय मा.वि.	३१.००	१६.००	८.००	**१६.९८**	१४.००	७.००	३.००	३१.००	१४.००	**१५.००**	१०.००	१२.००	४.००	४.००	**२६.६७**	**१.००**	**५९.६४**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
५४	४८१९८	तेनुहवा सामुदायिक मा.वि.	३९.००	१८.००	३.००	**१८.५२**	२३.००	१२.००	१४.००	४४.००	१७.००	**२३.९१**	९.००	१२.००	५.००	५.००	**२७.५६**	**५.००**	**७४.९९**	**मध्यम**
५५	४८२८०	सरस्वती मा.वि.	३६.००	१६.००	६.००	**१७.९०**	१६.००	११.००	१२.००	३१.००	१३.००	**१८.०४**	९.००	१३.००	६.००	५.००	**२९.३३**	**१.००**	**६६.२८**	**सामान्य**
५६	४८००३	रूपन्देही लिलाराम न्यौपाने मा.वि.	३३.००	२०.००	९.००	**१९.१४**	२०.००	१०.००	१०.००	१७.००	१८.००	**१६.३०**	१.००	५.००	२.००	४.००	**१०.६७**	**५.००**	**५१.११**	**सामान्य**
५७	४८२८७	जीवन ज्योति मा.वि.	२०.००	१४.००	२.००	**११.११**	१३.००	८.००	५.००	३७.००	१३.००	**१६.५२**	५.००	१३.००	४.००	४.००	**२३.११**	**५.००**	**५५.७४**	**सामान्य**
५८	४८००४	परोंहा मा.वि.	३६.००	१६.००	३.००	**१६.९८**	१४.००	८.००	९.००	२२.००	१५.००	**१४.७८**	६.००	४.००	४.००	४.००	**१६.००**	**५.००**	**५२.७६**	**सामान्य**
५९	४८०१२	बुद्ध आदर्श मा.वि.	३५.००	१७.००	९.००	**१८.८३**	२४.००	१६.००	१३.००	४५.००	१४.००	**२४.३५**	७.००	११.००	४.००	३.००	**२२.२२**	**५.००**	**७०.४०**	**मध्यम**
६०	४८३०२	श्रीराम मा.वि.	१७.००	१४.००	२.००	**१०.१९**	९.००	१०.००	६.००	३४.००	११.००	**१५.२२**	१३.००	१२.००	४.००	४.००	**२९.३३**	**४.००**	**५८.७४**	**सामान्य**
६१	४८२३०	सांडी मा.वि.	२६.००	१७.००	९.००	**१६.०५**	१८.००	१२.००	७.००	३६.००	१०.००	**१८.०४**	८.००	११.००	४.००	४.००	**२४.००**	**५.००**	**६३.०९**	**सामान्य**
६२	४८१९५	महेन्द्रनगर मा.वि.	३२.००	१७.००	५.००	**१६.६७**	१७.००	११.००	९.००	३८.००	१३.००	**१९.१३**	९.००	१०.००	४.००	४.००	**२४.००**	**४.००**	**६३.८०**	**सामान्य**
६३	४८०२४	कालिका मानव ज्ञान मा.बि.	४५.००	१८.००	१२.००	**२३.१५**	२९.००	१८.००	२०.००	४८.००	१८.००	**२८.९१**	१४.००	१३.००	६.००	४.००	**३२.८९**	**५.००**	**८९.९५**	**मध्यम**
६४	४८२४३	प्रगति मा.वि.	२६.००	१५.००	७.००	**१४.८१**	९.००	९.००	२.००	३३.००	१५.००	**१४.७८**	१२.००	१२.००	४.००	४.००	**२८.४४**	**२.००**	**६०.०४**	**सामान्य**
६५	४८०४९	सैनामैना मा.वि.	३६.००	२०.००	६.००	**१९.१४**	१९.००	१५.००	१६.००	४३.००	१६.००	**२३.७०**	४.००	१०.००	४.००	४.००	**१९.५६**	**५.००**	**६७.३९**	**सामान्य**
६६	४८०२१	शान्ति नमूना मा.वि.	४०.००	१९.००	११.००	**२१.६०**	२०.००	१३.००	१६.००	४६.००	१६.००	**२४.१३**	१४.००	११.००	४.००	४.००	**२९.३३**	**५.००**	**८०.०७**	**मध्यम**
६७	४८०१०	रामापुर मा.वि.	३८.००	१९.००	९.००	**२०.३७**	१८.००	१४.००	९.००	३९.००	१३.००	**२०.२२**	६.००	७.००	६.००	६.००	**२२.२२**	**५.००**	**६७.८१**	**सामान्य**
६८	४८२९१	बिष्णुपुरा मा.वि.	२७.००	१६.००	६.००	**१५.१२**	१८.००	११.००	७.००	३५.००	१३.००	**१८.२६**	७.००	११.००	४.००	४.००	**२३.११**	**४.००**	**६०.५०**	**सामान्य**
६९	४८१६७	शंकर मा.वि.	३८.००	१३.००	१०.००	**१८.८३**	२०.००	११.००	८.००	४०.००	१४.००	**२०.२२**	१५.००	१२.००	५.००	५.००	**३२.८९**	**२.००**	**७३.९३**	**मध्यम**
७०	४८०८१	खड्ग मा.वि.	३५.००	१५.००	६.००	**१७.२८**	१३.००	१२.००	९.००	३५.००	९.००	**१६.९६**	९.००	१०.००	४.००	५.००	**२४.८९**	**२.००**	**६१.१३**	**सामान्य**
७१	४८२८१	भिलरहवा मा.वि.	२३.००	१६.००	५.००	**१३.५८**	१६.००	७.००	६.००	३९.००	१०.००	**१६.९६**	१४.००	११.००	४.००	४.००	**२९.३३**	**३.००**	**६२.८७**	**सामान्य**
७२	४८०५६	पशुपति मा.वि.	२८.००	१६.००	१०.००	**१६.६७**	१४.००	१०.००	१०.००	४०.००	१०.००	**१८.२६**	८.००	११.००	४.००	४.००	**२४.००**	**५.००**	**६३.९३**	**सामान्य**
७३	४८२७७	भवानी मा.वि.	३०.००	१७.००	८.००	**१६.९८**	१८.००	११.००	११.००	४०.००	१६.००	**२०.८७**	१५.००	५.००	४.००	४.००	**२४.८९**	**२.००**	**६४.७३**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	लगानी - २५ पूर्णाङ्क	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क	सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क	जम्मा	स्तर
७४	४८२३९	सरस्वती मा.वि.	२७.००	१७.००	७.००	**१५.७४**	१९.००	११.००	८.००	३२.००	१२.००	**१७.८३**	४.००	५.००	४.००	३.००	**१४.२२**	**२.००**	**४९.७९**	**सामान्य**
७५	४८१६४	नविन औद्योगिक कदर बहादुर रीता मा.वि.	४१.००	१८.००	९.००	**२०.९९**	१८.००	१३.००	१६.००	४३.००	१७.००	**२३.२६**	८.००	११.००	४.००	४.००	**२४.००**	**५.००**	**७३.२५**	**मध्यम**
७६	४८२९७	सिद्धार्थ मा.वि.	२२.००	१५.००	७.००	**१३.५८**	२०.००	१४.००	६.००	४५.००	१२.००	**२१.०९**	९.००	३.००	४.००	४.००	**१७.७८**	**२.००**	**५४.४४**	**सामान्य**
७७	४८२५०	ज्ञानज्योती मा.वि.	२१.००	१४.००	६.००	**१२.६५**	७.००	४.००	७.००	३४.००	१०.००	**१३.४८**	७.००	८.००	६.००	५.००	**२३.११**	**२.००**	**५१.२४**	**सामान्य**
७८	४८०३६	जनता मा.वि.	३५.००	१७.००	८.००	**१८.५२**	१७.००	१२.००	५.००	४५.००	१२.००	**१९.७८**	७.००	६.००	४.००	४.००	**१८.६७**	**२.००**	**५८.९७**	**सामान्य**
७९	४८१७९	विरेन्द्र मा.वि.	२३.००	१६.००	५.००	**१३.५८**	१६.००	८.००	४.००	३०.००	१४.००	**१५.६५**	१.००	५.००	४.००	४.००	**१२.४४**	**५.००**	**४६.६८**	**सामान्य**
८०	४८२२२	कोटीयादेवी मा.वि.	२६.००	१७.००	६.००	**१५.१२**	२९.००	१८.००	८.००	२७.००	११.००	**२०.२२**	८.००	६.००	४.००	५.००	**२०.४४**	**२.००**	**५७.७९**	**सामान्य**
८१	४८१२३	देवदह मा.वि.	३२.००	१५.००	८.००	**१६.९८**	१६.००	१०.००	११.००	३४.००	१७.००	**१९.१३**	१५.००	९.००	६.००	४.००	**३०.२२**	**५.००**	**७१.३३**	**मध्यम**
८२	४८०३१	वरेवा मा.वि.	३४.००	२०.००	८.००	**१९.१४**	१९.००	१४.००	१७.००	३९.००	११.००	**२१.७४**	९.००	८.००	४.००	५.००	**२३.११**	**५.००**	**६८.९९**	**सामान्य**
८३	४८०४०	ज्ञानोदय मा.वि.	४०.००	१९.००	१०.००	**२१.३०**	२३.००	१५.००	२०.००	४१.००	१६.००	**२५.००**	११.००	११.००	४.००	५.००	**२७.५६**	**३.००**	**७६.८५**	**मध्यम**
८४	४८०३३	ज्ञानोदय रात्री मा.वि.	३७.००	१६.००	६.००	**१८.२१**	२२.००	११.००	११.००	३७.००	१३.००	**२०.४३**	५.००	६.००	५.००	५.००	**१८.६७**	**२.००**	**५९.३१**	**सामान्य**
८५	४८०१३	मर्चवार आदर्श मा.वि.	२८.००	१५.००	७.००	**१५.४३**	१३.००	१३.००	८.००	२९.००	७.००	**१५.२२**	१३.००	७.००	५.००	५.००	**२६.६७**	**५.००**	**६२.३२**	**सामान्य**
८६	४८१४८	हसनापुर मा.वि.	२८.००	१५.००	२.००	**१३.८९**	१५.००	१०.००	८.००	३४.००	१०.००	**१६.७४**	३.००	११.००	६.००	५.००	**२२.२२**	**५.००**	**५७.८५**	**सामान्य**
८७	४८२४९	राष्ट्रिय मा.वि.	३३.००	१९.००	३.००	**१६.९८**	१९.००	१२.००	७.००	३०.००	१२.००	**१७.३९**	५.००	७.००	३.००	४.००	**१६.८९**	**४.००**	**५५.२६**	**सामान्य**
८८	४८०२६	नवरत्न मा.वि.	३६.००	१७.००	१२.००	**२०.०६**	२३.००	११.००	१४.००	४३.००	१७.००	**२३.४८**	१०.००	११.००	४.००	४.००	**२५.७८**	**५.००**	**७४.३२**	**मध्यम**
८९	४८०१७	हरैया मा.वि.	२८.००	१४.००	९.००	**१५.७४**	२६.००	१५.००	१०.००	३५.००	१२.००	**२१.३०**	१२.००	६.००	५.००	४.००	**२४.००**	**५.००**	**६६.०५**	**सामान्य**
९०	४८०२३	बुटवल मा.वि.	२९.००	१५.००	८.००	**१६.०५**	२४.००	१२.००	१३.००	४३.००	१५.००	**२३.२६**	१०.००	१०.००	४.००	४.००	**२४.८९**	**२.००**	**६६.२०**	**सामान्य**
९१	४८२५१	जनता मा.वि.	२१.००	१४.००	४.००	**१२.०४**	११.००	८.००	६.००	३५.००	८.००	**१४.७८**	६.००	९.००	४.००	४.००	**२०.४४**	**४.००**	**५१.२६**	**सामान्य**
९२	४८२१७	सरस्वती मा.वि.	३०.००	१९.००	८.००	**१७.५९**	२२.००	१६.००	८.००	३९.००	१२.००	**२१.०९**	१३.००	९.००	६.००	६.००	**३०.२२**	**२.००**	**७०.९०**	**मध्यम**
९३	४८००६	फर्साटिंकर मा.वि.	३९.००	१८.००	८.००	**२०.०६**	२२.००	१३.००	१४.००	४३.००	१३.००	**२२.८३**	१२.००	१०.००	४.००	२.००	**२४.८९**	**५.००**	**७२.७८**	**मध्यम**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	**लगानी - २५ पूर्णाङ्क**	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	**प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क**	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	**उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क**	**सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क**	**जम्मा**	**स्तर**
९४	४८१५२	कालिका मानव ज्ञान मा.वि. (सेक्टर २)	४१.००	१८.००	९.००	**२०.९९**	२५.००	१६.००	२०.००	४०.००	१७.००	**२५.६५**	१२.००	१०.००	६.००	६.००	**३०.२२**	**१.००**	**७७.८६**	**मध्यम**
९५	४८१९९	लक्ष्मी मा.वि.	३१.००	१९.००	३.००	**१६.३६**	१५.००	१३.००	९.००	४३.००	१३.००	**२०.२२**	८.००	१०.००	४.००	४.००	**२३.११**	**२.००**	**६१.६९**	**सामान्य**
९६	४८०८५	भविष्य निर्माण मा.वि.	३३.००	१५.००	७.००	**१६.९८**	१९.००	१४.००	१३.००	३५.००	१४.००	**२०.६५**	१४.००	१३.००	५.००	४.००	**३२.००**	**३.००**	**७२.६३**	**मध्यम**
९७	४८२७६	लुकठहवा मा.वि.	२७.००	१६.००	८.००	**१५.७४**	२१.००	८.००	८.००	३५.००	८.००	**१७.३९**	५.००	१२.००	४.००	६.००	**२४.००**	**३.००**	**६०.१३**	**सामान्य**
९८	४८२७१	जानकी मा.वि.	१९.००	१६.००	४.००	**१२.०४**	११.००	६.००	४.००	१६.००	११.००	**१०.४३**	९.००	५.००	२.००	३.००	**१६.८९**	**५.००**	**४४.३६**	**सामान्य**
९९	४८२८२	बगौली मा.वि.	२७.००	१८.००	७.००	**१६.०५**	२१.००	१२.००	१३.००	४१.००	१३.००	**२१.७४**	१६.००	९.००	५.००	६.००	**३२.००**	**५.००**	**७४.७९**	**मध्यम**
१००	४८२८४	ठर्की मा.वि.	२९.००	१५.००	५.००	**१५.१२**	२२.००	१४.००	७.००	४०.००	८.००	**१९.७८**	३.००	१२.००	५.००	६.००	**२३.११**	**५.००**	**६३.०२**	**सामान्य**
१०१	४८०२५	कान्ति मा.वि.	३९.००	१८.००	१०.००	**२०.६८**	२४.००	१६.००	१९.००	४७.००	१७.००	**२६.७४**	१५.००	११.००	५.००	५.००	**३२.००**	**५.००**	**८४.४२**	**मध्यम**
१०२	४८२३५	मुडिला मा.वि.	२०.००	१५.००	७.००	**१२.९६**	१४.००	१४.००	४.००	३८.००	१३.००	**१८.०४**	७.००	११.००	४.००	५.००	**२४.००**	**५.००**	**६०.०१**	**सामान्य**
१०३	४८०५१	सिद्देश्वोर लालकुमारी मा.वि.	४१.००	१६.००	११.००	**२०.९९**	२०.००	१६.००	१७.००	४२.००	१६.००	**२४.१३**	९.००	११.००	५.००	५.००	**२६.६७**	**४.००**	**७५.७८**	**मध्यम**
१०४	४८१०३	भैंसाही मा.वि.	३०.००	१५.००	७.००	**१६.०५**	२१.००	१२.००	७.००	३३.००	१३.००	**१८.७०**	४.००	११.००	४.००	४.००	**२०.४४**	**३.००**	**५८.१९**	**सामान्य**
१०५	४८००१	पक्लिहवा मा.वि.	२५.००	१६.००	२.००	**१३.२७**	१५.००	११.००	६.००	४३.००	१४.००	**१९.३५**	९.००	४.००	४.००	४.००	**१८.६७**	**५.००**	**५६.२९**	**सामान्य**
१०६	४८००७	ठुटिपिपल मा.वि.	२८.००	१७.००	८.००	**१६.३६**	१९.००	१२.००	८.००	३६.००	१४.००	**१९.३५**	१२.००	९.००	४.००	४.००	**२५.७८**	**४.००**	**६५.४८**	**सामान्य**
१०७	४८१५३	दुर्गा वैदिक संस्कृत विद्यापीठ	३२.००	१४.००	१०.००	**१७.२८**	१६.००	८.००	८.००	२५.००	१४.००	**१५.४३**	६.००	६.००	४.००	२.००	**१६.००**	**१.००**	**४९.७२**	**सामान्य**
१०८	४८२३६	मसिना बाबा नरेन्द्रपुरी मोगलाह मा.वि.	३५.००	१३.००	६.००	**१६.६७**	२४.००	१३.००	१३.००	४०.००	११.००	**२१.९६**	४.००	१४.००	३.००	५.००	**२३.११**	**५.००**	**६६.७३**	**सामान्य**
१०९	४८१६५	जनहित मा.वि.	२९.००	१६.००	६.००	**१५.७४**	१७.००	७.००	७.००	३९.००	१३.००	**१८.०४**	१३.००	१३.००	४.००	४.००	**३०.२२**	**४.००**	**६८.०१**	**सामान्य**
११०	४८०१६	भानु मा.वि.	२७.००	२०.००	५.००	**१६.०५**	१३.००	६.००	६.००	३७.००	१५.००	**१६.७४**	४.००	९.००	४.००	३.००	**१७.७८**	**४.००**	**५४.५७**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	लगानी - २५ पूर्णाङ्क	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क	सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क	जम्मा	स्तर
१११	४८०३०	पशुपति मा.वि.	३६.००	१८.००	९.००	**१९.४४**	१८.००	१६.००	९.००	३१.००	९.००	**१८.०४**	५.००	५.००	६.००	५.००	**१८.६७**	**५.००**	**६१.१५**	**सामान्य**
११२	४८१३३	छोटकी रामनगर मा.वि.	२७.००	१३.००	४.००	**१३.५८**	१७.००	८.००	९.००	३३.००	१०.००	**१६.७४**	११.००	५.००	४.००	४.००	**२१.३३**	**२.००**	**५३.६५**	**सामान्य**
११३	४८०४६	पश्चिम पहुनी मा.वि.	२७.००	१८.००	३.००	**१४.८१**	१८.००	१०.००	४.००	३१.००	१३.००	**१६.५२**	२.००	६.००	४.००	५.००	**१५.११**	**१.००**	**४७.४५**	**सामान्य**
११४	४८०२०	कृषक आदर्श मा.वि.	३१.००	१५.००	६.००	**१६.०५**	१३.००	१४.००	४.००	१७.००	८.००	**१२.१७**	६.००	७.००	४.००	५.००	**१९.५६**	**५.००**	**५२.७८**	**सामान्य**
११५	४८१७८	बेलहिया मा.वि.	२३.००	१५.००	६.००	**१३.५८**	१०.००	८.००	४.००	३७.००	१०.००	**१५.००**	(	३.००	४.००	३.००	**८.८९**	**२.००**	**३९.४७**	**कमजोर**
११६	४८००९	सूर्यपुरा मा.वि.	२६.००	१४.००	२.००	**१२.९६**	२०.००	११.००	६.००	३९.००	६.००	**१७.८३**	६.००	१.००	४.००	४.००	**१३.३३**	**५.००**	**४९.१२**	**सामान्य**
११७	४८१८०	बहिरा बाल मा.वि.	३८.००	१६.००	५.००	**१८.२१**	१९.००	६.००	९.००	३३.००	१२.००	**१७.१७**	१५.००	१०.००	६.००	६.००	**३२.८९**	**१.००**	**६९.२७**	**सामान्य**
११८	४८०५३	नयाँ गाउँ मा.वि.	३६.००	१६.००	८.००	**१८.५२**	१३.००	९.००	१२.००	३६.००	१४.००	**१८.२६**	१२.००	१४.००	४.००	४.००	**३०.२२**	**५.००**	**७२.००**	**मध्यम**
११९	४८०६१	मोतिपुर मा.वि.	३५.००	१४.००	७.००	**१७.२८**	१०.००	१२.००	९.००	४४.००	१४.००	**१९.३५**	५.००	१३.००	४.००	४.००	**२३.११**	**५.००**	**६४.७४**	**सामान्य**
१२०	४८२९७	सिद्धार्थ बाल निकेतन केदार पाण्डेय मा.वि.	२२.००	११.००	३.००	**११.११**	२२.००	६.००	१२.००	३७.००	१५.००	**२०.००**	१४.००	९.००	४.००	४.००	**२७.५६**	**२.००**	**६०.६७**	**सामान्य**
१२१	४८२७०	जनकल्याण मा.वि.	२९.००	१७.००	२.००	**१४.८१**	१६.००	११.००	७.००	३२.००	१३.००	**१७.१७**	६.००	८.००	५.००	५.००	**२१.३३**	**३.००**	**५६.३२**	**सामान्य**
१२२	४८०१४	रामनरेश यादव आदर्श मा.वि.	३५.००	१६.००	४.००	**१६.९८**	१८.००	१४.००	१६.००	४०.००	१२.००	**२१.७४**	७.००	१०.००	५.००	५.००	**२४.००**	**५.००**	**६७.७१**	**सामान्य**
१२३	४८०३५	कर्महवा मा.वि.	३१.००	१६.००	४.००	**१५.७४**	१४.००	१०.००	२.००	३७.००	१२.००	**१६.३०**	९.००	७.००	५.००	४.००	**२२.२२**	**५.००**	**५९.२७**	**सामान्य**
१२४	४८२८८	जितेश्वरी मा.वि.	३६.००	१८.००	८.००	**१९.१४**	१७.००	१०.००	११.००	३१.००	१४.००	**१८.०४**	९.००	९.००	५.००	५.००	**२४.८९**	**२.००**	**६४.०७**	**सामान्य**
१२५	४८२४५	गुरौलिया मा.वि.	२७.००	१७.००	१.००	**१३.८९**	१८.००	१०.००	५.००	२६.००	९.००	**१४.७८**	५.००	१२.००	४.००	४.००	**२२.२२**	**५.००**	**५५.८९**	**सामान्य**
१२६	४८१६१	बनगाई मा.वि.	३५.००	१५.००	३.००	**१६.३६**	१९.००	१०.००	१२.००	३४.००	१६.००	**१९.७८**	१३.००	११.००	६.००	५.००	**३१.११**	**२.००**	**६९.२५**	**सामान्य**
१२७	४८१९२	गैरीगट्टी मा.वि.	२५.००	१३.००	४.००	**१२.९६**	१७.००	१२.००	८.००	३३.००	१०.००	**१७.३९**	१५.००	१०.००	६.००	५.००	**३२.००**	**३.००**	**६५.३५**	**सामान्य**
१२८	४८१०२	जनकल्याण मा.वि.	३८.००	१८.००	५.००	**१८.८३**	१९.००	१२.००	१३.००	३५.००	१५.००	**२०.४३**	५.००	८.००	४.००	४.००	**१८.६७**	**५.००**	**६२.९३**	**सामान्य**
१२९	४८१६३	मैनहिया मा.वि.	३४.००	१३.००	२.००	**१५.१२**	५.००	७.००	७.००	३३.००	१४.००	**१४.३५**	४.००	९.००	४.००	४.००	**१८.६७**	**५.००**	**५३.१४**	**सामान्य**

क्रम सङ्ख्या	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम	विद्यालयको भौतिक संरचना - ४८ पू.	शिक्षक - २१ पूर्णाङ्क	समुदायको सहभागिता र लगानी - १२ पू.	लगानी - २५ पूर्णाङ्क	कक्षा शिक्षण - ३० पूर्णाङ्क	विद्यार्थी मूल्याङ्कन -१८ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत विकास - २१ पूर्णाङ्क	नेतृत्व र व्यवस्थापन - ५१ पूर्णाङ्क	सह र अतिरिक्त क्रियाकलाप - १८ पू.	प्रक्रिया - ३० पूर्णाङ्क	कक्षा दोहऱ्याउने र वि. छाड्ने दर - १८ पू.	सिकाइ उपलब्धि - १५ पूर्णाङ्क	सेवाग्राही सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	शिक्षकको पेसागत सन्तुष्टि - ६ पूर्णाङ्क	उपलब्धि - ४० पूर्णाङ्क	सेवा प्रदान गरिएको वि. सं. - ५ पूर्णाङ्क	जम्मा	स्तर
१३०	४८१७४	शिसै मा.वि.	३०.००	१५.००	४.००	**१५.१२**	१७.००	८.००	१२.००	२५.००	१७.००	**१७.१७**	४.००	८.००	५.००	५.००	**१९.५६**	**५.००**	**५६.८५**	**सामान्य**
१३१	४८१११	खुदाबगार मा.वि.	३४.००	१५.००	८.००	**१७.५९**	२१.००	१६.००	१५.००	४५.००	१५.००	**२४.३५**	६.००	३.००	४.००	४.००	**१५.११**	**५.००**	**६२.०५**	**सामान्य**
१३२	४८१७२	पोखरभिंडी मा.वि.	२७.००	१४.००	२.००	**१३.२७**	१५.००	६.००	५.००	३१.००	९.००	**१४.३५**	९.००	६.००	४.००	४.००	**२०.४४**	**५.००**	**५३.०६**	**सामान्य**
१३३	४८२२९	पजरकट्टी मा.वि.	३१.००	१८.००	२.००	**१५.७४**	१५.००	९.००	६.००	२६.००	५.००	**१३.२६**	५.००	८.००	४.००	४.००	**१८.६७**	**५.००**	**५२.६७**	**सामान्य**
१३४	४८२४८	गुरुवाणी माई मा.वि.	२५.००	१६.००	५.००	**१४.२०**	१०.००	१२.००	५.००	३४.००	३.००	**१३.९१**	४.००	१०.००	४.००	५.००	**२०.४४**	**५.००**	**५३.५६**	**सामान्य**
१३५	४८१९७	मर्यादपुर मा.वि.	२६.००	१५.००	३.००	**१३.५८**	१८.००	१०.००	६.००	३८.००	१३.००	**१८.४८**	७.००	१२.००	४.००	४.००	**२४.००**	**५.००**	**६१.०६**	**सामान्य**
१३६	४८०५०	केरवानी मा.वि.	३७.००	१८.००	११.००	**२०.३७**	२२.००	१६.००	१७.००	४५.००	१६.००	**२५.२२**	६.००	६.००	६.००	५.००	**२०.४४**	**५.००**	**७१.०३**	**मध्यम**
१३७	४८०१५	उजिर सिंह मा.वि.	३५.००	१९.००	८.००	**१९.१४**	२१.००	१५.००	१८.००	४१.००	१६.००	**२४.१३**	१३.००	८.००	४.००	५.००	**२६.६७**	**५.००**	**७४.९३**	**मध्यम**
१३८	४८०३९	सुसंस्कृत मा.वि.	२७.००	१९.००	४.००	**१५.४३**	२४.००	१३.००	११.००	३७.००	१२.००	**२१.०९**	१.००	८.००	४.००	४.००	**१५.११**	**५.००**	**५६.६३**	**सामान्य**
१३९	४८०६६	लुम्बिनी ज्ञान निकेतन मा.वि.	३५.००	१६.००	९.००	**१८.५२**	२८.००	१२.००	११.००	४३.००	१५.००	**२३.७०**	१५.००	११.००	४.००	४.००	**३०.२२**	**५.००**	**७७.४४**	**मध्यम**
१४०	४९१६२	पिपरहवा मा.वि.	३३.००	१६.००	५.००	**१६.६७**	१९.००	१७.००	६.००	३९.००	१२.००	**२०.२२**	८.००	९.००	४.००	४.००	**२२.२२**	**५.००**	**६४.११**	**सामान्य**
१४१	४८००८	जनजागृति मा.वि.	१६.००	१३.००	५.००	**१०.४९**	६.००	७.००	३.००	३१.००	७.००	**११.७४**	५.००	६.००	४.००	४.००	**१६.८९**	**५.००**	**४४.१२**	**सामान्य**
१४२	४८१२०	संस्कृत विद्याश्रम	२३.००	१४.००	६.००	**१३.२७**	१३.००	४.००	१.००	१३.००	६.००	**८.०४**	९.००	६.००	४.००	४.००	**२०.४४**	**-**	**४१.७६**	**सामान्य**
१४३	४८२००	युगज्योती मा.वि.	३१.००	१८.००	८.००	**१७.५९**	२२.००	१३.००	१५.००	३५.००	११.००	**२०.८७**	१३.००	९.००	५.००	५.००	**२८.४४**	**५.००**	**७१.९१**	**मध्यम**
		जम्मा	४,३१५	२३१६	८८६	**२,३२०.०६**	२४८०	१६१४	१३२२	५१५४	१७९७	**२,६८८.४८**	११८२	१२४१	६३५	६२९	**३,२७७.३३**	**५४०**	**८,८२५.८७**	
		औसत	३०.१७	१६.२०	६.२०	**१६.२२**	१७.३४	११.२९	९.२४	३६.०४	१२.५७	**१८.८०**	८.२७	८.६८	४.४४	४.४०	**२२.९२**	**३.७८**	**६१.७२**	**सामान्य**

नोट : तालिका शीर्षक कोष्ठभित्रको क्र.स. ले क्रम सङ्ख्या, वि.सं. ले विद्यालय संख्या, पू. ले पूर्णाङ्क र वि. ले विद्यालय जनाउँदछ ।

चित्र (अनुसुची) ग३-क: क्षेत्रगत (लगानी, प्रक्रिया, उपलब्धि र सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या) रूपमा जिल्लाका विद्यालयहरूको औसत प्राप्तांक
जिल्ला: रूपन्देही

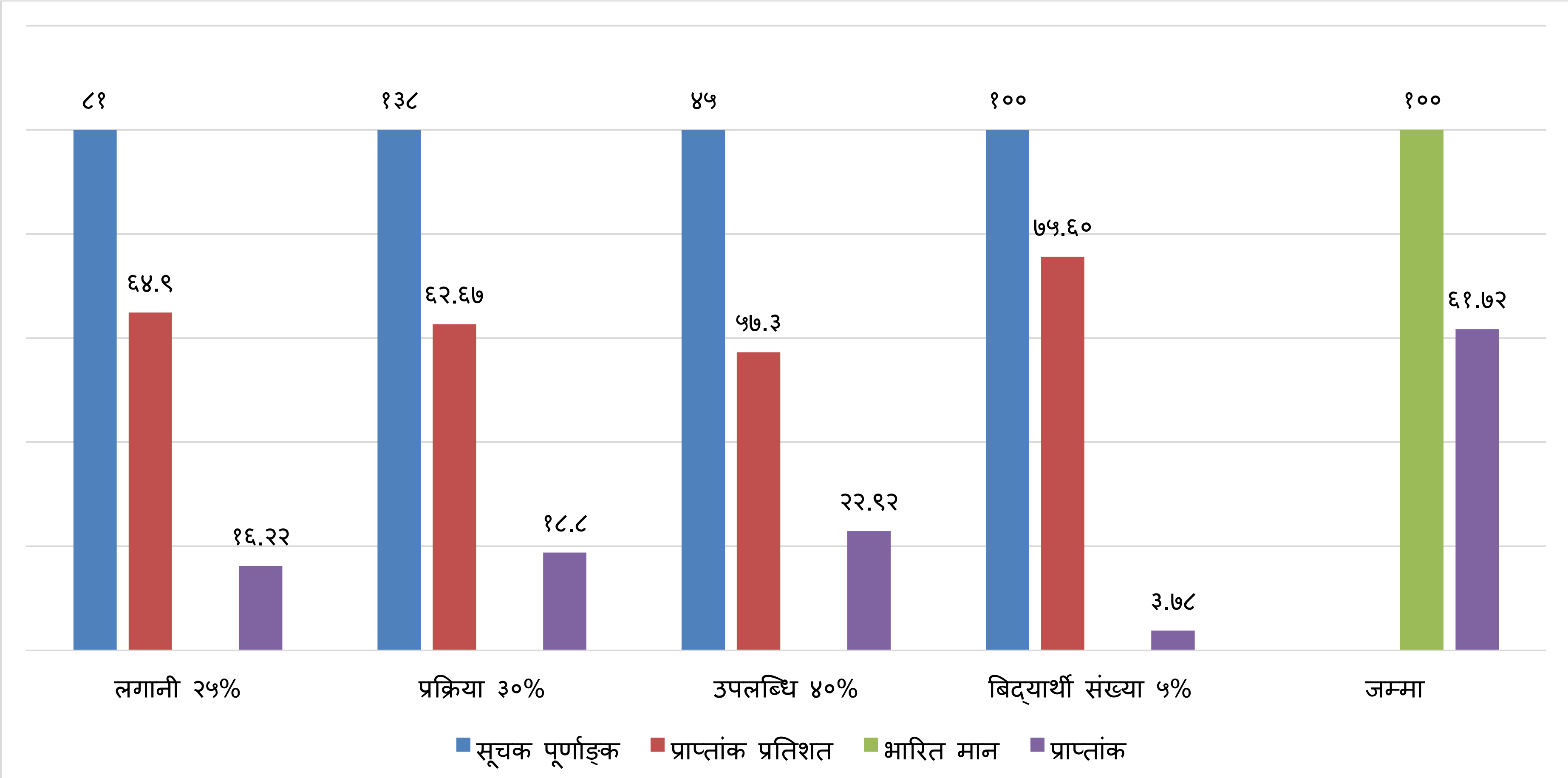

चित्र (अनुसुची) ग३-खः प्राप्तांकको आधारमा जिल्लाका बिद्यालयहरुको स्तर
जिल्ला : रुपन्देही

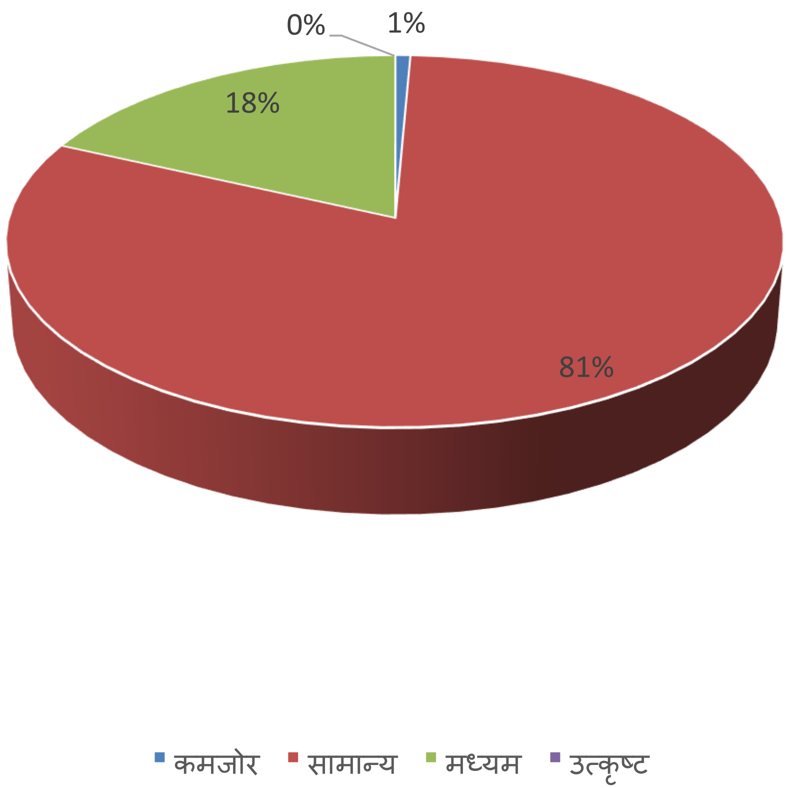

सङ्केत	स्तर	स्तर निर्धारणका आधार
(नीलो)	कमजोर (Poor)	४० प्रतिसत भन्दा कम
(रातो)	सामान्य (Fair)	४०-७० प्रतिसत
(हरियो)	मध्यम (Good)	७०-९० प्रतिसत
(खैरो)	उत्कृष्ट (Excellent)	९० प्रतिसत बा सो भन्दा बढी

अनुसूची घः
विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने
परीक्षकहरूको नाम, सम्पर्क नं. र इमेल ठेगाना बिवरण

क्र. सं.	नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नं.	इमेल	परीक्षण जिल्ला
०१	डा. अग्नि प्रसाद काफ्ले	काठमाडौं	९८५१०६५९३३	agni@kafle.net	गोरखा
०२	डा. अरबिन्द लाल भोमी	भक्तपुर	९८१८३०१३१८	arbinda_bhomi@hotmail.com	गोरखा
०३	आइत बिश्वकर्मा	काठमाडौं	९८५१०६५८६६	abgorkhalig@gmail.com	गोरखा
०४	डा. बिष्णु खनाल	काठमाडौं	९८५१०६०१२४	bkhanal1974@gmail.com	गोरखा
०५	डा. सुदर्शन सिलवाल	बागलुङ्ग	९८४९८६५४९३	s.silwal11@yahoo.com	गोरखा
०६	डा. दिन बहादुर थापा	बागलुङ्ग	९८५७६२१३५५	din21036@gmail.com	गोरखा
०७	टोप बहादुर श्रेष्ठ	काठमाण्डौं	९८४६३४५५४०	shresthatop40@gmail.com	गोरखा
०८	काशिराज गौतम	म्याग्दी	९८४१७६५४२९		गोरखा
०९	मोहन पौडेल	काठमाण्डौं	९८४१५४००८१	paudelmohan1@gmail.coms	गोरखा
१०	पुस्ता राई	झापा	९८४२६५८६११	pustakulungrai@gmail.com	गोरखा
११	नरेन्द्रराज पनेरु	काठमाडौं	९८५१११८७१६	nrajpaneru@hotmail.coms	गोरखा
१२	हर्कप्रसाद श्रेष्ठ	पर्वत	९८४१६५२७१५	stha_harka@yahoo.com	गोरखा
१३	मानबहादुर क्षेत्री	बागलुङ्ग	९८४१५२७००७	mbchhetry@yahoo.com	गोरखा, मुस्ताङ्ग
१४	पितमबहादुर क्षत्री	म्याग्दी	९८४८२६५५८१	pitamkhatri41@gmail.com	गोरखा, मुस्ताङ्ग
१५	शोभियराम विष्ट	काठमाडौं	९८४१२३८९३४	sovietrambista@gmail.com	रूपन्देही
१६	डा. शिवराज पण्डित	प्यूठान	९८४७८२१३६३	srajpandit@yahoo.com	रूपन्देही
१७	डा.नारायण प्रसाद बेलवासे	रूपन्देही	९८४७०३४२४१	dr.nbelbase@gmail.com	रूपन्देही
१८	डा. बिष्णु प्रसाद पोखेल	रूपन्देही	९८५७०३२९९०	bishnupokharel12345@gmail.com	रूपन्देही
१९	खिमानन्द भण्डारी	रूपन्देही	९८४७०३४३३३	khimanandabhandari@gmail.com	रूपन्देही

२०	गोविन्द प्रसाद खनाल	रूपन्देही	९८५७०५०२१३	gosukh@gmail.com	रूपन्देही
२१	खेमराज शर्मा	कपिलवस्तु	९८४४७१४३९८	siddhartha.kv.48@gmail.com	रूपन्देही
२२	बालाराम ज्ञवाली	कपिलवस्तु	९८५७०५०८६४	balaramjnawali999@gmail.com	रूपन्देही
२३	प्रभात बिक्रम क्षेत्री	कपिलवस्तु	९८४१४३५०७८	prabhat.sdc@gmail.com	रूपन्देही
२४	लक्ष्मण खनाल	रूपन्देही	९८५७०३७५३१	laxmankhanal51@gmail.com	रूपन्देही
२५	बाबुराम गैह्रै	रूपन्देही	९८५७०३७४०४	sharmababuram017@gmail.com	रूपन्देही
२६	राजकुमार अर्याल	रूपन्देही	९८५७०५०२१३	aryalrajkumar68@gmail.com	रूपन्देही
२७	नारायण पोखेल	रूपन्देही	९८५७०३८३३४	npokhrel12@gmail.com	रूपन्देही
२८	मेघराज आचार्य	रूपन्देही	९८४७०६०९९५	meghrajacharya@yahoo.com	रूपन्देही
२९	डा. हर्क बहादुर शाही	सुर्खेत	९८४८०२७४७५	shahiharka432070@gmail.com	रूपन्देही

अनुसूची ङ
विद्यालय कार्यसम्पादन सम्परीक्षण बिवरण

क्र. सं.	जिल्ला	पालिकाको नाम	वडा नं.	गाउँ/टोल	कोड नं.	विद्यालयको नाम	सम्परिक्षण तथा अनुगमन गरिएको मिति	सम्परीक्षकको नाम
१	गोरखा	सहीद लखन गा.पा.	७	बुंकोट	३८००६	सहिद स्मृती मा.वि.	०७५/१२/२८	डा.अग्नि प्रसाद काफ्ले
२	"	गोरखा न.पा	९	लक्ष्मीबजार	३८०३५	महालक्ष्मी मा.वि.	०७५/१२/१३	श्री हर्क प्रसाद श्रेष्ठ
३	"	गोरखा न.पा	६	गोरखा	३८००३	शक्ति मा.वि.	०७५/१२/१३	"
४	"	गोरखा न.पा	३	नारेश्वोर	३८०१९	बिन्ध्यबासिनी मा.वि.	०७५/११/१३	"
५	"	सिरानचोक गा.पा.	३	हर्मी	३८०२४	महेन्द्रलिला मा.वि.	०७५/१२/१४	"
६	"	पालुङ्गटार न.पा	५	ठाँटी पोखरी	३८०१८	भवानी मा.वि.	०७५/१२/१४	"
७	"	भिमसेन गा.पा.	३	तान्द्रांग	३८०२२	संस्कृत मा.वि.	०७५/१२/१५	"
८	"	सुलीकोट गा.पा.	७	पाँचखुवा, देउराली	३८०६३	शैलपुत्री मा.वि.	०७५/१२/१५	"
९	"	सिरानचोक गा.पा.	८	जौबारी	३८०१५	परोपकार आदर्श मा.वि.	०७५/१२/१६	"
१०	"	सिरानचोक गा.पा.	६	नयाँ साँघु, गाँखु	३८०३४	संसारी महेन्द्र मा.वि.	०७५/१२/१६	"
११	"	सहीद लखन गा.पा.	१	पुराना गाउँ	३८०३७	महेन्द्र शक्ति मा.वि.	०७५/१२/१७	"
१२	"	गण्डकी गा.पा.	७	घ्याल्चोक	३८०२३	ज्ञानमार्ग मा.वि.	०७५/१२/१६	"
१३	"	गोरखा न.पा	१३	देउराली,पंदेल भन्ज्यांग		राम शाह मा.वि.	०७५/१२/२७	"
१४	"	सहीद लखन गा.पा.	३	मनकामना	३८००७	मनकामना मा.वि.	०७५/११/२६	डा.अग्नि प्रसाद काफ्ले
१५	मुस्ताङ	लोमन्थाङ गा.पा	२	छोसेर	५०००३	दिव्यदीप मा.वि.	०७६/१/१६	सुश्री निरा शाक्य
१६	"	घरपझोङ गा.पा	४	जोमसोम	५०००१	जनहित मा.वि.	०७६/१/१६	श्री इन्द्र बहादुर श्रेष्ठ
१७	रूपन्देही	सैनामैना न.पा	९	बैसगढी	४८२३७	जनचेतना मा.वि.	०७५/१२/११	श्री शोभियतराम बिष्ट
१८	"	तिलोत्तमा न.पा	१५	कोटिहवा	४८०५६	पशुपति मा.वि.	०७५/१२/११	"
१९	"	सिद्धार्थनगर न.पा	१	पक्लीहवा	४८००१	पक्लिहवा मा.वि.	०७५/१२/५	"
२०	"	सियारी गा.पा.	१	वृन्दावन	४८११२	चिल्हिया मा.वि.	०७५/१२/४	"
२१	"	तिलोत्तमा न.पा	१४	टिकुलीगढ	४८०२७	टिकुलीगढ मा.वि.	०७५/१२/४	"

२२	”	कन्चन गा.पा.	१	लौसा	४८२३३	दुर्गा मा.वि.	०७५/१२/४	”
२३	रूपन्देही	तिलोत्तमा न.पा	१५	मधवालिया	४८२३४	मधवालिया मा.वि.	०७५/१२/४	श्री शोभियतराम बिष्ट
२४	”	सिद्धार्थनगर न.पा	८	नारायणस्थान	४८००३	रूपन्देही लिलाराम न्यौपाने मा.वि.	०७५/१२/५	”
२५	”	मायादेवी गा.पा.	७	वनगाह	४८२९७	सिद्धार्थ वाल निकेतन केदार पाण्डेय मा.वि.	०७५/१२/८	”
२६	”	मायादेवी गा.पा.	४	सेमरी	४८२१५	सेमरी मा.वि.	०७५/१२/८	”
२७	”	लुम्बिनी साँ. न.पा	६	तेनुहवा	४८१९८	तेनुहवा सामुदायिक मा.वि.	०७५/१२/८	”
२८	”	बुटवल उ.म.न.पा.	११	देवीनगर	४८१६४	नविन औद्योगिक कदर बहादुर रीता मा.वि.	०७५/१२/१	”
२९	”	तिलोत्तमा न.पा	२	योगीकुटी	४८११६	जनजागृती मा.वि.	०७५/१२/११	”
३०	”	बुटवल उ.म.न.पा.	१	निमचोक	४८०२३	बुटवल मा.वि.	०७५/१२/१	”
३१	”	बुटवल उ.म.न.पा.	१०	कालिकानगर	४८०२४	कालिका मानव ज्ञान मा.वि.	०७५/१२/१०	”
३२	”	तिलोत्तमा न.पा	२	शंकरनगर	४८०३७	शंकरनगर दुर्गादत्त मा.वि.	०७५/१२/१०	”

अनुसूची च
जिल्लागत रूपमा कार्यसम्पादन परीक्षण गर्ने परीक्षकहरू र निजहरूले परीक्षण गरेको विद्यालयहरूको नाम ठेगाना सहितको बिवरण
जिल्ला : गोरखा

क्र. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
१	डा.अग्नि प्रसाद काफ्ले	१	गोरखा न.पा.	६	गोरखा	३८००३	शक्ति मा.वि.
		२	गोरखा न.पा.	८	आहाले	३८०२६	सरस्वती मा.वि.
		३	गोरखा न.पा.	७	डण्डीडाँडा	३८०५९	नवज्योती मा.वि.
		४	गोरखा न.पा.	६	छहरे		बालमन्दिर मा.वि.
		५	गोरखा न.पा.	६	दरबारमार्ग	३८०३०	महेन्द्रज्योती मा.वि.
२	श्री पुस्ता राई	६	गोरखा न.पा.	१२	कुन्दुर	३८०३३	महेन्द्र मा.वि.
		७	गोरखा न.पा.	२	कोखेताप्ले	३८०३८	महालक्ष्मी मा.वि.
		८	गोरखा न.पा.	४	टक्सार	३८१०७	मनकामना बहिरा आवासिय मा.वि.
		९	गोरखा न.पा.	१०	बिरेनचोक	३८०४४	रत्नराज्य मा.वि
		१०	गोरखा न.पा.	८	डुम्रीडाँडा	३८११६	रत्नलक्ष्मी मा.वि.
		११	गोरखा न.पा.	१०	छेवेटार	३८०६२	तारा मा.वि.
३	प्रा.डा.अरबिन्द लाल भोमी	१२	सहीद लखन गा.पा.	३	मनकामना	३८००७	मनकामना मा.वि.
४	श्री आईत बिश्वकर्मा	१३	सिरानचोक गा.पा.	४	चोरकाटे	३८०८५	धर्मावती मा.वि.
		१४	सिरानचोक गा.पा.	२	महीपते	३८०५६	झिम्रेक महिपते मा.वि.
		१५	सिरानचोक गा.पा.	५	छोप्राक	३८००२	मण्डली मा.वि.
		१६	सिरानचोक गा.पा.	३	हर्मी	३८०२४	महेन्द्रलिला मा.वि.
		१७	सिरानचोक गा.पा.	२	थालाजुंग	३८०१७	आहाल भन्ज्यांग मा.वि.
		१८	सिरानचोक गा.पा.	५	चित्रेपोखरी	३८०६१	चित्रेपोखरी मा.वि.
		१९	सिरानचोक गा.पा.	१	नेपाने	३८०६६	नेपाने मा.वि.
		२०	सिरानचोक गा.पा.	३	नेवारे	३८०६७	चम्पावती मा.वि.
५	डा. बिष्णु खनाल	२१	आरुघाट गा.पा.	८	आरूपोखरी	३८०७८	धारापानी मा.वि.
		२२	आरुघाट गा.पा.	१०	देउराली भन्ज्यांग	३८०५०	सिद्धदेवी मा.वि.
		२३	भिमसेन गा.पा.	४	धावा	३८०५८	प्रभात मा.वि.
		२४	आरुघाट गा.पा.	८	आरूपोखरी थोक	३८०४६	दरबार मा.वि.
		२५	भिमसेन गा.पा.	३	टारीफाँट	३८०८३	नवज्योती मा.वि.
		२६	भिमसेन गा.पा.	३	तान्द्रांग	३८०२२	संस्कृत मा.वि.
		२७	आरुघाट गा.पा.	४	आर्खेत	३८०७६	गण्डक मा.वि.
		२८	आरुघाट गा.पा.	९	आरूघाट	३८००१	भिमोदय मा.वि.
		२९	भिमसेन गा.पा.	२	ताराखसे, तान्द्रांग	३८०७४	सिद्धकाली मा.वि.
		३०	भिमसेन गा.पा.	४	चौतारा, धावा	३८०८७	भगवती मा.वि.
६	डा. दिन बहादुर थापा	३१	पालुङ्गटार न.पा.	२	आँपपिपल	३८०१३	जनता मा.वि.

क्र. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
		३२	पालुङ्गटार न.पा.	१	डाँडागाउँ, खोप्लांग	३८०२८	अन्नपूर्ण मा.वि.
		३३	पालुङ्गटार न.पा.	६	कमलटार	३८१०१	रजगरे मा.वि.
		३४	पालुङ्गटार न.पा.	७	बिरुवाटार	३८००८	जीवन ज्योती मा.वि.
		३५	पालुङ्गटार न.पा.	२	चापाभन्ज्यांग	३८०६०	शारदा मा.वि.
		३६	गोरखा न.पा.	१३	देउराली, पंदेलभन्ज्यांग		राम शाह मा.वि.
		३७	पालुङ्गटार न.पा.	६	भिमसेनस्थान, गाईखुर	३८०११	लक्ष्मी मा.वि.
७	डा. सुदर्शन सिलवाल	३८	पालुङ्गटार न.पा.	१०	बागडाडा , मिरकोट	३८०४०	मिरकोट मा.वि.
		३९	पालुङ्गटार न.पा.	९	दरौदीडाँडा		धर्मोदय मा.वि.
		४०	पालुङ्गटार न.पा.	९	धुवाँकोट, ढुंगेटारी	३८०९२	मदने डाँडा मा.वि.
		४१	पालुङ्गटार न.पा.	५	ठाटी पोखरी	३८०१८	भवानी मा.वि.
		४२	पालुङ्गटार न.पा.	४	लुइंटेल	३८०१२	अमर ज्योती मा.वि.
		४३	पालुङ्गटार न.पा.	९	सेरा बजार , मिरकोट		त्रिवेणी मा.वि.
		४४	पालुङ्गटार न.पा.	८	लामाटार, धुवाँकोट	३८०४८	अकला मा.वि.
८	श्री टोप बहादुर श्रेष्ठ	४५	सिरानचोक गा.पा.	७	सिम्ले	३८००९	चन्द्रोदय मा.वि.
		४६	अजिरकोट गा.पा.	३	लप्सीबोट	३८०१६	ज्ञानज्योती मा.वि.
		४७	अजिरकोट गा.पा.	४	अजिरकोट	३८०३६	चतुर्माला मा.वि.
		४८	सिरानचोक गा.पा.	८	जौबारी	३८०१५	परोपकार आदर्श मा.वि.
		४९	अजिरकोट गा.पा.	५	कुसुण्डे	३८०९३	ताराचन्द्र मा.वि.
		५०	अजिरकोट गा.पा.	२	खरिबोट		प्रभा मा.वि.
		५१	सिरानचोक गा.पा.	७	गोहोरे		जनकल्याण मा.वि.
		१९	अजिरकोट गा.पा.	३	काफलडाँडा	३८०८०	जीवनज्योती मा.वि.
९	श्री काशिराज गौतम	५२	सुलीकोट गा.पा.	१	बारपाक	३८०३१	हिमालय मा.वि.
		५३	धार्चे गा.पा.	४	लाप्राक	३८०७१	मणिकाम देवी मा.वि.
		५४	अजिरकोट गा.पा.	१	घ्याचोक	३८०८४	धनशिरा मा.वि.
		५५	सिरानचोक गा.पा.	६	महाटार, गाँखु	३८१०६	कृष्णज्योती मा.वि.
		५६	आरुघाट गा.पा.	४	थुमी	३८०७९	गणेश मा.वि.
		५७	सिरानचोक गा.पा.	६	सान्नानी भन्ज्यांग, गाँखु	३८०९६	हिमाली मा.वि.
		५८	सिरानचोक गा.पा.	६	नयाँ साँघु , गाँखु	३८०३४	संसारी महेन्द्र मा.वि.
		५९	आरुघाट गा.पा.	६	कल्लेरी, आरुआर्भङ्ग	३८०८२	इन्द्रकन्या मा.वि.
		६०	आरुघाट गा.पा.	३	स्वारांगाउँ, थुमी	३८१२५	जलकुमारी मा.वि.
		६२	सिरानचोक गा.पा.	८	चिप्लेटी, जौबारी	३८०२७	जनज्योती मा.वि.
		९४	अजिरकोट गा.पा.	४	अजिरकोट	३८०१०	हिमालय मा.वि.
१०	श्री पितम बहादुर खत्री	६१	धार्चे गा.पा.	६	काशीगाउँ	३८०९७	मन्जुश्री मा.वि.

क्र. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
		५	धार्चे गा.पा.	२	केरौजा	३८०८१	केरौजा मा.वि.
		१५	धार्चे गा.पा.	३	खोर्ला	३८०९८	सातकन्या देवी मा.वि.
		२०	आरुघाट गा.पा.	२	मान्वु	३८०३९	भवानी मा.वि.
		३६	गोरखा न.पा.	४	फिनाम (दारिमडाँडा)	३८०५४	सरस्वती मा.वि.
		३९	गोरखा न.पा.	३	नारेश्वोर	३८०१९	बिन्ध्यबासिनी मा.वि.
		४४	चुमनुब्री गा.पा.	३	फिलिम (सिद्धिबास)	३८०७२	बुद्ध मा.वि.
		४९	धार्चे गा.पा.	७	लापुबेंसी		प्रभातकिरण मा.वि.
		५१	आरुघाट गा.पा.	६	अलैंचे	३८११९	अलैंचे मा.वि.
		६८	धार्चे गा.पा.	७	लापुगाउँ	३८११०	कालरात्री मा.वि.
		१०१	धार्चे गा.पा.	५	गुम्दा	३८११५	सूर्योदय मा.वि.
		१०९	गोरखा न.पा.	३	नारेश्वर (घलांग)	३८११४	राष्ट्रिय मा.वि.
		९२	गोरखा न.पा.	९	लक्ष्मीबजार	३८०३५	महालक्ष्मी मा.वि.
११	श्री मान बहादुर क्षेत्री	२८	गण्डकी गा.पा.	८	बेनीगाउँ, घ्याल्चोक	३८१०८	सूर्योदय मा.वि.
		५०	गण्डकी गा.पा.	१	मकैसिंङ	३८००४	बिजया भवानी मा.वि.
		६७	गण्डकी गा.पा.	५	दर्बूङटार	३८०४३	रत्नेश्वर मा.वि.
		७४	गण्डकी गा.पा.	७	घ्याल्चोक	३८०२३	ज्ञानमार्ग मा.वि.
		७७	गण्डकी गा.पा.	५	डुम्रिडाडा	३८०५२	भगवती मा.वि.
		९९	गण्डकी गा.पा.	२	ताङ्गलीचोक पानिस्वाँरा	३८०९५	ताङ्गली चोक मा.वि.
		१०२	गण्डकी गा.पा.	६	भुम्लीचोक, हवल	३८०८९	भद्रकाली मा.वि.
१२	श्री नरेन्द्रराज पनेरु	९	सुलीकोट गा.पा.	६	डाँडागाउँ	३८०९०	अन्तरज्योती मा.वि.
		१४	सुलीकोट गा.पा.	४	भन्ज्यांग, सौरपानी	३८०४२	हिमालय मा.वि.
		१७	सुलीकोट गा.पा.	४	रन्चोक	३८१००	दुर्गा मा.वि.
		२२	सुलीकोट गा.पा.	५	माझलाकुरीबोट	३८०४१	जलकन्या मा.वि.
		२९	सुलीकोट गा.पा.	३	माझथर	३८०७७	माझथर मा.वि.
		६९	सुलीकोट गा.पा.	६	पाल्खुभन्ज्यांग	३८०२०	सूर्यज्योती मा.वि.
		७०	सुलीकोट गा.पा.	७	पाँचखुवा, देउराली	३८०६३	शैलपुत्री मा.वि.
		८१	सुलीकोट गा.पा.	६	ताकुकोट	३८०९९	माइकोट मा.वि.
		८४	सुलीकोट गा.पा.	४	सौरपानी , जौबारी	३८०९१	सिद्धार्थ मा.वि.
१३	श्री हर्क प्रसाद श्रेष्ठ	४	भिमसेन गा.पा.	५	बगुवा	३८०५५	शान्ति मा.वि.
		१६	भिमसेन गा.पा.	१	मसेल	३८०४५	विन्द्रावती मा.वि.
		४६	भिमसेन गा.पा.	७	कामुनटार	३८०८६	पाटनदेवी मा.वि.
		६१	सहीद लखन गा.पा.	७	बुंकोट	३८००६	सहिद स्मृती मा.वि.
		६३	भिमसेन गा.पा.	७	बोर्लाङ्ग	३८०२१	सरस्वती मा.वि.
		६४	भिमसेन गा.पा.	८	महादेवटार	३८०४९	जागेश्वर मा.वि.
		७१	भिमसेन गा.पा.	१	घ्याम्पेसाल	३८०१४	दुल्लभ मा.वि.
		८२	भिमसेन गा.पा.	६	अश्राङ्	३८०५७	नवजागृती चण्डी

क्र. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
							मा.वि.
		८६	सहीद लखन गा.पा.	५	तीनमाने	३८१०४	जलदेवी मा.वि.
		९१	सहीद लखन गा.पा.	५	गुर्दुममास्की छाप	३८१०५	सिद्धस्थानी मा.वि.
		१०४	सहीद लखन गा.पा.	८	मैलुंग	३८०६५	रामेश्वरी मा.वि.
१४	श्री मोहन पौडेल	१	सहीद लखन गा.पा.	४	कोटगाउँ	३८०५१	सिंजाली मा.वि.
		१८	सहीद लखन गा.पा.	६	धैरुङ्ग	३८०९४	हिमालय मा.वि.
		२५	गण्डकी गा.पा.	४	फुजेल	३८१०३	दीर्घेश्वर मा.वि.
		३१	सहीद लखन गा.पा.	६	बतासे	३८०२९	भगवती हिमालय मा.वि.
		५७	सहीद लखन गा.पा.	१	पुरानागाउँ	३८०३७	महेन्द्र शक्ति मा.वि.
		६५	गण्डकी गा.पा.	३	फुजेल, आमडाँडा	३८०३२	भैरवाश्रम मा.वि.
		७२	सहीद लखन गा.पा.	९	वनेलीडाँडा	३८००५	जनशक्ति मा.वि.
		८०	सहीद लखन गा.पा.	१	बक्राङ्ग भोगटेनी	३८०६४	बक्रेश्वर मा.वि.

जिल्लाः रूपन्देही

क्र. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
१	श्री शोभियतराम बिष्ट	१	बुटवल उ.म.न.पा.	६	कालिकास्थान	४८१८८	तिलोतमा मा.वि.
		२	बुटवल उ.म.न.पा.	१०	कालिकानगर	४८०२४	कालिका मानव ज्ञान मा.वि.
		३	बुटवल उ.म.न.पा.	५	पुल्चोक	४८०४०	ज्ञानोदय मा.वि.
		४	बुटवल उ.म.न.पा.	५	पुल्चोक	४८०३३	ज्ञानोदय रात्री मा.वि.
		५	बुटवल उ.म.न.पा.	१०	रामनगर	४८१५२	कालिका मानव ज्ञान मा.वि. (सेक्टर २)
		६	बुटवल उ.म.न.पा.	२	जंगल टोल	४८१८०	बहिरा बाल मा.वि.
		७	बुटवल उ.म.न.पा.	२	उजिर सिंहपथ	४८०१५	उजिर सिंह मा.वि.
		८	बुटवल उ.म.न.पा.	४	बुटवल	४८०२५	कान्ति मा.वि.
		९	बुटवल उ.म.न.पा.	७	सिद्देश्वोर	४८०५१	सिद्देश्वोरलाल कुमारी मा.वि.
		१०	बुटवल उ.म.न.पा.	८	सुख्खानगर	४८१९४	जनता मा.वि.
२	श्री बाबुराम गैह्रे	११	मर्चवारी गा.पा.	३	सिसोसेमरा	४८१६०	श्रीमति मनराजी देवी मा.वि.
		१२	देबदह न.पा.	१	दुर्गानगर	४८०८१	खड्ग मा.वि.
		१३	कोटहीमाई गा.पा.	५	मझगांवा	४८०१३	मर्चवार आदर्श मा.वि.
		१४	मायादेवी गा.पा.	५	लुकठहवा	४८२७६	लुकठहवा मा.वि.
		१५	मर्चवारी गा.पा.	६	ठर्का	४८२८४	ठर्की मा.वि.
		१६	सम्मरीमाई गा.पा.	१	करोता	४८२३५	मुडिला मा.वि.
		१७	सम्मरीमाई गा.पा.	७	वेतकुयीया	४८०२०	कृषक आदर्श मा.वि.

क्र. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
		१८	मायादेवी गा.पा.	५	पर्साहवा	४८२४८	गुरुवाणी माई मा.वि.
		१९	मर्चवारी गा.पा.	५	ओडलिया	४८०१८	जनता मा.वि.
३	श्री बालाराम ज्ञवाली	२०	सैनामैना न.पा.	५	गढवा	४८२०५	मलमला देवी मा.वि.
		२१	गैडहवा गा.पा.	२	जोगडा	४८११४	जोगडा मा.वि.
		२२	सैनामैना न.पा.	६	रामापुरकलौनी	४८०१०	रामापुर मा.वि.
		२३	सैनामैना न.पा.	१०	सालझण्डी	४८०३०	पशुपति मा.वि.
		२४	मायादेवी गा.पा.	७	गैरीगट्टी	४८१९२	गैरीगट्टी मा.वि.
		२५	सैनामैना न.पा.	१०	झिझिमियासाल झंडी	४८१९६	सालझण्डी मा.वि.
		२६	कन्चन गा.पा.	१	बेलभरिया	४८१६६	प्रगति मा.वि.
		२७	कन्चन गा.पा.	२	गजेडी	४८०२९	गजेडी मा.वि.
		२८	सैनामैना न.पा.	७	देउबापार	४८२१७	सरस्वती मा.वि.
४	डा. बिष्णु प्रसाद पोखेल	२९	बुटवल उ.म.न.पा.	११	नहरपुर	४८०५९	नहरपुर मा.वि.
		३०	सैनामैना न.पा.	५	वक्सर्ड	४८२४२	पश्चिम पर्रोहा मा.वि.
		३१	सैनामैना न.पा.	१	वनकट्टा	४८१३७	दुर्गाभवानी मा.वि.
		३२	सैनामैना न.पा.	४	रामनगर	४८००४	पर्रोहा मा.वि.
		३३	सैनामैना न.पा.	१	रानीबगैंचा	४८०४९	सैनामैना मा.वि.
		३४	बुटवल उ.म.न.पा.	११	देवीनगर	४८१६४	नविन औद्योगिक कदर बहादुर रीता मा.वि.
		३५	तिलोत्तमा न.पा.	१	देवीस्थान नयाँमिल	४८१५३	दुर्गा वैदिक संस्कृत विद्यापीठ
		३६	बुटवल उ.म.न.पा.	१२	नयाँगाउँ	४८०५३	नयाँ गाउँ मा.वि.
		३७	बुटवल उ.म.न.पा.	१७	मोतिपुर	४८०६१	मोतिपुर मा.वि.
		३८	सैनामैना न.पा.	६	भरतपुर	४८१०२	जनकल्याण मा.वि.
		३९	सियारी गा.पा.	२	मैनहिया	४८१६३	मैनहिया मा.वि.
५	डा. हर्क बहादुर शाही	४०	सिद्धार्थनगर न.पा.	६	पिपरहिया	४९०३४	महात्मा बुद्ध मा.वि.
		४१	सिद्धार्थनगर न.पा.	८	नारायणस्थान	४८००३	रूपन्देही लिलाराम न्यौपाने मा.वि.
		४२	सिद्धार्थनगर न.पा.	५	गोलिगढ़	४८०१६	भानु मा.वि.
		४३	सिद्धार्थनगर न.पा.	१	बेलहिया	४८१७८	बेलहिया मा.वि.
		४४	लुम्बिनी साँ.न.पा.	५	कर्महवा	४८०३५	कर्महवा मा.वि.
		४५	सिद्धार्थनगर न.पा.	१३	शान्तिनगर	४८०३९	सुसंस्कृत मा.वि.
		४६	सिद्धार्थनगर न.पा.	३	कोटगाउँ	४८१२०	संस्कृत विद्याश्रम
		४७	रोहिणी गा.पा.	५	पिपरहवा	४९१६२	पिपरहवा मा.वि.
		४८	देबदह न.पा.	१२	प्रगतिनगर	४८२४३	प्रगति मा.वि.

क्र. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
६	डा.नारायण प्रसाद बेलवासे	४९	देबदह न.पा.	४	भवानीपुर	४८००५	महामाया भवानी मा.वि.
		५०	देबदह न.पा.	१०	चरंगे	४८२०४	सीता मा.वि.
		५१	देबदह न.पा.	१०	भलुही	४८०८६	जनप्रिय मा.वि.
		५२	तिलोत्तमा न.पा.	११	शिवपुर	४८०३२	शिवपुर मा.वि.
		५३	तिलोत्तमा न.पा.	१५	मधवलिया	४८२३४	मधवलिया मा.वि.
		५४	बुटवल उ.म.न.पा.	१२	तामबगर	४८२८०	सरस्वती मा.वि.
		५५	देबदह न.पा.	८	विशालनगर	४८२५०	ज्ञानज्योती मा.वि.
		५६	देबदह न.पा.	७	मदनग्राम	४८१२३	देवदह मा.वि.
		५७	गैडहवा गा.पा.	८	हसनापुर	४८१४८	हसनापुर मा.वि.
		५८	बुटवल उ.म.न.पा.	१३	बदेलपोखरी	४८२८८	जितेश्वरी मा.वि.
		५९	सुद्धोधन गा.पा.	२	बनगाई	४८१६१	बनगाई मा.वि.
		६०	सुद्धोधन गा.पा.	१	शिसै	४८१७४	शिसै मा.वि
		६१	देबदह न.पा.	५	प्रगतिबजार	४८०५०	केरवानी मा.वि.
		६२	देबदह न.पा.	६	आदर्श टोल	४८२००	युगज्योती मा.वि.
		६३	देबदह न.पा.	८	बंगाली	४८२१६	जनता मा.वि. (बंगाली)
७	डा. शिवराज पण्डित	६४	सियारी गा.पा.	४	कृष्णपुर,छपिया	४८०११	पब्लिक मा.वि.
		६५	बुटवल उ.म.न.पा.	१९	मनोहरापुर	४८१७१	अमर मा.वि.
		६६	सुद्धोधन गा.पा.	५	मानपकडी	४८०४५	भगलापुर मा.वि.
		६७	बुटवल उ.म.न.पा.	१५	बगिया	४८०२६	नवरत्न मा.वि.
		६८	सुद्धोधन गा.पा.	४	फसाटिंकर	४८००६	फसाटिंकर मा.वि.
		६९	सुद्धोधन गा.पा.	३	वेतही	४८१६७	शंकर मा.वि.
		७०	बुटवल उ.म.न.पा.	१८	सौराहा	४८२७७	भवानी मा.वि.
८	श्री गोविन्द प्रसाद खनाल	७१	कोटहीमाई गा.पा.	६	हरदि	४८२४७	बोगडी मा.वि.
		७२	गैडहवा गा.पा.	४	ठाकुरापुर	४८२२४	नवदुर्गा मा.वि.
		७३	गैडहवा गा.पा.	९	धुसुवा	४८१९५	महेन्द्रनगर मा.वि.
		७४	गैडहवा गा.पा.	३	जितपुर	४८२९१	बिष्णुपुरा मा.वि.
		७५	गैडहवा गा.पा.	७	ठाकुरापुर	४८२७०	जनकल्याण मा.वि.
		७६	सुद्धोधन गा.पा.	६	गुरौलिया	४८२४५	गुरौलिया मा.वि.
		७७	रोहिणी गा.पा.	७	सेमरा	४८२२९	पजरकट्टी मा.वि.
		७८	सैनामैना न.पा.	७	आमी	४८२४९	राष्ट्रिय मा.वि.
९	श्री खेमराज शर्मा	७९	लुम्बिनी साँ.न.पा.	२	मुजहना	४८१९३	बलरामपुर मा.वि.
		८०	मायादेवी गा.पा.	५	सेमरहना	४८०८९	हाजी आयतुल्लाह सामुदायिक मा.वि.
		८१	सम्मरीमाइ गा.पा.	३	थुम्हवा	४८२७८	ज्ञानज्योति मा.वि.

क. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
		८२	लुम्बिनी साँ.न.पा.	६	तेनुहवा	४८१९८	तेनुहवा सामुदायिक मा.वि.
		८३	मायादेवी गा.पा.	२	भिलरहवा	४८२८१	भिलरहवा मा.वि.
		८४	कोटहीमाई गा.पा.	४	बरहदवा	४८२७१	जानकी मा.वि.
		८५	मर्चवारी गा.पा.	७	बगौली	४८२८२	बगौली मा.वि.
		८६	कोटहीमाई गा.पा.	३	मर्यादपुर	४८१९७	मर्यादपुर मा.वि.
१०	श्री खिमानन्द भण्डारी	८७	तिलोत्तमा न.पा.	५	कैलाशपथ	४८०२२	गिर्वाण सरस्वती सं. तथा सा.मा.वि.
		८८	तिलोत्तमा न.पा.	७	सेमरा बजार	४८०८२	सेमरा बजार मा.वि.
		८९	तिलोत्तमा न.पा.	९	केरवानी	४८०२८	गौतम बुद्ध मा.वि.
		९०	तिलोत्तमा न.पा.	८	दिपनगर	४८२०३	जनभावन मा.वि.
		९१	तिलोत्तमा न.पा.	२	शंकरनगर	४८०३७	शंकरनगर दुर्गादत्त मा.वि.
		९२	तिलोत्तमा न.पा.	१७	वरवलीया	४८२२८	वरवलीय मा.वि.
		९३	तिलोत्तमा न.पा.	५	मणिग्राम	४८०२१	शान्ति नमूना मा.वि.
		९४	सियारी गा.पा.	५	छपिया	४८१७९	विरेन्द्र मा.वि.
		९५	तिलोत्तमा न.पा.	१०	कान्छीबजार	४८१६५	जनहित मा.वि.
		९६	तिलोत्तमा न.पा.	६	पूर्वपहुनी	४८०४६	पश्चिम पहुनी मा.वि.
		९७	तिलोत्तमा न.पा.	२	योगीकुटी	४८११६	जनजागृती मा.वि.
		९८	तिलोत्तमा न.पा.	३	डीङगरनगर	४८०३८	जनज्योति मा.वि.
		९९	सियारी गा.पा.	७	अभुवा	४८०३६	जनता मा.वि.
११	श्री लक्ष्मण खनाल	१००	देबदह न.पा.	१२	ढोल बजवा	४८२६९	सिक्टहन मा.वि.
		१०१	रोहिणी गा.पा.	४	छिपागढ	४८१७३	छिपागढ मा.वि.
		१०२	सियारी गा.पा.	७	कनरी	४८३०४	समयमाई मा.वि.
		१०३	रोहिणी गा.पा.	६	बोदवार	४८२५२	बोदवार मा.वि.
		१०४	देबदह न.पा.	२	ढेकावर	४८०८५	भविष्य निर्माण मा.वि.
		१०५	ओमसतिया गा.पा.	६	तैरनापुर पोखरहल टोल	४८१३३	छोटकी रामनगर मा.वि.
		१०६	मायादेवी गा.पा.	७	वनगाह	४८२९७	सिद्धार्थ वाल निकेतन केदार पाण्डेय मा.वि.
		१०७	रोहिणी गा.पा.	३	धकधई	४८०१४	रामनरेश यादव आदर्श मा.वि.
		१०८	रोहिणी गा.पा.	२	भटपुरवा	४८१७२	पोखरभिंडी मा.वि.
		१०९	देबदह न.पा.	१	राजावारी	४८२२७	सरस्वती मा.वि.
१२	श्री मेघराज आचार्य	११०	तिलोत्तमा न.पा.	१३	तिनधुरे	४८१८७	जनता मा.वि.
		१११	तिलोत्तमा न.पा.	१५	कोटिहवा	४८०५६	पशुपति मा.वि.

क्र. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
		११२	तिलोत्तमा न.पा.	१४	दुर्गानगर	४८२१९	दुर्गा मा.वि.
		११३	सियारी गा.पा.	१	वृन्दावन	४८११२	चिल्हिया मा.वि.
		११४	सिद्धार्थनगर न.पा.	५	मैत्रीपथ	४८००२	भैरहवा नमूना मा.वि.
		११५	तिलोत्तमा न.पा.	११	भू .पु .सैनिक	४८२५३	भुल्के मा.वि.
		११६	तिलोत्तमा न.पा.	१४	टिकुलीगढ	४८०२७	टिकुलीगढ मा.वि.
		११७	ओमसतिया गा.पा.	३	करुवानी	४८००८	जनजागृति मा.वि.
		११८	तिलोत्तमा न.पा.	१२	मोहना जोतमाटा	४८२५१	जनता मा.वि.
१३	श्री नारायण पोखेल	११९	कन्चन गा.पा.	१	लौसा	४८२३३	दुर्गा मा.वि.
		१२०	कोटहीमाई गा.पा.	२	पडरहवा	४८३०२	श्रीराम मा.वि.
		१२१	सियारी गा.पा.	६	मिलनचोक	४८२९७	सिद्धार्थ मा.वि.
		१२२	बुटवल उ.म.न.पा.	१	निमचोक	४८०२३	बुटवल मा.वि.
		१२३	बुटवल उ.म.न.पा.	४	लक्ष्मीनगर	४८१९९	लक्ष्मी मा.वि.
		१२४	सिद्धार्थनगर न.पा.	१	पक्लीहवा	४८००१	पक्लिहवा मा.वि.
		१२५	ओमसतिया गा.पा.	१	ठुटिपिपल	४८००७	ठुटिपिपल मा.वि.
		१२६	गैडहवा गा.पा.	६	सूर्यपुरा	४८००९	सूर्यपुरा मा.वि.
		१२७	गैडहवा गा.पा.	७	विसवरीया	४८२८७	जीवनज्योति मा.वि.
१४	श्री प्रभात बिक्रम क्षत्री	१२८	रोहिणी गा.पा.	१	वगहा	४८३००	वगहा मा.वि.
		१२९	लुम्बिनी साँ.न.पा.	१०	महिलावार	४८२०६	मधुबनी मा.वि.
		१३०	मायादेवी गा.पा.	४	सेमरी	४८२१५	सेमरी मा.वि.
		१३१	लुम्बिनी साँ.न.पा.	१	खुनगढ़ी	४८०१२	बुद्ध आदर्श मा.वि.
		१३२	गैडहवा गा.पा.	१	सांडी	४८२३०	सांडी मा.वि.
		१३३	मायादेवी गा.पा.	३	वरेवा	४८०३१	वरेवा मा.वि.
		१३४	लुम्बिनी साँ.न.पा.	११	मसिना	४८२३६	मसिना बाबा नरेन्द्रपुरी मोगलाह मा.वि.
		१३५	लुम्बिनी साँ.न.पा.	९	सोनवर्सी	४८१११	खुदाबगार मा.वि.
१५	श्री राजकुमार अर्याल	१३६	कन्चन गा.पा.	४	अस्नैया	४८०६०	रुद्रपुर मा.वि.
		१३७	कन्चन गा.पा.	३	भारगैरा	४८१८९	मलावारदेवी मा.वि.
		१३८	सैनामैना न.पा	९	बैसगढ़ी	४८२३७	जनचेतना मा.वि.
		१३९	कन्चन गा.पा.	५	वर्गदवा	४८२३९	सरस्वती मा.वि.
		१४०	सैनामैना न.पा	११	ताली	४८२२२	कोटीया देवी मा.वि.
		१४१	कन्चन गा.पा.	३	हरैया	४८०१७	हरैया मा.वि.
		१४२	कन्चन गा.पा.	५	भैंसाही	४८१०३	भैंसाही मा.वि.
		१४३	कन्चन गा.पा.	५	गर्गरे	४८०६६	लुम्बिनी ज्ञान निकेतन मा.वि.

जिल्लाः मुस्ताङ

क्र. सं.	परीक्षकको नाम	वि. सं.	स्थानीय स्तर	वडा नं.	गाउँ/टोल	विद्यालय कोड	विद्यालयको नाम
१	श्री पितम बहादुर खत्री	१	बाह्रगाउँ मुक्तिक्षेत्र गा.पा	४	कागवेनी	५०००७	जनशान्ति मा.वि.
		२	लोमन्थाङ गा.पा	२	छोसेर	५०००३	दिव्यदीप मा.वि.
२	श्री मान बहादुर क्षेत्री	३	थासाङ गा.पा	३	लेते कालोपानी	५०००४	ज्ञानोदय मा.वि.
		४	घरपझोङ गा.पा	४	जोमसोम	५०००१	जनहित मा.वि.
		५	थासाङ गा.पा	२	कोवांग	५०००२	जनआदर्श अमरसिंह मा.वि.
		६	घरपझोङ गा.पा	२	मार्फा	५०००५	जनवाल मा.वि.
		७	थासाङ गा.पा	१	टुकुचे	५०००६	योगेन्द्र मा.वि.

अनुसूची छ
कार्यसम्पादन परीक्षणका क्षेत्र, उपक्षेत्र तथा सूचकहरू

क्षेत्र	भारित पूर्णाङ्क	उपक्षेत्र	सूचकहरू	सूचक सङ्ख्या	सूचक पूर्णाङ्क
लगानी	२५%	१.विद्यालयको भौतिक संरचना	विद्यालयको हाता, खेलमैदान, कक्षाकोठा सङ्ख्या, कक्षाकोठाको गुणस्तर, फर्निचर, बिजुली, कम्प्युटर, चमेनागृह, साबुन र पानी, खेलकुद सामग्री, शौचालय, पुस्तकालय, प्रयोगशाला, घेराबारा, कक्षाकोठामा प्रयोग हुने पाटी	१६	४८
		२. शिक्षक	कक्षा र विषयको अनुपातमा शिक्षक सङ्ख्या, शिक्षकको योग्यता, लैङ्गिक अनुपात, नियूक्तिको प्रकार, सूचना प्रविधि सम्बन्धि क्षमता, उपस्थिति, कार्यसम्पादन स्तर	७	२१
		३. समुदायको सहभागिता र लगानी	जग्गा, भवन, आर्थिक सहयोग, समुदायको सहभागिता	४	१२
प्रक्रिया	३०%	४. कक्षा शिक्षण	योजना निमार्ण, शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग, छलफल र अन्तरक्रियात्मक शिक्षण, शिक्षणमा प्रविधिको प्रयोग, वैयत्तिक भिन्नतामा आधारित सहयोगात्मक शिक्षण, गृहकार्य, शिक्षणमा सकारात्मक पुनर्वल, शिक्षण सुधार योजना, कार्यमुलक अनुसन्धान, कक्षाकोठा व्यवस्थापन	१०	३०
		५. विद्यार्थी मूल्याङ्कन	निरन्तर विद्यार्थी मुल्याङ्कन, निर्माणात्मक मूल्याङ्कनको प्रयोग, प्रश्नपत्र निर्माण, उत्तरपुस्तिका परीक्षण, परीक्षाफल नतिजा प्रकाशन, परीक्षाफलको विश्लेषण र पृष्ठपोषण	६	१८
		६. शिक्षकको पेशागत विकास	पेशागत विकासका लागि अवलम्बन गरिएका उपाय, रचनात्मक कार्य, विद्यालयको आयोजनामा क्षमता विकास तालिमरस्रोत केन्द्र सञ्चालन, स्मारिका बुलेटिन, पत्रिका वा भित्तेपत्रिका प्रकाशन, अवलोकन भ्रमण, पेशागत विकासका लागि नियमित अध्ययन सामग्रीको व्यवस्था, प्रोत्साहनरसुविधा	७	२१

		७. नेतृत्व र व्यवस्थापन	विव्यसको गठन, बैठक र निर्णय कार्यान्वयन, शिक्षक अभिभावक संघ (शिअसं) को गठन, बैठक र निर्णय कार्यान्वयन, अभिभावक भेला, सामाजिक परीक्षण, शिक्षक स्टाफ बैठक, महत्वपूर्ण विषयमा प्रधानाध्यापक (प्रअ) को निर्णय, विव्यसको निर्णय प्रक्रिया, विद्यालय सुधार योजना, बार्षिक योजना र कार्यक्रम, स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र प्रयोग, सुशासन र पारदर्शिता, अभिलेख व्यवस्थापन, विद्यालयको आर्थिक लेखा परीक्षण	१७	५१
		८.सह/अतिरिक्त क्रियाकलाप	सह/अतिरिक्त क्रियाकलापको योजना र योजना कार्यान्वयन, क्रियाकलाप सञ्चालन, प्रतियोगितामा विद्यालयको सहभागिता, विद्यार्थी सहभागिता, बालक्लब, रेडकस, स्काउट, सदन आदिको गठन	६	१८
उपलब्धि	४०%	९. नियमितता, कक्षा दोहोऱ्याउने र विद्यालय छाड्ने दर	कक्षा ५ र ८ का विद्यार्थीहरूको नियमितता, कक्षा छाड्ने दर तथा कक्षा दोहोऱ्याउने दर	६	१८
		१०. सिकाइ उपलब्धि	कक्षा ५ र ८ का विद्यार्थीहरूको नेपाली र गणितमा गत वर्षको औसत सिकाइ उपलब्धि, र School Education Examination (एसईई) को औसत GPA	५	१५
		११. सेवाग्राही सन्तुष्टि	विद्यालयको कार्यप्रगतिप्रति अभिभावक र विद्यार्थीको सन्तुष्टि	२	६
		१२. शिक्षकको पेशागत सन्तुष्टि	विद्यालयको कार्यप्रगति प्रतिको सन्तुष्टि, आफ्नो पेशाप्रतिको सन्तुष्टि	२	६
सेवा प्रदान गरिएको विद्यार्थी सङ्ख्या	५%	–	–	–	–
जम्मा ४	**१००%**	**१२**		**८८**	**२६४**

विद्यालय कार्यसम्पादन परीक्षण प्रतिवेदन

REPORT ON PERFORMANCE AUDIT OF SCHOOLS, 2076

शैक्षिक परिवर्तन प्रतिष्ठान

FOUNDATION FOR EDUCATIONAL CHANGE (FEDUC)

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, नेपाल

फोन : ९८५१०६५९३३, ९८४१२४९०९२